कृष्णयजुर्वेद: तैत्तिरीय संहिता क्रमपाठः

।। ॐ श्रीगुरुभ्यो नमः ।। ।। हरिः ॐ ।। ।। अथ तैत्तिरीय संहिता ।।

काण्ड -1, प्रपाठक -1, अनुवाक -1,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -पौरोडाशिकम्,

श्री हयग्रीवाय नमः

हरिः ओम् ।।

इ॒षे ब्वा॑ँ । ब्वोर्जे । ऊ॒र्जे ब्वा॑ँ । ब्वा वा॒यवः॑ । वा॒यवः॑ स्थ । स्थोपा॒यवः॑ । उ॒पा॒यवः॑ स्थ । उ॒पा॒यव॒ इत्यु॑प-आ॒यवः॑ । स्थ दे॒वः । दे॒वो वः॑ । वः स॒विता । स॒विता प्र । प्रार्प॑यतु । अ॒र्प॒यतु श्रेष्ठ॑तमाय । श्रेष्ठ॑तमाय॒ कर्म॑णे । श्रेष्ठ॑तमा॒येति॒ श्रेष्ठ-त॒मा॒य॒ । कर्म॑ण॒ आ । आप्या॑यध्वम् । प्या॒य॒ध्व॒मघ्न्याः॑ । अघ्न्या॑ दे॒व॒भा॒गम् । दे॒व॒भा॒गमूर्ज॑स्वतीः । दे॒व॒भा॒गमिति॑ देव-भा॒गम् । ऊर्ज॑स्वतीः॒ पय॑स्वतीः । पय॑स्वतीः प्र॒जाव॑तीः । प्र॒जाव॑तीरनमी॒वाः । प्र॒जाव॑तीरि॒ति॑ प्र॒जा-व॒तीः॒ । अ॒न॒मी॒वा अ॑य॒क्ष्माः । अ॒य॒क्ष्मा मा । मा वः॑ । वः स्तेनः । स्तेन ई॑शत । ई॒श॒त॒ मा । माऽघश॑ꣳसः । अ॒घश॑ꣳसो रु॒द्रस्य॑ । अ॒घश॑ꣳस॒ इत्य॒घ-श॒ꣳ॒सः॒ । रु॒द्रस्य॑ हे॒तिः । हे॒तिः परि॑ । परि॑ वः । वो वृ॒ण॒क्तु । वृ॒ण॒क्तु ध्रु॒वाः । ध्रु॒वा अ॒स्मिन्न् । अ॒स्मिन्गोप॑तौ । गोप॑तौ स्यात । गोप॑ताविति॒ गो-प॒तौ॒ । स्या॒त॒ ब॒ह्वीः । ब॒ह्वीर्यज॑मानस्य । यज॑मानस्य प॒शून् । प॒शून्पा॑हि । पा॒हीति॑ पाहि (1) ।।1।।

काण्ड -1, प्रपाठक -1, अनुवाक -2,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -पौरोडाशिकम्,

य॒ज्ञस्य॑ घो॒षत् । घो॒षद॑सि । अ॒सि॒ प्र॒त्यु॑ष्टं । प्र॒त्यु॑ष्टꣳ रक्षः॑ । प्र॒त्यु॑ष्ट॒मिति॒ प्रति॑- उ॒ष्ट॒म् । रक्षः॑ प्र॒त्यु॑ष्टाः । प्र॒त्यु॑ष्टा अरा॑तयः । प॒त्यु॒ष्टा इति॒ प्रति॑-उ॒ष्टाः॒ । अरा॑तयः प्र । प्रेय॑ । इ॒य॒मगा॑त् । अ॒गा॒द्धि॒षणा॑ँ । धि॒षणा॑ ब॒र्हिः । ब॒र्हिर॑च्छ॑ । अच्छ॒

मनु॑ना । मनु॑ना कृ॒ता । कृ॒ता स्व॒धया॑ । स्व॒धया॒ वित॑ष्टा । स्व॒धयेति॑ स्व-धया॑ । वित॑ष्टा॒ ते । वित॒ष्टेति॒ वि-त॒ष्टा॒ । त आ । आव॑हंति । व॒हं॒ति॒ क॒वयः॑ । क॒वयः॑ पुरस्ता॑त् । पु॒रस्ता॒द्देवेभ्यः॑ । देवेभ्यो॒ जुष्ट॑म् । जुष्ट॑मि॒ह । इ॒ह ब॒र्हिः । ब॒र्हिरा॒सदे॑ । आ॒सदे॑ देवा॒नाम् । आ॒सद॒ इत्या॑-सदे॑ । देवा॒नां॒ परि॑पूतम् । परि॑पूतमसि । परि॑पूत॒मिति॑ परि-पूतम् । अ॒सि॒ व॒र्॒षव॑ृद्धम् । व॒र्॒षव॑ृद्धमसि । व॒र्॒षव॑ृद्ध॒मिति॑ व॒र्॒ष-वृ॒द्धम् । अ॒सि॒ देव॑बर्हिः । देव॑बर्हि॒र्मा । देव॑बर्हि॒रिति॒ देव॑-ब॒र्॒हिः॒ । मा ब्रा॑ । ब्रा॒न्वक् । अ॒न्वङ्मा । मा ति॒र्यक् । ति॒र्यक्पर्व॑ । पर्व॑ ते । ते॒ रा॒ध्या॒स्य॒म् । रा॒ध्या॒स॒मा॒च्छे॒त्ता । आ॒च्छे॒त्ता तै॑ । आ॒च्छे॒त्तेत्या॑-छेत्ता । ते॒ मा । मा रि॑षं । रि॒षं॒ देव॑बर्हिः । देव॑बर्हिः शतव॑ल्शं । देव॑बर्हि॒रिति॒ देव॑-ब॒र्॒हिः॒ । श॒त॒व॑ल्शं॒ वि । श॒त॒व॑ल्श॒मिति॑ शत-वल्॒शम् । वि रो॑ह । रो॒ह॒ स॒हस्र॑वल्शाः । स॒हस्र॑वल्शा॒ वि । स॒हस्र॑वल्शा॒ इति॑ स॒हस्र॑-वल्॒शाः॒ (2)

। वि व॒यं । व॒यꣳ रु॑हेम । रु॒हे॒म॒ पृ॒थि॒व्याः । पृ॒थि॒व्याः सं॑पृ॒चः॑ । सं॑पृ॒चः॑ पाहि । सं॑पृ॒च॒ इति॑ सं-पृ॒चः॑ । पा॒हि॒ सु॒सं॒भृ॒ता॑ । सु॒सं॒भृ॒ता॑ ब्रा । सु॒सं॒भृ॒तेति॑ सु-सं॒भृ॒ता॑ । ब्रा सं । सं भ॑रामि । भ॒रा॒म्यदि॑त्यै । अदि॑त्यै रास्ना॑ । रास्ना॑सि । अ॒सी॒न्द्रा॒ण्यै । इ॒न्द्रा॒ण्यै स॒न्नह॑नं । स॒न्नह॑नं पूषा । सं॒नह॑न॒मिति॑ सं-न॒ह॑नम् । पूषा तै॑ । ते॒ ग्रं॒थिं । ग्रं॒थिं ग्र॑भ्नातु । ग्र॒भ्ना॒तु सः । स तै॑ । ते॒ मा । *मा ऽऽस्था॑त् । आ स्था॑त् । स्था॒दिन्द्र॑स्य । इन्द्र॑स्य ब्रा । ब्रा बा॒हुभ्या॑ । बा॒हुभ्या॒मुत् । बा॒हुभ्या॒मिति॑ बा॒हु-भ्या॑ं । उद॑च्छे । य॒च्छे॒ बृ॒ह॒स्पते॑ः । बृ॒ह॒स्पतै॒र्मूर्ध्ना । मू॒र्ध्ना ह॑रामि । ह॒रा॒म्युरु । उर्व॑न्तरि॑क्षम् । अ॒न्तरि॑क्षमनु॑ । अन्वि॑हि । इ॒हि॒ देव॑ गमम् । देव॑ गमम॑सि । देव॑ गम॒मिति॑ देव॑-गमम् । अ॒सी॒त्य॑सि (3) ॥2॥

काण्ड -1, प्रपाठक -1, अनुवाक -3,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -पौरोडाशिकम्,

शुं॒ध॒ध्व॑ं दैव्या॑य । दैव्या॑य कर्म॑णे । कर्म॑णे देवय॒ज्यायै॑ । देव॒य॒ज्यायै॑ मातरिश्व॑नः । देव॒य॒ज्याया॒ इति॑ देव-य॒ज्यायै॑ । मा॒त॒रि॒श्व॑नो घ॒र्मः । घ॒र्मो॑ऽसि । अ॒सि॒ द्यौः । द्यौर॑सि । अ॒सि॒ पृ॒थि॒वी । पृ॒थि॒व्य॑सि । अ॒सि॒ वि॒श्व॒धा॑याः । वि॒श्व॒धा॑या असि । वि॒श्व॒धा॑या॒ इति॑ विश्व-धा॒याः॒ । अ॒सि॒ प॒र॒मेण॑ । प॒र॒मेण॒ धाम्ना॑ । धाम्ना॑ दृꣳह॑स्व । दृꣳह॑स्व मा । मा ह्वा॑ः । ह्वा॒र्व॒सू॒नां । व॒सू॒नां प॒वित्र॑ं । प॒वित्र॑मसि । अ॒सि॒ श॒त॒धा॒र॑ं । श॒त॒धा॒र॑ं व॒सू॒नां । श॒त॒धा॒र॒मिति॑ श॒त-धा॒र॒म् । व॒सू॒नां प॒वित्र॑ं

। पवित्रमसि । असि सहस्रधारं । सहस्रधारꣳ हुतः । सहस्रधारमिति सहस्र-धारम् । हुतः स्तोकः । स्तोको हुतः । हुतो द्रप्सः । द्रप्सोऽग्नये । अग्नये बृहते । बृहते नाकाय । नाकाय स्वाहा । स्वाहा द्यावापृथिवीभ्याँ । द्यावापृथिवी-भ्याꣳ सा । द्यावापृथिवीभ्यामिति द्यावा-पृथिवीभ्याँ । सा विश्वायुः । विश्वायुः सा । विश्वायुरिति विश्व-आयुः । सा विश्वव्यचाः । विश्वव्यचाः सा । विश्वव्यचा इति विश्व-व्यचाः । सा विश्वकर्मा । विश्वकर्मा सं । विश्वकर्मेति विश्व-कर्मा । सं पृच्यध्वम् । पृच्यध्वमृतावरीः । ऋतावरीरूर्मिणीः । ऋतावरीरित्यृत-वरीः । ऊर्मिणीर्मधुमत्तमाः । मधुमत्तमा मंद्राः । मधुमत्तमा इति मधुमत्-तमाः । मंद्रा धनस्य । धनस्य सातये । सातये सोमेन । सोमेन वा । वा । आ तनच्मि । तनच्मींद्राय । इंद्राय दधिं । दधि विष्णौ । विष्णो हव्यम् । विष्णो इति विष्णौ । हव्यꣳ रक्षस्व । रक्षस्वेति रक्षस्व (4) ॥3॥

काण्ड -1, प्रपाठक -1, अनुवाक -4,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -पौरोडाशिकम्,

कर्मणे वां । वां देवेभ्यः । देवेभ्यः शकेयं । शकेयं वेषाय । वेषाय वा । वा प्रत्युष्टं । प्रत्युष्टꣳ रक्षः । प्रत्युष्टमिति प्रति-उष्टम् । रक्षः प्रत्युष्टाः । प्रत्युष्टा अरातयः । प्रत्युष्टा इति प्रति-उष्टाः । अरातयो धूः । धूरसि । असि धूर्व । धूर्व धूर्वंतं । धूर्वंतं धूर्व । धूर्व तं । तं यः । योऽस्मान् । अस्मान् धूर्वति । धूर्वति तं । तं धूर्व । धूर्व यं । यं वयं । वयं धूर्वामः । धूर्वामस्वं । वं देवानाँ । देवानामसि । असि सन्नितमं । सन्नितमं पप्रितमं । सन्नितममिति सन्नि-तमम् । पप्रितमं जुष्टतमं । पप्रितममिति पप्रि-तमम् । जुष्टतमं वह्नितमं । जुष्टतममिति जुष्ट-तमम् । वह्नितमं देवहूतमम् । वह्नितममिति वह्नि-तमम् । देवहूतममहुतम् । देवहूतममिति देव-हूतमम् । अहुतमसि । असिहविर्धानँ । हविर्धानं दृꣳहस्व । हविर्धानमिति हविः-धानम् । दृꣳहस्व मा । मा ह्वाः । ह्वार्मित्रस्य । मित्रस्य वा । वा चक्षुषा । चक्षुषा प्र । प्रेक्षे । ईक्षे मा । मा भेः । भेर्मा । मा सं । सं विक्थाः । विक्था मा । मा वाँ (5)

ब्बा हि॑ꣳसिषम् । हि॑ꣳसिषमुरु । उरु वाता॑य । वाता॑य देव॒स्य॑ । देव॒स्य॑ ब्बा । ब्बा स॒वि॒तुः । स॒वि॒तुः प्र॑स॒वे । प्र॒स॒वेऽश्वि॑नोः । प्र॒स॒व इति॑ प्र-स॒वे । अ॒श्वि॑नोर्बा॒हुभ्या॑म् । बा॒हुभ्या॑म् पू॒ष्णः । बा॒हुभ्या॒मिति॑ बा॒हु-भ्या॑म् । पू॒ष्णो ह॒स्ता॑भ्याम् । ह॒स्ता॑भ्यामग्नये॑ । अ॒ग्नये॑ जु॒ष्ट॑म् । जु॒ष्टं निः । निर्व॑पामि । व॒पा॒म्य॒ग्नीषोमा॑भ्याम् । अ॒ग्नीषोमा॑भ्यामि॒दम् । अ॒ग्नीषोमा॑भ्यामित्य॒ग्नी-सोमा॑भ्याम् । इ॒दं दे॒वाना॑म् । दे॒वाना॒मि॒दम् । इदमु॑ । उ॒ नः । नस्सह॑ । सह॑स्फात्यै । स्फा॒त्यै ब्बा॑ । ब्बा न । नारा॑त्यै । अरा॑त्यै सु॒वः॑ । सु॒व॒रभि॑ । अ॒भिवि॑ । वि॒ख्ये॑षम् । ख्ये॒षं वै॑श्वान॒रम् । वै॒श्वा॒न॒रं ज्योतिः॑ । ज्योतिर्दृ॑ꣳहताम् । दृ॒ꣳह॒ता॒म् दुर्या॑म् । दुर्या॒ द्यावा॑पृथि॒व्योः । द्यावा॑पृथि॒व्योरुरु । द्यावा॑पृथि॒व्योरिति॒ द्यावा॑-पृथि॒व्योः । उ॒र्व॑न्तरि॑क्षम् । अ॒न्तरि॑क्षमनु॑ । अन्वि॑हि । इ॒हीदि॑त्याः । अदि॑त्यास्त्वा । त्वोप॑स्थे । उप॑स्थे सादयामि । उप॑स्थ इत्युप-स्थे । सा॒द॒या॒म्य॒ग्नेः । अग्ने॑ ह॒व्यम् । ह॒व्यꣳ र॑क्षस्व । र॒क्ष॒स्वेति॑ रक्षस्व (6) ॥4॥

काण्ड -1, प्रपाठक -1, अनुवाक -5,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -पौरोडाशिकम्,

देवो वः॑ । वः स॒विता । स॒वि॒तोत् । उत्पु॑नातु । पु॒ना॒त्व॒च्छि॑द्रेण । अच्छि॑द्रेण प॒वित्रे॑ण । प॒वित्रे॑ण॒ वसोः॑ । वसोः॑ सूर्य॑स्य । सूर्य॑स्य र॒श्मिभिः॑ । र॒श्मिभि॒रापः॑ । र॒श्मि॒भि॒रिति॑ र॒श्मि-भि॒रिति॑ । आपो॑ देवीः । दे॒वीर॒ग्रेपु॑वः । अ॒ग्रेपु॑वो अ॒ग्रेगु॑वः । अ॒ग्रेपु॑व इत्य॑ग्रे-पु॑वः । अ॒ग्रेगु॑वोऽग्नेः । अ॒ग्रेगु॑व इत्य॑ग्रे-गु॑वः । अग्न॑ इमम् । इ॒मं य॒ज्ञ॑म् । य॒ज्ञं न॑यत । न॒य॒ताग्ने॑ । अग्ने॑ य॒ज्ञप॑तिं । य॒ज्ञप॑तिं धत्त । य॒ज्ञप॑ति॒मिति॑ य॒ज्ञ-प॒तिं॒ । ध॒त्त॒ युष्मान् । युष्मानिंद्रः॑ । इंद्रो॑ऽवृणीत । अ॒वृ॒णी॒त॒ वृ॒त्र॒तूर्ये॑ । वृ॒त्र॒तूर्ये॑ यूयम् । वृ॒त्र॒तूर्य॒ इति॑ वृत्र-तूर्ये॑ । यूयमिंद्र॑म् । इंद्र॑मवृणीध्वं । अ॒वृ॒णी॒ध्व॒म् वृ॒त्र॒तूर्ये॑ । वृ॒त्र॒तूर्ये॒ प्रोक्षि॑ताः । वृ॒त्र॒तूर्य॒ इति॑ वृत्र-तूर्ये॑ । प्रोक्षि॑ताः स्थ । प्रोक्षि॑ता॒ इति॒ प्र-उ॒क्षि॒ताः॒ । स्थाग्ं॑ये । अ॒ग्नये॑ वः । वो॒ जु॒ष्ट॑म् । जु॒ष्टं प्र । प्रोक्ष्या॑मि । उ॒क्ष्या॒म्य॒ग्नीषोमा॑भ्याम् । अ॒ग्नीषोमा॑भ्याꣳ शुंधध्वं । अ॒ग्नीषोमा॑भ्यामित्य॒ग्नी- सोमा॑भ्याम् । शुं॒ध॒ध्वं॒ दैव्या॑य । दैव्या॑य कर्म॑णे । कर्म॑णे देवय॒ज्यायै॑ । दे॒व॒य॒ज्याया॑ अवधूतं । दे॒व॒य॒ज्याया॒ इति॑ देव-य॒ज्याय्यै॑ । अ॒व॒धू॒तꣳ र॑क्षः । अ॒व॒धू॒त॒मित्य॑व-धू॒तम् । र॒क्षो॑ऽवधूताः । अ॒व॒धू॒ता॒ अरा॑तयः । अ॒व॒धू॒ता॒ इत्य॑व-धू॒ताः॒ । अरा॑तयोऽदित्याः । अदि॑त्यास्त्वक् । त्वग्ग॑सि । अ॒सि॒ प्रति॑ । प्रति॑ ब्बा (7)

ब्रा पृथिवी । पृथिवी वैँत्तु । वेब्रधिपवंणं । अधिपवंणमसि । अधिपवंणमित्यधि-सवंनम् । असि वानस्पत्यं । वानस्पत्यं प्रतिं । प्रतिं ब्रा । ब्राऽऽदित्याः । आदित्यास्त्रक् । त्रग्वैँत्तु । वेब्रग्नेः । अग्नेस्तनूः । तनूरंसि । असि वाचः । वाचो विसर्जनं । विसर्जनं देववींतये । विसर्जनमितिं वि-सर्जनं । देववींतये ब्रा । देववींतय इतिं देव-वीतये । ब्रा गृह्णामि । गृह्णाम्यद्रिः । अद्रिंरसि । असि वानस्पत्यः । वानस्पत्यः सः । स इदं । इदं देवेभ्यः । देवेभ्यो ह्व्यं । ह्व्यꣳ सुशमिं । सुशमिं शमिष्व । सुशमीतिं सु-शमिं । शमिष्वेषँ । इष मा । आ वंद । वदोर्जँ । ऊर्जमा । आ वंद । वद द्युमत् । द्युमद्वंदत । द्युमदितिं द्यु-मत् । वदत वयम् । वयꣳ संघातं । संघातं जैँष्म । संघातमितिं सं-घातम् । जेष्म वर्षवृंद्धं । वर्षवृंद्धमसि । वर्षवृंद्धमितिं वर्ष-वृद्धम् । असि प्रतिं । प्रतिं ब्रा । ब्रा वर्षवृंद्धं । वर्षवृंद्धं वेत्तु । वर्षवृंद्धमितिं वर्ष-वृद्धं । वेत्तु परांपूतं । परांपूतꣳ रक्षः । परांपूतमिति परां-पूतम् । रक्षः परांपूताः । परांपूता अरांतयः । परांपूता इति परां-पूताः । अरांतयो रक्षंसां । रक्षंसां भागः । भागोंऽसि । असि वायुः । वायुर्वः । वो वि । वि विनक्तु । विनक्तु देवः । देवो वः । वः सविता । सविता हिरंण्यपाणिः । हिरंण्यपाणिः प्रतिं । हिरंण्यपाणिरिति हिरंण्य-पाणिः । प्रतिंगृह्णातु । गृह्णात्विति गृह्णातु (8) ॥5॥

काण्ड -1, प्रपाठक -1, अनुवाक -6,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -पौरोडाशिकम्,

अवंधूतꣳ रक्षः । अवंधूतमित्यवं-धूतम् । रक्षोऽवंधूताः । अवंधूता अरांतयः । अवंधूता इत्यवं-धूताः । अरांतयोऽदित्याः । अदित्यास्त्रक् । त्रगंसि । असि प्रतिं । प्रतिं ब्रा । ब्रा पृथिवी । पृथिवी वैँत्तु । वेत्तु दिवः । दिवः स्कंभनिः । स्कंभनिरंसि । असि प्रतिं । प्रतिं ब्रा । ब्राऽदित्याः । अदित्यास्त्रक् । त्रग्वैँत्तु । वेत्तु धिषणाँ । धिषणांसि । असि पर्वत्या । पर्वत्या प्रतिं । प्रतिं ब्रा । ब्रा दिवः । दिवः स्कंभनिः । स्कंभनिर्वैँत्तु । वेत्तु धिषणाँ । धिषणांसि । असि पार्वतेयी । पार्वतेयी प्रतिं । प्रतिं ब्रा । ब्रा पर्वतिः । पर्वतिर्वैँत्तु । वेत्तु देवस्यं । देवस्यं ब्रा । ब्रा सवितुः । सवितुः प्रंसवे । प्रसवैँऽश्विनोः । प्रसव इतिं प्र-सवे । अश्विनोर्बाहुभ्याँ । बाहुभ्याँ पूष्णः । बाहुभ्यामितिं बाहु-भ्यां । पूष्णो हस्ताँभ्यां । हस्ताँभ्यामधिं । अधिं वपामि । वपामि धान्यँम् । धान्यंमसि । असि दिनुहि । दिनुहि देवान् ।

देवान्प्राणाय । प्राणाय ब्बा । प्राणायेति प्र-अनाय । ब्बाऽपानाय । अपानाय ब्बा । अपानायेत्यप-अनाय । ब्बा व्यानाय । व्यानाय ब्बा । व्यानायेति वि-अनाय । ब्बा धीर्घाम् । धीर्घामनु । अनु प्रसितिं । प्रसितिमायुषे । प्रसितिमिति प्र-सितिम् । आयुषे धाम् । धां देवः । देवो वः । वः सविता । सविता हिरण्यपाणिः । हिरण्यपाणिः प्रति । हिरण्यपाणिरिति हिरण्य-पाणिः । प्रति गृह्णातु । गृह्णाब्बिति गृह्णातु (9) ॥6॥

काण्ड -1, प्रपाठक -1, अनुवाक -7,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -पौरोडाशिकम्,

धृष्टिरसि । असि ब्रह्म । ब्रह्म यच्छ । यच्छाप । अपाग्ने । अग्नेऽग्निम् । अग्निमामाद । आमाद जहि । आमादमित्याम-अदम् । जहि निः । निष्क्रव्याद । क्रव्याद्ँ सेध । क्रव्यादमिति क्रव्य-अदम् । सेधा । आ देवयज । देवयज वह । ःदेवयजमिति देव-यजम् । वह निर्दग्धं । निर्दग्धꣳ रक्षः । निर्दग्धमिति निः-दग्धं । रक्षो निर्दग्धाः । निर्दग्धा अरातयः । निर्दग्धा इति निः-दग्धाः । अरातयो ध्रुवं । ध्रुवमसि । असि पृथिवीं । पृथिवीं दꣳह । दꣳहायुः । आयुर्दꣳह । दꣳह प्रजां । प्रजां दꣳह । प्रजामिति प्र-जां । दꣳह सजातान् । सजातानस्मै । सजातानिति स-जातान् । अस्मै यजमानाय । यजमानाय परि । पर्यूह । ऊह धर्त्रं । धर्त्रमसि । अस्यंतरिक्षं । अंतरिक्ष-दꣳह । दꣳह प्राणं । प्राणं दꣳह । प्राणमिति प्र-अनं । दꣳहापानं । अपानं दꣳह । अपानमित्यप-अनं । दꣳह सजातान् । सजातानस्मै । सजातानिति स-जातान् । अस्मै यजमानाय । यजमानाय परि । पर्यूह । ऊह धरुण । धरुणमसि । असि दिव । दिवं दꣳह । दꣳह चक्षुः (10)

। चक्षुर्दꣳह । दꣳह श्रोत्र । श्रोत्रं दꣳह । दꣳह सजातान् । सजातानस्मै । सजातानिति स-जातान् । अस्मै यजमानाय । यजमानाय परि । पर्यूह । ऊह धर्म । धर्मासि । असि दिशः । दिशो दꣳह । दꣳह योनि । योनिं दꣳह । दꣳह प्रजां । प्रजां दꣳह । प्रजामिति प्र-जां । दꣳह सजातान् । सजातानस्मै । सजातानिति स-जातान् । अस्मै यजमानाय । यजमानाय परि । पर्यूह । ऊह चितः । चितः स्थ । स्थ प्रजां । प्रजामस्मै ।

प्रजामितिं प्र-जां । अस्मे रयिं । रयिमस्मे । अस्मे संजातान् । सजातानस्मे । सजातानितिं स-जातान् । अस्मे यजमानाय । यजमानाय परिं । पर्यूह । ऊह भृगूणां । भृगूणामंगिरसां । अंगिरसां तपसा । तपसा तप्यध्वं । तप्यध्वं यानिं । यानिं घर्मे । घर्मे कपालानि । कपालान्युपचिन्वंतिं । उपचिन्वंतिं वेधसः । उपचिन्वन्तीत्युप-चिन्वन्ति । वेधस इतिं वेधसः ।। पूष्णस्तानिं । तान्यपिं । अपिं व्रते । व्रत इंद्रवायू । इंद्रवायू वि । इंद्रवायू इतींद्र-वायू । वि मुंचताम् । मुंचतामितिं मुंचतां (11) ।।7।।

काण्ड -1, प्रपाठक -1, अनुवाक -8,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -पौरोडाशिकम्,

सं वपामि । वपामि सं । समापः । आपो अद्भिः । अद्भिरंग्मत । अद्भिरित्यत्-भिः । अग्मत सं । समोषधयः । ओषधयो रसेन । रसेन सं । सꣳ रेवतीः । रेवतीर्जगंतीभिः । जगंतीभिर्मधुमतीः । मधुमतीर्मधुमतीभिः । मधुमतीरिति मधु-मतीः । मधुमतीभिः सृज्यध्वं । मधुमतीभिरिति मधु-मतीभिः । सृज्यध्वमद्भ्यः । अद्भ्यः परिं । अद्भ्य इत्यत्-भ्यः । परि प्रजाताः । प्रजाताः स्थ । प्रजाता इति प्र-जाताः । स्थ सं । समद्भिः । अद्भिः पृच्यध्वं । अद्भिरित्यत्-भिः । पृच्यध्वं-जनयत्यै । जनयत्यै ब्रा । ब्रा सं । सं यौमि । यौम्यग्नयें । अग्नयें ब्रा । ब्राऽग्नीषोमाभ्यां । अग्नीषोमाभ्यां मुखस्यं । अग्नीषोमाभ्यामित्यग्नी-सोमाभ्यां । मुखस्य शिरः । शिरोऽसि । असि घर्मः । घर्मोऽसि । असि विश्वायुः । विश्वायुरुरु । विश्वायुरितिं विश्व-आयुः । उरु प्रथस्व । प्रथस्वोरु । उरु तें । ते यज्ञपतिः । यज्ञपतिः प्रथतां । यज्ञपतिरितिं यज्ञ-पतिः । प्रथतां ब्रचें । ब्रचं गृह्णीष्व । गृह्णीष्वांतरितं । अंतरितꣳ रक्षः । अंतरितमित्यन्तः-इतं । रक्षोऽंतरिताः । अंतरिता अरातयः । अंतरिता इत्यंतः-इताः । अरातयो देवः । देवस्त्वा । त्वा सविता । सविता श्रपयतु । श्रपयतु वर्षिष्ठे । वर्षिष्ठे अधिं । अधि नाकें । नाकेऽग्निः । अग्निस्तें । ते तनुवं । तनुवं मा । मातिं । अतिं धाक् । धागग्नें । अग्नें हव्यं । हव्यꣳ रक्षस्व । रक्षस्व सं । सं ब्रह्मणा । ब्रह्मणा पृच्यस्व । पृच्यस्वैकतायं । एकताय स्वाहा । स्वाहा द्वितायं । द्विताय स्वाहा । स्वाहा त्रितायं । त्रिताय स्वाहा । स्वाहेति स्वाहा (12) ॥8॥

काण्ड -1, प्रपाठक -1, अनुवाक -9,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -पौरोडाशिकम्,

आदंदे । ददं इंद्रस्य । इंद्रस्य बाहुः । बाहुरसि । असि दक्षिणः । दक्षिणः सहस्रभृष्टिः । सहस्रभृष्टिः शततेजाः । सहस्रभृष्टिरितिं सहस्र-भृष्टिः । शततेजा वायुः । शततेजा इतिं शत-तेजाः । वायुरसि । असि तिग्मतेजाः । तिग्मतेजाः पृथिवि । तिग्मतेजा इतिं तिग्म-तेजाः । पृथिवि देवयजनि । देवयजन्योषध्याः । देवयजनीतिं देव-यजनि । ओषध्यास्ते । ते मूलंम् । मूलं मा । मा हिꣳसिषं । हिꣳसिषमपहतः । अपहतोऽररुः । अपहत इत्यप-हतः । अररुः पृथिव्यै । पृथिव्यै व्रजं । व्रजं गच्छ । गच्छ गोस्थानंम् । गोस्थानं वर्षतु । गोस्थानमितिं गो-स्थानंम् । वर्षतु ते । ते द्यौः । द्यौर्बधान । बधान देव । देव सवितः । सवितः परमस्यांम् । परमस्यांम् परावतिं । परावतिं शतेनं । परावतीतिं परा-वतिं । शतेन पाशैः । पाशैर्यः । ꣳ॑ऽस्मान् । अस्मान्द्वेष्टिं । द्वेष्टि यं । यं चं । च वयं । वयं द्विष्मः । द्विष्मस्तं । तमतः । अतो मा । मा मौक् । मौगपहतः । अपहतोऽररुः । अपहत इत्यप-हतः । अररुः पृथिव्यै । पृथिव्यै देवयजन्यै । देवयजन्यै व्रजं । देवयजन्या इतिं देव-यजन्यै । व्रजं गच्छ (13)

गच्छ गोस्थानं । गोस्थानं वर्षतु । गोस्थानमितिं गो-स्थानंम् । वर्षतु ते । ते द्यौः । द्यौर्बधान । बधान देव । देव सवितः । सवितः परमस्यांम् । परमस्यां परावतिं । परावतिं शतेनं । परावतीतिं परा-वतिं । शतेन पाशैः । पाशैर्यः । यौऽस्मान् । अस्मान् द्वेष्टिं । द्वेष्टि यं । यं चं । च वयं । वयं द्विष्मः । द्विष्मस्तं । तमतः । अतो मा । मा मौक् । मौगपहतः । अपहतोररुः । अपहत इत्यप-हतः । अररुः पृथिव्याः । पृथिव्या अदेवयजनः । अदेवयजनो व्रजं । अदेवयजन इत्यदेव-यजनः । व्रजं गच्छ । गच्छ गोस्थानं । गोस्थानं वर्षतु । गोस्थानमितिं गो-स्थानं । वर्षतु ते । ते द्यौः । द्यौर्बधान । बधान देव । देव सवितः । सवितः परमस्यांम् । परमस्यांम् परावतिं । परावतिं शतेनं । परावतीतिं परा-वतिं । शतेन पाशैः । पाशैर्यः । यौऽस्मान् । अस्मान्द्वेष्टिं । द्वेष्टि यं । यं चं । च ꣳवयं । वयं द्विष्मः । द्विष्मस्तं । तम तः । अतो मा (14)

मा मौक् । मोगररुः । अररुस्ते । ते दिवँ । दिवं मा । मा स्कान् । स्कान् वसवः । वसवस्त्वा । त्वा परि । परि गृह्णंतु । गृह्णंतु गायत्रेण । गायत्रेण छंदसा । छंदसा रुद्राः । रुद्रास्त्वाँ । त्वा परि । परि गृह्णंतु । गृह्णंतु त्रैष्टुभेन । त्रैष्टुभेन छंदसा । छंदसादित्याः । आदित्यास्त्वाँ । त्वा परि । परि गृह्णंतु । गृह्णंतु जागतेन । जागतेन छंदसा । छंदसा देवस्य । देवस्य सवितुः । सवितुः सवे । सवे कर्म । कर्म कृण्वंति । कृण्वंति वैँसः । वेधस ऋतम् । ऋतमसि । अस्यृत सदनम् । ऋतसदनमसि । ऋतसदनमित्यृत-सदनम् । अस्यृतश्रीः । ऋतश्रीरसि । ऋतश्रीत्यृत-श्रीः । असि धाः । धा असि । असि स्वधा । स्वधा असि । स्वधेति स्व-धा । अस्युर्वी । उर्वी च । चासि । असि वस्वीँ । वस्वीं च । चासि । असि पुरा । पुरा क्रूरस्य । क्रूरस्य विसृपः । विसृपो विरप्शिन् । विसृप इति वि-सृपः । विरप्शिन्नुदादाय । विरप्शिनिति वि-रप्शिन् । उदादाय पृथिवीं । उदादायेत्युत्-आदाय । पृथिवीं जीरदानुः । जीरदानुर्याम् । जीरदानुरिति जीर-दानुः । यामेरयन् । ऐरयन् चंद्रमसि । चंद्रमसि स्वधाभिः । स्वधाभिस्तां । स्वधाभिरिति स्व-धाभिः । तां धीरासः । धीरासो अनु दृश्य । अनुदृश्य यजते । अनुदृश्येत्यनु-दृश्य । यजन्त इति यजन्ते (15) ॥9॥

काण्ड -1, प्रपाठक -1, अनुवाक -10,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -पौरोडाशिकम्,

प्रत्युष्टꣳ रक्षः । प्रत्युष्टमिति प्रति-उष्टं । रक्षः प्रत्युष्टाः । प्रत्युष्टा अरातयः । प्रत्युष्टा इति प्रति-उष्टाः । अरातयोऽग्नेः । अग्नेर्वः । वस्तेजिष्टेन । तेजिष्टेन तेजसा । तेजसा निः । निष्टपामि । तपामि गोष्ठं । गोष्ठं मा । गोष्ठमिति गो-स्थम् । मा निः । निर्मृक्षं । मृक्षं वाजिनँ । वाजिनं त्वा । त्वा सपत्नसाहम् । सपत्नसाहꣳसं । सपत्नसाहमिति सपत्न- साहम् । सं माँर्ज्मि । मार्ज्मि वाचँ । वाचं प्राणं । प्राणं चक्षुः । प्राणमिति प्र-अनम् । चक्षुः श्रोत्रँ । श्रोत्रं प्रजां । प्रजां योनिँ । प्रजामिति प्र-जाम् । योनिं मा । मा निः । निर्मृक्षं । मृक्षं वाजिनीँ । वाजिनीं त्वा । त्वा सपत्नसाहीम् । सपत्नसाहीꣳसं । सपत्नसाहीमिति सपत्न-साहीम् । सं माँर्ज्मि । माऽर्म्याशासाना । आशासाना सौमनसं । आशासानेत्याँ-शासान । सौमनसं प्रजां । प्रजाꣳ सौभाँग्यम् । प्रजामिति प्र-जाम् । सौभाँग्यं तनूम् । तनूमिति तनूम् ॥ अग्नेरनुव्रता । अनुव्रता भूत्वा । अनुव्रतेत्यनु-व्रता । भूत्वा सं । सं नह्ये । नह्ये सुकृताय । सुकृताय कम् ।

सुकृतायेति सु-कृताय । कमिति कम् ॥ सुप्रजसस्त्वा । सुप्रजस इति सु-प्रजसः । त्वा वयं । वयꣳ सुपत्नीः ।
सुपत्नीरुप (16)

। सुपत्नीरिति सु-पत्नीः । उपसेदिम । सेदिमेति सेदिम ॥ अग्ने सपत्नदंभनं । सपत्नदंभनमदब्धासः । सपत्नदंभनमिति सपत्न-दंभनं । अदब्धासो अदाभ्यं । अदाभ्यमित्यदाभ्यं । इमं वि । विष्यामि । स्यामि वरुणस्य । वरुणस्य पाशम् । पाशं यं । यमबध्नीत । अबध्नीत सविता । सविता सुकेतः । सुकेत इति सु-केतः ॥ धातुश्च । च योनौ । योनौ सुकृतस्य । सुकृतस्य लोके । सुकृतस्येति सु-कृतस्य । लोके स्योनं । स्योनं मे । मे सह । सह पत्या । पत्या करोमि । करोमीति क-रोमि ॥ समायुषा । आयुषा सं । सं प्रजया । प्रजया सं । प्रजयेति प्र-जया । समग्ने । अग्ने वर्चसा । वर्चसा पुनः । पुनरिति पुनः ॥ सं पत्नी । पत्नी पत्या । पत्याहं । अहं गच्छे । गच्छे सं । समात्मा । आत्मा तनुवा । तनुवा मम । ममेति मम ॥ महीनां पयः । पयोऽसि । अस्योषधीनां । ओषधीनाꣳ रसः । रस्तस्य । तस्य ते । तेऽक्षीयमाणस्य । अक्षीयमाणस्य निः (17)

। निर्वपामि । वपामि महीनां । महीनां पयः । पयोऽसि । अस्योषधीनां । ओषधीनाꣳ रसः । रसोदब्धेन । अदब्धेन त्वा । त्वा चक्षुषा । चक्षुषावं । अवैक्षे । ईक्षे सुप्रजास्त्वाय । सुप्रजास्त्वाय तेजः । सुप्रजास्त्वायेति सुप्रजाः-त्वाय । तेजोऽसि । असि तेजः । तेजोनु । अनु प्र । प्रेहि । इह्यग्निः । अग्निस्ते । ते तेजः । तेजो मा । मा वि । विनैत् । नैदग्नेः । अग्नेर्जिह्वा । जिह्वासि । असि सुभूः । सुभूर्देवानाम् । सुभूरिति सु-भूः । देवानां धाम्नेधाम्ने । धाम्नेधाम्ने देवेभ्यः । धाम्नेधाम्न इति धाम्ने-धाम्ने । देवेभ्यो यजुषेयजुषे । यजुषेयजुषे भव । यजुषेयजुष इति यजुषे-यजुषे । भव शुक्रं । शुक्रमसि । असि ज्योतिः । ज्योतिरसि । असि तेजः । तेजोऽसि । असि देवः । देवो वः । वः सविता । सवितोत् । उत्पुनातु । पुनात्वच्छिद्रेण । अच्छिद्रेण पवित्रेण । पवित्रेण वसोः । वसोः सूर्यस्य । सूर्यस्य रश्मिभिः । रश्मिभिः शुक्रं । रश्मिभिरिति रश्मि-भिः । शुक्रं त्वा । त्वा शुक्रायाम् । शुक्राया धाम्नेधाम्ने । धाम्नेधाम्ने देवेभ्यः । धाम्नेधाम्न इति धाम्ने-धाम्ने । देवेभ्यो यजुषेयजुषे । यजुषेयजुषे गृह्णामि । यजुषेयजुष इति यजुषे-यजुषे । गृह्णामि ज्योतिः । ज्योतिस्त्वा

। ब्रा ज्योतिः । ज्योतिष्यर्चिः । अर्चिस्त्वाँ । ब्राऽर्चिषि । अर्चिषि धाम्नेधाम्ने । धाम्नेधाम्ने देवेभ्यः । धाम्नेधाम्न इति धाम्ने-धाम्ने । देवेभ्यो यजुषेयजुषे । यजुषेयजुषे गृह्णामि । यजुषेयजुष इति यजुषे-यजुषे । गृह्णामीति गृह्णामि (18) ॥10॥

काण्ड -1, प्रपाठक -1, अनुवाक -11,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -पौरोडाशिकम्,

कृष्णोऽसि । अस्याखरेष्ठः । आखरेष्ठौऽग्नयै । आखरेष्ठ इत्याखरे-स्थः । अग्नयै ब्रा । ब्रा स्त्वाहाँ । स्त्वाहा वेदिः । वेदिरसि । असि बर्हिषै । बर्हिषै ब्रा । ब्रा स्त्वाहाँ । स्त्वाहा बर्हिः । बर्हिरसि । असि स्रुग्भ्यः । स्रुग्भ्यस्त्वाँ । स्रुग्भ्य इति स्रुक्-भ्यः । ब्रा स्त्वाहाँ । स्त्वाहा दिवे । दिवे ब्राँ । ब्रान्तरिक्षाय । अन्तरिक्षाय ब्रा । ब्रा पृथिव्यै । पृथिव्यै ब्राँ । ब्रा स्त्वधा । स्त्वधा पितृभ्यः । स्त्वधेति स्त्व-धा । पितृभ्य ऊर्क् । पितृभ्य इति पितृ-भ्यः । ऊर्ग्भव । भव बर्हिषद्मः । बर्हिषद्म ऊर्जा । बर्हिषद्म इति बर्हिषत्-भ्यः । ऊर्जा पृथिवीं । पृथिवीं गच्छत । गच्छत विष्णोः । विष्णोः स्तूपः । स्तूपोऽसि । अस्यूर्णाम्रदसं । ऊर्णाम्रदसमित्यूर्णा-म्रदसम् । ब्रा स्तृणामि । स्तृणामि स्वासस्थं । स्वासस्थं देवेभ्यः । स्वासस्थमिति सु-आसस्थं । देवेभ्यो गंधर्वः । गंधर्वोऽसि । असि विश्वावसुः । विश्वावसुर्विश्वस्मात् । विश्वावसुरिति विश्व-वसुः । विश्वस्मादीषतः । ईषतो यजमानस्य । यजमानस्य परिधिः । परिधिरिडः । परिधि रिति परि-धिः । इड ईडितः । ईडित इंद्रस्य । इंद्रस्य बाहुः । बाहुरसि (19)

असि दक्षिणः । दक्षिणो यजमानस्य । यजमानस्य परिधिः । परिधि रिडः । परिधिरिति परि-धिः । इड ईडितः । ईडितो मित्रावरुणो । मित्रावरुणो ब्रा । मित्रावरुणाविति मित्रा-वरुणो । ब्रोत्तरतः । उत्तरतः परि । उत्तरत इत्युत्-तरतः । परि धत्तां । धत्तां ध्रुवेण । ध्रुवेण धर्मणा । धर्मणा यजमानस्य । यजमानस्य परिधिः । परिधिरिडः । परिधिरिति परि-धिः । इड ईडितः । ईडितः सूर्यः । सूर्यस्त्वा । ब्रा पुरस्ताँत् । पुरस्तात्पातु । पातु कस्याँ । कस्याँश्चित् । चिदभिशस्त्याः । अभिशस्त्या वीतिहोत्रं । अभिशस्त्या इत्यभि-शस्त्याः । वीतिहोत्रं ब्रा । वीतिहोत्रमिति वीति-होत्रं । ब्रा कवे । कवे द्युमन्तँ । द्युमन्तꣳ सं । द्युमन्तमिति द्यु-मन्तम् । समिधी महि । इधी मह्यग्नै । अग्ने बृहन्तँ । बृहन्तमध्वरे ।

अ॒ध्व॒रे वि॒शः । वि॒शो य॒त्रे । य॒त्रे स्थः॑ । य॒त्रे इति॑ य॒त्रे । स्थो व॑सू॒नां । व॒सू॒नाꣳ रु॒द्राणा᳖म् । रु॒द्राणा॑-मादि॒त्याना᳖म् । आ॒दि॒त्याना॒ꣳ सद॑सि । सद॑सि सीद । सी॒द॒ जु॒हूः । जु॒हूरु॑प॒भृत् । उ॒प॒भृद्ध्रु॒वा । उ॒प॒भृदित्यु॑प-भृत् । ध्रु॒वाऽसि॑ । अ॒सि॒ घृ॒ताची᳖ । घृ॒ताची॒ नाम्ना᳖ । नाम्ना᳖ प्रि॒येण॑ । प्रि॒येण॒ नाम्ना᳖ । नाम्ना᳖ प्रि॒ये । प्रि॒ये सद॑सि । सद॑सि सीद । सी॒देताः॑ । एता अ॑सदन् । अ॒स॒द॒न्थ्सु॒कृ॒तस्य॑ । सु॒कृ॒तस्य॑ लो॒के । सु॒कृ॒तस्येति॑ सु-कृ॒तस्य॑ । लो॒के ताः । ता विष्णो । विष्णो पा॒हि । विष्णो॒ इति॑ विष्णो । पा॒हि पा॒हि । पा॒हि य॒ज्ञं । य॒ज्ञं पा॒हि । पा॒हि य॒ज्ञप॑तिं । य॒ज्ञप॑तिं पा॒हि । य॒ज्ञप॑तिमिति॑ यज्ञ-पतिं । पा॒हि मां । मां य॑ज्ञनिय॒म् । य॒ज्ञ॒नि॒य॒मिति॑ यज्ञ-निय॑ (20) ॥11॥

काण्ड -1, प्रपाठक -1, अनुवाक -12, अनुवाक सूक्तम -1,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -पौरोडाशिकम्,

भु॒व॑नमसि । अ॒सि॒ वि । वि प्र॑थस्व । प्र॒थ॒स्वाग्नेः॑ । अग्ने॒ यष्टः॑ । यष्टा॑रिदं । इ॒दं न॑मः । न॒म॒ इति॒ नमः॑ ॥ जु॒ह्वा । एहि॑ । इ॒हि॒ अ॒ग्निः । अ॒ग्निस्त्वा᳖ । त्वा॒ ह्व॒यति॒ । ह्व॒यति॑ देव॒य॒ज्यायै᳖ । दे॒व॒य॒ज्याया॒ उप॑भृत् । दे॒व॒य॒ज्याया॒ इति॑ देव-य॒ज्यायै᳖ । उप॑भृ॒दा । उप॑भृ॒दित्यु॑प-भृ॒त् । एहि॑ । इ॒हि॒ देवः॑ । देव॑स्त्वा᳖ । त्वा॒ स॒वि॒ता । स॒वि॒ता ह्व॑यति । ह्व॒यति॑ देव॒य॒ज्यायै᳖ । दे॒व॒य॒ज्याया॑ अग्नाविष्णू । दे॒व॒य॒ज्याया॒ इति॑ देव-य॒ज्यायै᳖ । अग्नाविष्णू॒ मा । अग्नाविष्णू॒ इत्यग्नौ᳖-विष्णू । मा वा᳖म् । वा॒मव॑ । अव॑ क्रमिषं । क्र॒मि॒षं॒ वि । वि जि॑हाथां । जि॒हा॒थां॒ मा । मा मा᳖ । मा॒ सं । सं ता᳖प्तं । ता॒प्तं॒ लो॒कं । लो॒कं मे᳖ । मे॒ लो॒ककृतौ । लो॒ककृतौ कृणुतं । लो॒ककृ॒ताविति॑ लोक-कृतौ । कृ॒णु॒तं॒ विष्णोः᳖ । विष्णोः॒ स्थान᳖म् । स्थान॑मसि । अ॒सी॒तः॒ । इ॒त इ॒न्द्रः॑ । इ॒न्द्रो॒ अकृणोत् । अ॒कृ॒णो॒दि॒न्द्रि॒याणि॑ । वी॒र्या॑णि समा॒रभ्य॑ । स॒मा॒रभ्योर्ध्वः । स॒मा॒रभ्येति॑ सं-आ॒रभ्य॑ । ऊ॒र्ध्वो अ॑ध्व॒रः । अ॒ध्व॒रो दि॑वि॒स्पृश᳖म् । दि॒वि॒स्पृश॑महु॒तः । दि॒वि॒स्पृश॒मिति॑ दिवि-स्पृश᳖म् । अ॒हु॒तो य॒ज्ञः । य॒ज्ञो य॒ज्ञप॑तेः । य॒ज्ञप॑ते-रिन्द्रा॒वान्॑ । य॒ज्ञप॑तेरिति॑ यज्ञ-पतेः । इ॒न्द्रा॒वान्त्वाहा᳖ । इ॒न्द्रा॒वानिती᳖न्द्र-वान्॑ । स्वाहा॑ बृ॒हत् । बृ॒हद्भाः । भाः पा॒हि । पा॒हि मा᳖ । माग्ने॑ । अग्ने॑ दुश्च॒रिता॑त् । दु॒श्च॒रिता॑दा । दु॒श्च॒रिता॒दिति॑ दुः-च॒रिता॑त् । आ मा᳖ । मा सु॑च॒रिते॑ । सु॒च॒रिते॑ भज । सु॒च॒रित॒ इति॑ सु-च॒रिते॑ । भ॒ज॒ म॒खस्य॑ । म॒खस्य॑ शिरः॑ । शिरो॑ऽसि । अ॒सि॒ सं । सं ज्योति॑षा । ज्योति॑षा॒ ज्योतिः॑ । ज्योति॑रङ्क्ताम् । अ॒ङ्क्ता॒मित्य॑ङ्क्ताम् (21) ॥12॥

काण्ड -1, प्रपाठक -1, अनुवाक -13, अनुवाक सूक्तम -1,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -पौरोडाशिकम्,

वाजस्य मा । मा प्रसवेन । प्रसवेनोद्भाभेण । प्रसवेनेति प्र-सवेन । उद्भाभेणोत् । उद्भाभेणेत्युत्-ग्राभेण । उदग्रभीत् । अग्रभीदित्यग्रभीत् ॥ अथा सपत्नान् । सपत्नाꣳ इंद्रः । इंद्रो मे । मे निग्राभेण । निग्राभेणा धरान् । निग्राभेणेति नि-ग्राभेण । अधराꣳ अकः । अकरित्यकः ॥ उद्भाभं च । उद्भाभमित्युत्-ग्राभं । च निग्राभं । निग्राभं च । निग्राभमिति नि-ग्राभं । च ब्रह्म । ब्रह्म देवाः । देवा अवीवृधन् । अवीवृधन्नित्यवीवृधन् ॥ अथा सपत्नान् । सपत्नानिंद्राग्नी । इंद्राग्नी मे । इंद्राग्नी इतीन्द्र-अग्नी । मे विषूचीनान्न् । विषूचीनान्, वि । व्यस्यताम् । अस्यतामित्यस्यताम् ॥ वसुभ्यस्त्वा । वसुभ्य इति वसु-भ्यः । त्वा रुद्रेभ्यः । रुद्रेभ्यस्त्वा । त्वादित्येभ्यः । आदित्येभ्यस्त्वा । त्वाक्तं । अक्तꣳ रिहाणाः । रिहाणा वियंतु । वियंतु वयः । वय इति वयः ॥ प्रजां योनिं । प्रजामिति प्र-जां । योनिं मा । मा निः । निर्मृक्षं । मृक्षमा । आ प्यायंतां । प्यायन्तामापः । आप ओषधयः । ओषधयो मरुताम् । मरुतां पृषतयः । पृषतयस्थ । स्थ दिवँ (22)

। दिवं गच्छ । गच्छ ततः । ततो नः । नो वृष्टिँ । वृष्टिमा । एरय । ईरयेतीरय ॥ आयुष्पा अग्ने । आयुष्पा इत्यायुः-पाः । अग्नेऽसि । असि यायुः । आयुर्मे । मे पाहि । पाहि चक्षुष्पाः । ःचक्षुष्पा अग्ने । चक्षुष्पा इति चक्षुः-पाः । अग्नेऽसि । असि चक्षुः । चक्षुर्मे । मे पाहि । पाहि ध्रुवा । ध्रुवाऽसि । असि यं । यं परिधिं । परिधिं पर्यधत्थाः । परिधिमिति परि-धिम् । पर्यधत्था अग्नेँ । पर्यधत्था इति परि-अधत्थाः । अग्ने देव । देव पणिभिः । पणिर्भिवीयमाणः । पणिभिरिति पणि-भिः । वीयमाण इति वीयमाणः ॥ तं तेँ । त एतं । एतमनु । अनु जोषँ । जोषं भरामि । भरामि न । नेत् । इदेषः । एष वत् । वदप चेतयाते । अपचेतयाते यज्ञस्य । अपचेतयाता इत्यप-चेतयाते । यज्ञस्य पाथः । पाथ उप । उप सं । समितं । इतꣳ सꣳस्रावभागाः । सग्स्रावभागाः स्थ । सꣳस्रावभागा इति सग्स्राव-भागाः । स्थेषाः । इषा बृहंतः । बृहंतः प्रस्तरेष्ठाः । प्रस्तरेष्ठा बर्हिषदः । प्रस्तरेष्ठा इति प्रस्तरे-स्थाः । बर्हिषदश्च । बर्हिषद इति बर्हि-सदः (23)

। च॒ दे॒वाः । दे॒वा इ॒मां । इ॒मां वाच॑ँ । वाच॑मभि । अ॒भि विश्वे॑ । विश्वे॑ गृणंतः । गृणंत॒ आस॑द्य । आस॑द्यास्मिन् । आस॑द्येत्या॒-सद्य॑ । अ॒स्मिन्ब॒र्हिषि॑ । ब॒र्हिषि॑ मादयध्वं । मा॒द॒य॒ध्व॒मग्नेः॑ । अग्नेर्वा॑ँ । वा॒मप॑न्नगृहस्य । अप॑न्नगृहस्य सदसि । अप॑न्नगृह॒स्येत्यप॑न्न-गृ॒ह॒स्य॒ । सद॑सि सादयामि । सा॒द॒या॒मि॒ सु॒म्नाय॑ । सु॒म्नाय॑ सुम्निनी । सुम्निनी॒ सुम्ने । सुम्निनी॒ इति॑ सुम्निनी । सुम्ने मा॑ँ । मा॒ धत्तं । धत्तं धुरि । धुरि धु॒र्यौ॑ । धु॒र्यौ॑ पातं । पा॒तमग्नेः॑ । अग्नेऽदब्धायो । अ॒द॒ब्धा॒योऽशी॑ततनो । अ॒द॒ब्धा॒यो इत्य॑दब्ध-आयो । अ॒शी॒त॒त॒नो पा॒हि । अ॒शी॒त॒त॒नो इत्य॑शीत-त॒नो॒ । पा॒हि मा॑ँ । मा॒द्य । अ॒द्य दि॒वः । दि॒वः पा॒हि । पा॒हि प्रसि॑त्ये । प्रसि॑त्ये पा॒हि । प्रसि॑त्या॒ इति॒ प्र-सि॒त्ये॒ । पा॒हि दुरि॑ष्टै । दुरि॑ष्टै पा॒हि । दुरि॑ष्टा॒ इति॒ दुः-इ॒ष्टै॒ । पा॒हि दु॑रद्म॒न्ये । दु॒र॒द्म॒न्ये पा॒हि । दु॒र॒द्म॒न्या इति॑ दुः-अ॒द्म॒न्ये । पा॒हि दुश्च॑रितात् । दुश्च॑रितादविषं । दुश्च॑रितादिति॒ दुः-च॒रि॒तात् । अवि॑षं नः । नः पि॒तुं । पि॒तुं कृ॑णु । कृ॒णु॒ सु॒षदा॑ँ । सु॒षदा॒ योनि॑ँ । सु॒षदेति॑ सु-सदा॑ँ । योनि॒ꣳ॒ स्वाहा॑ँ । स्वाहा॒ देवा॑ँः । देवा॑ गातुविदः । गा॒तु॒वि॒दो गा॒तुं । गा॒तु॒वि॒द इति॑ गातु-वि॒दः॒ । गा॒तुं वि॒त्त्वा । वि॒त्त्वा गा॒तुं । गा॒तु॒मित॑ । इ॒त॒ मन॑सः । मन॑सस्पते । प॒त॒ इ॒मम् । इ॒मं नः॑ । नो॒ दे॒व॒ । दे॒व॒ देवेषु॑ । देवेषु॑ य॒ज्ञं । य॒ज्ञꣳ॑ स्वाहा॑ँ । स्वाहा॑ वा॒चि । वा॒चि स्वाहा॑ँ । स्वाहा॒ वाते॑ँ । वाते॑ धाः । धा इति॑ धाः (24) ॥13॥

काण्ड -1, प्रपाठक -1, अनुवाक -14, अनुवाक सूक्तम -1,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -याज्याः,

उ॒भा वा॑ँ । वा॒मिंद्राग्नी । इंद्राग्नी आहुवध्यै॑ँ । इंद्राग्नी इती॑ँद्र-अग्नी । आ॒हु॒व॒ध्या॑ उ॒भा । उ॒भा रा॒धं॒सः । रा॒धं॒सः स॒ह । स॒ह मा॑दयध्यै॑ँ । मा॒द॒य॒ध्या इति॑ मादयध्यै॑ँ ॥ उ॒भा दा॒तारौ॑ँ । दा॒तारा॑विषां । इ॒षꣳ॑ रं॒यीणा॑म् । र॒यीणा॒मुभा । उ॒भा वा॑जं॒स्य॒ । वा॒जं॒स्य॒ सा॒तयै॑ँ । सा॒तये॑ हुवे । हु॒वे॒ वां॒ । वा॒मिति॑ वां ॥ अश्व॑ꣳ हि । हि भू॑रिदाव॒त्तरा । भू॒रि॒दा॒व॒त्तरा वां॒ । भू॒रि॒दा॒व॒त्तरेति॑ भूरिदावत्-तरा । वां॒ विजा॑मातुः । विजा॑मातुरुत । विजा॑मातुरिति॒ वि-जा॒मा॒तुः॒ । उ॒त वा॑ँ । वा॒ घ । घा॒ स्यालात् । स्यालादिति॑ स्यालात् ॥ अथा॒ सोम॑स्य । सोम॑स्य प्रय॒ती । प्र॒य॒ती यु॒वभ्या॑ँ । प॒यती॒ति प्र-य॒ती॒ । यु॒वभ्या॒मिंद्रा॑ँग्नी । यु॒वभ्या॒मिति॑ युव-भ्या॒म् । इंद्रा॑ँग्नी स्तोमं॑ँ । इंद्रा॑ँग्नी इती॑ँद्र-अग्नी । स्तोम॑ं जनयामि । ज॒न॒या॒मि॒ नव्यं॑ँ । नव्य॒मिति॒ नव्यं॑ँ ॥ इंद्रा॑ँग्नी नव॒तिं । इंद्रा॑ँग्नी इती॑ँद्र-अग्नी । न॒व॒तिं पुरः॑ । पुरो॑ दासप॒त्नीः॑ । दा॒स॒प॒त्नीर॑धूनुतं ॥

दासपत्नीरितिं दास-पत्नीः । अधूनुतमित्यधूनुतं ॥ साकमेकेन । एकेन कर्मणा । कर्मणेति कर्मणा ॥ शुचिं नु । नु स्तोमँ । स्तोमं नवजातं । नवजातमद्य । नवजातमितिं नव-जातं । अद्येंद्राँग्नी । इंद्राँग्नी वृत्रहणा । इंद्राँग्नी इतींद्र-अग्नी । वृतहणा जुषेथाँ । वृत्रहणेतिं वृत्र-हना । जुषेथामितिं जुषेथाँ (25)

। उभा हि । हि वाँ । वाꣳ सुहवाँ । सुहवाजो हवीमि । सुहवेतिं सु-हवाँ । जोहवीमि ता । ता वाजँ । वाजꣳ सद्यः । सद्य उशते । उशते धेष्ठाँ । धेष्ठेति धेष्ठाँ ॥ वयमु । उ ब्वा । ब्वा पथः । पथस्पते । पते रथँ । रथं न । न वाजसातये । वाजसातय इति वाज-सातये । धिये पूषन्न् । पूषन्नयुज्महि । अꣳ॑ज्महीत्य-युज्महि ॥ पथस्पथः परिपतिं । पथस्पथ इतिं पथः-पथः । परिपतिं वचस्या । परिपतिमिति परि-पतिं । वचस्या कामेन । कामेन कृतः । कृतो अभि । अभ्यानट् । आनडर्कम् । अर्कमित्यर्कं ॥ स नः । नो रासत् । रासच्छुरुधः । शुरुधश्चंद्राग्राँ । चंद्राग्रा धिर्यधियं । चंद्राग्रा इतिं चंद्र-अग्राः । धिर्यधियꣳ सीषधाति । दिंयधियमिति दिँयं-धियं । सीषधाति प्र । प्र पूषा । पूषेतिं पूषा ॥ क्षेत्रस्य पतिना । पतिना वयं । वयꣳ हितेन । हितेनेव । इव जयामसि । जयामसीतिं जयामसि ॥ गामश्वँ । अश्वं पोषयित्नु । पोषयित्वा । आ सः । स नः (26)

। नो मृडाति । मृडातीदृशँ । ईदृश इती-दृशँ । क्षेत्रस्य पते । पते मधुमंतं । मधुमंतमूर्मिं । मधुमंतमितिं मधु-मंतं । ऊर्मिं धेनुः । धेनुरिव । इव पयः । पयो अस्मासु । अस्मासु धुक्ष्व । धुक्ष्वेतिं धुक्ष्व ॥ मधुश्चुतं घृतं । मधुश्चुतमितिं मधु-श्चुतँ । घृतमिव । इव सुपूतं । सुपूतमृतस्यं । सुपूतमितिं सु-पूतं । ऋतस्य नः । नः पतयः । पतयो मृडयंतु । मृडयंत्नितिं मृडयंतु ॥ अग्ने नयं । नयं सुपथाँ । सुपथा रायै । सुपथेतिं सु-पथाँ । रायै अस्मान् । अस्मान्, विश्वानि । विश्वानि देव । देव वयुनानि । वयुनानि विद्वान् । विद्वानितिं विद्वान् ॥ ॑ꣳ॑ध्यस्मत् । अस्मज्जुहुराणं । जुहुराणमेनः । एनो भूयिष्ठां । भूयिष्ठां ते । ते नमं उक्तिं । नमं उक्तिं विधेम । नमं उक्तिमिति नमः-उक्तिं । विधेमेतिं विधेम ॥ आ देवानाँ । देवानामपिं । अपि पंथाँ । पंथामगन्म । अगन्म यत् । यच्छक्नवाम । शक्नवाम तत् । तदनु । अनु प्रवोढुं । प्रवोढुमिति प्र-वोढुं ॥ अग्निर्विद्वान् । विद्वान् सः । स यजात् (27)

। यजाथ्सः । सेत् । इदु । उ होताँ । होता सः । सो अध्वरान् । अध्वरान्थ्सः । स ऋतून् । ऋतून् कल्पयाति । कल्पयातीति कल्पयाति ॥ यद्वाहिष्ठं । वाहिष्ठं तत् । तदग्नयै । अग्नये बृहत् । बृहदर्च । अर्च विभावसो । विभावसो इति विभा-वसो ॥ महिषीव । इव ह्वत् । ह्वद्रयिः । रयिस्त्वत् । ह्वद्वाजाँः । वाजा उत् । उदीरते । ईरत इतीरते ॥ अग्ने ह्वं । ह्वं पारय । पारया नव्यः । नव्यो अस्मान् । अस्मान्थ्स्वस्तिभिः । स्वस्तिभिरति । स्वस्तिभिरिति स्वस्ति-भिः । अति दुर्गाणि । दुर्गाणि विश्वाँ । दुर्गाणीति दुः-गानि । विश्वेति विश्वाँ ॥ पूश्च । च पृथ्वी । पृथ्वी बहुला । बहुला नः । न उर्वी । उर्वी भव । भवा तोकाय । तोकाय तनयाय । तनयाय शं । शं योः । योरिति योः ॥ ह्वमग्ने । अग्ने व्रतपाः । व्रतपा असि । व्रतपा इति व्रत-पाः । असि देवः । देव आ । आ मर्त्येषु । मर्त्येष्वा । एत्या ॥ ह्वं यज्ञेषु । यज्ञेष्वीड्यः । ईड्य इतीड्यः ॥ यद्वः । वो वयं । वयं प्रमिनाम । प्रमिनाम व्रतानि । प्रमिनामेति प्र-मिनाम । व्रतानि विदुषाँ । विदुषाँ देवाः । देवा अविदुष्टरासः । अविदुष्टरास इत्यविदुः-तरासः ॥ अग्निष्टत् । तद्विश्वँ । विश्व मा । आ पृणाति । पृणाति विद्वान् । विद्वान्, येभिः । येभिर्देवान् । देवाꣳ ऋतुभिः । ऋतुभिः कल्पयाति । ऋतुभिरित्यृतु-भिः । कल्पयातीति कल्पयाति (28) ॥14॥

काण्ड -1, प्रपाठक -2, अनुवाक -1, अनुवाक सूक्तम -1,

सौम्य-काण्डम् -विषयः -आध्वर्यवम्,

॥ इति प्रथमकांडे प्रथमप्रश्नस्य क्रमपाठः समाप्तः ॥ क्रमपाठः आपः उंदंतु । उंदंव॰ जीवसे । जीवसे दीर्घा१॰ह्वां१॰ । दीर्घा१॰ह्वां१॰ वर्चसे । दीर्घा१॰ह्वायेति दीर्घायु-ह्वां१॰ । वर्चस ओषधे । ओषधे त्रायस्व । त्रायस्वैनं । एनꣳ स्वधिते । स्वधिते मा । स्वधित इति स्व-दिते । मैनँ । एनꣳ हिꣳसीः । हिꣳसीर्देवश्रूः । देव-श्रूरेतानि । देवश्रूरिति देव-श्रूः । एतानि प्र । प्र वपे । वपे स्वस्ति । स्वस्त्युत्तराणि । उत्तराण्यशीय । उत्तराणीत्युत्- तराणि । अशीयाऽपः । आपो अस्मान् । अस्मान्मातरः । मातरः शुंधतु । शुंधतु घृतेन । घृतेन नः । नो घृतपुवः । घृतपुवः पुनंतु । घृत पुव इति घृत-पुवः । पुनंतु विश्व । विश्वमस्मत् । अस्मत्प्र । प्र वहंतु । वहंतु रिप्रं । रिप्रमुत् । उदाभ्यः । आ॰ शुचिः ।

शुचिरा । आतः । ँत एंमि । एमि सोमस्य । सोमस्य तनूः । तनूरसि । असि तनुवँ । तनुवं मे । मे पाहि । पाहि महीनां । महीनां पयः । पयोऽसि । असि वर्चोदाः । वर्चोदा अंसि । वर्चोदा इतिं वर्चः-दाः । असि वर्चः ()

काण्ड -1, प्रपाठक -2, अनुवाक -1, अनुवाक सूक्तम -2,

सौम्य-काण्डम् -विषयः -आध्वर्यवम्,

। वर्चो मयिं । मयिं धेहि । धेहि वृत्रस्यं । वृत्रस्यं कनीनिंका । कनीनिंकाऽसि । असि चक्षुष्पाः । चक्षुष्पा अंसि । चक्षुष्पा इतिं चक्षुः-पाः । असि चक्षुः । चक्षुर्मे । मे पाहि । पाहि चित्पतिः । चित्पतिंस्त्वा । चित्पतिरितिं चित्-पतिः । vँ पुनातु । पुनातु वाक्पतिः । वाक्पतिंस्त्वा । वाक्पतिरितिं वाक्-पतिः । vँ पुनातु । पुनातु देवः । देवस्त्वाँ । त्वा सविता । सविता पुंनातु । पुनात्वच्छिंद्रेण । अच्छिंद्रेण पवित्रेंण । पवित्रेंण वसोः । वसोः सूर्यस्य । सूर्यस्य रश्मिभिः । रश्मिभिस्तस्यं । रश्मिभिरितिं रश्मि-भिः । तस्यं ते । ते पवित्रपते । पवित्रपते पवित्रेंण । पवित्रपत इतिं पवित्र-पते । पवित्रेंण यस्मैं । य कं । कं पुने । पुने तत् । तच्छंकेयं । शकेंय१ँमा । आ वः । ँ देवासः । देवास ईमहे । ईमहे सत्यंधर्माणः । सत्यंधर्माणो अध्वरे । सत्यंधर्माण इति सत्यं-ध१णः । अँ१रे यत् । यद्वः । ँ देवासः । देवास आगुरे । आगुरे यज्ञियासः । आगुर इत्याँ-गुरे । यज्ञियासो हवांमहे । हवांमह इंद्राँग्नी । इंद्राँग्नी द्यावापृथिवी । इंद्रांग्नी इतींद्र-अग्नी । द्यावा पृथिवी आपः । द्यावापृथिवी इति द्यावाँ-पृथिवी । आप ओषधीः । ओषधीस्त्वं । त्वं दीक्षाणाँ । दीक्षाणामधिंपतिः । अधिंपतिरसि । अधिंपतिरित्यधिं-पतिः । असी ह । इह माँ । मा संतँ । संतं पाहि । पाहीतिं पाहि () ॥॥

काण्ड -1, प्रपाठक -2, अनुवाक -2, अनुवाक सूक्तम -1,

सौम्य-काण्डम् -विषयः -आध्वर्यवम्,

आकूँत्ये प्रयुजँे । आकूँv◌ इत्या-◌v◌ । प्रयुजेऽग्नयेँ । प्रयुज इतिं प्र-युजँे । अग्नंऽ१◌ स्वाहाँ । स्वाहा मेधायेँ । मेधाये मनंसे । मनंसेऽग्नयेँ । अग्नंऽ१◌ स्वाहाँ । स्वाहा दीक्षायेँ । दीक्षाये तपंसे । तपंसेऽग्नयेँ । अग्नये स्वाहाँ । स्वाहा सरंस्वत्ये । सरंस्वत्ये ◌ष्णे । पूष्णेँऽ-ग्नयेँ । अग्नये स्वाहाँ । स्वाहाऽऽपः◌ । आपो देवीः । देवी बृहतीः । बृहतीर्विश्वंभुवः । विश्वशंभुवो द्यावांपृथिवी । विश्वशंभुव इतिं विश्व-शंभुवः । द्यावांपृथिवी उरु । द्याव्यांपृथिवी इति द्यावाँ-पृथिवी । उर्वंतरिंक्षं । अंतरिंक्षं बृहस्पतिः◌ । बृहस्पतिर्नः◌ । नो हविषाँ । हविषा वृधातु । वृधातु स्वाहाँ । स्वाहा विश्वेँ । विश्वे देवस्यं । देवस्यं नेतुः । नेतुर्मर्तः◌ । मर्तो वृणीत । वृणीत सख्यं । सख्यं विश्वेँ । विश्वे रायः । राय इंषुध्यसि । इंषुँसि "◌म्नं । "◌म्नं वृणीत । वृणीत पुष्यसेँ । पुष्यसे स्वाहाँ । स्वाहंमयोः◌ । ऋमयोः शिल्पेँ । ऋमयोरित्यृक्-सामयोः◌ । शिल्पेँ स्थः । शि इति शिल्पेँ । स्थस्ते । ते वाँ । ते इति ते । वामा । आ रंभे । रभे ते । ते माँ । ते इति ते ()

काण्ड -1, प्रपाठक -2, अनुवाक -2, अनुवाक सूक्तम -2,

सौम्य-काण्डम् -विषयः -आध्वर्यवम्,

। मा पातं । पातमा । मास्य । अस्य यज्ञस्यं । यज्ञस्योदृचः◌ । उदृचं इमां । उदृच इत्युंत्-ऋचः◌ । इमां धियँ । धियꣳ शिक्षंमाणस्य । शिक्षंमाणस्य देव । देव क्रतुँ । क्रतुं दक्षँ । दक्षं वरुण । वꣳण सं । सꣳ शिंशाधि । शिशाधि ययाँ । ययाऽतिं । अति विश्वाँ । विश्वा दुरिता । दुरिता तरंम । दुरितेतिं दुः-इता । तरंम सुशर्माणं । सुशर्माणमधिं । सुशर्माणमितिं सु-शर्माणं । अधि नावँ । नावꣳ रुहेम । रुहेमोर्क् । ऊर्गसि । अगिरसी । आंगिरस्यूर्णम्रदाः । ऊर्णम्रदा ऊर्जँ । ऊर्णम्रदा इत्यूर्ण-◌दाः । ऊर्जं मे । मे यच्छ । यच्छ ◌हि । पाहि माँ । मा मा । मा माँ । मा हिꣳसीः । हिꣳसीर्विष्णोँ । विष्णोः शर्म । शर्मासि । असि शर्म । शर्म यजंमानस्य । यजंमानस्य शर्म । शर्म मे । मे यच्छ । य नक्षंत्राणां । नक्षंत्राणां मा । मातीकाशात् । अतीकाशात्पाहि । पाहींद्रंस्य । इंद्रं योनिः◌ । योनिंरसि ()

काण्ड -1, प्रपाठक -2, अनुवाक -2, अनुवाक सूक्तम -3,

सौम्य-काण्डम् -विषयः -आध्वर्यवम्,

। अ॒सि॒ मा । मा मा॑ँ । मा॒ हि॒ꣳसीः॒ । हि॒ꣳसीः॒ ॑प्ये । कृ॒प्ये ब्बा॑ँ । v॑ सु॒स॒स्यायै॑ँ । सु॒स॒स्यायै॑ सुपि॒लाभ्यः॑ । सुस॒स्यां१॑ं१ इति॑ सु-स॒स्यायै॑ँ । सुपि॒प्प॒लाभ्यः॑स्ब्बा । सुपि॒प्प॒लाभ्य॒ इति॑ सु-पि॒प्प॒लाभ्यः॑ । ब्बौष॑धीभ्यः । ओष॑धीभ्यः सूप॒स्थाः॒ । ओष॑धीभ्य॒ इत्योष॑धि-भ्यः॒ । ॑पस्था दे॒वः॒ । ॑पस्था इति॑ सु-उ॒प॒स्थाः॒ । दे॒वो व॒न॒स्पतिः॑ । व॒न॒स्पति॑३॑र्ध्वः । ऊ॒र्ध्वो मा॑ँ । ॑१ पा॒हि॒ । पा॒ह्यो॒ । ओदृ॑चः॑ । उ॒दृ॒च॒स्स्ब्बा॑ँ । उ॒दृ॒च॒ इत्यु॑त्-ऋ॒चः॑ । स्ब्बा॑ं ॑१॑ज्ञं । ॑१॑ज्ञं मन॑सा । मन॑सा॒ स्ब्बा॑ँ । स्ब्बा॒ द्यावा॑पृथि॒वी॒भ्या॑ँ । द्यावा॑पृथि॒वी॒ꣳ स्ब्बा॑ँ । द्यावा॑पृथि॒वी॒भ्या॒मिति॒ द्यावा॑-पृथि॒वी॑ँ । स्ब्बा॒हो॒रो॒ । उ॒रो॒र॑न्तरि॑क्षात् । अ॒न्तरि॑क्षात्सा हा॑ँ । स्ब्बा॑ं ॑१॑ज्ञं । ॑१॑ज्ञं वा॑ँत् । वा॒ता॒दा । आ र॑भे । र॒भ॒ इति॑ रभे () ॥॥

काण्ड -1, प्रपाठक -2, अनुवाक -3, अनुवाक सूक्तम -1,

सौम्य-काण्डम् -विषयः -आध्वर्यवम्,

दैवी॑ं धिय॑ँ । दि॑यं मनामहे । म॒ना॒म॒हे॒ सुमृ॒डी॒का॑ं । सुमृ॒डी॒का॒म॒बि॑ष्टये । सुमृ॒डी॒कामिति॑ सु-मृ॒डी॒का॑ं । अ॒भि॒ष्ट॑ये वर्चो॒धा॑ं । व॒र्चो॒धा॑ं य॒ज्ञ॒वा॑हस॑ं । व॒धामिति॑ वर्चः-धाम् । य॒ज्ञ॒वा॑हस॒ꣳ सुपा॒रा । य॒ज्ञ॒वा॑ह॒स॒मिति॑ य॒ज्ञ-वा॒ह॒स॑१ । सुपा॒रा न॑ः । सुपा॒रेति॑ सु-पा॒रा । नो॒ अ॒स॒त् । अ॒स॒द्व॒शे॑ँ । व॒श॒ इति॒ वशे॑ँ ॥ ये दे॒वाः॒ । दे॒वा मनो॑जाताः॒ । मनो॑जाता मनो॒युजः॑ । मनो॑जाता॒ इति॒ मन॑ः-जा॒ताः॒ । म॒नो॒युज॑ः ॑दक्षा॑ँ । म॒युज॒ इति॑ मनः-युज॑ः । सु॒दक्षा॒ दक्ष॑पितारः । सु॒दक्षा॒ इति॑ सु-दक्षा॑ँ । दक्ष॑ पिता॒र॒स्ते । दक्ष॑पितार॒ इति॒ दक्ष॑-पि॒v॑रः॒ । ते न॑ः । नः॒ ॑v॑ । पा॒तु॒ ते । ते न॑ः । नो॒ऽव॑v॑ । अ॒व॑v॑ तेभ्य॑ः । तेभ्यो॒ नम॑ः । नम॒स्तेभ्य॑ः । तेभ्यः॒ स्ब्बा॑ँ । स्ब्बा॒ग्नेँ । अग्ने॒ ब्बं । ब्ब॒ꣳसु । सु जा॑गृहि । जा॒गृ॒हि॒ व॒यं । व॒यꣳ सु । सुम॑दिषीमहि । ॑दिषीमहि गोपाय । गो॒पा॒य न॑ः । नः॒ स्व॒स्तयै॑ँ । स्व॒स्तयै॑ प्रबु॒धै॑ँ । प्र॒बु॒धे॑नः । प्र॒बु॒ध॒ इति॑ प्र-बु॒धै॑ँ । नः॒ पुन॑ः । पुन॑र्ददः । द॒द॒ इति॑ ददः ॥ ब्ब॒मग्ने॑ । अग्ने॒ व्र॒तपाः॒ । व्र॒तपा अ॑सि । व्र॒त॒ पा इति॑ व्रत-पाः॒ । अ॒सि॒ दे॒वः॒ । दे॒व आ । आ म॑र्त्ये॑षु । म॒र्त्ये॒ष्वा । एत्येत्या ॥ ब्ब॒ य॒ज्ञेषु॑ ()

काण्ड -1, प्रपाठक -2, अनुवाक -3, अनुवाक सूक्तम -2,

सौम्य-काण्डम् -विषयः -आध्वर्यवम्,

। यज्ञेष्टीड्यः । ईड्य इतीड्यः ॥ विश्वे देवाः । देवा अभि । अभि माम् । मामा । आववृत्रन् । अववृत्रन्पूषा । पूषा सन्या । सन्या सोमः । सोमो राधसा । राधसा देवः । देवस्सविता । सविता वसोः । वसोर्वदावा । वदावा रास्व । वदावेति वसु-दावा । रास्वेऽत् । इऽत्सोम । सोमा । आ भूयः । भूयो भर । भर मा । मा पृणन्न् । पृणन्पूर्त्या । पूर्त्या वि । वि राधि । राधि मा । माहं । अहमायुषा । आयुषा चद्रं । चद्रमसि । असि मम । मम भोगाय । भोगाय भव । भव वस्त्र । वस्त्रमसि । असि मम । मम भोगाय । भोगाय भव । भस्मा । उस्माऽसि । असि मम । मम भोगाय । भोगाय भव । भव हयः । हयोऽसि । असि मम । मम भोगाय । भोगाय भव ()

काण्ड -1, प्रपाठक -2, अनुवाक -3, अनुवाक सूक्तम -3,

सौम्य-काण्डम् -विषयः -आध्वर्यवम्,

। भव छागः । छागोऽसि । असि मम । मम भोगाय । भोगाय भव । भव मेषः । मेषोऽसि । असि मम । मम भोगाय । भोगाय भव । भव वायवे । वायवे ब्रा । ब्रा वरुणाय । वरुणाय ब्रा । ब्रा निर्ऋत्यै । निर्ऋत्यै ब्रा । निर्ऋत्या इति निः-ऋत्यै । ब्रा रुद्राय । रुद्राय ब्रा । ब्रा देवीः । देवीरापः । आ अ । अन्नत् । न ◌द्यः । ◌ऽ ऊर्मिः । ऊर्मिर् हविष्यः । हविष्य इद्रियावान्न् । इद्रियावान्मदितमः । इद्रियावानितीद्रिय-वान् । मदितमस्त । त व । वो मा । माऽव । अव क्रमिष । क्रमिषमच्छिन्नम् । अच्छिन्नन्तन्तु । तन्तु पृथिव्याः । पृथिव्या अनु । अनु गेष । गेषं भद्रात् । भद्रादभि । अभि श्रेयः । श्रेयः प्र । प्रेहि । इहि बृहस्पतिः । बृहस्पतिः पुर एता । पुर एता ते । पुर एतेति पुरः-एता । ते अस्तु । अस्त्वथ । अथेम् । ईमव । अव स्य । स्य वरे । वर आ । आ पृथिव्याः । पृथिव्या आरे । आरे शत्रून् । शत्रून्कृणुहि । कृणुहि सर्ववीरः । सर्ववीर आ । सर्ववीर इति सर्व-वीरः । एदम् । इदमगन्म । अगन्म

देव-यज॑नं । देव॑यज॑नं पृथि॒व्याः । देव॑यज॑नमिति॑ देव-यज॑नं । पृथि॒व्या विश्वै॑ । विश्वे॑ देवाः । देवा यत् । यदज्रु॑षंत । अज्रु॑षंत पूर्वे॑ । पूर्व॑-ऋक्सामाभ्या॑ं । ऋक्सामाभ्यां॑ यज्रु॑षा । ऋक्सामाभ्यामित्यृ॑क्साम- भ्याम् । यज्रु॑षा स॑तर॑तः । स॑तर॑तो रायः । स॑तर॑त इति॑ सं- तर॑तः । रायस्पोषे॑ण । पोषे॑ण सं । समि॒षा । इ॒षा म॑देम । म॒देमेति॑ मदेम () ॥॥

काण्ड -1, प्रपाठक -2, अनुवाक -4, अनुवाक सूक्तम -1,

सौम्य-काण्डम् -विषयः -आध्वर्यवम्,

इ॒यं ते॑ । ते शुक्र । शुक्र तनूः । तनूरि॒दं । इ॒दं वर्चः॑ । वर्च॒स्तया॑ । तया॒ सं । सं भ॑व । भ॒व भ्राज॑ । भ्राज॑ गच्छ । गच्छ॒ ज्रूः । ज्रूर॑सि । अ॒सि॒ धृता । धृता मन॑सा । मन॑सा ज्रु॒ष्टा॑ । ज्रु॒ष्टा॒ विष्ण॑वे । विष्ण॑वे॒ तस्या॑ः । तस्या॑स्ते । ते स॒त्यस॑वसः । स॒त्यस॑वसः प्रस॒वे । स॒त्यस॑वस॒ इति॑ सत्य-स॒वसः॑ । प॒सवे वा॒चः । प्र॒स॒व इति॑ प्र-स॒वे । वा॒चो य॑न्त्रं । य॑न्त्रम॑शीय । अ॒शी॒य स्वाहा॑ । स्वाहा॑ शुक्रं । शुक्रम॑सि । अस्यमृ॑तं । अ॒मृत॑मसि । अ॒सि॒ वैश्व॑देवं । वैश्व॑देव॒ꣳ हविः॑ । वैश्व॑देवमिति॑ वैश्व-देवं । हविः॑ सूर्य॑स्य । सूर्य॑स्य॒ चक्षुः॑ । चक्षु॒रा । आरु॑हं । अ॒रु॒ह॒मग्नेः॑ अग्नेरक्ष्णः॑ । अक्ष्णः॑ क॒नीनि॑कां । क॒नीनि॑कां॒ यत् । यदे॑तं॑शेभिः । ए॒तं॑शेभि॒रीय॑से । ईय॑से भ्राज॑मानः । भ्राज॑मानो विप॒श्चिता॑ । वि॒प॒श्चिता॒ चित् । चिद॑सि । अ॒सि॒ मना । मना॑ऽसि॑ । अ॒सि॒ धीः । धीर॑सि । अ॒सि॒ दक्षि॑णा ()

काण्ड -1, प्रपाठक -2, अनुवाक -4, अनुवाक सूक्तम -2,

सौम्य-काण्डम् -विषयः -आध्वर्यवम्,

। दक्षि॑णा॑ऽसि । अ॒सि॒ यज्ञिया॑ । यज्ञिया॑ऽसि । अ॒सि॒ क्षत्रिया॑ । क्षत्रिया॑ऽसि । अ॒स्यदि॑तिः । अदि॑तिरसि । अ॒स्यु॒भय॑तं॑श्शीर्ष्णी । उ॒भय॑तं॑श्शीर्ष्णी सा । उ॒भय॑तं॑श्शीर्ष्णीत्यु॑-भय॑तः॑-शीर्ष्णी । सा नः॑ । नः॒ सुप्रा॑ची । सुप्रा॑ची सुप्र॑तीची । सुप्रा॑चीति॒ सु- प्रा॒ची॒ । सुप्र॑तीची॒ सं । सुप्र॑तीचीति॒ सु-प्र॒तीची॒ । सं भ॑व । भ॒व मि॒त्रः । मि॒त॑स्त्वा । त्वा॒ प॒दि । प॒दि ब॑ध्नातु । ब॒ध्ना॒तु पू॒षा । पू॒षाऽ ध्व॑नः । अध्व॑नः पातु । पा॒त्विंद्रा॑य । इंद्रा॑याध्य॑क्षाय । अध्य॑क्षा॒यानु॑ । अध्य॑क्षा॒येत्यधि॑-

अक्षाय । अनु ब्वा । ब्वा माता । माता मन्यतां । मन्यतामनु । अनु पिता । पिताऽनु । अनु भ्राताँ । भ्राता सगर्भ्यः । सगर्भ्योऽनु । सगर्भ्य इति स-गर्भ्यः । अनु सखाँ । सखा सयूँथ्यः । सयूँथ्यस्सा । सयूँथ्य इति स-यूथ्यः । सा देवि । देवि देवं । देवमच्छ । अच्छेहि । इहींद्राय । इंद्राय सोमँ । सोमꣳ रुद्रः । रुद्रस्त्वाँ । ब्वा । आवर्तयतु । वर्तयतु मित्रस्य । मित्रस्य पथा । पथा स्वस्ति । स्वस्ति सोमसखा । सोमसखा पुनः । सोमसखेति सोम-सखा । पुनरा । एहि । इहि सह । सह रय्या । रय्येति रय्या () ॥॥

काण्ड -1, प्रपाठक -2, अनुवाक -5, अनुवाक सूक्तम -1,

सौम्य-काण्डम् -विषयः -आध्वर्यवम्,

वस्म्यसि । असि रुद्रा । रुद्राऽसि । अस्यदितिः । अदितिरसि । अस्यादित्या । आदित्याऽसि । असि शुक्रा । शुक्राऽसि । असि चंद्रा । चंद्राऽसि । असि बृहस्पतिः । बृहस्पतिस्त्वा । ब्वा सुम्ने । सुम्ने रण्वतु । रण्वतु रुद्रः । रुद्रो वसुभिः । वसुभिरा । वसुभिरिति वसु-भिः । आ चिकेतु । चिकेतु पृथिव्याः । पृथिव्यास्त्वाँ । ब्वा मूर्धन् । मूर्धन्ना । आ जिघर्मि । जिघर्मि देवयजने । देवयजन इडायाः । देवयजन इति देव-यजने । इडायाः पदे । पदे घृतवति । घृतवति स्वाहाँ । घृतवतीति घृत-वति । स्वाहा परिलिखितं । परिलिखितꣳ रक्षः । परिलिखितमिति परि-लिखितं । रक्षः परिलिखिताः । परि लिखिता अरातयः । परिलिखिता इति परि-लिखिताः । अरातय इदं । इदमहं । अहꣳ रक्षसः । रक्षसो ग्रीवाः । ग्रीवा अपि । अपि कृतामि । कृतामि यः । योऽस्मान् । अस्मान् द्वेष्टि । द्वेष्टि यं । यं च । च वयं । वयं द्विष्मः । द्विष्म इदं । इदमस्य । अस्य ग्रीवाः ()

काण्ड -1, प्रपाठक -2, अनुवाक -5, अनुवाक सूक्तम -2,

सौम्य-काण्डम् -विषयः -आध्वर्यवम्,

। ग्रीवा अपि । अपि कृताम्यस्मे । कृताम्यस्मे । अस्मे रायः । अस्मे इत्यस्मे । रायस्त्वे । त्वे रायः । त्वे इति त्वे । रायस्तोतै । तोते रायः । रायः सं । सं देवि । देवि देव्या । देव्योर्वश्यां । उर्वश्या पश्यस्व । पश्यस्व त्वष्टी-मती । त्वष्टीमती ते । ते सपेय । सपेय सुरेताः । सुरेता रेतः । सुरेता इति सु-रेताः । रेतो दधाना । दधाना वीरं । वीरं विदेय । विदेय तव । तव संदृशि । संदृशि मा । संदृशीति सं-दृशि । माऽहं । अहꣳ रायः । रायस्पोषेण । पोषेण वि । वि योषं । योषमिति योषं () ॥॥

काण्ड -1, प्रपाठक -2, अनुवाक -6, अनुवाक सूक्तम -1,

सौम्य-काण्डम् -विषयः -आध्वर्यवम्,

अꣳशुना ते । ते अꣳशुः । अꣳशुः पृच्यतां । पृच्यतां परुषा । परुषा परुः । परुर्गंधः । गंधस्ते । ते कामं । काममवतु । अवतु मदाय । मदाय रसः । रसो अच्युतः । अच्युतोऽमात्यः । अमात्योऽसि । असि शुक्रः । शुक्रस्ते । ते गंहः । ग्रहोऽभि । अभि त्यं । त्यं देवं । देवꣳ सवितारं । सवितारमूण्योः । ऊण्योः क्रविक्रंतुं । क्रविक्रंतुमर्चामि । क्रविक्रंतुमिति क्रवि-क्रतुं । अर्चामि सत्यसवसं । सत्यसवसꣳ रत्नधां । सत्यसवसमिति सत्य-सवसं । रत्नधामभि । रत्नधामिति रत्न-धां । अभि प्रियं । प्रियं मतिं । मतिमूर्ध्वा । ऊर्ध्वा यस्य । यस्यामतिः । अमतिर्भाः । भा अदिद्युतत् । अदिद्युतत्सवीमनि । सवीमनि हिरण्यपाणिः । हिरण्यपाणिरमिमीत । हिरण्यपाणिरिति हिरण्य-पाणिः । अमिमीत सुक्रतुः । सुक्रतुः कृपा । सुक्रतुरिति सु-क्रतुः । कृपा सुवः । सुवरिति सुवः ॥ प्रजाभ्यस्त्वा । प्रजाभ्य इति प्र-जाभ्यः । त्वा प्राणाय । प्राणाय त्वा । प्राणायेति प्र-अनाय । त्वा व्यानाय । व्यानाय त्वा । व्यानायेति वि- अनाय । त्वा प्रजाः । प्रजास्त्वं । प्रजा इति प्र-जाः । त्वमनु । अनु प्र । प्राणिहि । अनिहि प्रजाः । प्रजास्त्वां । प्रजा इति प्र-जाः । त्वामनु । अनु प्र । प्राण तु । अनत्वित्यनतु () ॥॥

काण्ड -1, प्रपाठक -2, अनुवाक -7, अनुवाक सूक्तम -1,

सौम्य-काण्डम् -विषयः -आध्वर्यवम्,

सोमं॑ ते । ते॒ क्रीणामि । क्रीणाम्यूर्ज॑स्वंतं । ऊर्ज॑स्वन्तं॒ पय॑स्वंतं । पय॑स्वंतं वी॒र्या॑वंतं । वी॒र्या॑वंतमभिमाति॒षाह॑म् ।
वी॒र्या॑वंत॒मिति॑ वी॒र्य॑-वंतं । अ॒भि॒मा॒ति॒षाह॒॑ꣳ॒ शुक्रं । अ॒भि॒मा॒ति॒षाह॒मित्य॑भिमाति-साह॑म् । शुक्रं॑ ते । ते॒ शुक्रे॑ण । शुक्रे॑ण
क्रीणामि । क्रीणामि॒ चंद्रं । चंद्रं॒ चंद्रे॑ण । चंद्रे॑णामृतं॑ । अ॒मृत॑ममृते॑न । अ॒मृते॑न स॒म्यत् । स॒म्यत्तं॑ । ते॒ गोः । गोर॒स्मे
। अ॒स्मे चं॒द्राणि॑ । अ॒स्मे इत्य॒स्मे । चं॒द्राणि॒ तप॑सः । तप॑सस्त॒नूः । त॒नूर॑सि । अ॒सि॒ प्र॒जाप॑तेः । प्र॒जाप॑तेर्वर्णः ।
प्र॒जाप॑ते॒रिति॑ प्र॒जा-प॒तेः॒ । वर्ण॒स्तस्या॑ः । तस्या॑स्ते । ते॒ स॒हस्र॑पोषं । स॒हस्र॑पोषं पुष्य॑त्याः । स॒हस्र॑पोष-मिति॑ सहस्र-पोषं
। पुष्य॑त्याश्चर॒मेण॑ । च॒र॒मेण॑ प॒शुना॑ । प॒शुना॑ क्रीणामि । क्रीणाम्य॒स्मे । अ॒स्मे तं॑ । अ॒स्मे इत्य॒स्मे । ते॒ बंधुं॑ ।
बंधुर्मयि॑ । मयि॑ ते । ते॒ रायः॑ । रायः॑ श्रयंतां । श्र॒यं॒ता॒म॒स्मे । अ॒स्मे ज्योतिः॑ । अ॒स्मे इत्य॒स्मे । ज्योतिः॑ सोमविक्रयिणि॑
। सो॒म॒वि॒क्र॒यि॒णी॒ तमः॑ । सो॒म॒वि॒क्र॒यि॒णी॒ति॑ सोम-वि॒क्र॒यि॒णि॑ । तमो॑ मित्रः । मित्रो नः॑ । न॒ आ । एहि॑ । इ॒हि॒
सुमि॑त्रधाः । सुमि॑त्रधा॒ इंद्र॑स्य । सुमि॑त्रधा॒ इति॒ सुमि॑त्र-धाः । इंद्र॑स्योरुं । ऊ॒रु॒मा । आ वि॑श । वि॒श॒ दक्षि॑णं ।
दक्षि॑णमुशन्न् । उ॒श॒न्नु॒शंत॑ं । उ॒शंत॒ः॑ स्योनः । स्योनः स्योनं । स्योन॒ः॑ स्वानं॑ । स्वान् भ्राज॑ । भ्राजांघारे । अंघारे॑
बंभारे । बंभारे॒ हस्तं॑ । हस्त॒ सुह॑स्त । सुह॑स्त॒ कृशा॑नो । सुह॒स्ते॒ति॒ सु-ह॒स्त॒ । कृशा॑नवे॒ते । कृशा॑नविति॒ कृश॑-अनो ।
ए॒ते वः॑ । वः॒ सो॒म॒क्र॒य॒णाः । सो॒म॒क्र॒य॒णास्तान् । सो॒म॒क्र॒य॒णा॒ इति॑ सोम-क्र॒य॒णाः । तान्र॑क्षध्वं । र॒क्ष॒ध्वं॒ मा । मा वः॑ ।
वो॒ द॒भ॒न्न् । द॒भन्नि॑ति॑ दभन्न् () ॥॥

काण्ड -1, प्रपाठक -2, अनुवाक -8, अनुवाक सूक्तम -1,

सौम्य-काण्डम् -विषयः -आध्वर्यवम्,

उदा॑यु॒षा । आयु॑षा स्वा॒युषा॑ । स्वा॒युषो॑त् । स्वा॒यु॒षे॒ति॒ सु-आयु॒षा॑ । उदोष॑धीनां । ओष॑धीना॒ꣳ॒ रसे॑न । रसे॒नो॒त् ।
उत्प॒र्ज॒न्य॑स्य । प॒र्ज॒न्य॑स्य शुष्मे॑ण । शु॒ष्मे॒णो॒त् । उद॑स्थां । अ॒स्था॒म॒मृता॑न् । अ॒मृता॒ꣳ॒ अनु॑ । अ॒न्वि॒त्य॒नु॑ ॥ उ॒र्व॑॑तरि॑क्षं ।
अ॒ंतरि॑क्षमनु॑ । अ॒न्वि॒हि॒ । इ॒हि॒ अदि॑त्याः । आदि॑त्याः॒ सदः॑ । सदो॑ऽसि । अ॒स्यदि॑त्याः । आदि॑त्याः॒ सदः॑ । सद॒ आ ।

आसीद । सीदाऽस्तभ्नात् । अस्तभ्नाद्यां । द्यामृषभः । ऋषभो अंतरिक्षं । अंतरिक्षममिमीत । अमिमीत वरिमाणँ । वरिमाणं पृथिव्याः । पृथिव्या आ । आ सीदत् । असीद द्विश्वाँ । विश्वा भुवनानि । भुवनानि सम्राट् । सम्राड्विश्वाँ । सम्राडिति सं-राट् । विश्वेत् । इत्तानि । तानि वरुणस्य । वरुणस्य व्रतानि । व्रतानि वनेषु । वनेषु वि । व्यंतरिक्षं । अंतरिक्षं ततान । ततान वाजँ । वाजमर्वत्सु । अर्वत्सुप यः । अर्वत्स्वित्यर्वत्-सु । पयो अघ्न्यासु । अघ्न्यासु हृत्सु ()

काण्ड -1, प्रपाठक -2, अनुवाक -8, अनुवाक सूक्तम -2,

सौम्य-काण्डम् -विषयः -आध्वर्यवम्,

। हृत्सु क्रतुँ । हृत्सिपिति हृत्-सु । क्रतुं वरुणः । वरुणो विक्षु । विक्ष्वग्निं । अग्निं दिवि । दिवि सूर्यँ । सूर्यमदधात् । अदधात्सोमँ । सोममद्रौँ । अद्रावुत् । उदु । उ त्यं । त्यं जातवेदसं । जातवेदसं देवं । जातवेदसमिति जात-वेदसं । देवं वहंति । वहंति केतवः । केतव इति केतवः । दृशे विश्वाय । विश्वाय सूर्यँ । सूर्यमिति सूर्यँ ॥ उस्रा वा । एतँ । इतं धूर्षाहो । धूर्षाहावनश्वू । धूर्षाहाविति धूः-साहो । अनश्वू अवीरहणो । अनश्वू इत्यनश्वू ॥ अवीरहणो ब्रह्मचोदनो । अवीरहणावित्यवीर-हनो । ब्रह्मचोदनो वरुणस्य । ब्रह्मचोदनाविति ब्रह्म-चोदनो । वरुणस्य स्कंभनं । स्कंभनमसि । असि वरुणस्य । वरुणस्य स्कंभसर्जनं । स्कंभसर्जनमसि । स्कंभसर्जनमिति स्कंभ-सर्जनं । असि प्रत्यस्तः । प्रत्यस्तो वरुणस्य । प्रत्यस्त इति प्रति-अस्तः । वरुणस्य पाशः । पाश इति पाशः () ॥॥

काण्ड -1, प्रपाठक -2, अनुवाक -9, अनुवाक सूक्तम -1,

सौम्य-काण्डम् -विषयः -आध्वर्यवम्,

प्र च्यवस्व । च्यवस्व भुवः । भुवस्पते । पते विश्वानि । विश्वान्यभि । अभि धामानि । धामानि मा । मा ह्वाँ । ह्वा परिपरी । परिपरी विंदत् । परिपरीति परि-परी । विदन्मा । मा ह्वाँ । ह्वा परिपंथिनः । परिपंथिनो विदन् । परिपंथिन

इति॑ परि-प॑थिनः । वि॒द॒न्मा । मा ब्वा॑ँ । ब्वा॒ वृका॑ः । वृका॑ अघा॒यव॑ः । अ॒घा॒यवो॒ मा । अ॒घा॒यव॒ इत्य॑घ-यव॑ः । मा ग॑न्ध॒र्वः । ग॒न्ध॒र्वो वि॒श्वाव॑सुः । वि॒श्वाव॑सुरा । वि॒श्वाव॑सुरिति॑ वि॒श्व-व॒सुः । आ द॑घत् । द॒घ॒च्छ्ये॒नः । श्ये॒नो भू॒त्वा । भू॒त्वा परा॑ँ । परा॑ पत । प॒त॒ यज॑मानस्य । यज॑मानस्य नः । नो॒ गृ॒हे । गृ॒हे दे॒वैः । दे॒वैस्स्ग्॑ः स्क्र॒तं । स्क्र॒तं स्क्र॒तं यज॑मानस्य । यज॑मानस्य स्व॒स्त्यय॑नी । स्व॒स्त्यय॑न्यसि । स्व॒स्त्यय॒नीति॑ स्वस्ति-अय॑नी । अ॒स्यपि॑ । अपि॒ पंथा॑ँ । पंथा॑मगस्महि । अ॒ग॒स्म॒हि॒ स्व॒स्ति॒गां । स्व॒स्ति॒गाम॑ने॒हस॑ँ । स्व॒स्ति॒गामिति॑ स्वस्ति-गां । अ॒ने॒हस॑ं येन॑ । येन॒ विश्वा॑ँ । विश्वा॒ परि॑ । परि॒ द्विष॑ः । द्विषो॑ वृणक्ति॑ । वृ॒ण॒क्ति॒ वि॑ंदते॑ । वि॑ंदते॒ वसु॑ । वसु॒ नम॑ः । नमो॑ मि॒त्रस्य॑ । मि॒त्रस्य॒ वरु॑णस्य । वरु॑णस्य॒ चक्ष॑से । चक्ष॑से म॒हः । म॒हो दे॒वाय॑ । दे॒वाय॒ तत् । तदृ॑तं । ऋ॒तꣳ स॑पऽयत । स॒प॒र्य॒त॒ दू॒रे दृ॒शे॑ँ । दू॒रे दृ॒शे॑ दे॒वजा॑ताय । दू॒रे दृ॒श॒ इति॑ दूरे-दृ॒शे॑ँ । दे॒वजा॑ताय के॒तवे॑ँ । दे॒वजा॑ता॒येति॑ देव-जा॒ता॒य॒ । के॒तवे॑ँ दि॒वः । दि॒वस्पु॒त्राय॑ । पु॒त्राय॒ सूर्या॑य । सू॒र्या॑य शꣳसत । शꣳस॑त॒ वरु॑णस्य । वरु॑णस्य॒ स्कं॑भ॒नं । स्कं॑भ॒नमसि । अ॒सि॒ वरु॑णस्य । वरु॑णस्य स्कं॒भ॒स॒र्ज॒नं । स्कं॒भ॒ स॒र्ज॒नमसि । स्कं॒भ॒स॒र्ज॒नमिति॑ स्कंभ-सर्ज॒नं । अ॒स्युन्मु॑क्तः । उन्मु॑क्तो॒ वरु॑णस्य । उन्मु॑क्त॒ इत्युत्-मु॒क्तः॒ । वरु॑णस्य॒ पाश॑ः । पाश॒ इति॒ पाश॑ः () ॥॥

काण्ड -1, प्रपाठक -2, अनुवाक -10, अनुवाक सूक्तम -1,

सौम्य-काण्डम् -विषयः -आध्वर्यवम्,

अ॒ग्नेरा॑ति॒थ्यं । आ॒ति॒थ्यम॑सि । अ॒सि॒ विष्ण॑वे । विष्ण॑वे ब्वा । ब्वा॒ सोम॑स्य । सोम॑स्यातिथ्यं । आ॒ति॒थ्यम॑सि । अ॒सि॒ विष्ण॑वे । विष्ण॑वे ब्वा । ब्वाऽति॑थेः । अति॑थे-राति॒थ्यं । आ॒ति॒थ्यम॑सि । अ॒सि॒ विष्ण॑वे । विष्ण॑वे ब्वा । ब्वा॒ग्नये॑ँ । अ॒ग्नये॑ँ ब्वा । ब्वा॒ रा॒य॒स्पो॒ष॒दाव्ने॑ँ । रा॒य॒स्पो॒ष॒दाव्ने॒ विष्ण॑वे । रा॒य॒स्पो॒ष॒दाव्न॒ इति॑ रायस्पोष-दाव्ने॑ँ । विष्ण॑वे ब्वा । ब्वा॒ श्ये॒नाय॑ । श्ये॒नाय॑ ब्वा । ब्वा॒ सो॒म॒भृते॑ँ । सो॒म॒भृते॒ विष्ण॑वे । सो॒म॒भृ॒त॒ इति॑ सोम-भृते॑ँ । विष्ण॑वे ब्वा । ब्वा॒ या । या ते॑ँ । ते॒ धामा॑नि । धामा॑नि ह॒विषा॑ँ । ह॒विषा॑ यज॑ति । यज॑ति॒ ता । ता ते॑ँ । ते॒ विश्वा॑ँ । विश्वा॑ परि॒भूः । प॒रि॒भूर॑स्तु । प॒रि॒भूरिति॑ परि-भूः । अ॒स्तु॒ य॒ज्ञं । य॒ज्ञं ग॑यसा॑नः । ग॒य॒स्फान॑ः प्रतर॑णः । ग॒य॒स्फान॒ इति॑ गय-स्फान॑ः । प्रतर॑णस्सुवीर॑ः

। प्रतरण इति प्र-तरणः । सुवीरोऽवीरहा । सुवीर इति सु-वीरः । अवीरहा प्र । अवीरहेत्यवीर-हा । प्र चर । चरा सोम । सोम दुर्यान् । दुर्यानदित्याः । अदित्यास्सदः । सदोऽसि । अस्यदित्याः । अदित्यास्सदः । सद आ ()

काण्ड -1, प्रपाठक -2, अनुवाक -10, अनुवाक सूक्तम -2,

सौम्य-काण्डम् -विषयः -आध्वर्यवम्,

। आसीद । सीद वरुणः । वरुणोऽसि । असि धृतव्रतः । धृतव्रतो वारुणं । धृतव्रत इति धृत-व्रतः । वारुणमसि । असि शंयोः । शंयोर्देवानाँ । शंयोरिति शं-योः । देवानाꣳ सख्यात् । सख्यान्मा । मा देवानाँ । देवानामपसः । अपसस्थिध्महि । छिध्मह्यापतये । आपतये ब्रा । आपतय इत्या-पतये । ब्रा गृह्णामि । गृह्णामि परिपतये । परिपतये ब्रा । परिपतय इति परि-पतये । ब्रा गृह्णामि । गृह्णामि तनू नप्त्रै । तनूनप्त्रै ब्रा । तनू नप्त्र इति तनू-नप्त्रै । ब्रा गृह्णामि । गृह्णामि शाक्वराय । शाक्वराय ब्रा । ब्रा गृह्णामि । गृह्णामि शक्वन्न् । शक्वन्नोजिष्ठाय । ओजिष्ठाय ब्रा । ब्रा गृह्णामि । गृह्णाम्यनाधृष्टं । अनाधृष्टमसि । अनाधृष्टमित्यना-धृष्टं । अस्यनाधृष्यं । अनाधृष्यं देवानाँ । अनाधृष्यमित्यना-धृष्यं । देवानामोजः । ओजोऽभिशस्तिपाः । अभिशस्तिपा अनभिशस्तेन्यं । अभिशस्तिपा इत्यभिशस्ति-पाः । अनभीशस्तेन्यमनु । अनभीशस्तेन्यमित्यनभि-शस्तेन्यं । अनु मे । मे दीक्षां । दीक्षां दीक्षापतिः । दीक्षापतिर्मन्यतां । दीक्षापतिरिति दीक्षा-पतिः । मन्यतामनु । अनु तपः । तपस्तपस्पतिः । तपस्पतिरजसा । तपस्पतिरिति तपः-पतिः । अजसा सत्यं । सत्यमुप । उप गेषं । गेषꣳ सुविते । सुविते माँ । मा धाः । धा इति धाः () ॥॥

काण्ड -1, प्रपाठक -2, अनुवाक -11, अनुवाक सूक्तम -1,

सौम्य-काण्डम् -विषयः -आध्वर्यवम्,

अꣳशुरꣳ शुस्ते । अꣳशुरꣳशुरित्यꣳशुः-अꣳशुः । ते देव । देव सोम । सोमा । आप्यायतां । प्यायतामिंद्राय । इंद्रायैक धनविदै । एकधनविद आ । एकधनविद इत्येकधन-विदै । आ तुभ्यँ । तुभ्यमिंद्रः । इंद्रः प्यायतां । प्यायता

मा । आ ब॑ं । ब॒मिंद्रा॑य । इंद्रा॑य प्यायस्व । प्या॒य॒स्वा॒ । आप्या॑यय । प्याय॒य॒ सखी॑न् । सखी॒न्थ्स॒न्या । स॒न्या मे॒धया॑ । मे॒धया॑ स्व॒स्ति । स्व॒स्ति तै॑ । ते॒ दे॒व॒ । दे॒व॒ सो॒म॒ । सो॒म॒ सु॒त्या॑ । सु॒त्या॒मं॑शीय । अ॒शी॒येष्टः॑ । एष्टा॒ रायः॑ । रायः॒ प्र । प्रेषे । इ॒षे॒ भगा॑य । भगा॑यर्तं । ऋ॒तमृ॑तवा॒दिभ्यः॑ । ऋ॒तवा॒दिभ्यो॒ नमः॑ । ऋ॒त॒वा॒दिभ्य॒ इत्यृ॑तवा॒दि-भ्यः॑ । नमो॑ दि॒वे । दि॒वे नमः॑ । नमः॑ पृथि॒व्यै॒ । पृ॒थि॒व्या अग्नै॑ । अग्नै॑ व्रतपते । व्र॒त॒प॒ते॒ ब॑ं । व्र॒त॒प॒त॒ इति॑ व्रत-प॒ते॒ । ब॑ं व्र॒ताना॑ । व्र॒ताना॑ व्रतप॑तिः । व्र॒तप॑तिरसि । व्र॒त॒प॑तिरिति॑ व्रत-प॒तिः॒ । अ॒सि॒ या । या मम॑ । मम॑ त॒नूः॒ । त॒नूरे॒षा । ए॒षा सा । सा ब॒यि॑ । ब॒यि॒ ()

काण्ड -1, प्रपाठक -2, अनुवाक -11, अनुवाक सूक्तम -2,

सौम्य-काण्डम् -विषयः -आध्वर्यवम्,

या । या तव॑ । तव॑ त॒नूः॒ । त॒नूरि॒यं । इ॒य॒ꣳ सा । सा मयि॑ । मयि॑ स॒ह । स॒ह नौ॑ । नौ व॒तप॒ते । व्र॒तप॒ते व्र॒तिनो॑ । व॒त॒प॒त॒ इति॑ व्रत-प॒ते॒ । व्र॒तिनो॑र्व्र॒तानि॑ । व्र॒तानि॒ या । या तै॑ । ते॒ अ॒ग्ने॒ । अ॒ग्ने॒ रु॒द्रि॒या । रु॒द्रि॒या त॒नूः॒ । त॒नूस्तया॑ । तया॑ नः । नः॒ पा॒हि॒ । पा॒हि॒ तस्या॑ । तस्या॑स्ते । ते॒ स्वाहा॑ । स्वाहा॒ या । या तै॑ । ते॒ अ॒ग्ने॒ । अ॒ग्ने॒ऽया॒श॒या । अ॒या॒श॒या र॑जाश॒या । अ॒या॒श॒येत्य॑या-श॒या । र॒जा॒श॒या ह॑राश॒या । र॒जा॒श॒येति॑ रजा-श॒या । ह॒रा॒श॒या त॒नूः॒ । ह॒रा॒श॒येति॑ हरा-श॒या । त॒नूव॑र्षिष्ठा । व॑र्षिष्ठा गह्वरेष्ठा । ग॒ह्व॒रे॒ष्ठो॒ग्रं । ग॒ह्व॒रे॒ष्ठेति॑ गह्वरे-स्था । उ॒ग्रं वचः॑ । वचो॒ अप॑ । अपा॑वधीं । अ॒व॒धी॒ं ब्बे॒षं । ब्बे॒षं वचः॑ । वचो॒ अप॑ । अपा॑वधीं । अ॒व॒धी॒ꣳ स्वाहा॑ । स्वाहे॒ति॒ स्वाहा॑ () ॥॥

काण्ड -1, प्रपाठक -2, अनुवाक -12, अनुवाक सूक्तम -1,

सौम्य-काण्डम् -विषयः -आध्वर्यवम्,

वि॒त्ताय॑नी मे । वि॒त्ताय॒नीति॑ वित्त-अय॑नी । मे॒ऽसि॒ । अ॒सि॒ ति॒क्काय॑नी । ति॒क्काय॑नी मे । ति॒क्काय॒नीति॑ तिक्त-अय॑नी । मे॒ऽसि॒ । अ॒स्यव॑तात् । अव॑तान्मा । मा॒ नाथि॑तं । नाथि॑तमव॑तात् । अव॑तान्मा । ॑१ व्यथि॑तं । व्यथि॑तं विदेः ।

विदेरग्निः । अग्निर्नभः । नभो नामं । नामाग्नै । अग्नेऽअंगिरः । अंगिरो यः । योऽस्यां । अस्यां पृथिव्यां । पृथिव्यामसिं । अस्यायुषा । आयुषा नाम्ना । नाम्ना । एहिं । इहि यत् । यत्तै । तेऽनाधृष्टं । अनाधृष्टं नामं । अनाधृष्टमित्यनाधृष्टं । नामं यज्ञियं । यज्ञियं तेनं । तेनं त्वा । त्वा । आदधे । दधेऽग्नै । अग्नेऽअंगिरः । अंगिरो यः । यो द्वितीयस्यां । द्वितीयस्यां तृतीयस्यां । तृतीयस्यां पृथिव्यां । पृथिव्यामसिं । अस्यायुषा । आयुषा नाम्ना । नाम्ना । एहिं । इहि यत् । यत्तै । तेऽनाधृष्टं । अनाधृष्टं नामं । अनाधृष्टमित्यनाधृष्टं ()

काण्ड -1, प्रपाठक -2, अनुवाक -12, अनुवाक सूक्तम -2,

सौम्य-काण्डम् -विषयः -आध्वर्यवम्,

। नामं यज्ञियं । यज्ञियं तेनं । तेनं त्वा । त्वा । आ दधे । दधे सिꣳहीः । सिꣳहीरसि । असि महिषीः । महिषीरसि । अस्युरु । उरु प्रथस्व । पथस्वोरु । उरु तै । ते यज्ञपतिः । यज्ञपतिः प्रथतां । यज्ञपतिरितिं यज्ञ-पतिः । प्रथतां ध्रुवा । ध्रुवाऽसिं । असि देवेभ्यः । देवेभ्यः शुंधस्व । शुंधस्व देवेभ्यः । देवेभ्यः शुंभस्व । शुंभस्वेंद्रघोषः । इंद्रघोषस्त्वा । इंद्रघोष इतींद्र-घोषः । त्वा वसुंभिः । वसुंभिः पुरस्तात् । वसुंभिरिति वसुं-भिः । पुरस्तात्पातु । पातु मनोजवाः । मनोजवास्त्वा । मनोऽजवा इति मनः-जवाः । त्वा पितृभिः । पितृभिर्दक्षिणतः । पितृभिरितिं पितृ-भिः । दक्षिणतः पातु । पातु प्रचेताः । प्रचेतास्त्वा । प्रचेता इति प्र-चेताः । त्वा रुद्रैः । रुद्रैः पश्चात् । पश्चात्पातु । पातु विश्वकर्मा । विश्वकर्मा त्वा । विश्वकर्मेतिं विश्व-कर्मा । त्वादित्यैः । आदित्यैरुत्तरतः । उत्तरतः पातु । उत्तरत इत्युत्-तरतः । पातु सिꣳहीः । सिꣳहीरसि । असि सपत्नसाही । सपत्नसाही स्वाहा । सपत्नसाहीतिं सपत्न-साही । स्वाहा सिꣳहीः । सिꣳहीरसि । असि सुप्रजावनिः । सुप्रजावनिः स्वाहा । सुप्रजावनिरितिं सुप्रजा-वनिः । स्वाहा सिꣳहीः ()

काण्ड -1, प्रपाठक -2, अनुवाक -12, अनुवाक सूक्तम -3,

सौम्य-काण्डम् -विषयः -आध्वर्यवम्,

। सि॒ꣳहीर॑सि । अ॒सि॒ रा॒य॒स्पो॒ष॒वनिः॑ । रा॒य॒स्पो॒ष॒वनि॒ स्वाहा॑ । रा॒य॒स्पो॒ष॒वनि॒रिति॑ रायस्पोष-वनिः॑ । स्वाहा॑ सि॒ꣳहीः । सि॒ꣳहीर॑सि । अ॒स्यादि॒त्यव॑निः । आदि॒vः॒व॒नि॒ स्वाहा॑ । आ॒दि॒त्यव॑नि॒रित्या॑दित्य-वनिः॑ । स्वाहा॑ सि॒ꣳहीः । सि॒ꣳहीर॑सि । अ॒स्या । आ व॑ह । व॒ह॒ दे॒वान् । दे॒वान्दे॑वयते । दे॒व॒य॒ते यज॑मानाय । दे॒व॒य॒त इति॑ देव-य॒ते । यज॑मानाय॒ स्वाहा॑ । सा॑हा भू॒तेभ्यः॑ । भू॒तेभ्य॑स्वा । ब्वा॒ वि॒श्वायुः॑ । वि॒श्वायु॑रसि । वि॒श्वायु॒रिति॑ वि॒श्व-आ॒युः॒ । अ॒सि॒ पृ॒थि॒वीं । पृ॒थि॒वीं दृ॑ꣳह । दृ॒ꣳ॒ह॒ ध्रु॒व॒क्षित् । ध्रु॒व॒क्षिद॑सि । ध्रु॒व॒क्षिदिति॑ ध्रुव-क्षित् । अ॒स्य॑न्तरि॑क्षं । अ॒न्तरि॑क्षं दृꣳह । दृ॒ꣳ॒हा॒च्यु॒त॒क्षित् । अ॒च्यु॒त॒क्षिद॑सि । अ॒च्यु॒त॒क्षिदि॑त्य॑च्युत-क्षित् । अ॒सि॒ दिव॑ं । दिव॑ं दृꣳह । दृ॒ꣳ॒ हा॒ग्नेः । अ॒ग्नेर्भस्म॑ । भस्मा॑सि । अ॒स्य॒ग्नेः । अ॒ग्नेः पुरी॑षं । पुरी॑षमसि । अ॒सीत्य॑सि () ॥॥

काण्ड -1, प्रपाठक -2, अनुवाक -13, अनुवाक सूक्तम -1,

सौम्य-काण्डम् -विषयः -आध्वर्यवम्,

यु॒ञ्ज॒ते मन॑ः । मन॑ उ॒त । उ॒त यु॑ञ्जते । यु॒ञ्ज॒ते धिय॑ः । धियो॒ विप्रा॑ः । विप्रा॒ विप्र॑स्य । विप्र॑स्य बृ॒ह॒तः । बृ॒ह॒तो वि॑पश्चित॑ः । वि॒प॒श्चि॒त इति॑ विपश्चित॑ः ॥ वि होत्रा॑ः । होत्रा॑ दधे । द॒धे॒ व॒यु॒ना॒वित् । व॒यु॒ना॒विदेक॑ः । व॒यु॒ना॒विदिति॑ वयुन-वित् । एक॒ इत् । इन्म॒ही । म॒ही दे॒वस्य॑ । दे॒वस्य॑ सवि॒तुः । स॒वि॒तुः परि॑ष्टुतिः । परि॑ष्टुति॒रिति॒ परि॑-स्तुतिः ॥ सु वाग्दे॑व । सु वागिति॑ सु-वाक् । दे॒व॒ दुर्यान्॑ । दु॒र्या॒ꣳ॒ आ । आ व॑द । व॒द॒ दे॒व॒श्रुतौ॑ । दे॒व॒शु॑तो दे॒वेषु॑ । दे॒व॒श्रु॒ता॒विति॑ देव-श्रुतौ॑ । दे॒वेष्वा । आ घो॑षेथां । घो॒षे॒था॒मा । आ नः॑ । नो॒ वी॒रः । वी॒रो जा॑यतां । जा॒य॒तां क॒ꣳ॒म॒ण्यः॑ । क॒ꣳ॒म॒ण्यो॑ यं । य॒ꣳ सर्वे॑ । सर्वे॑ऽनुजीवा॑म । अ॒नु॒जी॒वा॒म॒ यः । अ॒नु॒जी॒वा॒मेत्य॑नु-जीवा॑म । यो ब॑हू॒नां । ब॒हू॒नाम॑सत् । अस॑द्वशी । व॒शी॑ति॑ व॒शी ॥ इ॒दं विष्णु॑ः । विष्णु॒र्वि । वि च॑क्रमे । च॒क्र॒मे त्रे॒धा । त्रे॒ धानि । नि द॑धे । द॒धे॒ प॒दं । प॒दमिति॑ प॒दं ॥ सम्ऽढ॑मस्य । सम्ऽढ॒मिति॒ सं-ऊ॒ढ॑ं ()

काण्ड -1, प्रपाठक -2, अनुवाक -13, अनुवाक सूक्तम -2,

सौम्य-काण्डम् -विषयः -आध्वर्यवम्,

। अस्य पाꣳसुरे । पाꣳसुर इरावती । इरावती धेनुमती । इरावती धेनुमती हि । धेनुमती इति धेनु-मती । हि भूतं । भूतꣳ सूयवसिनी । सूयवसिनी मनवे । सूयवसिनी इति सु-यवसिनी । मनवे यशस्यै । यशस्ये इति यशस्यै । व्यस्कभ्नात् । अस्कभ्नाद्रोदसी । रोदसी विष्णुः । रोदसी इति रोदसी । विष्णुरेते । एते दाधारं । एते इत्येते । दाधारं पृथिवीं । पृथिवीमभितः । अभितो मयूखैः । मयूखैरिति मयूखैः ॥ प्राची प्र । प्राची इति प्राची । प्रेतं । इतमध्वरं । अध्वरं कल्पयन्ती । कल्पयन्ती ऊर्ध्वं । कल्पयन्ती इति कल्पयन्ती । ऊर्ध्वं यज्ञं । यज्ञं नयतं । नयतं मा । मा जीह्वरतं । जीह्वरतमत्र । अत्र रमेथां । रमेथां वर्ष्मन् । वर्ष्मन्पृथिव्याः । पृथिव्या दिवः । दिवो वा । वा विष्णो । विष्णवुत । उत वा । वा पृथिव्याः । पृथिव्या महः । महो वा । वा विष्णो । विष्णवुत । उत वा । वातरिक्षात् । अंतरिक्षाद्धस्तौ । हस्तौ पृणस्व । पृणस्व बहुभिः । बहुभिर्वसव्यै ः । बहुभिरिति बहु-भिः । वसव्ये रा । आ प्र । प्र यच्छ ()

काण्ड -1, प्रपाठक -2, अनुवाक -13, अनुवाक सूक्तम -3,

सौम्य-काण्डम् -विषयः -आध्वर्यवम्,

। यच्छ दक्षिणात् । दक्षिणादा । ओत । उत सव्यात् । सव्यादिति सव्यात् ॥ विष्णोर्नुकं । नुकं वीर्याणि । वीर्याणि प्र । प्र वोचं । वोचं यः । यः पार्थिवानि । पार्थिवानि विममे । विममे रजाꣳसि । विमम इति वि-ममे । रजाꣳसि यः । यो अस्कभायत् । अस्कभायदुत्तरं । उत्तरꣳ सधस्थं । उत्तरमित्युत्-तरं । सधस्थं विचक्रमाणः । सधस्थमिति सध-स्थं । विचक्रमाणस्त्रेधा । विचक्रमाण इति वि-चक्रमाणः । त्रेधोरुगायः । उरुगायो विष्णोः । उरुगाय इत्युरु-गायः । विष्णो रराटं । रराटमसि । असि विष्णोः । विष्णोः पृष्ठं । पृष्ठमसि । असि विष्णोः । विष्णोश्श्नप्त्रे । श्नप्त्रे स्थः । श्नप्त्रे इति श्नप्त्रे । स्थो विष्णोः । विष्णोस्स्यूः । स्यूरसि । असि विष्णोः । विष्णौ ध्रुवं । ध्रुवमसि । असि वैष्णवं । वैष्णवमसि । असि विष्णवे । विष्णवे ब्बा । ब्बेति ब्बा () ॥॥

काण्ड -1, प्रपाठक -2, अनुवाक -14, अनुवाक सूक्तम -1,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -याज्याः,

कृणुष्व पाजः । पाजः प्रसितिं । प्रसितिन्न । पसितिमिति प्र-सितिं । न पृथ्वीं । पृथ्वीं याहि । याहि राजाँ । राजेव । इवामवान् । अमवाꣳ इभेन । अमवानित्यम-वान् । इभेनेतीभेन ॥ तृष्वीमनु । अनु पसितिं । पसितिं द्रोणानः । पसितिमिति प्र-सितिं । द्रोणानोऽस्ताँ । अस्तांसि । असि विध्य । विध्य रक्षसः । रक्षस्तपिष्ठैः । तपिष्ठैरिति तपिष्ठैः ॥ तव भ्रमासः । भ्रमास आशुया । आशुया पतंति । पतंत्यनु । अनु स्पृश । स्पृश धृषता । धृषता शोशुचानः । शोशुचान इति शोशुचानः ॥ तपूꣳष्यग्ने । अग्ने जुह्वाँ । जुह्वा पतंगान् । पतंगानसंदितः । असंदितो वि । असंदित इत्यसँ-दितः । विसृज । सृज विष्वक् । विष्वगुल्काः । उल्का इत्युल्काः ॥ प्रति स्पशः । स्पशो वि । विसृज । सृज तूर्णितमः । तूर्णितमो भव । तूर्णितम इति तूर्णि-तमः । भवा पायुः । पायुर्विशः । विशो अस्याः । अस्या अदब्धः । अदब्ध इत्यदब्धः ॥ यो नः । नो दूरे । दूरे अघशꣳसः । अघशꣳसो यः । अघशꣳस इत्यघ-शꣳसः ()

काण्ड -1, प्रपाठक -2, अनुवाक -14, अनुवाक सूक्तम -2,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -याज्याः,

। यो अंतिं । अंत्यग्नैँ । अग्ने माकिः । माकिष्टे । ते व्यथिः । व्यथिरा । आदधर्षीत् । दधर्षीदिति दधर्षीत् ॥ उदग्ने । अग्ने तिष्ठ । तिष्ठ प्रति । प्रत्या । आ तनुष्व । तनुष्वनि । न्यमित्रान् । अमितांꣳ ओषतात् । ओषतात्तिग्महेते । तिग्महेत इति तिग्म-हेते ॥ यो नः । नो अरातिं । अरातिꣳ समिधान । समिधान चक्रे । समिधानेति सं-इधान । चक्रे नीचा । नीचा तं । तं धक्षि । धक्ष तसं । अतस न्न । न शुष्कैँ । शुष्कमिति शुष्कैँ ॥ ऊर्ध्वो भव । भव प्रति । प्रति विध्य । विध्याधि । अध्यस्मत् । अस्मदाविः । आविष्कृणुष्व । कृणुष्व दैव्यानि । दैव्यान्यग्ने । अग्न इत्यग्ने ॥

अव॑ स्थि॒रा । स्थि॒रा त॑नुहि । त॒नु॒हि॒ यातु॒जूना॑म् । यातु॒जूना॒ञ्जामि॑ । जामि॒-मजा॑मिं । अजा॑मि॒ प्र । प्रमृ॑णीहि । मृ॒णी॒हि॒ शत्रू॑न् । शत्रू॒नितिं॒ शत्रू॑न् ॥ सतैँ ()

काण्ड -1, प्रपाठक -2, अनुवाक -14, अनुवाक सूक्तम -3,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -याज्याः,

। ते॒ जा॒ना॒ति॒ । जा॒ना॒ति॒ सु सु॒मति॑म् । सु॒मति॑मिति॑ सु-म॒तिं॒ । य॒विष्ठ । सु॒मति॑मिति॑ सु-म॒तिं॒ । य॒विष्ठ॒ यः । य ईव॑ते । ईव॑ते ब्रह्मणे । ब्रह्म॑णे गातुं । गा॒तु॒मेर॑त् । ऐर॒दित्यैर॑त् ॥ विश्वा॒न्यस्मे । अ॒स्मे॒ सु॒दिना॑नि । सु॒दिना॑नि रा॒यः । सु॒दिना॒नीति॑ सु-दिना॑नि । रा॒यो बु॒म्नानि॑ । बु॒म्नान्य॒र्यः । अर्यो॒ वि । वि दुरः॑ । दुरो॑ अ॒भि । अ॒भि द्यौत् । द्यौदिति॑ द्यौत् ॥ सेत् । इद॑ग्ने । अ॒ग्ने॒ अ॒स्तु॒ । अ॒स्तु॒ सु॒भगः॑ । सु॒भगः॑ सु॒दानुः॑ । सु॒भग॒ इति॑ सु-भगः॑ । सु॒दानु॒र्यः । सु॒दानु॒रिति॑ सु-दानुः॑ । यस्त्वा॑ । त्वा॒ नित्ये॑न । नित्ये॑न ह॒विषा॑ । ह॒विषा॒ यः । य उ॒क्थे ः । उ॒क्थैरित्यु॒क्थैः ॥ पिप्री॑षति॒स्त्वे । स्व आयु॑षि । आयु॑षि दुरो॒णे । दु॒रो॒णे विश्वा॑ । दु॒रो॒ण इति॑ दुः-ओ॒ने । विश्वेत् । इद॑स्मे । अ॒स्मे॒ सु॒दिना॑ । सु॒दिना॒ सा । सु॒दिने॑ति॑ सु-दिना॑ । साऽस॑त् । अस॑दि॒ष्टिः । इ॒ष्टिरि॑ती॒ष्टिः ॥ अर्चा॑मि ते । ते॒ सु॒मति॑म् । सु॒मति॑ घोषि॑ । सु॒मति॑मिति॑ सु-म॒तिं॒ । घोष्य॒र्वाक् । अ॒र्वाक् सं । सं तैँ । ते॒ वा॒ वाता॑ । वा॒ वाता॑ ज॒रता॑ ()

काण्ड -1, प्रपाठक -2, अनुवाक -14, अनुवाक सूक्तम -4,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -याज्याः,

। ज॒रता॒मिय॑ । इ॒यं गीः । गीरिति॒ गीः ॥ स्व॒श्वा॒स्ता । स्व॒श्वा॒ इति॑ सु-अ॒श्वाः॑ । त्वा॒ सु॒रथा॑ः । सु॒रथा॑ मर्जयेम । सु॒रथा॒ इति॑ सु-र॒थाः॑ । म॒र्ज॒येमा॒स्मे । अ॒स्मे क्ष॒त्राणि॑ । अ॒स्मे इत्य॒स्मे । क्ष॒त्राणि॑ धारयेः । धा॒र॒ये-र॒नु॑ । अनु॒द्यून् । द्यूनिति॒ द्यून् । इ॒ह त्वा॑ । त्वा॒ भूरि॑ । भूर्या । अच॑रेत् । च॒रे॒दु॒प॑ । उ॒प॒त्म॒न्न् । त्म॒न्दोषा॑वस्तः । दोषा॑वस्तर्दीदि॒वाꣳस॑ । दोषा॑वस्ति॒रिति॒ दोषा॑-वस्तः । दी॒दि॒वाꣳस॑मनु॑ । अनु॒ दून्य् । द्यूनिति॒ द्यून् ॥ क्रीड॑तस्ता । त्वा॒ सु॒मन॑सः । सु॒मन॑सस्सपेम

। सुमनस॒ इति॑ सु-मन॑सः । सपे॒माभि । अ॒भि द्यु॒म्ना । द्यु॒म्ना त॑स्थि॒वाꣳ सः । त॒स्थि॒वाꣳसो॒ जना॑नां । जना॑नामिति॒ जना॑नां ॥ यस्ताँ । ब्रा स्व॒श्वः । स्व॒श्वस्सुहि॑रण्यः । स्व॒श्व इति॑ सु-अ॒श्वः । सुहि॑रण्यो अग्ने । सुहि॑रण्य इति॑ सु-हि॑रण्यः ॥ अग्न॒ उप॑यात॑ि । उप॑याति॒ वसु॑मता । उप॑यातीत्युप-यात॑ि । वसु॑मता॒ रथे॑न । वसु॑मतेति॒ वसु॑-मता । रथे॑नेति॒ रथे॑न ॥ तस्य॑ त्राता । त्राता भ॑वसि । भ॒वसि॒ तस्य॑ । तस्य॒ सखा॑ । सखा॒ यः । यस्तै॑ । त॒ अति॑थ्यं । अति॑थ्यमा॑नुषक् । आ॒नु॒ष॒ग्जु॒जो॑षत् । जु॒जो॑ष॒दिति॒ जु॒जो॑षत् ॥ म॒हो रु॑जामि ()

काण्ड -1, प्रपाठक -2, अनुवाक -14, अनुवाक सूक्तम -5,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -याज्याः,

। रु॒जा॒मि॒ बं॒धु॒ताँ । बं॒धु॒ता॒ वचो॑भिः । वचो॑भि॒स्तत् । वचो॑भि॒रिति॒ वचः॑-भिः । तन्माँ । मा॒ पि॒तुः । पि॒तुर्गो॑त॑मात् । गो॒त॑मा॒दनु॑ । अन्वि॑याय । इ॒या॒ये॒ती॑याय ॥ ब्रह्मः । नो॒ अ॒स्य । अ॒स्य व॑चसः । वच॑सश्चिकिद्धि । चि॒कि॒द्धि॒ होतः॑ । होत॑र्यविष्ठ । य॒विष्ठ सुक्रतो । सु॒क्रतो॒ दमू॑नाः । सु॒क्रतो॒ इति॑ सु-क्रतो । दमू॑ना॒ इति॒ दमू॑नाः ॥ अस्व॑प्नजस्तरण॑यः । अस्व॑प्नज॒ इत्यस्व॑प्न-जः । त॒रण॑यस्सुशेवाँ । सुशेवा॒ अत॑न्द्रासः । सुशेवा॒ इति॑ सु-शेवाँ । अत॑न्द्रासोऽ वृकाः । अ॒वृ॒का अश्र॑मिष्ठाः । अश्र॑मिष्ठा॒ इत्यश्र॑मिष्ठाः ॥ ते पा॒यव॑ः । पा॒यव॑ः स॒ध्रिय॑ंचः । स॒ध्रिय॑ंचो नि॒षद्य॑ । नि॒षद्याग्ने॑ । नि॒षदे॒ति॑ नि-सद्य॑ । अग्ने॒ तव॑ । तव॑ नः । नः॒ पा॒तु॒ । पा॒न्त॒ मू॒र॒ । अ॒मू॒रेत्य॑मूर ॥ ये पा॒यव॑ः । पा॒यवो॑ मामते॒यं । मा॒म॒ते॒यं तै॑ । ते अग्ने॒ । अग्ने॒ पश्य॑तः । पश्य॑तो अ॒ंधं । अ॒ंधं दु॒रि॒- तात् । दु॒रि॒तादर॑क्षन्न् । दु॒रि॒तादिति॑ दुः-इ॒तात् । अर॑क्षन्नित्यर॑क्षन्न् ॥ र॒र॒क्ष॒तान् । तान्थु कृत॑ः । सुकृतो॑ वि॒श्ववे॑दाः । सुकृ॒त इति॑ सु-कृत॑ः । वि॒श्ववे॑दा दिप्स॑तः । वि॒श्ववे॑दा॒ इति॑ वि॒श्व-वे॒दाः । दिप्स॑त॒ इत् । इद्रि॒पव॑ः । रि॒पवो॒ न । नाह॑ ()

काण्ड -1, प्रपाठक -2, अनुवाक -14, अनुवाक सूक्तम -6,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -याज्याः,

। ह॒ देभुः । देभुरिति॑ देभुः ॥ ब्रया॑ वयं । वय॑ꣳ सध॒न्यः॑ । स॒ध॒न्य॑स्त्वोताः॑ । स॒ध॒न्य॑ इति॑ सध-न्यः॑ । त्वो॒ता॒ स्त॒वं । त॒व प्रणी॑ती । प॑णीत्यश्याम । प॒णी॒तीति॒ प्र-नी॒ती॒ । अ॒श्या॒म॒ वाजा॑न् । वाजा॒नि॒ति॒ वाजा॑न् ॥ उ॒भाश॑ꣳसा॑ । श॒ꣳसा॑ सूदय । सू॒द॒य॒ स॒त्य॒ ता॒ते । स॒त्य॒ता॒तेनुष्ठुया । स॒त्य॒ता॒त॒ इति॑ सत्य-ता॒ते । अ॒नुष्ठुया कृ॑णुहि । कृ॒णु॒ह्य॒ह्या॑ण । अ॒ह्या॒णेत्य॑ह्याण ॥ अ॒या ते॑ । ते॒ अ॒ग्ने॒ । अ॒ग्ने॒ स॒मिधा॑ । स॒मिधा॑ विधेम । स॒मिधे॑ति॑ सं-इधा॑ । वि॒धे॒म॒ प्रति॑ । प्रति॒ स्तोम॑ । स्तोम॑ꣳ श॒स्य॒मा॑नं । श॒स्य॒मा॑नं गृभाय । गृ॒भा॒येति॑ गृभाय ॥ दहा॑शसः॑ । अ॒शसो॑ र॒क्षसः॑ । र॒क्षसः॑ पाहि । पा॒ह्य॑स्मान् । अ॒स्मान्द्रुहः॑ । द्रुहो॒ नि॒दः॑ । नि॒दो मि॑त्रमहः । मि॒त्र॒म॒हो॒ अ॒व॒द्या॒त् । मि॒त्र॒म॒ह॒ इति॑ मित्र-म॒हः॑ । अ॒व॒द्या॒दित्य॑-व॒द्या॒त् ॥ र॒क्षो॒हण॑ं वाजिन॑ं । र॒क्षो॒ह॒ण॒मिति॑ रक्षः-ह॒न॑ं । वा॒जि॒न॒मा । अ जि॑घर्मि । जि॒घ॒र्मि॒ मि॒त्रं । मि॒त्रं प्रथि॑ष्ठं । प्रथि॑ष्ठमुप॑ । उप॑ यामि । या॒मि॒ श॒र्म॑ । श॒र्मेति॑ श॒र्म॑ ॥ शिशा॑नो अ॒ग्निः । अ॒ग्निः क्र॑तु॒भिः । क्र॒तु॒भि॒ः समि॑द्धः । क्र॒तु॒भि॒रिति॑ क्रतु-भि॒ः । समि॑द्धः सः । समि॑द्ध इति॒ सं-इ॒द्ध॒ः । स न॑ः । नो॒ दिवा॑ ()

काण्ड -1, प्रपाठक -2, अनुवाक -14, अनुवाक सूक्तम -7,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -याज्याः,

। दिवा॒ सः । स रि॒षः । रि॒षः पा॑तु । पा॒तु नक्त॑ं । नक्त॒मिति॒ नक्त॑ं ॥ वि ज्योति॑षा । ज्योति॑षा बृह॒ता । बृ॒ह॒ता॒ भा॑ति । भा॒त्य॒ग्निः । अ॒ग्निरा॒विः । आ॒विर्वि॒श्वा॑नि । वि॒श्वा॑नि कृणुते । कृ॒णु॒ते॒ म॒हि॒त्वा । म॒हि॒त्वेति॑ महि-त्वा । प्रादे॑वीः । अदे॑वीर्मा॒यायाः॑ । मा॒या॒स्स॑हते । स॒ह॒ते॒ दु॒रेवा॑ः । दु॒रेवा॒ शिशी॑ते । दु॒रेवा॒ इति॑ दुः-एवा॑ः । शि॒शी॒ते॒ शृ॒ंगे॑ । शृ॒ंगे॒ रक्ष॑से । शृ॒ंगे॒ इति॒ शृ॒ंगे॑ । रक्ष॑से वि॒निक्षे॑ । वि॒निक्ष॒ इति॑ वि-निक्षे॑ ॥ उ॒त स्वा॒नास॑ः । स्वा॒नासो॑ दि॒वि । दि॒वि॒षं॑तु । स॒ं॒ब्रग्नेः । अ॒ग्नेस्ति॒ग्मायु॑धाः । ति॒ग्मायु॑धा रक्ष॑से । ति॒ग्मायु॑धा॒ इति॑ ति॒ग्म-आ॒युधा॒ः । रक्ष॑से ह॒न्त॒ वै । ह॒न्त॒ वा उ॑ । उ॒वित्यु॑ ॥ मदे॑चित् । चि॒ꣳ॒स्य । अ॒स्य॒ प्र । प्र रु॑जंति । रु॒ज॒ति॒ भामा॑ः । भामा॒ न । न व॑रंते । व॒रं॒ते॒ प॒रि॒बाध॑ः । प॒रि॒बाधो॒ अदे॑वीः । प॒रि॒ बा॒ध॒ इति॑ परि-बाध॑ः । अदे॑वीरि॒त्यदे॑वीः () ॥॥

काण्ड -1, प्रपाठक -3, अनुवाक -1, अनुवाक सूक्तम -1,

सौम्य-काण्डम् -विषयः -आध्वर्यवम्,

॥ इति प्रथमकांडे द्वितीयप्रश्नस्य क्रमपाठः समाप्तः ॥ क्रमपाठः देवस्य॑ त्वा । त्वा॒ स॒वि॒तुः । स॒वि॒तुः प॑सवे । प्र॒स॒वेऽश्विनोः॑ । प॒सवे॒ इति॑ प्र-स॒वे । अ॒श्विनो॑र्बा॒हुभ्या॑म् । बा॒हुभ्या॑म् पू॒ष्णः । बा॒हुभ्या॒मिति॑ बा॒हु-भ्या॑म् । पू॒ष्णो ह॒स्ता॑भ्याम् । ह॒स्ता॑भ्यामा । आद॑दे । द॒दे॒ऽग्नेः । अ॒ग्नेर॑सि । अ॒सि॒ नारेः॑ । नारे॑रसि । अ॒सि॒ परि॑लिखितं । परि॑लिखित॒ꣳ॒ रक्षः॑ । परि॑लिखित॒मिति॒ परि॑-लि॒खि॒तं॒ । रक्षः॒ परि॑लिखिताः । परि॑लिखिता॒ अरा॑तयः । परि॑लिखिता॒ इति॒ परि॑-लि॒खि॒ताः॒ । अरा॑तय इ॒दं । इ॒दम॒हं । अ॒हꣳ रक्ष॑सः । रक्ष॑सो ग्री॒वाः । ग्री॒वा अपि॑ । अपि॑ कृंतामि । कृं॒ता॒मि॒ यः । यो॒ऽस्मान् । अ॒स्मान् द्वेष्टि॑ । द्वेष्टि॒ यं । यं च॑ । च॒ व॒यं । व॒यं द्वि॒ष्मः । द्वि॒ष्म इ॒दं । इ॒दम॑स्य । अ॒स्य ग्री॒वाः । ग्री॒वा अपि॑ । अपि॑ कृंतामि । कृं॒ता॒मि॒ दि॒वे । दि॒वे त्वा॑ । त्वा॒न्तरि॑क्षाय । अ॒न्तरि॑क्षाय त्वा । त्वा॒ पृ॒थि॒व्यै । पृ॒थि॒व्यै त्वा॑ । त्वा॒ शुं॒धतां । शुं॒धतां लो॒कः । लो॒कः पि॑तृ॒षद॑नः । पि॒तृ॒षद॑नो यवः॑ । पि॒तृ॒षद॑न॒ इति॑ पितृ-सद॑नः । यवो॑ऽसि । अ॒सि॒ य॒वय॑ । य॒वया॒स्मत् ()

काण्ड -1, प्रपाठक -3, अनुवाक -1, अनुवाक सूक्तम -2,

सौम्य-काण्डम् -विषयः -आध्वर्यवम्,

। अ॒स्मद्वेषः॑ । द्वेषो॑ य॒वय॑ । य॒वया॑ऽरा॒तीः । अरा॑तीः पितृ॒णां । पि॒तृ॒णाꣳ॒ सद॑नं । सद॑नमसि । अ॒स्युत् । उद्दिवं॑ । दिव॑ꣳ॒ स्तभान । स्त॒भा॒ना । आ॒न्तरि॑क्षं । अ॒न्तरि॑क्षं पृण । पृ॒ण॒ पृ॒थि॒वीं । पृ॒थि॒वीं दृ॑ꣳह । दृ॒ꣳ॒ह॒ द्यु॒ता॒नः । द्यु॒ता॒नस्त्वा॑ । त्वा॒ मा॒रु॒तः । मा॒रु॒तो मि॑नोतु । मि॒नो॒तु मि॒त्रावरु॑णयोः । मि॒त्रावरु॑णयोर्ध्रु॒वेण॑ । मि॒त्रावरु॑णयो॒रिति॑ मि॒त्रा-वरु॑णयोः । ध्रु॒वेण॒ धर्म॑णा । धर्म॑णा ब्रह्मवनिं॑ । ब्र॒ह्म॒वनि॑ त्वा । ब्र॒ह्म॒वनि॒मिति॑ ब्रह्म-वनिं॑ । त्वा॒ क्ष॒त्र॒वनिं॑ । क्ष॒त्र॒वनि॑ꣳ सुप्रजा॒वनिं॑ । क्ष॒त्र॒वनि॒मिति॑ क्षत्र-वनिं॑ । सु॒प्र॒जा॒वनि॑ꣳ रायस्पोष॒वनिं॑ । सु॒प्र॒जा॒वनि॒मिति॑ सुप्रजा-वनिं॑ । रा॒य॒स्पो॒ष॒वनि॒ परि॑ । रा॒य॒स्पो॒ष॒वनि॒मिति॑ रायस्पोष-वनिं॑ । पर्यू॑हामि । ऊ॒हा॒मि॒ ब्रह्म॑ । ब्रह्मदृ॑ꣳह । दृ॒ꣳ॒ह॒ क्ष॒त्रं । क्ष॒त्रं दृ॑ꣳह । दृ॒ꣳ॒ह॒ प्र॒जां । प्र॒जां दृ॑ꣳह । प्र॒जामिति॑ प्र-जां । दृ॒ꣳ॒ह॒ रा॒यः । रा॒यस्पोषं॑ । पोष॑ दृꣳह । दृ॒ꣳ॒ह॒ घृ॒तेन॑ । घृ॒तेन॑ द्यावापृथिवी ।

द्यावापृथिवी आ । द्यावापृथिवी इति द्यावा-पृथिवी । आ पृणेथाम् । पृणेथामिन्द्रस्य । इन्द्रस्य सदः । सदोऽसि । असि विश्वजनस्य । विश्वजनस्य छाया । विश्वजनस्येति विश्व-जनस्य । छाया परि । परि त्वा । त्वा गिरवणः । गिर्वणो गिरः । गिर इमाः । इमा भवन्तु । भवन्तु विश्वतः । विश्वतो वृद्धायुम् । वृद्धायुमनु । वृद्धायुमिति वृद्ध-आयुम् । अनु वृद्धयः । वृद्धयो जुष्टाम् । जुष्टा भवन्तु । भवन्तु जुष्टयः । जुष्टय इन्द्रस्य । इन्द्रस्य स्यूः । स्यूरसि । असीन्द्रस्य । इन्द्रस्य ध्रुवम् । ध्रुवमसि । अस्येन्द्रम् । ऐन्द्रमसि । असीन्द्राय । इन्द्राय त्वा । त्वेति त्वा () ॥॥

काण्ड -1, प्रपाठक -3, अनुवाक -2, अनुवाक सूक्तम -1,

सौम्य-काण्डम् -विषयः -आध्वर्यवम्,

रक्षोहणो वलगहनः । रक्षोहण इति रक्षः-हनः । वलगहनो वैष्णवान् । वलगहन इति वलग-हनः । वैष्णवान्खनामि । खनामीदम् । इदमहम् । अहं तम् । तं वलगम् । वलगमुत् । वलगमिति वल-गम् । उद्वपामि । वपामि यम् । यं नः । नः समानः । समानो यम् । यम समानः । असमानो निचखान । निचखानेदम् । निचखानेति नि-चखान । इदमेनम् । एनमधरम् । अधरं करोमि । करोमि यः । यो नः । नः समानः । समानो यः । योऽसमानः । असमानोऽरातीयति । अरातीयति गायत्रेण । गायत्रेण छन्दसा । छन्दसाऽवबाढः । अवबाढो वलगः । अवबाढ इत्यव-बाढः । वलगः किम् । वलग इति वल-गः । किमत्र । अत्र भद्रम् । भद्रं तत् । तन्नौ । नौ सह । सह विराट् । विराडसि । विराडिति वि-राट् । असि सपत्नहा । सपत्नहा सम्राट् । सपत्नहेति सपत्न-हा । समाडसि । सम्राडिति सं-राट् । असि भातृव्यहा । भातृव्यहा स्वराट् । भातृव्यहेति भातृव्य-हा । स्वराडसि । स्वराडिति स्व-राट् । अस्यभिमाति हा । अभिमाति हा विश्वाराट् । अभिमाति हेत्यभिमाति-हा । विश्वाराडसि । विश्वाराडिति विश्व-राट् । असि विश्वासाम् । विश्वासान्नाष्ट्राणाम् । नाष्ट्राणाꣳ हता ()

काण्ड -1, प्रपाठक -3, अनुवाक -2, अनुवाक सूक्तम -2,

सौम्य-काण्डम् -विषयः -आध्वर्यवम्,

। हंता रंक्षोहणः । रक्षोहणो वलगहनः । रक्षोहण इति रक्षः-हनः । वलगहनः प्र । वलगहन इति वलग-हनः । प्रोक्षामि । उक्षामि वैष्णवान् । वैष्णवानक्षोहणः । रक्षोहणो वलगहनः । रक्षोहण इति रक्षः-हनः । वलगहनोवं । वलगहन इति वलग-हनः । अवं नयामि । नयामि वैष्णवान् । वैष्णवान् यवः । यवोऽसि । असि यवयं । यवयास्मत् । अस्मद्वेषः । द्वेषो यवयं । यवयारातीः । अरांती रक्षोहणः । रक्षोहणो वलगहनः । रक्षोहण इति रक्षः-हनः । वलगहनोऽवं । वलगहन इति वलग-हनः । अवं स्तृणामि । स्तृणामि वैष्णवान् । वैष्णवान्रक्षोहणः । रक्षोहणो वलगहनः । रक्षोहण इति रक्षः-हनः । वलगहनोऽभि । वलगहन इति वलग-हनः । अभि जुंहोमि । जुहोमि वैष्णवान् । वैष्णवान्रक्षोहणौ । रक्षोहणो वलगहनौ । रक्षोहणाविति रक्षः-हनौ । वलगहनावुपं । वलगहनाविति वलग-हनौ । उपं दधामि । दधामि वैष्णवी । वैष्णवी रंक्षोहणौ । वैष्णवी इति वैष्णवी । रक्षोहणो वलगहनौ । रक्षोहणाविति रक्षः-हनौ । वलगहनो परिं । वलगहनाविति वलग-हनौ । पर्यूहामि । ऊहामि वैष्णवी । वैष्णवी रंक्षोहणौ । वैष्णवी इति वैष्णवी । रक्षोहणो वलगहनौ । रक्षोहणाविति रक्षः-हनौ । वलगहनो परिं । वलगहनाविति वलग-हनौ । परिंस्तृणामि । स्तृणामि वैष्णवी । वैष्णवी रंक्षोहणौ । वैष्णवी इति वैष्णवी । रक्षोहणो वलगहनौ । रक्षोहणाविति रक्षः-हनौ । वलगहनो वैष्णवी । वलगहनाविति वलग-हनौ । वैष्णवी बृहन् । वैष्णवी इति वैष्णवी । बृहन्नसि । असि बृहद्भावा । बृहद्भावा बृहतीं । बृहद्भावेति बृहत्-ग्रावा । बृहतीमिंद्राय । इंद्राय वाचँ । वाचं वद । वदेति वद () ॥॥

काण्ड -1, प्रपाठक -3, अनुवाक -3, अनुवाक सूक्तम -1,

सौम्य-काण्डम् -विषयः -आध्वर्यवम्,

विभूरंसि । विभूरिति वि-भूः । असि प्रवाहंणः । प्रवांहणो वह्निः । प्रवाहंण इति प्र-वाहंनः । वह्निरसि । असि हव्यवाहंनः । हव्यवाहंनः श्वात्रः । हव्यवाहंन इति हव्य-वाहंनः । श्वात्रोऽसि । असि प्रचेंताः । पंचेतास्तुथः । प्रचेंता इति प्र-चेताः । तुथोऽसि । असि विश्ववेंदाः । विश्ववेंदा उशिक् । विश्ववेंदा इति विश्व-वेदाः । उशिगंसि । असि कविः

। कविरंघारिः । अंघारिरसि । असि बंभारिः । बंभारिरवस्युः । अवस्युरसि । असि दुवस्वान् । दुवस्वाञ्छुन्ध्यूः । शुन्ध्यूरसि । असि मार्जालीयः । मार्जालीयः सम्राट् । सम्राडसि । सम्राडिति सं-राट् । असि कृशानुः । कृशानुः परिषद्यः । कृशानुरिति कृश-अनुः । परिषद्योसि । परिषद्य इति परि-सद्यः । असि पवमानः । पवमानः प्रतक्वाँ । प्रतक्वांसि । प्रतक्वेति प्र-तक्वाँ । असि नभस्वान् । नभस्वानसम्मृष्टः । असम्मृष्टोऽसि । असम्मृष्ट इत्यसं-मृष्टः । असि हव्यसूदः । हव्यसूदं ऋतधामा । हव्यसूद इति हव्य-सूदः । ऋतधामासि । ऋतधामेत्यृत-धामा । असि सुवर्ज्योतिः । सुवर्ज्योतिर्ब्रह्मज्योतिः । सुवर्ज्योतिरिति सुवः-ज्योतिः । ब्रह्मज्योतिरसि । ब्रह्मज्योतिरिति ब्रह्म-ज्योतिः । असि सुवर्धामा । सुवर्धामाजः । सुवर्धामेति सुवः-धामा । अजोऽसि । अस्येकपात् । एकपादहिः । एकपादित्येक-पात् । अहिरसि । असि बुध्नियः । बुध्नियो रौद्रेण । रौद्रेणानीकेन । अनीकेन पाहि । पाहि माँ । माग्ने । अग्ने पिपृहि । पिपृहि माँ । मा मा । मा माँ । मा हिꣳसीः । हिꣳसीरिति हिꣳसीः () ॥॥

काण्ड -1, प्रपाठक -3, अनुवाक -4, अनुवाक सूक्तम -1,

सौम्य-काण्डम् -विषयः -आध्वर्यवम्,

ब्रह्मꣳ सोम । सोम तनूकृद्भ्यः । तनूकृद्भ्यो द्वेषोभ्यः । तनूकृद्भ्य इति तनूकृत्-भ्यः । द्वेषोभ्योऽन्यकृतेभ्यः । द्वेषोभ्य इति द्वेषः-भ्यः । अन्यकृतेभ्य उरु । अन्यकृतेभ्य इत्यन्य-कृतेभ्यः । उरु यन्ता । यन्तासि । असि वरूथं । वरूथꣳ स्वाहा । स्वाहा जुषाणः । जुषाणो अस्तुः । अस्तुराज्यस्य । आज्यस्य वेतु । वेतु स्वाहा । स्वाहाऽयं । अयं नः । नो अग्निः । अग्निर्वरिवः । वरिवः कृणोतु । कृणोत्वयं । अयं मृधः । मृधः पुरः । पुर एतु । एतु प्रभिन्दन् । प्रभिन्दन्निति प्र-भिन्दन् ॥ अयꣳ शत्रून् । शत्रूञ्जयतु । जयतु जह्रुषाणः । जह्रुषाणोऽयं । अयं वाजं । वाजं जयतु । जयतु वाजसातौ । वाजसाताविति वाज-सातौ । उरु विष्णोः । विष्णो वि । विष्णो इति विष्णो । विक्रमस्व । क्रमस्वोरु । उरु क्षयाय । क्षयाय नः । नः कृधि । कृधीति कृधि ॥ घृतं घृतयोने । घृतयोने पिब । घृतयोन इति घृत-योने । पिब प्र । प्र

य॒ज्ञप॑तिं । प्रप्रेति॒ प्र-प्र । य॒ज्ञप॑तिं तिर । य॒ज्ञप॑तिमिति॑ य॒ज्ञ-प॑तिं । तिरेति॑ तिर ॥ सोमो॑ जिगाति । जि॒गा॒ति॒ गा॒तु॒वित् । गा॒तु॒विद्दे॒वानाँ॑ । गा॒तु॒विदिति॑ गातु-वित् ()

काण्ड -1, प्रपाठक -3, अनुवाक -4, अनुवाक सूक्तम -2,

सौम्य-काण्डम् -विषयः -आध्वर्यवम्,

। दे॒वानां॑मेति । ए॒ति॒ नि॒ष्कृ॒तं । नि॒ष्कृ॒तमृ॒तस्य॑ । नि॒ष्कृ॒तमिति॑ निः-कृ॒तं । ऋ॒तस्य॒ योनिँ॑ । योनि॑मा॒सदँ॑ । आ॒स॒द॒मदि॑त्याः । आ॒सद॒मित्या॑-सदँ । अदि॑त्याः सदः । सदो॑ऽसि । अ॒स्यदि॑त्याः । अदि॑त्याः सदः । सद॒ आ । आसी॑द । सी॒दे॒षः । ए॒ष वः॑ । वो॒ दे॒व॒ । दे॒व॒ स॒वि॒तः । स॒वि॒तः सोमः॑ । सोम॒स्तं । तꣳ र॑क्षध्वं । र॒क्ष॒ध्वं॒ मा । मा वः॑ । वो॒ दभ॑त् । दभ॑देतत् । ए॒तद्वं । व्रꣳ सोम । सो॒म॒ दे॒वः । दे॒वो दे॒वान् । दे॒वानुप॑ । उपा॑गाः । अ॒गा॒ इ॒दं । इ॒दम॒हं । अ॒हं म॑नु॒ष्यः॑ । म॒नु॒ष्यो॑ मनु॒ष्या॑न् । म॒नु॒ष्या॑न्थ्स॒ह । स॒ह प्र॒जया॑ँ । प्र॒जया॑ स॒ह । प्र॒जये॑ति॑ प्र-ज॒याँ॑ । स॒ह रा॒यः । रा॒य- स्पोषे॑ण । पोषे॑ण॒ नमः॑ । नमो॑ दे॒वेभ्यः॑ । दे॒वेभ्यः॑ स्व॒धा । स्व॒धा पि॒तृभ्यः॑ । स्व॒धेति॑ स्व-धा । पि॒तृभ्य॑ इ॒दं । पि॒तृभ्य॒ इति॑ पि॒तृ-भ्यः॑ । इ॒दम॒हं । अ॒हं निः । निर्व॑रु॒णस्य । व॒रु॒ण॒स्य॒ पाशा॑त् । पाशा॒त्सुवः॑ । सुव॑र॒भि ()

काण्ड -1, प्रपाठक -3, अनुवाक -4, अनुवाक सूक्तम -3,

सौम्य-काण्डम् -विषयः -आध्वर्यवम्,

। अ॒भि वि । वि॒ख्ये॑षं । ख्ये॒षं॒ वै॒श्वा॒न॒रं । वै॒श्वा॒न॒रं ज्योतिः॑ । ज्योति॑रग्नै॑ । अग्नै॑ व्रतपते । व्र॒त॒प॒ते॒ व्रं । व्र॒त॒प॒त॒ इति॑ व्रत-प॒ते॒ । व्रं व्र॒ताना॑ँ । व्र॒ताना॑ँ व्रतप॑तिः । व्र॒तप॑तिरसि । व्र॒तप॑तिरिति॑ व्रत-पतिः । अ॒सि॒ या । या मम॑ । मम॑ त॒नूः । त॒नूस्त्वयि॑ । त्व्यभू॑त् । अभू॑दि॒यं । इ॒यꣳ सा । सा मयि॑ । मयि॒ या । या तव॑ । तव॑ त॒नूः । त॒नूर्मयि॑ । मय्यभू॑त् । अभू॑देषा । ए॒षा सा । सा त्वयि॑ । त्वयि॑ यथायथं । य॒था॒य॒थं नौ॑ । य॒था॒य॒थमिति॑ यथा-यथं । नो॒ व्र॒त॒प॒ते॒ । व्र॒त॒प॒ते॒ व्र॒तिनोः॑ । व्र॒त॒प॒त॒ इति॑ व्रत-प॒ते॒ । व्र॒तिनो॑र्व्र॒तानि॑ । व्र॒तानी॑ति॑ व्र॒तानि॑ () ॥॥

काण्ड -1, प्रपाठक -3, अनुवाक -5, अनुवाक सूक्तम -1,

सौम्य-काण्डम् -विषयः -आध्वर्यवम्,

अत्यन्यान् । अन्यानगाँ । अगां न । नान्यान् । अन्यानुप । उपागां । अगामर्वाक् । अर्वाक्ताँ । ब्रा परैः । परैरविदं । अविदं परः । परोऽवरैः । अवरैस्तं । तं ब्राँ । ब्रा जुषे । जुषे वैष्णवं । वैष्णवं देवयज्यायै । देवयज्यायै देवः । देवयज्याया इति देव-यज्यायै । देवस्ताँ । ब्रा सविता । सविता मध्याँ । मध्यांऽनक्तु । अनक्तोषधे । ओषधे त्रायस्व । तायस्वैनं । एनꣳ स्वधिते । स्वधिते मा । स्वधित इति स्व-धिते । मैनँ । एनꣳ हिꣳसीः । हिꣳसीर्दिवँ । दिवमग्रेण । अग्रेण मा । मा लेखीः । लेखीरंतरिक्षं । अंतरिक्षं मध्येन । मध्येन मा । मा हिꣳसीः । हिꣳसीः पृथिव्या । पृथिव्या सं । सं भव । भव वनस्पते । वनस्पते शतवल्शः । शतवल्शो वि । शतवल्शा इति शत-वल्शः । वि रोह । रोह सहस्रवल्शाः । सहस्रवल्शा वि । सहस्रवल्शा इति सहस्र-वल्शाः । वि वयं । वयꣳ रुहेम । रुहेम यं । यन्ताँ । ब्रा यं । अयꣳ स्वधितिः । स्वदिति स्तेतिजानः । स्वधितिरिति स्व-धितिः । तेतिजानः प्रणिनाय । प्रणिनाय महते । प्रणिनायेति प्र-निनाय । महते सौभगाय । सौभगायाऽच्छिन्नः । अच्छिन्नो रायः । रायस्सुवीरः । सुवीर इति सु-वीरः () ॥॥

काण्ड -1, प्रपाठक -3, अनुवाक -6, अनुवाक सूक्तम -1,

सौम्य-काण्डम् -विषयः -आध्वर्यवम्,

पृथिव्यै ब्राँ । ब्राऽन्तरिक्षाय । अंतरिक्षाय ब्रा । ब्रा दिवे । दिवे ब्राँ । ब्रा शुंधतां । शुंधतां लोकः । लोकः पितृषदनः । पितृषदनो यवः । पितृषदन इति पितृ-सदनः । यवोऽसि । असि यवयं । यवयास्मत् । अस्मद्वेषः । द्वेषो यवयं । यवयारातीः । अरातीः पितृणां । पितृणाꣳ सदनं । सदनमसि । असि स्वावेशः । स्वा वेशोऽसि । स्वावेश इति सु - आवेशः । अस्यग्रे गाः । अग्रेगा नेतृणां । अग्रेगा इत्यग्रे-गाः । नेतृणां वनस्पतिः । वनस्पतिरधि । अधि ब्रा ।

ब्रा स्थास्यति । स्थास्यति तस्य । तस्य वित्तात् । वित्तादेवः । देवस्त्वा॑ । त्वा सविता । सविता मध्वा॑ । मध्वानक्तु ।
अनक्तु सुपिप्पलाभ्यः । सुपिप्पलाभ्यस्त्वा । सुपिप्पलाभ्य इति सु-पिप्पलाभ्यः । त्वौषधीभ्यः । ओषधीभ्य उत् ।
ओषधीभ्य इत्योषधि-भ्यः । उदिवं॑ । दिवꣳ॑ स्तभान । स्तभाना । आंतरिक्षं । अंतरिक्षं पृण । पृण पृथिवीं ।
पृथिवीमुपरेण । उपरेण दृꣳह । दृꣳह ते । ते तै॑ । ते धामानि । धामान्युश्मसि ()

काण्ड -1, प्रपाठक -3, अनुवाक -6, अनुवाक सूक्तम -2,

सौम्य-काण्डम् -विषयः -आध्वर्यवम्,

। उश्मसी गमध्यै॑ । गमध्ये गावः । गावो यत्र । यत्र भूरिशृंगाः । भूरिशृंगा अयासः । भूरिशृंगा इति भूरि-शृंगाः ।
अयास इवꣳयासः ॥ अत्राह । आह तत् । तदुरुगायस्य । उरुगायस्य विष्णोः । उरुगायस्येत्युरु-गायस्य । विष्णोः
परमं । परमं पदं । पदमव । अव भाति । भाति भूरेः॑ । भूरेरिति भूरेः॑ ॥ विष्णोः कर्माणि । कर्माणि पश्यत । पश्यत
यतः । यतो॑ व्रतानि । व्रतानि पस्पशे । पस्पश इति पस्पशे ॥ इंद्रस्य युज्यः । युज्यस्सखा॑ । सखेति सखा॑ ॥
तद्विष्णोः॑ । विष्णोः॑ परमं । परमं पदं । पदꣳ सदा॑ । सदा पश्यंति । पश्यंति सूरयः । सूरय इति सूरयः ॥ दिवीव ।
इव चक्षुः । चक्षुरातत । आततमित्या-तत ॥ ब्रह्मवनिं त्वा । ब्रह्मवनिमिति ब्रह्म-वनिं । त्वा क्षत्रवनि॑ । क्षत्रवनिꣳ
सुप्रजावनि॑ । क्षत्रवनिमिति क्षत्र-वनि॑ । सुप्रजावनिꣳ रायस्पोषवनि॑ । सुप्रजावनिमिति सुप्रजा-वनि॑ । रायस्पोषवनिं परि
। रायस्पोषवनिमिति रायस्पोष-वनि॑ । पर्यूहामि । ऊहामि ब्रह्म । ब्रह्म दृꣳह । दृꣳह क्षत्रं । क्षत्रं दृꣳह । दृꣳह प्रजां ।
प्रजां दृꣳह । प्रजामिति प्र-जां । दृꣳह रायः । रायस्पोष॑ । पोष दृꣳह । दृꣳह परिवीः । परिवीरसि । परिवीरिति
परि-वीः । असि परिं । परिं त्वा । त्वा देवी॑ः । देवीर्विशः॑ । विशो॑ व्ययंतां । व्ययंतां परिं । परीमं । इमꣳ रायः ।
रायस्पोषः॑ । पोषो यजमानं । यजमानं मनुष्या॑ः । मनुष्या अंतरिक्षस्य । अंतरिक्षस्य त्वा । त्वा सानौ॑ । सानाववं ।
अव गूहामि । गूहामीति गूहामि । () ॥॥

काण्ड -1, प्रपाठक -3, अनुवाक -7, अनुवाक सूक्तम -1,

सौम्य-काण्डम् -विषयः -आध्वर्यवम्,

इ॒षे ब्वा॑॑ । ब्वो॒प॒वीः । उ॒प॒वीर॑सि । उ॒प॒वीरि॑त्युप-वीः । अ॒स्युपौ॑ । उपो॑ दे॒वान् । उपो॒ इ॒त्युपौ॑ । दे॒वान्दे॒वीः॑ । दे॒वीर्विशः॑ । विशः॒ प्र । प्रागुः॑ । अ॒गु॒र्व॒ह्वी॑ः । व॒ह्वी॑रुशिजः॑ । उ॒शि॒जो॒ बृह॑स्पते । बृह॑स्पते धारय॑ । धा॒रया॒ वसू॑नि । वसू॑नि ह॒व्या । ह॒व्या तै॑ । ते॒ स्व॒दं॒ता॒ं । स्व॒दं॒ता॒ं दे॒व॑ । दे॒व॑ ब्व॒ष्टः । ब्व॒ष्टर्व॑सु॑ । वसु॑रण्व । र॒ण्व॒ रे॒व॑तीः । रे॒व॑ती॒ र॑मध्वं । र॒म॑ध्वमग्नेः । अ॒ग्ने॒र्ज॒नि॒त्र॑ं । ज॒नि॒त्र॑मसि । अ॒सि॒ वृष॑णो । वृष॑णो स्थः । स्थ॒ उ॒र्व॒शी॑ । उ॒र्व॒श्य॑सि । अ॒स्यायु॑ः । आयु॑रसि । अ॒सि॒ पु॒रू॒रवा॑ः । पु॒रू॒रवा॑ घृ॒तेन॑ । घृ॒तेना॒क्ते । अ॒क्ते वृष॑णं । अ॒क्ते इ॒त्य॒क्ते । वृष॑णं दधाथां । द॒धा॒थां॒ गा॒य॒त्र॑ं । गा॒य॒त्र॑ं छ॑न्दः॑ । छ॑न्दोऽनु॑ । अनु॒ प्र । प्रजा॑यस्व । जा॒य॒स्व॒ त्रैष्टु॑भं । त्रैष्टु॑भं जाग॑तं । जाग॑तं॒ छ॑न्दः॑ । छ॑न्दोऽनु॑ । अनु॒ प्र । प्रजा॑यस्व । जा॒य॒स्व॒ भव॑तं ()

काण्ड -1, प्रपाठक -3, अनुवाक -7, अनुवाक सूक्तम -2,

सौम्य-काण्डम् -विषयः -आध्वर्यवम्,

। भव॑तं नः । नः॒ सम॑नसौ । सम॑नसौ॒ समो॑कसौ । सम॑नसा॒विति॒ स-म॒न॒सौ॒ । समो॑कसावरे॒पसौ॑ । समो॑कसा॒विति॒ सं-ओ॒क॒सौ॒ । अ॒रे॒पसा॒वित्य॑रे॒पसौ॑ ॥ मा य॒ज्ञं । य॒ज्ञꣳ हि॑ꣳसिष्टं । हि॒ꣳसि॒ष्टं॒ मा । मा य॒ज्ञप॑तिं । य॒ज्ञप॑तिं जातवेदसौ । य॒ज्ञप॑ति॒मिति॑ य॒ज्ञ-प॒ति॒ं । जा॒त॒वे॒द॒सौ॒ शि॒वौ । जा॒त॒वे॒द॒सा॒विति॑ जात-वे॒द॒सौ॒ । शि॒वौ भव॑तं । भव॑तमद्य । अ॒द्य नः॑ । नॄ इति॑ नः ॥ अ॒ग्नावग्निः॑ । अ॒ग्निश्च॑रति । च॒र॒ति॒ प्रवि॑ष्टः । प॑विष्ट ऋषी॑णां । प्रवि॑ष्ट॒ इति॒ प्र-वि॒ष्टः॒ । ऋ॒षी॑णां पु॒त्रः । पु॒त्रो अ॑दिराजः । अ॒धि॒राज॒ एषः । अ॒दि॒राज॒ इत्य॑धि-राजः । एष॒ इत्येषः ॥ स्वा॒हा॒कृत्य॒ ब्रह्म॑णा । स्वा॒हा॒कृत्येति॑ स्वाहा-कृत्य॑ । ब्रह्म॑णा ते । ते॒ जु॒हो॒मि॒ । जु॒हो॒मि॒ मा । मा दे॒वानां॑ । दे॒वानां॑ मिथु॒या । मि॒थु॒या क॑ः । क॒र्भा॒ग॒धेय॑ं । भा॒ग॒धेय॒मिति॑ भाग-धेय॑ं () ॥॥

काण्ड -1, प्रपाठक -3, अनुवाक -8, अनुवाक सूक्तम -1,

सौम्य-काण्डम् -विषयः -आध्वर्यवम्,

आ दंदे । ददे ऋतस्यं । ऋतस्यं त्वा । त्वा देवहविः । देवहविः पाशेंन । देवहविरितिं देव-हविः । पाशेना । आरंभे । रभे धर्षं । धर्षा मानुषान् । मानुषानद्भ्यः । अद्भ्यस्त्वौं । अद्भ्य इत्यंत्-भ्यः । त्वौषधीभ्यः । ओ षधीभ्यः प्र । ओषधीभ्य इत्योषधि-भ्यः । प्रोक्षामि । उक्षाम्यपां । अपां पेरुः । पेरुरंसि । असि स्वात्तं । स्वात्तं चित् । चित्सदेवं । सदेवꣳ हव्यं । सदेवमितिं स-देवं । हव्यमापः । आपो देवीः । देवीः स्वदंत । स्वदंतेनं । एनꣳ सं । सन्तैं । ते प्राणः । प्राणो वायुनौं । प्राण इतिं प्र-अनः । वायुना गच्छतां । गच्छताꣳ सं । सं यजंत्रैः । यजंत्रैरंगानि । अंगानि सं । सं यज्ञपंतिः । यज्ञपतिराशिषौं । यज्ञपंतिरितिं यज्ञ-पतिः । आशिषा घृतेनं । आशिषेत्याँ-शिषौं । घृतेनाक्तौ । अक्तौ पशुं । पशुं त्रायेथां । त्रायेथाꣳ रेवंतीः । रेवंतीर्यज्ञपंतिं । यज्ञपंतिं प्रियधा । यज्ञपंतिमितिं यज्ञ-पतिं । *प्रियधाविंशत । प्रियधेतिं प्रिय-धा । आविंशत । विशतोरौं । उरो अंतरिक्ष । उरो इत्युरौं । अंतरिक्षसजूः । सजूर्देवेनं । सजूरितिं स-जूः । देवेन वातेंन । ()

काण्ड -1, प्रपाठक -3, अनुवाक -8, अनुवाक सूक्तम -2,

सौम्य-काण्डम् -विषयः -आध्वर्यवम्,

वातेंनाऽस्य । अस्य हविषः । हविष्मनौं । त्मनायज । यज सं । समंस्य । अस्य तनुवौं । तनुवा भव । भव वर्षीयः । वर्षीयो वर्षीयसि । वर्षीयसि यज्ञे । यज्ञे यज्ञपंतिं । यज्ञपंतिं धाः । यज्ञपंतिमितिं यज्ञ-पतिं । धाः पृथिव्याः । पृथिव्याः संपृचः । संपृचः पाहि । संपृच इतिं सं-पृचः । पाहि नमः । नमस्ते । त आतान । आतानाऽनर्वा । आतानेत्याँ-तान । अनर्वा प्र । प्रेहिं । इहि घृतस्यं । घृतस्यं कुल्यां । कुल्यामनु । अनु सह । सह प्रजयौं । प्रजया सह । प्रजयेतिं प्र-जयौं । सह रायः । रायस्पोषेंण । पोषेणापः । आपो देवीः । देवीः शुद्धायुवः । शुद्धायुवः शुद्धाः । शुद्धायुव इतिं शुद्ध-युवः । शुद्धा यूयं । यूयं देवान् । देवाꣳ ऊँ३ । ऊ३ꣳ शुद्धाः । शुद्धा वयं । वयं परिंविष्टाः ।

परिविष्टाः परिवेष्टा रः । परिविष्टा इति परि-विष्टाः । परिवेष्टारौ वः । परिवेष्टार इति परि-वेष्टारः । वो भूयास्म । भूयास्मेति भूयास्म () ॥॥

काण्ड -1, प्रपाठक -3, अनुवाक -9, अनुवाक सूक्तम -1,

सौम्य-काण्डम् -विषयः -आध्वर्यवम्,

वाक्कै । त आ । आ प्यायतां । प्यायतां प्राणः । प्राणस्तै । प्राण इति प्र-अनः । त आ । आ प्यायतां । प्यायतां चक्षुः । चक्षुस्ते । त आ । आ प्यायतां । प्यायताꣳ श्रोत्रँ । श्रोत्रं ते । त आ । आ प्यायतां । प्यायतां या । या तै । ते प्राणान् । प्राणाञ्छुक् । प्राणानिति प्र-अनान् । शुग्गामं । जगाम या । या चक्षुः । चक्षुर्या । या श्रोत्रँ । श्रोत्रं यत् । यत्ते । ते क्रूरं । क्रूरं यत् । यदा स्थितं । आस्थितं तत् । आस्थितमित्या-स्थितं । तत्तै । त आ । आ प्यायतां । प्यायतां तत् । तत्ते । त एतेन । एतेन शुंधतां । शुंधतां नाभिः । नाभिस्ते । त आ । आ प्यायतां । प्यायतां पायुः । पायुस्तै । त आ । आ प्यायतां । प्यायताꣳ शुद्धाः । शुद्धाश्चरित्राः । चरित्राः शं । शमद्भ्यः । अद्भ्यश्च । अद्भ्य इत्यत्-भ्यः ()

काण्ड -1, प्रपाठक -3, अनुवाक -9, अनुवाक सूक्तम -2,

सौम्य-काण्डम् -विषयः -आध्वर्यवम्,

। शमोषधीभ्यः । ओषधीभ्यः शं । ओषधीभ्य इत्योषधि-भ्यः । शं पृथिव्यै । पृथिव्यै शं । शमहोभ्यां । अहोभ्यामोषधे । अहोभ्यामित्यहः-भ्यां । ओषधे त्रायस्व । त्रायस्वैनं । एनꣳ स्वधिते । स्वधिते मा । स्वदित इति स्व-धिते । मैनँ । एनꣳ हिꣳसीः । हिꣳसी रक्षसां । रक्षसां भागः । भागोऽसि । असीदं । इदमहं । अहꣳ रक्षः । रक्षोऽधमं । अधमं तमः । तमो नयामि । नयामि यः । योऽस्मान् । अस्मान्दे ष्टि । द्वेष्टि यं । यं च । च वयं । वयं द्विष्मः । द्विष्म इदं । इदमेनं । एनमधमं । अधमं तमः । तमो नयामि । नयामीषे । इषे त्वा । त्वा घृतेन । घृतेन द्यावापृथिवी ।

द्यावा पृथिवी प्र । द्यावापृथिवी इति द्यावा-पृथिवी । प्रोर्ण्वाथां । ऊर्ण्वाथामच्छिन्नः । अच्छिन्नो रायः । रायः सुवीरः । सुवीरं उरु । सुवीर इति सु-वीरः । उर्वन्तरिक्षं । अंतरिक्षमनु । अन्विहि । इहि वायौ । वायो वि । वायो इति वायौ । वीहि । इहि स्तोकानाँ । स्तोकानाꣳ स्वाहाँ । स्वाहोर्ध्वनभसं । ऊर्ध्वनभसं मारुतं । ऊर्ध्वनभसमित्यूर्ध्व-नभसं । मारुतं गच्छतम् । गच्छतमिति गच्छतं () ॥॥

काण्ड -1, प्रपाठक -3, अनुवाक -10, अनुवाक सूक्तम -1,

सौम्य-काण्डम् -विषयः -आध्वर्यवम्,

सं तँ । ते मनसा । मनसा मनः । मनः सं । सं प्राणेन । प्राणेन प्राणः । प्राणेनेति प्र-अनेन । प्राणो जुष्टँ । प्राण इति प्र-अनः । जुष्ट देवेभ्यः । देवेभ्यो हव्यं । हव्यं घृतवत् । घृतवत्सा हाँ । घृतवदिति घृत-वत् । स्वाहेंद्रः । ऐंद्रः प्राणः । प्राणो अंगे अंगे । प्राण इति प्र-अनः । अंगे अंगेनि । अंगे अंग इत्यंगँ-अंगे । निदँध्यत् । देध्यदेंद्रः । ऐंद्रोऽपानः । अपानो अंगे अंगे । अपान इत्यप-अनः । अंगे अंगे वि । अंगे अंग इत्यंगँ-अंगे । वि बोभुवत् । बोभुवद्देवं । देवं ब्रष्टः । ब्रष्टर्भूरिं । भूरिं ते । ते सꣳ सँ । सꣳ संमेतु । सꣳ समिति सं-सं । एतु विषुंरूपाः । विषुंरूपा यत् । विषुंरूपा इति विषुं-रूपाः । यत्स लंक्ष्माणः । स लंक्ष्माणो भवथ । स लंक्ष्माण इति स-लक्ष्माणः । भवथ देवत्रा । देवत्रा यंत । देवत्रेति देव-त्रा । यंतमवसे । अवसे सखायः । सखायोऽनु । अनु ब्रा । ब्रा माता । माता पितरः । पितरो मदंतु । मदंतु श्रीः । श्रीरसि । अस्यग्निः । अग्निस्त्वाँ । त्वा श्रीणातु । श्रीणात्वापः । आपः सं । समरिणन्न् । अरिणन्वातस्य ()

काण्ड -1, प्रपाठक -3, अनुवाक -10, अनुवाक सूक्तम -2,

सौम्य-काण्डम् -विषयः -आध्वर्यवम्,

। वातस्य ब्बा । ब्बा ध्रज्यै । ध्रज्यै पूष्णः । पूष्णो रश्ःह्यौ । रश्ःह्या अपां । अपामोषधीनां । ओषधीनाश् रोहिष्ये । रोहिष्ये घृतं । घृतं घृतपावानः । घृतपावानः पिबत । घृतपावान इति घृत-पावानः । पिबत वसाँ । वसाँ वसापावानः । वसापावानः पिबत । वसापावान इति वसा-पावानः । पिबतान्तरिक्षस्य । अन्तरिक्षस्य हविः । हविरसि । असि स्वाहाँ । स्वाहाँ ब्बा । ब्बान्तरिक्षाय । अन्तरिक्षाय दिशः । दिशः प्रदिशः । प्रदिश आदिशः । प्रदिश इति प्र-दिशः । आदिशो विदिशः । आदिश इत्याँ-दिशः । विदिश उद्दिशः । विदिश इति वि-दिशः । उद्दिशः स्वाहाँ । उद्दिश इत्युत्-दिशः । स्वाहा दिग्भ्यः । दिग्भ्यो नमः । दिग्भ्य इति दिक्-भ्यः । नमो दिग्भ्यः । दिग्भ्य इति दिक्-भ्यः () ॥॥

काण्ड -1, प्रपाठक -3, अनुवाक -11, अनुवाक सूक्तम -1,

सौम्य-काण्डम् -विषयः -आध्वर्यवम्,

समुद्रं गच्छ । गच्छ स्वाहाँ । स्वाहाऽन्तरिक्षं । अन्तरिक्षं गच्छ । गच्छ स्वाहाँ । स्वाहा देवं । देवश् सवितारँ । सवितारं गच्छ । गच्छ स्वाहाँ । स्वाहाऽहो-रात्रे । अहोरात्रे गच्छ । अहोरात्रे इत्यहः-रात्रे । गच्छ स्वाहाँ । स्वाहा मित्रावरुणो । मित्रावरुणो गच्छ । मित्रावरुणाविति मित्रा-वरुणो । गच्छ स्वाहाँ । स्वाहा सोमँ । सोमं गच्छ । गच्छ स्वाहाँ । स्वाहा यज्ञं । यज्ञं गच्छ । गच्छ स्वाहाँ । स्वाहा छंदाँसि । छंदाँसि गच्छ । गच्छ स्वाहाँ । स्वाहा द्यावापृथिवी । द्यावापृथिवी गच्छ । द्यावापृथिवी इति द्यावाँ-पृथिवी । गच्छ स्वाहाँ । स्वाहा नभः । नभो दिव्यं । दिव्यं गच्छ । गच्छ स्वाहाँ । स्वाहाऽग्निं । अग्निं वैश्वानरं । वैश्वानरं गच्छ । गच्छ स्वाहाँ । स्वाहाऽद्भ्यः । अद्भ्यस्वाँ । अद्भ्य इत्यत्-भ्यः । ब्बोषधीभ्यः । ओषधीभ्यो मनः । ओषधीभ्य इत्योषधि-भ्यः । मनो मे । मे हार्दि । हार्दि यच्छ । यच्छ तनूं । तनूं ब्बचँ । ब्बचं पुत्रं । पुत्रं नप्तारं । नप्तारमशीय । अशीय शुक् । शुगसि । । असि तं । तमभि । अभि शोच । शोच यः । योऽस्मान् । अस्मान्द्वेष्टि । द्वेष्टि यं । यं च । च वयं । वयं द्विष्मः । द्विष्मो धाम्नो धाम्नः । धाम्नो धाम्नो राजन्न् । धाम्नो धाम्न इति धाम्नः-धाम्नः । राजन्नितः । इतो वरुण । वरुण नः । नो मुंच । मुंच यत् । यदापः ।

आपो॒ अग्नि॑याः । अग्नि॑या॒ वरु॑ण । वरु॒णेति॑ । इति॒ शपा॑महे । शपा॑महे॒ ततः॑ । ततो॑ वरुण । व॒रु॒ण॒ नः॒ । नो॒ मु॒च॒ । मु॒चे॒ति॑ मुच () ॥॥

काण्ड -1, प्रपाठक -3, अनुवाक -12, अनुवाक सूक्तम -1,

सौम्य-काण्डम् -विषयः -आध्वर्यवम्,

ह॒विष्म॑तीरि॒माः । इ॒मा आपः॑ । आपो॑ ह॒विष्मा॑न् । ह॒विष्मा॑न्देवः । दे॒वो अ॑ध्व॒रः । अ॒ध्व॒रो ह॒विष्मा॑न् । ह॒विष्मा॒ꣳ आ । आ वि॑वासति । वि॒वा॒स॒ति॒ ह॒विष्मा॑न् । ह॒विष्मा॑ꣳ अस्तु । अ॒स्तु॒ सूर्यः॑ । सूर्य॒ इति॒ सूर्यः॑ ॥ अग्नेर्वः॑ । वोऽप॑न्न-गृहस्य । अप॑न्नगृहस्य॒ सद॑सि । अप॑न्नगृह॒स्येत्यप॑न्न-गृ॒ह॒स्य॒ । सद॑सि सादयामि । सा॒द॒या॒मि॒ सु॒म्नाय॑ । सु॒म्नाय॑ सुम्निनीः । सु॒म्नि॒नीः॒ सु॒म्ने । सु॒म्ने मा॑ । मा॒ धत्त । धत्तेंद्राग्नियोः । इ॒न्द्रा॒ग्नि॒योर्भा॑गधेयीः॑ । इ॒न्द्रा॒ग्नि॒योरिती॑न्द्र-अग्नियोः । भा॒ग॒धेयीः॑ स्थ । भा॒ग॒धेयी॒रिति॑ भाग-धेयीः॑ । स्थ॒ मि॒त्रावरु॑णयोः । मि॒त्रावरु॑णयोर्भागधेयीः॑ । मि॒त्रावरु॑णयो॒रिति॑ मि॒त्रा-वरु॑णयोः । भा॒ग॒धेयीः॑ स्थ । भा॒ग॒धेयी॒रिति॑ भाग-धेयीः॑ । स्थ॒ विश्वे॑षां । विश्वे॑षां दे॒वाना॑ । दे॒वाना॑ भागधेयीः॑ । भा॒ग॒धेयीः॑ स्थ । भा॒ग॒धेयी॒रिति॑ भाग-धेयीः॑ । स्थ॒ य॒ज्ञे । य॒ज्ञे जा॑गृत । जा॒गृ॒तेति॑ जागृत () ॥॥

काण्ड -1, प्रपाठक -3, अनुवाक -13, अनुवाक सूक्तम -1,

सौम्य-काण्डम् -विषयः -आध्वर्यवम्,

हृ॒दे ब्रा॑ । ब्रा॒ मन॑से । मन॑से ब्रा । ब्रा॒ दि॒वे । दि॒वे ब्रा॑ । ब्रा॒ सूर्या॑य । सूर्या॑य ब्रा । ब्रो॒र्ध्वं । ऊ॒र्ध्वमि॒मं । इ॒मम॑ध्व॒रं । अ॒ध्व॒रं कृ॑धि । कृ॒धि॒ दि॒वि । दि॒वि दे॒वेषु॑ । दे॒वेषु॒ होत्रा॑ । होत्रा॑ यच्छ । य॒च्छ॒ सोम॑ । सोम॑ राजन् । राज॒न्ना । एहि॑ । इ॒ह्यव॑ । अव॑ रोह । रो॒ह॒ मा । मा भेः । भेर्मा । मा सं । सं वि॑क्थाः । वि॒क्था॒ मा । मा ब्रा॑ । ब्रा॒ हि॒ꣳसि॒षं । हि॒ꣳसि॒षं प्र॒जाः । प्र॒जास्त्वं । प्र॒जा इति॑ प्र-जाः । त्वमुपाव॑रोह । उ॒पाव॑रोह प्र॒जाः । उ॒पाव॑रो॒हेत्यु॑प-अव॑रोह । प्र॒जास्त्वां । प्र॒जा इति॑ प्र-जाः । त्वामुपाव॑-रोहंतु । उ॒पाव॑रोहंतु शृणोतु॑ । उ॒पाव॑रो॒हंत्वि॒त्यु॑प-अव॑रोहंतु ।

शृणोऽग्निः । अग्निः समिधाँ । समिधा हवँ । समिधेति सं-इधाँ । हवं मे । मे शृण्वंतु । शृण्वन्त्वापः । आपो धिषणाः । धिषणाँश्च । च देवीः । देवीरिति देवीः ॥ शृणोतं ग्रावाणः । गावाणो विदुषः । विदुषोनु ()

काण्ड -1, प्रपाठक -3, अनुवाक -13, अनुवाक सूक्तम -2,

सौम्य-काण्डम् -विषयः -आध्वर्यवम्,

। नु यज्ञं । यज्ञꣳ शृणोतु । शृणोतु देवः । देवः सविता । सविता हवँ । हवं मे । म इति मे ॥ देवीरापः । आपो अपां । अपां नपात् । न पाद्यः । य ऊर्मिः । ऊर्मिर् हविष्यः । हविष्यं इंद्रियान् । इंद्रियावाँन्मदिंतमः । इंद्रियावानितींद्रिय-वान् । मदिंतमस्तं । तं देवेभ्यः । देवेभ्यो देवत्रा । देवत्रा धत्त । देवत्रेति देव-त्रा । धत्त शुक्रं । शुक्रꣳ शुक्रपेभ्यः । शुक्रपेभ्यो येषाँ । शुक्रपेभ्य इति शुक्र-पेभ्यः । येषाँ भागः । भागः स्थ । स्थ स्वाहाँ । स्वाहा कार्षिः । कार्षिरसि । अस्यप । अपा पां । अपां मूध्रं । मूध्रꣳ समुद्रस्य । समुद्रस्य वः । वो क्षित्यै । अक्षित्या उत् । उन्नये । नय इति नये ॥ यमग्ने । अग्ने पृत्सु । पृत्सु मर्त्यँ । पृत्सिवति पृत्-सु । मर्त्यमावः । आवो वाजेषु । वाजेषु यं । यं जुनाः । जुना इति जुनाः ॥ सयंताँ । यंता शश्वतीः । शश्वती रिषः । इष इतीषः () ॥॥

काण्ड -1, प्रपाठक -3, अनुवाक -14, अनुवाक सूक्तम -1,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -याज्याः,

ब्रमग्ने । अग्ने रुद्रः । रुद्रो असुरः । असुरो महः । महो दिवः । दिवस्ब्रं । ब्रꣳ शर्धः । शर्धो मारुतं । मारुतं पृक्षः । पृक्ष ईशिषे । ईशिष इतीशिषे । ब्रं वातैः । वातैररुणैः । अरुणैर्यासि । यासि शंगयः । शंगयस्ब्रं । शंगय इति शं-गयः । ब्रं पूषा । पूषा विधतः । विधतः पासि । विधत इति वि-धतः । पासि नु । नु त्मनाँ । त्मनेति त्मनाँ । आ वः । वो राजानं । राजानमध्वरस्य । अध्वरस्य रुद्रं । रुद्रꣳ होतारं । होतारꣳ सत्ययजँ । सत्ययजꣳ रोदस्योः । सत्ययजमिति सत्य-यजँ । रोदस्योरिति रोदस्योः ॥ अग्निं पुरा । पुरा तनयित्नोः । तनयित्नोरचित्तात् । अचित्तादिरण्यरूपं

। हिरण्यरूपमवसे । हिरण्यरूपमिति हिरण्य-रूपं । अवसे कृणुध्वं । कृणुध्वमिति कृणुध्वं ॥ अग्निर्होता । होता नि । निषसाद । ससादा यजीयान् । यजीयानुपस्थै । उपस्थे मातुः । उपस्थ इत्युप-स्थे । मातुस्सुरभौ । सुरभावु । उ लोके । लोक इति लोके ॥ युवा कविः । कविः पुरुनिष्टः । पुरुनिष्ठ ऋतावा । पुरुनिष्ठ इति पुरु-निष्ठः ()

काण्ड -1, प्रपाठक -3, अनुवाक -14, अनुवाक सूक्तम -2,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -याज्याः,

। ऋतावा धर्ता । ऋतावेत्यृत-वा । धर्ताकृष्टीनां । कृष्टीनामुत । उत मध्यै । मध्य इद्धः । इद्ध इतीद्धः ॥ साध्वीमकः । अकर्देववीतिं । देववीतिं नः । देववीतिमिति देव-वीतिं । नो अद्य । अद्य यज्ञस्य । यज्ञस्य जिह्वां । जिह्वामविदाम । अविदाम गुह्या । गुह्यामिति गुह्या ॥ स आयुः । आयुरा । आगात् । अगात्सुरभिः । सुरभिर्वसानः । वसानो भद्रां । भद्रामकः । अकर्देवहूतिं । देवहूतिं नः । देवहूतिमिति देव-हूतिं । नो अद्य । अद्येत्यद्य ॥ अक्रंददग्निः । अग्निः स्तनयन्न् । स्तनयन्निव । इव द्यौः । द्यौः क्षामं । क्षामारेरिहत् । रेरिहद्वीरुधः । वीरुधः समंजन्न् । समंजन्निति सं-अंजन्न् ॥ सद्यो जज्ञानः । जज्ञानो वि । वि हि । हीम् । ईमिद्धः । इद्धो अख्यत् । अख्यदा । आ रोदसी । रोदसी भानुना । रोदसी इति रोदसी । भानुना भाति । भात्यंतः । अंतरित्यंतः ॥ बे वसूनि । बे इति बे । वसूनि पुर्वणीक । पुर्वणीक होतः । पुर्वणीकेति पुरु-अनीक ()

काण्ड -1, प्रपाठक -3, अनुवाक -14, अनुवाक सूक्तम -3,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -याज्याः,

। होतर्दोषा । दोषा वस्तोः । वस्तो रा । एरिरे । ईरिरे यज्ञियासः । यज्ञियास इति यज्ञियासः ॥ क्षामेव । इव विश्वा । विश्वा भुवनानि । भुवनानि यस्मिन् । यस्मिन्थ ः । सꣳ सौभगानि । सौभगानि दधिरे । दधिरे पावके । पावक इति पावके ॥ तुभ्यं ताः । ता अंगिरस्तम । अंगिरस्तम विश्वाः । अंगिरस्तमेत्यंगिरः-तम । विश्वाः सुक्षितयः ।

सुक्षितयः पृथक् । सुक्षितय इति सु-क्षितयः । पृथगिति पृथक् ॥ अग्ने कामाय । कामाय येमिरे । येमिर इति येमिरे ॥ अश्यामतं । तं कामँ । काममग्ने । अग्ने तव । तवोती । ऊत्यश्याम । अश्याम रयिं । रयिꣳ रयिवः । रयिवः सुवीरँ । रयिव इति रयि-वः । सुवीरमिति सु-वीरँ ॥ अश्याम वाजँ । वाजमभि । अभि वाजयतः । वाजयतोऽश्याम । अश्याम द्युम्नं । द्युम्नमजर । अजराजरँ । अजरं ते । त इति ते ॥ श्रेष्ठ यविष्ठ । यविष्ठ भारत । भारताग्नँ । अग्नँ द्युमंतँ । द्युमंत मा । द्युमन्तमिति द्यु-मन्तँ । आ भर । भरेति भर ॥॥

काण्ड -1, प्रपाठक -3, अनुवाक -14, अनुवाक सूक्तम -4,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -याज्याः,

वसो पुरुस्पृहँ । वसो इति वसो । पुरुस्पृहꣳ रयिं । पुरुस्पृहमिति पुरु-स्पृहँ । रयिमिति रयिं ॥ सश्चितानः । श्चितानस्तन्यतुः । तन्यतू रोचनस्थाः । रोचनस्था अजरेभिः । रोचनस्था इति रोचन-स्थाः । अजरेभिर्नानदद्भिः । नानदद्भिर्यविष्ठः । नानदद्भिरिति नानदत्-भिः । यविष्ठ इति यविष्ठः ॥ यः पावकः । पावकः पुरुतमः । पुरुतमः पुरूणि । पुरुतम इति पुरु-तमः । पुरूणि पृथूनि । पृथून्यग्निः । अग्निरनुयाति । अनु याति भवन्न् । अनुयातीत्यनु-याति । भवन्निति भवन्न् ॥ आयुष्टे । ते विश्वतः । विश्वतो दधत् । दधदयं । अयमग्निः । अग्निर्वरेण्यः । वरेण्य इति वरेण्यः । पनस्ते । ते प्राणः । प्राण आ । प्राण इति प्र-अनः । आयति । अयति परा । परा यक्ष्मँ । यक्ष्मꣳ सुवामि । सुवामि ते । त इति ते ॥ आयुर्दा अग्ने । आयुर्दा इत्यायुः- दाः । अग्ने हविषः । हविषो जुषाणः । जुषाणो घृतप्रतीकः । घृतप्रतीको घृतयोनिः । घृतप्रतीक इति घृत-प्रतीकः । घृतयोनिरेधि । घृतयोनिरिति घृत-योनिः । एधीत्येधि ॥ घृतं पीत्वा । पीत्वा मधु । मधु चारु । चारु गव्यँ । गव्य पिता । पितेव । इव पुत्रं । पुत्रमभि ()

काण्ड -1, प्रपाठक -3, अनुवाक -14, अनुवाक सूक्तम -5,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -याज्याः,

। अभि रक्षतात् । रक्षतादिमं । इममितीमं ॥ तस्मै ते । ते प्रतिहर्यते । प्रति-हर्यते जातवेदः । प्रतिहर्यत इति प्र-तिहर्यते । जातवेदो विचर्षणे । जातवेद इति जात-वेदः । विचर्षण इति वि-चर्षणे ॥ अग्ने जनामि । जनामि सुष्टुतिं । सुष्टुतिमिति सु-स्तुतिं ॥ दिवस्परि । परि प्रथमं । प्रथमं जज्ञे । जज्ञे अग्निः । अग्निरस्मत् । अस्मद्द्वितीयँ । द्वितीयं परि । परि जातवेदाः । जातवेदा इति जात-वेदाः ॥ तृतीयमप्सु । अप्सु नृमणाः । अप्स्वित्यप्-सु । नृमणा अजस्रं । नृमणा इति नृ-मनाः । अजस्रमिंधानः । इंधान एनं । एनं जरते । जरते स्वाधीः । स्वाधीरिति स्व-धीः ॥ शुचिः पावक । पावक वंद्यः । वंद्योऽग्नै । अग्ने बृहत् । बृहद्वि । विरोचसे । रोचस इति रोचसे ॥ ब्वं घृतेभिः । घृतेभिराहुतः । आहुत इत्या-हुतः ॥ दृशानो रुक्मः । रुक्म उर्व्या । उर्व्या वि । व्यद्यौत् । अद्यौदुर्मषँ । दुर्मर्षमायुः । दुर्मर्षमिति दुः-मर्षँ । आयुः श्रिये । श्रिये रुचानः । रुचान इति रुचानः ॥ अग्नि- रमृतः । अमृतो अभवत् । अभवद्वयोभिः । वयोभिर्यत् । वयोभिरिति वयः-भिः ॥॥

काण्ड -1, प्रपाठक -3, अनुवाक -14, अनुवाक सूक्तम -6,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -याज्याः,

यदेनं । एनं द्यौः । द्यौरजनयत् । अजनयत्सुरेताः । सुरेता इति सु-रेताः ॥ आयत् । यदिषे । इषे नृपतिं । नृपतिं तेजः । नृपतिमिति नृ-पतिं । तेज आनट् । आनड्डुचिः । शुचिरेतः । रेतो निषिक्तं । निषिक्तं द्यौः । निषिक्तमिति नि-सिक्तं । द्यौरभीकँ । अभीक इत्यभीकँ ॥ अग्निः शर्धं । शर्धमनवद्यं । अनवद्यं युवानं । युवानः स्वाधियँ । स्वाधियं जनयत् । स्वाधियमिति स्व-धियँ । जनयत्सूदयत् । सूदयच्च । चेति च ॥ स तेजीयसा । तेजीयसा मनसा । मनसा ब्रोतः । ब्रोत उत । उत शिक्ष । शिक्षस्व पत्यस्यं । स्वपत्यस्यं शिक्षोः । स्वपत्यस्येति सु-अपत्यस्यं । शिक्षोरिति शिक्षोः ॥ अग्ने रायः । रायो नृतमस्य । नृतमस्य प्रभूतौ । नृतमस्येति नृ-तमस्य । प्रभूतौ भूयामं । प्रभूताविति प्र-भूतौ । भूयामं ते । ते सुष्टुतयः । सुष्टुतयश्च । सुष्टुतय इति सु-स्तुतयः । च वस्वः । वस्व इति वस्वः ॥ अग्ने सहंत । सहंत मा । आ भर । भर द्युम्नस्यं । द्युम्नस्यं प्रासहाँ । प्रासहा रयिं । प्रासहेति प्र-सहाँ । रयिमिति रयिं ॥ विश्वायः ()

काण्ड -1, प्रपाठक -3, अनुवाक -14, अनुवाक सूक्तम -7,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -याज्याः,

। यश्चर्षणीः । चर्षणीरभि । अभ्यासा । आसा वाजेषु । वाजेषु सा सहत् । सा सहदिति सा सहत् ॥ तमग्ने । अग्ने पृतनासहँ । पृतनासहꣳ रयिं । पृतनासहमिति पृतना-सहँ । रयिꣳ सहस्वः । सहस्व आ । आ भर । भरेति भर ॥ त्वꣳ हि । हि सत्यः । सत्यो अद्भुतः । अद्भुतो दाता । दाता वाजस्य । वाजस्य गोमतः । गोमत इति गो-मतः । उक्षान्नाय वशान्नाय । उक्षान्नायेत्युक्ष-अन्नाय ॥ वशान्नाय सोमपृष्ठाय । वशायेति वशा-अन्नाय । सोमपृष्ठाय वेधसे । सोमपृयेति सोम-पृष्ठाय । वेधस इति वेधसे ॥ स्तोमैर्विधेम । विधेमाग्नयेँ । अग्नय इत्यग्नयेँ ॥ वह्मा हि । हि सूनो । सूनो असि । सूनो इति सूनो । अस्यह्मसद्वाँ । अह्मसद्वाचक्रे । अह्मसद्वेत्यह्म-सद्वाँ । चक्रे अग्निः । अग्निर्जनुषाँ । जनुषाज्मं । अज्मान्नम्ँ । अन्नमित्यन्नम्ँ ॥ स बं । बं नः । न ऊर्जसने । ऊर्जसन ऊर्जे । ऊर्जसन इत्यूर्ज- सने । ऊर्जे धाः । धा राजाँ । राजेव । इव जेः । जेरवृके । अवृके क्षेषि । क्षेष्यंतः । अंतरित्यंतः ॥ अग्न आयूꣳषि । आयूꣳषि पवसे ।()

काण्ड -1, प्रपाठक -3, अनुवाक -14, अनुवाक सूक्तम -8,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -याज्याः,

पवस आ । आ सुव । सुवोर्जे । ऊर्जमिषे । इषं च । च नः । न इति नः ॥ आरे बाधस्व । बाधस्व दुच्छुनाँ । दुच्छुनाम् इति दुच्छुनाम्ँ ॥ अग्ने पवस्व । पवस्व स्वपाः । स्वपा अस्मे । स्वपा इति सु-अपाः । अस्मे वर्चः । अस्मे इत्यस्मे । वर्चः सुवीर्यँ । सुवीर्यमिति सु-वीर्यँ ॥ दधत्पोषँ । पोषꣳ रयिं । रयिं मयिं । मयीति मयिं ॥ अग्ने पावक । पावक रोचिषाँ । रोचिषा मंद्रया । मंद्रया देव । देव जिह्वयाँ । जिह्वयेति जिह्वयाँ ॥ आ देवान् । देवान् वक्षि । वक्षि यक्षि । यक्षि च । चेति च ॥ स नः । नः पावक । पावकदीदिवः । दीदिवोऽग्नेँ । अग्ने देवान् । देवाꣳ इह ।

इहा । आवह । वहेति वह ॥ उप यज्ञं । यज्ञꣳ हविः । हविश्च । च नः । न इति नः ॥ अग्निः शुचिव्रततमः । शुचिव्रततमः शुचिः । शुचिव्रततम इति शुचिव्रत-तमः । शुचिर्विप्रः । विप्रः शुचिः । शुचिः कविः ॥ कविरिति कविः ॥ शुचीं रोचते । रोचत आहुतः । आहुत इत्या-हुतः ॥ उदग्ने । अग्ने शुचयः । शुचयस्तव । तव शुक्राः । शुक्रा भ्राजन्तः । भ्राजन्त ईरते । ईरत इतीरते ॥ तव ज्योतीꣳषि । ज्योतीꣳष्यर्चयः । अर्चय इत्यर्चयः () ॥॥

काण्ड -1, प्रपाठक -4, अनुवाक -1, अनुवाक सूक्तम -1,

सौम्य-काण्डम् -विषयः -ग्रहाः,

॥ इति प्रथमकांडे तृतीयप्रश्नस्य क्रमपाठः समाप्तः ॥ क्रमपाठः आददे । ददे ग्रावाँ । ग्रावाꣳसि । अस्यध्वरकृत् । अध्वरकृद्देवेभ्यः । अध्वरकृदित्यध्वर-कृत् । देवेभ्यो गंभीरं । गंभीरमिमम् । इममध्वरं । अध्वरं कृधि । कृध्युत्तमेनं । उत्तमेनं पविनाँ । उत्तमेनेत्युत्-तमेनं । पविनेंद्राय । इंद्राय सोमँ । सोमꣳ सुषुतं । सुषुतं मधुमंतं । सुषुतमिति सु-सुतं । मधुमंतं पयस्वंतं । मधुमंतमिति मधु-मंतं । पयस्वंतं वृष्टिवनिँ । वृष्टिवनिमिंद्राय । वृष्टिवनिमिति वृष्टि-वनिँ । इंद्राय ब्बा । ब्बा वृत्रघ्ने । वृत्रघ्न इंद्राय । वृत्रघ्न इति वृत्र-घ्ने । इंद्राय ब्बा । ब्बा वृत्रतुरँ । वृत्रतुर इंद्राय । वृत्रतुर इति वृत्र-तुरँ । इंद्राय ब्बा । ब्बाभिमातिघ्ने । अभिमातिघ्न इंद्राय । अभिमातिघ्न इत्यभिमाति-घ्ने । इंद्राय ब्बा । ब्बाऽऽदित्यवते । आदित्यवत इंद्राय । आदित्यवत इत्यादित्य-वते । इंद्राय ब्बा । ब्बा विश्वदैँव्यावते । विश्वदैँव्यावते श्वात्राः । विश्वदैँव्यावत इति विश्वदैँव्य-वते । श्वात्राः स्थ । स्थ वृत्रतुरः । वृत्रतुरो राधोगूर्ताः । वृत्रतुर इति वृत्र-तुरः । राधोगूर्ता अमृतस्य । राधोगूर्ता इति राधः- गूर्ताः । अमृतस्य पत्नीँ । पत्नीस्ताः । ता देवीः । देवीर्देवत्रा । देवत्रेमं । देवत्रेति देव-त्रा । इमं यज्ञं । यज्ञं धत्त । धत्तोपहूताः । उपहोताः सोमस्य । उपहूता इत्युप-हूताः । सोमस्य पिबत । पिबतोपहूतः । उपहूतो युष्माकँ । उपहूत इत्युप-हूतः ()

काण्ड -1, प्रपाठक -4, अनुवाक -1, अनुवाक सूक्तम -2,

सौम्य-काण्डम् -विषयः -ग्रहाः,

। युष्माक॑ꣳ सोमः॑ । सोमः॑ पिबतु । पिबतु यत् । यत्ते॑ । ते॒ सो॒म॒ । सो॒म॒दिवि । दिवि ज्योतिः॑ । ज्योति॒र्यत् ।
यत्पृ॑थि॒व्यां । पृ॒थि॒व्यां यत् । यदुरौ । उ॒रावं॒तरि॑क्षे । अं॒तरि॑क्षे तेन॑ । तेना॒स्मै । अ॒स्मै यज॑मानाय । यज॑मानायो॒रु ।
उ॒रु-रा॒या । रा॒याकृ॑धि । कृ॒ध्यधि॑ । अधि॑ दा॒त्रे । दा॒त्रे वो॑चः । वो॒चो॒ धिष॑णे । दि॑षणे वीडू । धिष॑णे इति॒ धिष॑णे ।
वी॒डू स॒ती । वी॒डू इति॑ वीडू । स॒ती वी॑डयेथां । स॒ती इति॑ स॒ती । वी॒ड॒येथा॒मूर्ज॑म् । ऊर्ज॑ं दधाथां । दधाथा॒मूर्ज॑म् ।
ऊर्ज॑ं मे । मे॒ धत्त॑ । धत्त॑ मा । मा वा॑ । वा॒ꣳ हि॒ꣳसि॒षं॒ । हि॒ꣳसि॒षं॒ मा । मा मा॑ । मा॒ हि॒ꣳसि॒ष्ट॒ । हि॒ꣳसि॒ष्ट॒ प्राक् ।
प्रागपा॑क् । अपा॒गुद॑क् । उद॑गध॒राक् । अ॒ध॒राक्ताः । ता स्वा॑ । स्वा॒ दिशः॑ । दिश॒ आ । आ धा॑वंतु । धा॒व॒ं॒त॒ं॒ब॒ं॒ब॒ं ।
नि । निष्व॑र । स्व॒रेति॑ स्वर ॥ यत्ते॑ । ते॒ सो॒म॒ । सो॒मादा॑भ्यं । अदा॑भ्यं नाम॑ । नाम॒ जागृ॑वि । जागृ॑वि॒ तस्मै॑ । तस्मै॑
ते । ते॒ सो॒म॒ । सो॒म॒ सोमा॑य । सोमा॑य स्वाहा॑ । स्वाहेति॒ स्वाहा॑ () ॥॥

काण्ड -1, प्रपाठक -4, अनुवाक -2, अनुवाक सूक्तम -1,

सौम्य-काण्डम् -विषयः -ग्रहाः,

वा॒चस्प॒तये । पत॑ये पवस्व । प॒व॒स्व॒ वा॒जि॒न्न् । वा॒जि॒न्वृषा॑ । वृषा॒ वृष्णः॑ । वृष्णो॑ अ॒ꣳशुभ्या॑ । अ॒ꣳशुभ्यां॑ गभ॑स्तिपूतः ।
अ॒ꣳशुभ्या॒मित्य॒ꣳशु-भ्या॑ं । गभ॑स्तिपूतो दे॒वः । गभ॑स्तिपूत॒ इति॒ गभ॑स्ति-पूतः । दे॒वो दे॒वाना॑ं । दे॒वाना॑ं प॒वित्र॑ं । प॒वित्र॑ंमसि
। अ॒सि॒ येषा॑ं । येषा॑ं भा॒गः । भा॒गोऽसि॑ । अ॒सि॒ तेभ्यः॑ । तेभ्य॑स्वा । स्वा॒ स्वाङ्कृ॑तः । स्वाङ्कृ॑तोऽसि । अ॒सि॒ मधु॑मतीः ।
मधु॑मतीर्नः । मधु॑मतीरिति॒ मधु॑-मतीः । न॒ इष॑ः । इष॑स्कृधि । कृ॒धि॒ विश्वे॑भ्यः । विश्वे॑भ्यस्वा । स्वेंद्रि॑येभ्यः । इंद्रि॑येभ्यो
दि॒व्येभ्यः॑ । दि॒व्येभ्यः॒ पार्थि॑वेभ्यः । पार्थि॑वेभ्यो मनः॑ । मन॑स्वा । स्वा॒ष्टु । अ॒ष्टूरु । उ॒र्वंतरि॑क्षं । अं॒तरि॑क्षमनु॑ । अन्वि॑हि ।
इ॒हि॒ स्वाहा॑ । स्वाहा॑ स्वा । स्वा॒ सु॒भ॒वः॒ । सु॒भ॒व॒स्सूर्या॑य । सु॒भ॒व॒ इति॑ सु-भ॒वः॒ । सूर्या॑य दे॒वेभ्यः॑ । दे॒वेभ्य॑स्वा । स्वा॒
म॒रीचि॒पेभ्यः॑ । म॒रीचि॒पेभ्य॑ एषः । म॒रीचि॒पेभ्य॒ इति॑ मरीचि-पेभ्यः॑ । एष ते॑ । ते॒ योनिः॑ । योनिः॑ प्रा॒णाय॑ । प्रा॒णाय॑ स्वा ।
प्रा॒णायेति॑ प्र-अ॒नाय॑ । स्वेति॑स्वा () ॥॥

काण्ड -1, प्रपाठक -4, अनुवाक -3, अनुवाक सूक्तम -1,

सौम्य-काण्डम् -विषयः -ग्रहाः,

उपयाम गृहीतोऽसि । उपयाम गृहीत इत्युपयाम-गृहीतः । अस्यंतः । अंतर्यच्छ । यच्छ मघवन् । मघव न्पाहि । मघनन्निति मघ-वन् । पाहि सोमँ । सोममुरुष्य । उरुष्य रायः । रायः सं । समिषः । इषो यजस्व । यजस्वांतः । अंतस्ते । ते दधामि । दधामि द्यावापृथिवी । द्यावापृथिवी अंतः । द्यावापृथिवी इति द्यावाँ-पृथिवी । अंतरुरु । उर्वंतरिक्षं । अंतरिक्षꣳ सजोषाँः । सजोषा देवैः । सजोषा इति स-जोषाँ । देवैरवरैः । अवरैः परैः । परैश्च । चांतर्यामे । अंतर्यामे मघवन् । अंतर्याम इत्यंतः-यामे । मघवन्मादयस्व । मघवन्निति मघ-वन् । मादयस्व स्वाङ्कृतः । स्वाङ्कृतोऽसि । असि मधुमतीः । मधुमतीर्नः । मधुमतीरिति मधु-मतीः । न इषः । इषस्कृधि । कृधि विश्वेभ्यः । विश्वेभ्यस्त्वा । त्वेंद्रियेभ्यः । इंद्रियेभ्यो दिव्येभ्यः । दिव्येभ्यः पार्थिवेभ्यः । पार्थिवेभ्यो मनः । मनस्त्वा । त्वाष्टु । अष्टूरु । उर्वंतरिक्षं । अंतरिक्षमनु । अन्विहि । इहि स्वाहाँ । स्वाहाँ त्वा । त्वासु भवः । सुभवः सूर्याय । सुभव इति सु-भवः । सूर्याय देवेभ्यः । देवेभ्यस्त्वा । त्वामरीचिपेभ्यः । मरीचिपेभ्य एष । मरीचिपेभ्य इति मरीचि-पेभ्यः । एष तैं । ते योनिः । योनिरपानाय । अपानाय त्वा । अपानायेत्यप-अनाय । त्वेति त्वा () ॥॥

काण्ड -1, प्रपाठक -4, अनुवाक -4, अनुवाक सूक्तम -1,

सौम्य-काण्डम् -विषयः -ग्रहाः,

आ वायो । वायो भूष । वायो इति वायो । भूष शुचिपाः । शुचिपा उप । शुचिपा इति शुचि-पाः । उप नः । नः सहस्रँ । सहस्रं ते । ते नियुतः । नियुतो विश्ववार । नियुत इति नि-युतः । विश्ववारेति विश्व-वार । उपोते । उपो इत्युपौ । ते अधः । अधो मदँ । मदमयामि । अयामि यस्य । यस्यदेव । देव दधिषे । दधिषे पूर्वपेयँ । पूर्वपेयमिति पूर्व-पेयँ । उपयामगृहीतोऽसि । उपयामगृहीत इत्युपयाम-गृहीतः । असि वायवैं । वायवै त्वा । त्वेंद्रवायू । इंद्रवायू

इ॒मे । इ॒न्द्र॒- वायू॒ इतीन्द्र॑-वा॒यू॒ । इ॒मे सु॒ताः । सु॒ता इति॑ सु॒ताः ॥ उप॒ प्रयो॑भिः । प्रयो॑भि॒रा । प्रयो॑भि॒रिति॒ प्रयः॑-भिः । आग॑तं । ग॒त॒मिन्द॑वः । इन्द॑वो वां । वा॒ मु॒श॒न्ति॒ । उ॒श॒न्ति॒ हि । हीति॒ हि । उ॒प॒या॒मगृ॑हीतोऽसि । उ॒प॒या॒मगृ॑हीत॒ इत्यु॑पया॒म-गृ॒हीतः । अ॒सीन्द्र॑वायुभ्यां । इन्द्र॑वायुभ्यां ब्बा । इन्द्र॑वायुभ्या॒मितीन्द्र॑वायु-भ्यां । ब्बेषः । एष तै॑ । ते॒ योनिः॑ । योनिः॑ स॒जो॒षा॑भ्यां । स॒जो॒षा॑भ्यां ब्बा । स॒जो॒षा॑भ्या॒मिति॑ स-जो॒षा॑भ्यां । ब्बेति॑ ब्बा () ॥॥

काण्ड -1, प्रपाठक -4, अनुवाक -5, अनुवाक सूक्तम -1,

सौम्य-काण्डम् -विषयः -ग्रहाः,

अ॒यं वा॑ । वां॒ मि॒त्रा॒व॒रु॒णा । मि॒त्रा॒व॒रु॒णा॒सु॒तः । मि॒त्रा॒व॒रु॒णेति॑ मित्रा-व॒रु॒णा । सु॒तः सोमः॑ । सोम॑ ऋतावृधा । ऋ॒ता॒वृ॒धेत्यृ॑त-वृ॒धा । ममेत् । इ॒दिह । इ॒ह श्रु॑तं । श्रु॒त॒ꣳ हव॑ं । ह॒व॒मिति॒ हव॑ं । उ॒प॒या॒मगृ॑हीतोऽसि । उ॒प॒या॒मगृ॑हीत॒ इत्यु॑पया॒म-गृ॒हीतः । अ॒सि॒मि॒त्रा॒व॒रु॑णाभ्यां । मि॒त्रा॒व॒रु॑णाभ्यां ब्बा । मि॒त्रा॒व॒रु॑णाभ्या॒मिति॑ मि॒त्रा-व॒रु॑णाभ्यां । ब्बेषः । एष तै॑ । ते॒ योनिः॑ । योनि॑र् ऋता॒यु॒भ्यां॑ । ऋ॒ता॒यु॒भ्यां॑ ब्बा । ऋ॒ता॒यु॒भ्या॒मित्यृ॑ता॒यु॒-भ्यां । ब्बेति॑ ब्बा () ॥॥

काण्ड -1, प्रपाठक -4, अनुवाक -6, अनुवाक सूक्तम -1,

सौम्य-काण्डम् -विषयः -ग्रहाः,

या वा॑ । वां॒ कशा॑ । कशा॒ मधु॑मती । मधु॑मत्यश्वि॒ना । मधु॑मतीति॒ मधु॑-म॒ती॒ । अ॒श्वि॒ना सू॒नृ॒ता॒व॒ती । सू॒नृ॒ता॒व॒तीति॑ सूनृता॑-व॒ती॒ ॥ तया॑ य॒ज्ञं । य॒ज्ञं मि॑मिक्षतं । मि॒मि॒क्ष॒त॒मिति॑ मिमिक्षतं ॥ उ॒प॒या॒मगृ॑हीतोऽसि । उ॒प॒या॒मगृ॑हीत॒ इत्यु॑पया॒म-गृ॒हीतः । अ॒स्य॒श्वि॒भ्यां॑ । अ॒श्वि॒भ्यां॑ ब्बा । अ॒श्वि॒भ्या॒मित्य॑श्वि-भ्यां । ब्बेषः । एष तै॑ । ते॒ योनिः॑ । योनि॒र्मार्ध्वी॑भ्यां । माध्वी॑भ्यां ब्बा । ब्बेति॑ ब्बा () ॥॥

काण्ड -1, प्रपाठक -4, अनुवाक -7, अनुवाक सूक्तम -1,

सौम्य-काण्डम् -विषयः -ग्रहाः,

प्रातर्युजो ऽवि । प्रातर्युजाविति प्रातः-युजौ । विमुच्येथां । मुच्येथामश्विनो । अश्विनो वा । एह । इह गच्छतं । गच्छतमिति गच्छतं ॥ अस्य सोमस्य । सोमस्य पीतये । पीतय इति पीतये ॥ उपयाम गृहीतोऽसि । उपयाम गृहीत इत्युपयाम-गृहीतः । अस्यश्विभ्यां । अश्विभ्यां ब्रा । अश्विभ्यामित्यश्वि-भ्यां । ब्रेषः । एष ते । ते योनिः । योनिरश्विभ्यां । अश्विभ्यां ब्रा । अश्विभ्यामित्यश्वि-भ्यां । ब्रेति ब्रा () ॥॥

काण्ड -1, प्रपाठक -4, अनुवाक -8, अनुवाक सूक्तम -1,

सौम्य-काण्डम् -विषयः -ग्रहाः,

अयं वेनः । वेनश्चोदयत् । चोदयत्पृश्निगर्भाः । पृश्निगर्भा ज्योतिर्जरायुः । पृश्निगर्भा इति पृश्नि-गर्भाः । ज्योतिर्जरायू रजसः । ज्योतिर्जरायुरिति ज्योतिः-जरायुः । रजसो विमाने । विमान इति वि-माने । इममपां । अपा४ संगमे । संगमे सूर्यस्य । संगम इति सं-गमे । सूर्यस्य शिशुं । शिशुन्न । न विप्राः । विप्रामतिभिः । मतिभीरिहंति । मतिभिरिति मति-भिः । रिहंतीति रिहंति । उपयामगृहीतोऽसि । उपयाम-गृहीत इत्युपयाम-गृहीतः । असि शंडाय । शंडाय ब्रा । ब्रेषः । एष ते । ते योनिः । योनिर्वीरतां । वीरतां पाहि । पाहीति पाहि () ॥॥

काण्ड -1, प्रपाठक -4, अनुवाक -9, अनुवाक सूक्तम -1,

सौम्य-काण्डम् -विषयः -ग्रहाः,

तं प्रब्रथां । प्रब्रथा पूर्वथां । पूर्वथा विश्वथां । विश्वथेमथां । इमथां ज्येष्ठतातिं । ज्येष्ठतातिं बर्हिषदं । ज्येष्ठतातिमिति ज्येष्ठ-तातिं । बर्?हिषदं४ सुवर्विदं । बर्हिषदमिति बर्हि-सदं । सुवर्विदं प्रतीचीनं । सुवर्विदमिति सुवः-विदं । प्रतीचीनं वृजनं । वृजनं दोहसे । दोहसे गिरा । गिराशुं । आशुं जयंतं । जयंतमनु । अनु यासुं । यासु वर्धसे । वर्धस इति

वर्धसे । उपयामगृहीतोऽसि । उपयामगृहीत इत्युपयाम-गृहीतः । असि मर्काय । मर्काय त्वा । त्वेषः । एष ते । ते योनिः । योनिः प्रजाः । प्रजाः पाहि । प्रजा इति प्र-जाः । पाहीति पाहि () ॥॥

काण्ड -1, प्रपाठक -4, अनुवाक -10, अनुवाक सूक्तम -1,

सौम्य-काण्डम् -विषयः -ग्रहाः,

ये देवाः । देवा दिवि । दिव्येकादश । एकादश स्थ । स्थ पृथिव्यां । पृथिव्यामधि । अध्येकादश । एकादश स्थ । स्थाऽप्सुषदः । अप्सुषदो महिना । अप्सुषद इत्यप्सु-सदः । महिनैकादश । एकादश स्थ । स्थ ते । ते देवाः । देवा यज्ञं । यज्ञमिमं । इमं जुषध्वं । जुषध्वमुपयामगृहीतः । उपयामगृहीतोऽसि । उपयामगृहीत इत्युपयाम-गृहीतः । अस्याग्रयणः । आग्रयणोऽसि । असि स्वाँग्रयणः । स्वाँग्रयणो जिन्व । स्वाँग्रयण इति सु-आग्रयणः । जिन्व यज्ञं । यज्ञं जिन्व । जिन्व यज्ञपतिं । यज्ञपतिमभि । यज्ञपतिमिति यज्ञ-पतिं । अभि सवना । सवना पाहि । पाहि विष्णुः । विष्णुस्त्वां । त्वां पातु । पातु विशँ । विशं त्व । त्वं पाहि । पाहींद्रियेण । इंद्रिये- णेषः । एष ते । ते योनिः । योनिर्विश्वेभ्यः । विश्वेभ्यस्त्वा । त्वा देवेभ्यः । देवेभ्य इति देवेभ्यः () ॥॥

काण्ड -1, प्रपाठक -4, अनुवाक -11, अनुवाक सूक्तम -1,

सौम्य-काण्डम् -विषयः -ग्रहाः,

तं प्रत्थाँ । प्रत्थां पूर्वथाँ । पूर्वथां विश्वथाँ । विश्वथेमथाँ । इमथाँ ज्येष्ठतातिं । ज्येष्ठतातिं बर्हिषदँ । ज्येष्ठतातिमिति ज्येष्ठ-तातिं । बर्?हिषदꣳ सुवर्विदँ । बर्हिषदमिति बर्हि-सदँ । सुवर्विदं प्रतीचीनं । सुवर्विदमिति सुवः-विदँ । प्रतीचीनं वृजनँ । वृजनं दोहसे । दोहसे गिरा । गिराशुं । आशुं जयंतं । जयंतमनु । अनु यासुं । यासु वर्धसे । वर्धस इति वर्धसे । उपयामगृहीतोऽसि । उपयामगृहीत इत्युपयाम-गृहीतः । असि मर्काय । मर्काय त्वा । त्वेषः । एष ते । ते योनिः । योनिः प्रजाः । प्रजाः पाहि । प्रजा इति प्र-जाः । पाहीति पाहि ॥॥ ॥॥ ये देवाः । देवा दिवि । दिव्येकादश

। एकादश स्थ । स्थ पृथिव्यां । पृथिव्यामधि । अध्येकादश । एकादश स्थ । स्थाऽप्सुषदः । अप्सुषदो महिना । अप्सुषद इत्यप्सु-सदः । महिनैकादश । एकादश स्थ । स्थ ते । ते देवाः । देवा यज्ञं । यज्ञमिमं । इमं जुषध्वं । जुषध्वमुपयामगृहीतः । उपयामगृहीतोऽसि । उपयामगृहीत इत्युपयाम-गृहीतः । अस्याग्रयणः । आग्रयणोऽसि । असि स्वाँग्रयणः । स्वाँग्रयणो जिन्व । स्वाँग्रयण इति सु-आग्रयणः । जिन्व यज्ञं । यज्ञं जिन्व । जिन्व यज्ञपतिं । यज्ञपतिमभि । यज्ञपतिमिति यज्ञ-पतिं । अभि सवना । सवना पाहि । पाहि विष्णुः । विष्णुस्त्वां । त्वां पातु । पातु विशँ । विशं त्वं । त्वं पाहि । पाहींद्रियेण । इंद्रिये- णेषः । एष तँ । ते योनिः । योनिर्विश्वँभ्यः । विश्वँभ्यस्त्वा । त्वा देवेभ्यः । देवेभ्य इति देवेभ्यः ॥॥ ॥॥ त्रिꣳशत्त्रयः । त्रयश्च । च गणिनः । गणिनो रुजन्तः । रुजंतो दिवँ । दिवꣳ रुद्राः । रुद्राः पृथिवीं । पृथिवीं च । च सचंते । सचंत इति सचंते ॥ एकादशासो अप्सुषदः । अप्सुषदः सुतं । अप्सुषद इत्यप्सु-सदः । सुतꣳ सोमँ । सोमं जुषंतां । जुषंताꣳ सवनाय । सवनाय विश्वँ । विश्व इति विश्वँ ॥

उपयामगृहीतोऽसि । उपयामगृहीत इत्युपयाम-गृहीतः । अस्याग्रयणः । आग्रयणोऽसि । असि स्वाँग्रयणः । स्वाँग्रयणो जिन्व । स्वाँग्रयण इति सु-आग्रयणः । जिन्व यज्ञं । यज्ञं जिन्व । जिन्व यज्ञपतिं । यज्ञपतिमभि । यज्ञपतिमिति यज्ञ-पतिं । अभि सवना । सवना पाहि । पाहि विष्णुः । विष्णुस्त्वां । त्वां पातु । पातु विशँ । विशं त्वं । त्वं पाहि । पाहींद्रियेण । इंद्रियेणेषः । एष तँ । ते योनिः । योनिर्विश्वँभ्यः । विश्वँभ्यस्त्वा । त्वा देवेभ्यः । देवेभ्य इति देवेभ्यः () ॥॥

काण्ड -1, प्रपाठक -4, अनुवाक -12, अनुवाक सूक्तम -1,

सौम्य-काण्डम् -विषयः -ग्रहाः,

उपयामगृहीतोऽसि । उपयामगृहीत इत्युपयाम-गृहीतः । असींद्राय । इंद्राय त्वा । त्वा बृहद्वते । बृहद्वते वयस्वते । बृहद्वत इति बृहत्-वते । वयस्वत उक्थायुवँ । उक्थायुवे यत् । उक्थायुव इत्युक्था-युवँ । यत्तँ । त इंद्र । इंद्र बृहत्

। बृहद्व॑यः । वय॒स्तस्मै॑ । तस्मै॑ ब्रा । ब्रा विष्ण॑वे । विष्ण॑वे ब्रा । ब्रेषः । एष॒ तै॑ । ते॒ योनिः॑ । योनि॒रिंद्रा॑य । इंद्रा॑य ब्रा । ब्रो॒क्था॒युवै॑ । उ॒क्था॒यु॒व इत्यु॑क्थ-युवै॑ () ॥॥

काण्ड -1, प्रपाठक -4, अनुवाक -13, अनुवाक सूक्तम -1,

सौम्य-काण्डम् -विषयः -ग्रहाः,

मू॒र्धान॑ दि॒वः । दि॒वो अ॑र॒तिं । अ॒र॒तिं पृ॑थि॒व्याः । पृ॒थि॒व्या वै॑श्वान॒रं । वै॒श्वा॒न॒रमृ॒ताय॑ । ऋ॒ताय॑ जा॒तं । जा॒तमग्निं । अ॒ग्निमित्य॒ग्निं । क॒विꣳ स॒माँज॑ । स॒म्राज॒मति॑थिं । स॒म्राज॒मिति॑ सं-राजँ॑ । अति॑थिं॒ जना॑नां । जना॑नामासन्न् । आ॒स॒न्ना । आ पात्रँ॑ । पात्र॑ जनयंत । ज॒न॒य॒त॒ दे॒वाः । दे॒वा इति॑ दे॒वाः । उ॒प॒या॒म गृ॑हीतोऽसि । उ॒प॒या॒मगृ॑हीत॒ इत्यु॑पयाम-गृहीतः । अ॒स्य॒ग्नये॑ । अ॒ग्नये॑ ब्रा । ब्रा वै॒श्वा॒न॒राय॑ । वै॒श्वा॒न॒राय॑ ध्रु॒वः । ध्रु॒वोऽसि । अ॒सि॒ ध्रु॒व॒क्षि॑तिः । ध्रु॒व॒क्षि॑तिर्ध्रु॒वाणा॑ । ध्रु॒व॒क्षि॑ति॒रिति॑ ध्रुव-क्षितिः । ध्रु॒वाणा॑ ध्रु॒व॒त॒मः । ध्रु॒व॒त॒मोच्यु॑तानां । ध्रु॒व॒त॒म इति॑ ध्रुव-तमः । अच्यु॑तानामच्युतक्षित्तमः । अ॒च्यु॒त॒क्षि॒त्त॒म एषः । अ॒च्यु॒त॒क्षि॒त्त॒म इत्य॑च्युतक्षित्- तमः । एष॒ तै॑ । ते॒ योनिः॑ । योनि॑र॒ग्नये॑ । अ॒ग्नये॑ ब्रा । ब्रा वै॒श्वा॒न॒राय॑ । वै॒श्वा॒न॒रायेति॑ वैश्वान॒राय॑ () ॥॥

काण्ड -1, प्रपाठक -4, अनुवाक -14, अनुवाक सूक्तम -1,

सौम्य-काण्डम् -विषयः -ग्रहाः,

मधु॑श्च । च॒ माध॑वः । माध॑वश्च । च॒ शु॒क्रः । शु॒क्रश्च॑ । च॒ शु॒चिः॑ । शु॒चिश्च॑ । च॒ नभः॑ । नभ॑श्च । च॒ न॒भ॒स्यः॑ । न॒भ॒स्य॑श्च । चे॒षः । इ॒ष॒श्च॑ । चो॒र्जः । ऊ॒र्ज॒श्च॑ । च॒ सहः॑ । सह॑श्च । च॒ स॒ह॒स्यः॑ । स॒ह॒स्य॑श्च । च॒ तपः॑ । तप॑श्च । च॒ त॒प॒स्यः॑ । त॒प॒स्य॑श्च । चो॒प॒या॒मगृ॑हीतः । उ॒प॒या॒मगृ॑हीतोऽसि । उ॒प॒या॒मगृ॑हीत॒ इत्यु॑पयाम-गृहीतः । अ॒सि॒ स॒ꣳ सर्पः॑ । स॒ꣳसर्पोऽसि । स॒ꣳसर्प॒ इति॑ सं-सर्पः॑ । अ॒स्य॒ꣳह॒स्प॒त्याय॑ । अ॒ꣳह॒स्प॒त्याय॑ ब्रा । अ॒ꣳह॒स्प॒त्याये॒त्य॑ꣳहः-प॒त्याय॑ । ब्रेति॑ ब्रा () ॥॥

काण्ड -1, प्रपाठक -4, अनुवाक -15, अनुवाक सूक्तम -1,

सौम्य-काण्डम् -विषयः -ग्रहाः,

इंद्राँग्नी आ । इंदाँग्नी इतींद्र-अग्नी । आगंतं । गतꣳ सुतं । सुतं गीभिः । गीर्भिर्नभः । नभो वरेँण्यं । वरेँण्यमिति वरेँण्यं । अस्य पांतं । पातं धिया । धियेषिता । इषितेतींषिता ॥ उपयामगृहीतोऽसि । उपयामगृहीत इत्युपयाम-गृहीतः । असींद्राग्निभ्याँ । इंद्राग्निभ्याँ ब्बा । इंद्राग्निभ्यामितीँद्राग्नि-भ्यां । ते षः । एष तेँ । ते योनिः । योनिरिंद्राग्निभ्याँ । इंद्राग्निभ्याँ ब्बा । इंद्राग्निभ्यामितीँद्राग्नि-भ्यां । ब्बेति ब्बा () ॥॥

काण्ड -1, प्रपाठक -4, अनुवाक -16, अनुवाक सूक्तम -1,

सौम्य-काण्डम् -विषयः -ग्रहाः,

ओमांसश्चर्ष्णीधृतः । चर्ष्णीधृतोविश्वेँ । चर्ष्णीधृत इति चर्ष्णि-धृतः । विश्वे देवासः । देवास आ । आगंत । गतेति गत ॥ दाश्वाꣳसो दाशुषः । दाशुषः सुतं । सुतमिति सुतं । उपयाम गृहीतोऽसि । उपयाम गृहीत इत्युपयाम-गृहीतः । असि विश्वेँभ्यः । विश्वेँभ्यस्ब्बा । ब्बा देवेभ्यः । देवेभ्य एषः । एष तेँ ।ते योनिः । योनिर्विश्वेँभ्यः । विश्वेँभ्यस्ब्बा । ब्बा देवेभ्यः । देवेभ्य इति देवेभ्यः () ॥॥

काण्ड -1, प्रपाठक -4, अनुवाक -17, अनुवाक सूक्तम -1,

सौम्य-काण्डम् -विषयः -ग्रहाः,

मरुब्बंतं वृषभं । वृषभं वावृधानं । वावृधानमकवारिं । अकवारिं दिव्यं । अकवारिमित्यकवा-अरिं । दिव्यꣳ शासं । शासमिंद्रँ । इंद्रमितींद्रँ ॥ विश्वासाहमवसे । विश्वासाहमिति विश्व-साहँ । अवसे नूतनाय । नूतना-योग्रं । उग्रꣳ सहोदां । सहोदामिह । सहोदामिति सहः-दां । इह तं । तꣳ हुवेम । हुवेमेति हुवेम । उपयामगृहीतोऽसि ।

उ॒प॒या॒मगृ॑हीत॒ इत्यु॑पयाम-गृहीतः । अ॒सीं॒द्रा॑य । इ॒न्द्रा॑य त्वा । त्वा॒ म॒रु॒त्व॒ते । म॒रु॒त्व॒त एषः । एष ते॑ । ते॒ योनिः॑ । योनि॒रिं॒द्रा॑य । इ॒न्द्रा॑य त्वा । त्वा॒ म॒रु॒त्व॒ते । म॒रु॒त्व॒त इति॑ मरुत्व॒ते () ॥॥

काण्ड -1, प्रपाठक -4, अनुवाक -18, अनुवाक सूक्तम -1,

सौम्य-काण्डम् -विषयः -ग्रहाः,

इ॒न्द्र॒ मरुत्वः । म॒रु॒त्व॒ इ॒ह । इ॒ह पा॑हि । पा॒हि॒ सोम॑म् । सोम॒ यथा॑ । यथा॒ शार्या॑ते । शार्या॑ते अपिबः । अपि॑बः सुतस्य । सुत॒स्येति॑ सुतस्य ॥ तव॒ प्रणी॑ती । प्रणी॑ती॒ तव॑ । प्रणी॑तीति॒ प्र-नी॒ती॒ । तव॑ शूर । शूर॒ शर्म॑न्न् । शर्म॒न्ना । आवि॑वासंति । वि॒वा॒स॒ति॒ क॒वय॑ः । क॒वय॑ः सुयज्ञाः । सु॒य॒ज्ञा इति॑ सु-य॒ज्ञाः । उ॒प॒या॒मगृ॑हीतोऽसि । उ॒प॒या॒मगृ॑हीत॒ इत्यु॑पयाम-गृहीतः । अ॒सीं॒द्रा॑य । इ॒न्द्रा॑य त्वा । त्वा॒ म॒रु॒त्व॒ते । म॒रु॒त्व॒त एषः । एष ते॑ । ते॒ योनिः॑ । योनि॒रिं॒द्रा॑य । इ॒न्द्रा॑य त्वा । त्वा॒ म॒रु॒त्व॒ते । म॒रु॒त्व॒त इति॑ मरुत्व॒ते () ॥॥

काण्ड -1, प्रपाठक -4, अनुवाक -19, अनुवाक सूक्तम -1,

सौम्य-काण्डम् -विषयः -ग्रहाः,

म॒रु॒त्वा॑ꣳ इन्द्र । इ॒न्द्र॒ वृ॒ष॒भः । वृ॒ष॒भो र॒णा॑य । र॒णा॒य॒ पिब॑ । पिब॒ सोम॑म् । सोम॑मनुष्व॒धं । अ॒नु॒ष्व॒धं मदा॑य । अ॒नु॒ष्व॒धमित्य॑नु-स्व॒धं । मदा॑येति॒ मदा॑य ॥ आसि॑ञ्चस्व । सि॒ञ्च॒स्व॒ ज॒ठरे॑ । ज॒ठरे॒ मध्व॑ः । मध्व॑ ऊ॒र्मिं । ऊ॒र्मिं त्वं । त्व॒ꣳ राजा॑म् । राजा॑ऽसि । अ॒सि॒ प्र॒दिव॑ः । प्र॒दिव॑ः सु॒ता॒नाम् । प्र॒दिव॒ इति॑ प्र-दिव॑ः । सु॒ता॒नां मिति॑ सुतानाम् ॥ उ॒प॒या॒म-गृ॑हीतोऽसि । उ॒प॒या॒मगृ॑हीत॒ इत्यु॑पयाम-गृहीतः । अ॒सीं॒द्रा॑य । इ॒न्द्रा॑य त्वा । त्वा॒ म॒रु॒त्व॒ते । म॒रु॒त्व॒त एषः । एष ते॑ । ते॒ योनिः॑ । योनि॒रिं॒द्रा॑य । इ॒न्द्रा॑य त्वा । त्वा॒ म॒रु॒त्व॒ते । म॒रु॒त्व॒त इति॑ मरुत्व॒ते () ॥॥

काण्ड -1, प्रपाठक -4, अनुवाक -20, अनुवाक सूक्तम -1,

सौम्य-काण्डम् -विषयः -ग्रहाः,

म॒हाꣳ इ॑न्द्रः । इन्द्रो॒ यः । य ओज॑सा । ओज॑सा प॒र्ज॒न्यः॑ । प॒र्ज॒न्यो॑ वृ॒ष्टि॒मान् । वृ॒ष्टि॒माꣳ इ॑व । वृ॒ष्टि॒मानिति॑ वृष्टि-मान् । इ॒वेती॑व । स्तोमै॑र्वत्सस्य॑ । व॒त्सस्य॑ वावृधे । वा॒वृ॒ध इति॑ वावृधे । उ॒प॒या॒म-गृ॑हीतोऽसि । उ॒प॒या॒म गृ॑हीत॒ इत्यु॑पयाम-गृहीतः । अ॒सि॒ म॒हेन्द्रा॑य । म॒हेन्द्रा॑य त्वा । म॒हेन्द्रा॑येति॑ महा-इन्द्रा॑य । त्वेषः । एष॑ तै॑ । ते॒ योनिः॑ । योनि॑र्महेन्द्रा॑य । म॒हेन्द्रा॑य त्वा । म॒हेन्द्रा॑येति॑ महा-इन्द्रा॑य । त्वेति॑ त्वा () ॥॥

काण्ड -1, प्रपाठक -4, अनुवाक -21, अनुवाक सूक्तम -1,

सौम्य-काण्डम् -विषयः -ग्रहाः,

म॒हाꣳ इ॑न्द्रः । इन्द्रो॑ नृ॒वत् । नृ॒वदा । नृ॒वदिति॑ नृ-वत् । आर्च॑ण्णिप्राः । च॒र्ष॒णि॒प्रा उ॒त । च॒र्ष॒णि॒ इति॑ चर्ष॒णि-प्राः । उ॒त द्वि॒ब॒र्हाः॑ । द्वि॒ब॒र्हा अमि॑नः । द्वि॒ब॒र्?हा इति॑ द्वि-ब॒र्हाः॑ । अमि॑नस्सहो॑भिः । सहो॑भि॒रिति॒ सहः॑-भिः । अ॒स्म॒द्रि॒य॑ग्वावृधे । अ॒स्म॒द्रि॒यगित्य॑स्म-द्रि॒य॑क् । वा॒वृ॒धे वी॒र्या॑य । वी॒र्या॑-यो॒रुः । उ॒रुः पृ॒थुः । पृ॒थुस्सु॑कृ॒तः । सु॒कृ॒तः कृ॒र्तृभिः॑ । सु॒कृ॒त इति॒ सु-कृ॒तः । कृ॒र्तृभि॑र्भूत् । कृ॒र्तृभि॒रिति॑ कृ॒र्तृ-भिः । भूदिति॑ भूत् । उ॒प॒या॒मगृ॑हीतोऽसि । उ॒प॒या॒मगृ॑हीत॒ इत्यु॑पयाम-गृहीतः । अ॒सि॒ म॒हेन्द्रा॑य । म॒हेन्द्रा॑य त्वा । म॒हेन्द्रा॑येति॑ महा-इन्द्रा॑य । त्वेषः । एष॑ तै॑ । ते॒ योनिः॑ । योनि॑र्महेन्द्रा॑य । म॒हेन्द्रा॑य त्वा । म॒हेन्द्रा॑येति॑ महा-इन्द्रा॑य । त्वेति॑ त्वा () ॥॥

काण्ड -1, प्रपाठक -4, अनुवाक -22, अनुवाक सूक्तम -1,

सौम्य-काण्डम् -विषयः -ग्रहाः,

क॒दा च॒न । च॒न स्त॒रीः । स्त॒रीर॑सि । अ॒सि॒ न । नेन्द्र॑ । इ॒न्द्र॒ स॒श्चसि॒ । स॒श्चसि॒ दा॒शुषे॑ । दा॒शुष॒ इति॑ दा॒शुषे॑ ॥ उपोपेत् । उपोपेत्युप॑-उप । इन्नु । नु मघ॑वन्न् । मघ॑वन्भूयः । मघ॑वन्नि॒ति॑ मघ-व॒न्न् । भूय इत् । इन्नु । नु तै॑ । ते॒ दान॑ । दान॑ देव॒स्य॑ । दे॒व॒स्य॑ पृच्यते । पृ॒च्य॒त॒ इति॑ पृच्यते । उ॒प॒या॒म गृ॑हीतोऽसि । उ॒प॒या॒म गृ॑हीत॒ इत्यु॑पयाम-गृहीतः

। अस्यादित्येभ्यः । आदित्येभ्यस्त्वा । त्वेति त्वा ॥ कदा चन । चन प्र । प्रयुच्छसि । युच्छस्युभे । उभे नि । उभे इत्युभे । निपासि । पासि जन्मनि । जन्मनी इति जन्मनी ॥ तुरीयादित्य । आदित्य सवनं । सवनं ते । त इंद्रियं । इंद्रियमा । आतस्थौ । तस्थावमृतँ । अमृतं दिवि । दिवीति दिवि ॥ यज्ञो देवानाँ । देवानां प्रति । प्रत्येति । एति सुम्नम् । सुम्नमादित्यासः । आदित्यासो भवत । भवता मृडयंतः । मृडयंत इति मृडयंतः ॥ आवः । वोर्वाचीँ । अर्वाची सुमतिः । सुमतिर्वृत्यात् । सुमतिरिति सु-मतिः । ववृत्यादꣳहोः । अꣳहोश्चित् । चिद्धा । या वरिवोवित्तरा । वरिवो वित्तरासत् । वरिवो वित्तरेति वरिवोवित्-तरा । असदित्यसत् । विवस्व आदित्य । आदित्यैषः । एष तै । ते सोमपीथः । सोमपीथस्तेन । सोमपीथ इति सोम-पीथः । तेन मंदस्व । मंदस्व तेन । तेन तृप्य । तृप्य तृप्यास्मं । तृप्यास्मं ते । ते वयं । वयं तर्पयितारः । तर्पयितारोया । या दिव्या । दिव्या वृष्टिः । वृष्टिस्तयाँ । तयाँ त्वा । त्वा श्रीणामि । श्रीणामीति श्रीणामि () ॥॥

काण्ड -1, प्रपाठक -4, अनुवाक -23, अनुवाक सूक्तम -1,

सौम्य-काण्डम् -विषयः -ग्रहाः,

वाममद्य । अद्य सवितः । सवितर्वाममम् । वाममु । उ श्वः । श्वो दिवेदिवे । दिवेदिवे वाममम् । दिवेदिव इति दिवे-दिवे । वाम- मस्मभ्यँ । अस्मभ्यꣳ सावीः । अस्मभ्यमित्यस्म-भ्यं । सावीरिति सावीः ॥ वामस्य हि । हि क्षयस्य । क्षयस्य देव । देव भूऽः । भूरेरया । अया धिया । धिया वामभाजः । वामभाजः स्याम । वामभाज इति वाम-भाजः । स्यामेति स्याम । उपयामगृहीतोऽसि । उपयामगृहीत इत्युपयाम-गृहीतः । असि देवायं । देवाय त्वा । त्वा सवित्रे । सवित्र इति सवित्रे () ॥॥

काण्ड -1, प्रपाठक -4, अनुवाक -24, अनुवाक सूक्तम -1,

सौम्य-काण्डम् -विषयः -ग्रहाः,

अद॑ब्धेभिस्सवितः । स॒वि॒तः पा॒युभिः॑ । पा॒युभि॒ष्ट ः । पा॒युभि॒रिति॑ पा॒यु-भि॒ः । ब्र॒ꣳ शि॒वेभिः॑ । शि॒वेभि॑रद्य । अ॒द्य परि॑ । परि॑ पाहि । पा॒हि॒ नः॒ । नो॒ गय॑म् । गय॒मिति॒ गय॑म् । हिर॑ण्यजिह्वः सुवि॒ताय॑ । हिर॑ण्यजिह्व इति॒ हिर॑ण्य-जि॒ह्व॒ः । सु॒वि॒ताय॒ नव्य॑से । नव्य॑से रक्ष॑ । रक्षा॒ माकिः॑ । माकि॑र्नः । नो॒ अ॒घश॑ꣳसः । अ॒घश॑ꣳस ईशत । आ॒घश॑ꣳस॒ इत्य॒घ-श॒ꣳस॒ः । ईश॒त॒ इती॑शत ॥ उ॒प॒या॒मगृ॑हीतोऽसि । उ॒प॒या॒मगृ॑हीत॒ इत्यु॑पया॒म-गृ॒हीत॒ः । अ॒सि॒ दे॒वाय॑ । दे॒वाय॑ त्वा । त्वा॒ स॒वि॒त्रे । स॒वि॒त्र इति॑ सवि॒त्रे () ॥॥

काण्ड -1, प्रपाठक -4, अनुवाक -25, अनुवाक सूक्तम -1,

सौम्य-काण्डम् -विषयः -ग्रहाः,

हिर॑ण्यपाणिमूतये॑ । हिर॑ण्यपाणि॒मिति॒ हिर॑ण्य-पा॒णि॒ं । ऊ॒तये॑ सवि॒तार॑म् । स॒वि॒तार॒मुप॑ । उप॑ ह्वये । ह्व॒ये॒ इति॑ ह्वये ॥ स चेत्ता॑ । चेत्ता॑ दे॒वता॑ । दे॒वता॑ प॒दं । प॒दमिति॑ प॒दं ॥ उ॒प॒या॒मगृ॑हीतोऽसि । उ॒प॒या॒मगृ॑हीत॒ इत्यु॑पया॒म-गृ॒हीत॒ः । अ॒सि॒ दे॒वाय॑ । दे॒वाय॑ त्वा । त्वा॒ स॒वि॒त्रे । स॒वि॒त्र इति॑ सवि॒त्रे () ॥॥

काण्ड -1, प्रपाठक -4, अनुवाक -26, अनुवाक सूक्तम -1,

सौम्य-काण्डम् -विषयः -ग्रहाः,

सु॒शर्मा॑सि । सु॒शर्मे॒ति॑ सु-शर्मा॑ । अ॒सि॒ सु॒प्र॒ति॒ष्ठा॒नः । सु॒प्र॒ति॒ष्ठा॒नो बृ॒हत् । सु॒प्र॒ति॒ष्ठा॒न इति॑ सु-प्र॒ति॒ष्ठा॒नः । बृ॒हदु॑क्षे । उ॒क्षे॒ नमः॑ । नम॑ एषः । ए॒ष ते॑ । ते॒ योनिः॑ । योनि॒र्विश्वे॑भ्यः । विश्वे॑भ्यस्त्वा । त्वा॒ देवेभ्यः॑ । दे॒वेभ्य॒ इति॑ दे॒वेभ्यः॑ () ॥॥

काण्ड -1, प्रपाठक -4, अनुवाक -27, अनुवाक सूक्तम -1,

सौम्य-काण्डम् -विषयः -ग्रहाः,

बृहस्पतिंसुतस्य ते । बृहस्पतिंसुतस्येति बृहस्पति-सुतस्य । त इंदो । इंदो इंद्रियावतः । इंदो इतींदो । इंद्रियावतः पवीवंतं । इंद्रियावत इतींद्रिय-वतः । पवीवंतं ग्रहँ । पवीवंतमिति पवीँ-वंतं । गंहं गृह्णामि । गृह्णाम्यग्ना इ । अग्ना इ पवीवाः । पवीवास्सजूः । पवीवा इति पवीँ-वाः । सजूर्देवेनं । सजूरितिं स-जूः । देवेन त्वष्ट्रां । त्वष्ट्रा सोमँ । सोमं पिब । पिब स्वाहाँ । स्वाहेति स्वाहाँ () ॥॥

काण्ड -1, प्रपाठक -4, अनुवाक -28, अनुवाक सूक्तम -1,

सौम्य-काण्डम् -विषयः -ग्रहाः,

हरिंरसि । असिहारियोजनः । हारियोजनो हर्योँः । हारियोजन इतिं हारि-योजनः । हर्योँः स्थाता । स्थाता वज्रंस्य । वज्रंस्य भर्ता । भर्ता पृश्नेँः । पृश्नेँः प्रेता । प्रेता तस्यं । तस्यं ते । ते देव । देव सोम । सोमेष्ट-यंजुषः । इष्टयंजुषः स्तुतस्तोंमस्य । इष्टयंजुष इतीष्ट-यजुषः । स्तुतस्तोंमस्य शस्तोक्थंस्य । स्तुतस्तोंमस्येतिं स्तुत-स्तोमस्य । शस्तोक्थंस्य हरिंवंतं । शस्तोक्थस्येतिं शस्त-उक्थस्य । हरिंवंतं ग्रहँ । हरिंवंतमिति हरिं- वंतं । गंहं गृह्णामि । गृह्णामि हरीः । हरीः स्थं । स्थ हर्योँः । हर्यो-र्धानाः । धानाः सहसोंमाः । सह-सोंमा इंद्रांय । सहसोंमा इतिं सह-सोमाः । इंद्रांय स्वाहाँ । स्वाहेति स्वाहाँ () ॥॥

काण्ड -1, प्रपाठक -4, अनुवाक -29, अनुवाक सूक्तम -1,

सौम्य-काण्डम् -विषयः -ग्रहाः,

अग्न आयूंꣳषि । आयूंꣳषि पवसे । पवस आ । आ सुंव । सुवोर्जँ । ऊर्जमिषँ । इषं च । च नः । न इतिं नः । आरे बांधस्व । बाधस्व दुच्छुनाँ । दुच्छुनामितिं दुच्छुनाँ ॥ उपयाम गृंहीतोऽसि । उपयाम गृंहीत इत्युंपयाम-गृहीतः । अस्यग्नयैँ । अग्नयैँ त्वा । त्वा तेजंस्वते । तेजंस्वत एषः । एष तैँ । ते योनिंः । योनिंरग्नयैँ । अग्नयैँ त्वा । त्वा तेजंस्वते । तेजंस्वत इति तेजंस्वते () ॥॥

काण्ड -1, प्रपाठक -4, अनुवाक -30, अनुवाक सूक्तम -1,

सौम्य-काण्डम् -विषयः -ग्रहाः,

उत्तिष्ठन्नोजसा । उत्तिष्ठन्नित्युत्-तिष्ठन्न् । ओजसा सह । सह पीत्वा । पीत्वा शिप्रैः । शिप्रे अवेपयः । शिप्रे इति शिप्रैः । अवेपय इत्यवेपयः ॥ सोमं- मिन्द्र । इन्द्र चमू । चमू सुतं । चमू इति चमू । सुतमिति सुतं ॥ उपयामगृहीतोऽसि । उपयामगृहीत इत्युपयाम-गृहीतः । असीन्द्राय । इन्द्राय त्वा । त्वौजस्वते । ओजस्वत एषः । एष तै । ते योनिः । योनिरिन्द्राय । इन्द्राय त्वा । त्वौजस्वते । ओजस्वत इत्योजस्वते () ॥॥

काण्ड -1, प्रपाठक -4, अनुवाक -31, अनुवाक सूक्तम -1,

सौम्य-काण्डम् -विषयः -ग्रहाः,

तरणिर्विश्वदर्शतः । विश्वदर्शतो ज्योतिष्कृत् । विश्वदर्शत इति विश्व-दर्?शतः । ज्योतिष्कृदसि । ज्योतिष्कृदिति ज्योतिः-कृत् । असि सूर्य । सूर्येति सूर्य ॥ विश्व मा । आभासि । भासि रोचनं । रोचनमिति रोचनं । उपयामगृहीतोऽसि । उपयामगृहीत इत्युपयाम-गृहीतः । असिसूर्याय । सूर्याय त्वा । त्वा भ्राजस्वते । भ्राजस्वत एषः । एष तै । ते योनिः । योनिः सूर्याय । सूर्याय त्वा । त्वा भ्राजस्वते । भ्राजस्वत इति भ्राजस्वते () ॥॥

काण्ड -1, प्रपाठक -4, अनुवाक -32, अनुवाक सूक्तम -1,

सौम्य-काण्डम् -विषयः -ग्रहाः,

आप्यायस्व । प्यायस्व मदिंतम । मदिंतम सोमं । सोम विश्वाभिः । विश्वाभिरूतिभिः । ऊतिभिरित्यूति-भिः । भवा नः । नः सप्रथस्तमः । सप्रथस्तम इति सप्रथः-तमः () ॥॥

काण्ड -1, प्रपाठक -4, अनुवाक -33, अनुवाक सूक्तम -1,

सौम्य-काण्डम् -विषयः -ग्रहाः,

ईयुष्टे । ते ये । ये पूर्वतरां । पूर्वतरामपश्यन्न् । पूर्वतरामिति पूर्व-तरां । अपश्यन्व्युच्छंतौ । व्युच्छंतीमुषसँ । व्युच्छंतीमिति वि-उच्छंतौ । उषसं मर्त्यासः । मर्त्यास इति मर्त्यासः । अस्माभिरु । ऊ नु । नु प्रतिचक्ष्याँ । प्रति चक्ष्याभूत् । प्रतिचक्ष्येति प्रति-चक्ष्याँ । अभूदो । ओ ते । ओ इत्यो । ते यंति । यंति ये । ये अपरीषु । अपरीषु पश्यान् । पश्यानिति पश्यान् () ॥॥

काण्ड -1, प्रपाठक -4, अनुवाक -34, अनुवाक सूक्तम -1,

सौम्य-काण्डम् -विषयः -ग्रहाः,

ज्योतिष्मतीं ब्रा । ब्रा सादयामि । सादयामि ज्योतिष्कृतँ । ज्योतिष्कृतं ब्रा । ज्योतिष्कृतमिति ज्योतिः-कृतँ । ब्रा सादयामि । सादयामि ज्योतिर्विदँ । ज्योतिर्विदं ब्रा । ज्योतिर्विदमिति ज्योतिः-विदँ । ब्रा सादयामि । सादयामि भास्वतीं । भास्वतीं ब्रा । ब्रा सादयामि । सादयामि ज्वलंतीं । ज्वलंतीं ब्रा । ब्रा सादयामि । सादयामि मत्मलाभवंतीं । मत्मलाभवंतीं ब्रा । मत्मला भवंतीमिति मत्मला-भवंतीं । ब्रा सादयामि । सादयामि दीप्यमानां । दीप्यमानां ब्रा । ब्रा सादयामि । सादयामि रोचमानां । रोचमानां ब्रा । ब्रा सादयामि । सादयाम्यजस्रां । अजस्रां ब्रा । ब्रा सादयामि । सादयामि बृहज्ज्योतिषं । बृहज्ज्योतिषं ब्रा । बृहज्ज्योतिषमिति बृहत्-ज्योतिषं । ब्रा सादयामि । सादयामि बोधयंतीं । बोधयंतीं ब्रा । ब्रा सादयामि । सादयामि जाग्रंतीं । जाग्रंतीं ब्रा । ब्रा सादयामि । सादयामीति सादयामि () ॥॥

काण्ड -1, प्रपाठक -4, अनुवाक -35, अनुवाक सूक्तम -1,

सौम्य-काण्डम् -विषयः -ग्रहाः,

प्रयासाय स्वाहा॑ । प्रयासायेति॑ प्र-यासाय॑ । स्वाहा॑यासाय॑ । आयासाय स्वाहा॑ । आयासायेत्या॑-यासाय॑ । स्वाहा॑ वियासाय॑ । वियासाय स्वाहा॑ । वियासायेति॑ वि-यासाय॑ । स्वाहा॑ संयासाय॑ । संयासाय स्वाहा॑ । संयासायेति॑ सं-यासाय॑ । स्वाहौ॑द्वासाय॑ । उद्वासाय स्वाहा॑ । उद्वासायेत्यु॑त्-यासाय॑ । स्वाहा॑वयासाय॑ । अवयासाय स्वाहा॑ । अवयासायेत्यव॑-यासाय॑ । स्वाहा॑ शुचे । शुचे स्वाहा॑ । स्वाहा॒ शोका॑य । शोका॑य स्वाहा॑ । स्वाहा॑ तप्यत्ते । तप्यत्ते स्वाहा॑ । स्वाहा॒ तप॑ते । तप॑ते स्वाहा॑ । स्वाहा॑ ब्रह्महत्यायै॑ । ब्रह्महत्याये॑ स्वाहा॑ । ब्रह्महत्याया॒ इति॑ ब्रह्म-हत्यायै॑ । स्वाहा॒ सर्व॑स्मै । सर्व॑स्मै स्वाहा॑ । स्वाहेति॒ स्वाहा॑ () ॥॥

काण्ड -1, प्रपाठक -4, अनुवाक -36, अनुवाक सूक्तम -1,

सौम्य-काण्डम् -विषयः -ग्रहाः,

चित्तꣳ स॑ंता॒नेन॑ । स॒ंता॒नेन॑ भ॒वं । स॒ंता॒नेनेति॑ सं-ता॒नेन॑ । भ॒वं य॒क्ता । य॒क्ता रु॒द्रं । रु॒द्रं तनि॑म्ना । तनि॑म्ना पशु॒पति॑ं । प॒शु॒पतिꣳ॑ स्थूलहृ॒दये॑न । प॒शु॒पति॒मिति॑ पशु-पति॑ं । स्थूलहृ॒दये॒नाग्निं । स्थूलहृ॒दये॒नेति॑ स्थूल-हृ॒दये॑न । अ॒ग्निꣳ हृ॒दये॑न । हृ॒दये॑न रु॒द्रं । रु॒द्रं लोहि॑तेन । लोहि॑तेन श॒र्वं । श॒र्वं मत॑स्नाभ्यां । मत॑स्नाभ्यां महा॒देव॑ं । म॒हा॒देव॑मं॒तः॒पा॑र्श्वेन । म॒हा॒देव॒मिति॑महा देव॑ं । अं॒तः॒पा॑र्श्वेनोषिष्ठह॑न॑ । अं॒तः॒पा॑र्श्वेनेत्यन्तः-पार्श्वेन । ओषिष्ठह॑नꣳ शिंगीनिको॒श्या॑भ्यां । ओषिष्ठह॒नमित्योषि॑ष्ठ-ह॑न॑ । शिंगीनिको॒श्या॑भ्यामिति॑ शिंगी-नि॒को॒श्या॑भ्यां () ॥॥

काण्ड -1, प्रपाठक -4, अनुवाक -37, अनुवाक सूक्तम -1,

सौम्य-काण्डम् -विषयः -ग्रहाः,

आति॑ष्ठ । ति॒ष्ठ वृ॒त्रह॒न्न् । वृ॒त्रह॒न्नथ॑ं । वृ॒त्रह॒न्निति॑ वृत्र-ह॒न्न् । रथ॑ं यु॒क्ता । यु॒क्ता तै॑ । ते ब्रह्म॑णा । ब्रह्म॑णा हरी॑ । हरी॒ इति॒ हरी॑ । अ॒ चीन॒ꣳ सु । सुते॑ । ते मनः॑ । मनो॒ ग्रावा॑ । ग्रावा॑ कृणोतु । कृ॒णो॒तु व॒ग्नु॑ना॑ । व॒ग्नु॒नेति॑ व॒ग्नु॒ना॑॥ ।

उ॒प॒या॒म गृ॑हीतोऽसि । उ॒प॒या॒म गृ॑हीत॒ इत्यु॑पया॒म-गृ॒हीतः॑ । अ॒सीन्द्रा॑य । इन्द्रा॑य त्वा । त्वा॒ षो॒ड॒शिने॑ । षो॒ड॒शिन॑ एषः । एष ते॑ । ते॒ योनिः॑ । योनि॒रिन्द्रा॑य । इन्द्रा॑य त्वा । त्वा॒ षो॒ड॒शिने॑ । षो॒ड॒शिन॒ इति॑ षोड॒शिने॑ () ॥॥

काण्ड -1, प्रपाठक -4, अनुवाक -38, अनुवाक सूक्तम -1,

सौम्य-काण्डम् -विषयः -ग्रहाः,

इन्द्र॒मित् । इद्धरी॑ । हरी॑ वहतः । हरी॒ इति॒ हरी॑ ॥ व॒ह॒तोऽप्र॑तिधृष्ट- शवसः । अप्र॑तिधृष्ट शवस॒मृषी॑णां । अप्र॑तिधृष्टशवस॒ मित्यप्र॑तिधृष्ट- श॒व॒स॑म् । ऋषी॑णां च । च॒ स्तु॒तीः । स्तु॒तीरुप॑ । उप॑ य॒ज्ञं । य॒ज्ञं च॑ । च॒ मानु॑षाणां । मानु॑षाणा॒मिति॒ मानु॑षाणां ॥ उ॒प॒या॒मगृ॑हीतोऽसि । उ॒प॒या॒मगृ॑हीत॒ इत्यु॑पया॒म-गृ॒हीतः॑ । अ॒सीन्द्रा॑य । इन्द्रा॑य त्वा । त्वा॒ षो॒ड॒शिने॑ । षो॒ड॒शिन॑ एषः । एष ते॑ । ते॒ योनिः॑ । योनि॒रिन्द्रा॑य । इन्द्रा॑य त्वा । त्वा॒ षो॒ड॒शिने॑ । षो॒ड॒शिन॒ इति॑ षोड॒शिने॑ () ॥॥

काण्ड -1, प्रपाठक -4, अनुवाक -39, अनुवाक सूक्तम -1,

सौम्य-काण्डम् -विषयः -ग्रहाः,

असा॑वि॒ सोम॑ः । सोम॑ इन्द्र । इन्द्र॒ ते॒ । ते॒ शवि॑ष्ठ । शवि॑ष्ठ धृष्णो । धृष्ण॒ वा । आ ग॑हि । ग॒हीति॑ गहि ॥ आ त्वा॑ । त्वा॒ पृ॒ण॒क्तु॒ । पृ॒ण॒क्त्विन्द्रि॑यं । इन्द्रि॑य॒ꣳ रज॑ः । रज॒ः सूर्य॑स्य । सूर्य॑ न । न र॒श्मिभि॑ः । र॒श्मिभि॒रिति॑ र॒श्मि-भिः॒ ॥ उ॒प॒या॒मगृ॑हीतोऽसि । उ॒प॒या॒मगृ॑हीत॒ इत्यु॑पया॒म-गृ॒हीतः॑ । अ॒सीन्द्रा॑य । इन्द्रा॑य त्वा । त्वा॒ षो॒ड॒शिने॑ । षो॒ड॒शिन॑ एषः । एष ते॑ । ते॒ योनिः॑ । योनि॒रिन्द्रा॑य । इन्द्रा॑य त्वा । त्वा॒ षो॒ड॒शिने॑ । षो॒ड॒शिन॒ इति॑ षोड॒शिने॑ () ॥॥

काण्ड -1, प्रपाठक -4, अनुवाक -40, अनुवाक सूक्तम -1,

सौम्य-काण्डम् -विषयः -ग्रहाः,

सर्वस्य प्रतिशीवरी । प्रतिशीवरी भूमिः । प्रतिशीवरीति प्रति-शीवरी । भूमिस्त्वा । त्वोपस्थे । उपस्थ आ । उपस्थ इत्युप-स्थे । आधित । अधितेत्यधित ॥ स्योनास्मै । अस्मे सुषदा । सुषदा भव । सुषदेति सु-सदा । भव यच्छ । यच्छास्मै । अस्मे शर्म । शर्म सप्रथाः । सप्रथा इति स-प्रथाः । उपयाम गृहीतोऽसि । उपयाम गृहीत इत्युपयाम-गृहीतः । असींद्राय । इंद्राय त्वा । त्वा षोडशिने । षोडशिनं एषः । एष ते । ते योनिः । योनिरिंद्राय । इंद्राय त्वा । त्वा षोडशिने । षोडशिन इति षोडशिने () ॥॥

काण्ड -1, प्रपाठक -4, अनुवाक -41, अनुवाक सूक्तम -1,

सौम्य-काण्डम् -विषयः -ग्रहाः,

महाꣳ इंद्रः । इंद्रो वज्रबाहुः । वज्रबाहुः षोडशी । वज्रबाहुरिति वज्र-बाहुः । षोडशी शर्म । शर्म यच्छतु । यच्छत्विति यच्छतु । स्वस्ति नः । नो मघवा । मघवा करोतु । मघवेति मघ-वा । करोतु हंतु । हंतु पाप्मान । पाप्मानं यः । योऽस्मान् । अस्मान् द्वेष्टि । द्वेष्टीति द्वेष्टि ॥ उपयामगृहीतोऽसि । उपयामगृहीत इत्युपयाम-गृहीतः । असींद्राय । इंद्राय त्वा । त्वा षोडशिने । षोडशिनं एषः । एष ते । ते योनिः । योनिरिंद्राय । इंद्राय त्वा । त्वा षोडशिने । षोडशिन इति षोडशिने () ॥॥

काण्ड -1, प्रपाठक -4, अनुवाक -42, अनुवाक सूक्तम -1,

सौम्य-काण्डम् -विषयः -ग्रहाः,

सजोषा इंद्र । सजोषा इति स-जोषाः । इंद्र सगणः । सगणो मरुद्भिः । सगण इति स-गणः । मरुद्भिः सोम । मरुद्भिरिति मरुत्-भिः । सोम पिब । पिब वृत्रहन्न् । वृत्रहञ्छूर । वृत्रहन्निति वृत्र-हन्न् । शूरविद्वान् । विद्वानिति विद्वान् । जहि शत्रून् । शत्रूꣳ रप । अप मृधः । मृधो नुदस्व । नुदस्वाथ । अथाभयं । अभयं कृणुहि । कृणुहि विश्वतः । विश्वतो नः । न इति नः ॥ उपयामगृहीतोऽसि । उपयामगृहीत इत्युपयाम-गृहीतः । असींद्राय । इंद्राय त्वा । त्वा

पोड॒शिनै॑ । पोड॒शिन॑ एषः । एष तै॑ । ते॒ योनिः॑ । योनि॒रिंद्रा॑य । इंद्रा॑य त्वा । त्वा पोड॒शिनै॑ । पोड॒शिन॒ इति॑ पोड॒शिनै॑ () ॥॥

काण्ड -1, प्रपाठक -4, अनुवाक -43, अनुवाक सूक्तम -1,

सौम्य-काण्डम् -विषयः -दाक्षिणानि,

उदु॑ । उ॒त्यं । त्यं जा॒तवे॑दसं । जा॒तवे॑दसं दे॒वं । जा॒तवे॑दस॒मिति॑ जा॒त-वे॒दस॑ । दे॒वं व॑हंति । व॒हं॒ति॒ के॒तवः॑ । के॒तव॒ इति॑ के॒तवः॑ ॥ दृ॒शे विश्वा॑य । विश्वा॑य सू॒र्यं॑ । सू॒र्य॒मिति॒ सू॒र्यं॑ । चि॒त्रं दे॒वाना॑म् । दे॒वाना॒मुत् । उद॑गात् । अ॒गा॒दनी॑कं । अनी॑कं चक्षुः । चक्षु॒र्मित्र॑स्य । मि॒त्रस्य॒ वरु॑णस्य । वरु॑णस्याग्नेः । अ॒ग्नेरित्य॒ग्नेः । आऽप्रा॑ः । अप्रा॒ द्यावा॑पृथि॒वी । द्यावा॑पृथि॒वी अं॒तरि॑क्षं । द्यावा॑पृथि॒वी इति॒ द्यावा॑-पृथि॒वी । अं॒तरि॑क्ष॒ꣳ सूर्यः॑ । सूर्य॑ आ॒त्मा । आ॒त्मा ज॑गं॒तः । ज॒गं॒तस्त॑स्थुषः॑ । त॒स्थुष॑श्च । चेति॑ च ॥ अग्ने॒ नय॑ । नय॑ सु॒पथा॑ । सु॒पथा॑ रा॒ये । सु॒पथेति॑ सु-पथा॑ । रा॒ये अ॒स्मान् । अ॒स्मान्, विश्वा॑नि । विश्वा॑नि देव । दे॒व॒ व॒युना॑नि । व॒युना॑नि वि॒द्वान् । वि॒द्वानिति॑ वि॒द्वान् ॥ यु॒यो॒ध्य॑स्मत् । अ॒स्मज्जु॑हुरा॒णं । जु॒हु॒रा॒णमेनः॑ । एनो॒ भूयि॑ष्ठां । भूयि॑ष्ठां ते । ते॒ नम॑उक्तिं । नम॑उक्तिं विधेम । नम॑उक्ति॒मिति॒ नमः॑-उक्तिं । वि॒धे॒मेति॑ विधेम । दिव॑ं गच्छ । ग॒च्छ॒ सुवः॑ । सुवः॑ पत । प॒त॒ रू॒पेण॑ ()

काण्ड -1, प्रपाठक -4, अनुवाक -43, अनुवाक सूक्तम -2,

सौम्य-काण्डम् -विषयः -दाक्षिणानि,

। रू॒पेण॑ वः । वो॒ रू॒पं । रू॒पम॒भि । अ॒भ्या ऐमि॑ । एमि॒ वय॑सा । वय॑सा॒ वयः॑ । वय॒ इति॒ वयः॑ ॥ तुथो वः॑ । वो॒ विश्ववे॑दाः । विश्ववे॑दा॒ वि । विश्ववे॑दा॒ इति॑ विश्व-वे॒दाः॑ । विभ॑जतु । भ॒ज॒तु॒ वर्षि॑ष्ठे । वर्षि॑ष्ठे अधि॑ । अधि॒ नाके॑ । नाक॒ इति॒ नाके॑ ॥ एतत्ते॑ । ते॒ अग्ने॒ । अग्ने॒ राधः॑ । राध॒ आ । ऐति॑ । एति॒ सोम॑च्युतं । सोम॑च्युतं॒ तत् । सोम॑च्युत॒मिति॒ सोम॑-च्युतं । तन्मि॒त्रस्य॑ । मि॒त्रस्य॑ पथा । प॒था॒ नय॑ । नय॑र्तस्य॑ । ऋ॒तस्य॑ पथा । प॒था॒ प्र । प्रेत॑ । इ॒त॒ चंद्रद॑क्षिणाः ।

चंद्र दंक्षिणा यज्ञस्यं । चंद्रदंक्षिणा इतिं चंद्र-दक्षिणाः । यज्ञस्यं पथा । पथा सुंविता । सुविता नयंतीः । नयंतीर्ब्राह्मणं । ब्राह्मणमद्य । अद्य राँध्यासं । राध्यासमृषिँ । ऋषिंमार्षेयं । आर्षेयं पितृमंतँ । पितृमंतं पैतृमत्यं । पितृमंतमितिं पितृ-मंतँ । पैतृमत्यꣳ सुधातुंदक्षिणं । पैतृमत्यमितिं पैतृ-मत्यं । सुधातुं दक्षिणं वि । सुधातुं दक्षिणमितिं सुधातुं-दक्षिणं । वि सुवः । सुवः पश्यं । पश्य वि । व्यंतरिंक्षं । अंतरिंक्षं यतस्व । यतस्व सदस्यैँः । सदस्यैंरस्मद्राँत्राः । अस्मद्राँत्रा देवत्रा । अस्मद्राँत्रा इत्यस्मत्-दात्राः । देवत्रा गंच्छत । देवत्रेतिं देव-त्रा । गच्छत मधुंमतीः । मधुंमतीः प्रदातारँ । मधुंमतीरितिं मधुं-मतीः । प्रदातार मा । प्रदातारमितिं प्र-दातारँ । आ विंशत । विंशतानंवहाय । अनंवहायास्मान् । अनंवहायेत्यनंव-हाय । अस्मान्देंवयानेंन । देवयानेंन पथा । देवयानेनेतिं देव- यानेंन । पथेतं । इत सुकृताँ । सुकृताँ लोके । सुकृतामितिं सु-कृताँ । लोके सींदत । सींदत तत् । तन्नः । नः सꣳ सकितं । सꣳ सकितमितिं सꣳ-सकितं () ॥॥

काण्ड -1, प्रपाठक -4, अनुवाक -44, अनुवाक सूक्तम -1,

सौम्य-काण्डम् -विषयः -समिष्टयजूंषि,

धाता रातिः । रातिः संविता । सवितेदं । इदं जुंषतां । जुषंतां प्रजापंतिः । प्रजापंतिर्निधिपतिः । प्रजापंतिरितिं प्रजा-पतिः । निधिपतिर्नः । निधिपतिरितिं निधि-पतिः । नो अग्निः । अग्निरित्यग्निः ॥ त्वष्टा विष्णुः । विष्णुः प्रजयाँ । प्रजयां सꣳरराणः । प्रजयेतिं प्र-जयाँ । सꣳरराणो यजंमानाय । सꣳरराण इतिं सं-रराणः । यजंमानाय द्रविंणं । द्रविंणं दधातु । दधात्वितिं दधातु ॥ समिंद्र । इंद्रणः । नो मनंसा । मनंसानेषि । नेषि गोभिः । गोभिः सं । सꣳ सूरिभिः । सूरिभिर्मघवन्न् । सूरिभिरितिं सूरि-भिः । मघवन्थ्सं । मघवन्नितिं मघ-वन् । सꣳ स्वस्त्या । स्वस्त्येतिं स्वस्त्या ॥ सं ब्रह्मंणा । ब्रह्मंणा देवकृतं । देवकृतं यत् । देवकृतमितिं देव-कृतं । यदस्तिं । अस्ति सं । सं देवानाँ । देवानांꣳ सुमत्या । सुमत्या यज्ञियांनां । सुमत्येतिं सु-मत्या । यज्ञियांनामितिं यज्ञियांनां ॥ सं वर्चसा । वर्चसा पयंसा । पयंसा

सं । सं तनूभिः । तनूभिरगंन्महि । अगंन्महि मनसा । मनसा सं । सꣳ शिवेन ॥ शिवेनेति शिवेन । ब्रष्टा नः । नो अत्र । अत्र वरिवः । वरिवः कृणोतु ()

काण्ड -1, प्रपाठक -4, अनुवाक -44, अनुवाक सूक्तम -2,

सौम्य-काण्डम् -विषयः -समिष्टयजूंषि,

। कृणोब्रनु । अनु मार्ष्टु । मार्ष्टु तनुवः । तनुवो यत् । यद्विलिष्टं । विलिष्टमिति वि-लिष्टं ॥ यदद्य । अद्य ब्रा । ब्रा प्रयति। । प्रयति यज्ञे । प्रयतीति प्र-यति । यज्ञे अस्मिन् । अस्मिन्नग्नै । अग्ने होतारं । होतारमवृणीमहि । अवृणीमहीह । इहेतीह । ऋध गयाट् । अयाड्ढधक् । ऋधगुत । उताशमिष्ठाः । अशमिष्ठाः प्रजानन् । प्रजानन्यज्ञं । प्रजानन्निति प्र-जानन् । यज्ञमुप । उपयाहि । याहि विद्वान् । विद्वानिति विद्वान् । स्वगा वः । स्वगेति स्व-गा । वो देवाः । देवाः सदनं । सदनमकर्म । अकर्म ये । य आजग्म । आजग्म सवना । आजग्मेत्या-जग्म । सवनेदं । इदं जुषाणाः । जुषाणा इति जुषाणाः । जक्षिवाꣳसः पपिवाꣳसः । पपिवाꣳसश्च । च विश्वै । विश्वेऽ स्मे । अस्मे धत्त । अस्मे इत्यस्मे । धत्तवसवः । वसवो वसूनि । वसूनिति वसूनि ॥ याना । आवहः । अवह उशतः । उशतो देव । देव देवान् ()

काण्ड -1, प्रपाठक -4, अनुवाक -44, अनुवाक सूक्तम -3,

सौम्य-काण्डम् -विषयः -समिष्टयजूंषि,

देवान् तान् तान् प्र प्रेरय ईरय स्वे स्वे अग्ने अग्ने सधस्थै सधस्थ इति सध-स्थे वहमाना भरमाणाः भरमाणा हवीꣳषि हवीꣳषि वसु वसु घर्मं घर्मं दिवै दिव मा आ तिष्ठत तिष्ठतानु अन्वित्यनु यज्ञं यज्ञं यज्ञं गच्छ गच्छ यज्ञपतिं । यज्ञपतिं गच्छ । यज्ञपतिमिति यज्ञ-पतिं । गच्छ स्वां । स्वां योनिं । योनिं गच्छ । गच्छ स्वाहा । स्वाहेषः । एष तै । ते यज्ञः । यज्ञो यज्ञपते । यज्ञपते सहसूक्तवाकः । यज्ञपत इति यज्ञ-पते । सहसूक्तवाकः सुवीरः । सहसूक्तवाक इति

सहसूँक्त-वाकः । सुवीरः स्वाहाँ । सुवीर इति सु-वीरः । स्वाहा देवाँः । देवा गातुविदः । गातुविदो गातुं । गातुविद इति गातु-विदः । गातुं विन्दा । विन्दा गातुं । गातुमित । इत मनसः । मनसस्पते । पत इमं । इमं नः । नो देव । देव देवेषुं । देवेषुं यज्ञं । यज्ञः स्वाहाँ । स्वाहा वाचि । वाचि स्वाहाँ । स्वाहा वातैँ । वाते धाः । धा इति धाः () ॥॥

काण्ड -1, प्रपाठक -4, अनुवाक -45, अनुवाक सूक्तम -1,

सौम्य-काण्डम् -विषयः -अवभृथयज्ञूंषि,

उरुः हि । हि राजाँ । राजा वरुणः । वरुणश्चकारं । चकार सूर्याय । सूर्याय पंथाँ । पंथामन्वेतवे । अन्वेतवा उं । अन्वेतवा इत्यनु- एतवे । उ वित्युं ॥ अपदेपादाँ । पादा प्रतिधातवे । प्रतिधातवेऽकः । प्रतिधातव इति प्रति-धातवे । अकरुता । उता पंवक्ता । अपवक्ता हृदयाविधः । अपवक्तेत्यप-वक्ता । हृदयाविधश्चित् । हृदयाविध इति हृदय-विधः । चिदिति चित् ॥ शतं तैँ । ते राजन् । राजन्भिषजः । भिषजः सहस्रँ । सहस्रमुर्वी । उर्वी गंभीरा । गंभीरा सुमतिः । सुमतिष्टैँ । सुमतिरिति सु-मतिः । ते अस्तु । अस्त्वित्यस्तु ॥ बाधस्व द्वेषः । द्वेषो निर्ऋतिं । निर्ऋतिं पराचैः । निर्ऋतिमिति निः-ऋतिं । पराचैः कृतं । कृतं चित् । चिदेनः । एनः प्र । प्रमुमुग्धि । मुमुग्ध्यस्मत् । अस्मदित्यस्मत् ॥ अभिष्टितो वरुणस्य । अभिष्टित इत्यभि-स्थितः । वरुणस्य पाशः । पाशोऽग्नेः । अग्नेरनीकं । अनीकमपः । अप आ । आविवेश । विवेशेतिविवेश ॥ अपाँ नपात् । नपात्प्रति रक्षन् । प्रतिरक्षन्नसुर्यैँ । प्रतिरक्षनिति प्रति-रक्षन् । असुर्यं दमेदमे । दमेदमे समिधँ । दमेदम इति दमैँ-दमे ()

काण्ड -1, प्रपाठक -4, अनुवाक -45, अनुवाक सूक्तम -2,

सौम्य-काण्डम् -विषयः -अवभृथयज्ञूंषि,

। समिधं यक्षि । समिधमिति सं-इधँ । यक्ष्यग्ने । अग्न इत्यग्ने ॥ प्रति ते । ते जिह्वा । जिह्वा घृतं । घृतमुत् । उच्चरण्येत् । चरण्येत्समुद्रे । समुद्रे तैँ । ते हृदयं । हृदयमप्सु । अप्स्वन्तः । अप्स्वित्यप्-सु । अन्तरित्यन्तः ॥ सं ब्राँ ।

ब्रा विशंतु । विशन्त्वोषधीः । ओषधीरुत । उतापः । आपो यज्ञस्य । यज्ञस्य ब्रा । ब्रा यज्ञपते । यज्ञपते हविर्भिः । यज्ञपत इति यज्ञ-पते । हविर्भिरिति हविः-भिः । सूक्तवाके नमोवाके । सूक्तवाक इति सूक्त-वाके । नमोवाके विधेम । नमोवाक इति नमः-वाके । विधेमावभृथ । अवभृथ निचङ्कुण । अवभृथेत्यव-भृथ । निचङ्कुण निचेरुः । निचङ्कुणेति नि-चङ्कुण । निचेरुरसि । निचेरुरिति नि-चेरुः । असि निचङ्कुण । निचङ्कुणाव । निचङ्कुणेति नि-चङ्कुण । अव देवैः । देवैर्देवकृतं । देवकृतमेनः । देवकृतमिति देव-कृतं । एनोऽयाट् । अयाडव । अव मर्त्यैः । मर्त्यैर्मर्त्यकृतं । मर्त्यकृतमुरोः । मर्त्यकृतमिति मर्त्य-कृतं । उरो रा । आ नः । नो देव । देव रिषः । रिषस्पाहि । पाहि सुमित्राः । सुमित्रा नः । सुमित्रा इति सु-मित्राः । न आपः । आप ओषधयः ()

काण्ड -1, प्रपाठक -4, अनुवाक -45, अनुवाक सूक्तम -3,

सौम्य-काण्डम् -विषयः -अवभृथयजूंषि,

। ओषधयः संतु । संतु दुर्मित्राः । दुर्मित्रास्तस्मै । दुर्मित्रा इति दुः-मित्राः । तस्मै भूयासुः । भूयासुर्यः । योऽस्मान् । अस्मान् द्वेष्टि । द्वेष्टि यं । यं च । च वयं । वयं द्विष्मः । द्विष्मो देवीः । देवीरापः । आप एषः । एष वः । वो गर्भः । गर्भस्तं । तं वः । वः सुप्रीतं । सुप्रीतꣳ सुभृतं । सुप्रीतमिति सु-प्रीतं । सुभृतमकर्म । सुभृतमिति सु-भृतं । अकर्म देवेषु । देवेषु नः । नः सुकृतः । सुकृतौ ब्रूतात् । सुकृत इति सु-कृतः । ब्रूतात्प्रतियुतः । प्रतियुतो वरुणस्य । प्रतियुत इति प्रति-युतः । वरुणस्य पाशः । पाशः प्रत्यस्तः । प्रत्यस्तो वरुणस्य । प्रत्यस्त इति प्रति-अस्तः । वरुणस्य पाशः । पाश एधः । एधोऽसि । अस्येधिषीमहि । एधिषीमहिसमित् । समिदसि । समिदिति सं- इत् । असि तेजः । तेजोऽसि । असि तेजः । तेजो मयि । मयि धेहि । धेह्यपः । अपो अनु । अन्वचारिषं । अचारिषꣳ रसेन । रसेन सं । समसृक्ष्महि । असृक्ष्महीत्यसृक्ष्महि ॥ पयस्वाꣳ अग्ने । अग्न आ । आगमं । अगमं तं । तं मा । मासं । सꣳ सृज । सृज वर्चसा । वर्चसेति वर्चसा () ॥॥

काण्ड -1, प्रपाठक -4, अनुवाक -46, अनुवाक सूक्तम -1,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -याज्याः,

यस्त्वाँ । त्वा हृदा । हृदाकीरिणाँ । कीरिणा मन्यमानः । मन्यमानोऽ मर्त्यं । अमर्त्यं मर्त्यः । मर्त्यो जोहवीमि । जोहवीमीति जोहवीमि ॥ जातवेदो यशः । जातवेद इति जात-वेदः । यशो अस्मासु । अस्मासु धेहि । धेहि प्रजाभिः । प्रजाभिरग्ने । प्रजाभिरिति प्र-जाभिः । अग्ने अमृतत्वं । अमृतत्वमश्याम् । अमृतत्वमित्यमृत-त्वं । अश्यामित्यश्याम् ॥ यस्मै त्वं । त्वꣳ सुकृतै । सुकृते जातवेदः । सुकृत इति सु-कृतै । जातवेद उ । जातवेद इति जात-वेदः । उ लोकं । लोकमग्ने । अग्ने कृणवः । कृणवः स्योनं । स्योनमिति स्योनं ॥ अश्विनꣳ सः । स पुत्रिणँ । पुतिणं वीरवतं । वीरवतं गोमतं । वीरवतमिति वीर-वतं । गोमतꣳ रयिं । गोमतमिति गो-मतं । रयिं नशते । नशते स्वस्ति । स्वस्तीति स्वस्ति ॥ त्वे सु । त्वे इति त्वे । सुपुत्र । पुत्रशवसः । शवसोऽवृत्रन् । अवृत्रन्कामकातयः । कामकातय इति काम-कातयः ॥ न त्वा । त्वामिद्र । इद्राति । अतिरिच्यते । रिच्यत इति रिच्यते । उक्थ?उक्थे सोमः । उक्थ?उक्थ इत्युक्थे-उक्थे । सोम इद्रँ । इद्र ममाद । ममाद नीथेनीथे । नीथे नीथे मघवान । नीथेनीथ इति नीथे-नीथे । मघवानꣳ सुतासः । मघवानमिति मघ-वानं ()

काण्ड -1, प्रपाठक -4, अनुवाक -46, अनुवाक सूक्तम -2,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -याज्याः,

। सुतास इति सुतासः ॥ यदीँ । ईꣳ सबाधः । सबाधः पितरँ । सबाध इति स-बाधः । पितर न । न पुत्राः । पुत्राः समानदक्षाः । समानदक्षा अवसे । समानदक्षा इति समान-दक्षाः । अवसे हवते । हवत इति हवते ॥ अग्ने रसेन । रसेन तेजसा । तेजसा जातवेदः ॥ जातवेदो वि । जातवेद इति जात-वेदः । विरोचसे । रोचस इति रोचसे ॥ रक्षोहामीव चातनः । रक्षोहेति रक्षः- हा । अमीवचातन इत्यमीव-चातनः ॥ अपो अनु । अन्वचारिषं । अचारिषꣳ रसेन । रसेन सं । समसृक्ष्महि । असृक्ष्महीत्यसृक्ष्महि । पयस्वाꣳ अग्ने । अग्न आ । आगमं । अगमतं । तं माँ । मा सं । सꣳ सृज । सृज वर्चसा । वर्चसेति वर्चसा ॥ वसुर्वसुपतिः । वसुपतिरहिकँ । वसुपतिरिति वसु-पतिः ।

हिꣳकमसि । अस्यग्ने । अग्ने विभावसुः । विभावसुरिति विभा-वसुः । स्यामते । ते सुमतौ । सुमतावपि । सुमताविति सु-मतौ । अपीत्यपि ॥ ब्रामग्ने । अग्ने वसुपतिं । वसुपतिं वसूनां । वसुपतिमिति वसु-पतिं । वसूनाम्भि । अभि प्र । प्रमंदे ()

काण्ड -1, प्रपाठक -4, अनुवाक -46, अनुवाक सूक्तम -3,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -याज्याः,

। मंदे अध्वरेषु । अध्वरेषु राजन् । राजन्निति राजन् ॥ ब्रया वाजँ । वाजं वाजयंतः । वाजयंतो जयेम । वाजयंत इति वाज-यंतः । जयेमाभि । अभिष्याम । स्याम पृत्सुतीः । पृत्सुतीर्मर्त्यानां । मर्त्यानामिति मर्त्यानां ॥ ब्रामग्ने । अग्ने वाजसातमं । वाजसातमं विप्राँ । वाजसातममिति वाज-सातमम् । विप्रा वर्धति । वर्धति सुष्टुतं । सुष्टुतमिति सु-स्तुतं । स नः । नो रास्व । रास्व सुवीर्यँ । सुवीर्यमिति सु-वीर्यँ । अयं नः । नो अग्निः । अग्निर्वरिवः । वरिवः कृणोतु । कृणोब्रयं । अयं मृधः । मृधः पुरः । पुर एतु । एतु प्रभिंदन् । प्रभिंदन्निति प्र-भिंदन् । अयꣳ शत्रून् । शत्रूँअयतु । जयतु जर्हृषाणः । जर्हृषाणोऽयं । अयं वाजँ । वाजं जयतु । जयतु वाजसातौ । वाजसाताविति वाज-सातौ ॥ अग्निनाग्निः । अग्निस्सं । समिध्यते । इध्यते कविः । कविर्गृहपतिः । गृहपतिर्युवा । गृहपतिरिति गृह-पतिः । युवेति युवा ॥ हव्यवाड्जुह्वास्यः । हव्यवाडिति हव्य-वाट् । जुह्वास्य इति जुहु-आस्यः ॥ ब्रꣳ हि । ह्यग्ने । अग्ने अग्निना । अग्निना विप्रः । विप्रो विप्रेण । विप्रेण सन् । सन्थ्सता । सतेति सता ॥ सखा सख्या । सख्या समिध्यसे । समिध्यस इति सं-इध्यसे ॥ उदग्ने । अग्ने शुचयः । शुचयस्तव । तव वि । विज्योतिषा । ज्योतिषेति ज्योतिषा () ॥॥

काण्ड -1, प्रपाठक -5, अनुवाक -1, अनुवाक सूक्तम -1,

आग्नेय-काण्डम् -विषयः -पुनराधेय-ब्राह्मणम्,

॥ इति प्रथमकांडे चतुर्थप्रश्नस्य क्रमपाठः समाप्तः ॥ क्रमपाठः देवासुराः संयत्ताः । देवासुरा इति देव-असुराः । संयत्ता आसन् । संयत्ता इति सं-यत्ताः । आसन्ते । ते देवाः । देवा विजयं । विजयमुपयन्तः । विजयमिति वि-जयं । उपयंतोऽग्नौ । उपयन्त इत्युप-यन्तः । अग्नौ वामं । वामं वसु । वसु सं । सन्नि । न्यदधत । अदधतेदं । इदमु । उ नः । नो भविष्यति । भविष्यति यदि । यदि नः । नो जेष्यंति । जेष्यंतीति । इति तत् । तदग्निः । अग्निर्नि । न्यकामयत । अकामयत तेन । तेनाप । अपाक्रामत् । अक्रामत्तत् । तदेवाः । देवा विजित्य । विजित्यावरु-रुत्समानाः । विजित्येति वि-जित्य । अवरुरुत्समाना अनु । अवरुरुत्समाना इत्यव-रुरुत्समानाः । अन्वायन्न् । आयन्तत् । तदस्य । अस्य सहसा । सहसा । आदित्संत । अदित्संत सः । सोऽरोदीत् । अरोदीद्यत् । यदरोदीत् । अरोदीत्तत् । तद्रुदस्य । रुद्रस्य रुद्रत्वं । रुद्रत्वं यत् । रुद्रत्वमिति रुद्र-त्वम् । यदश्नु । अश्नवशीयत । अशीयत तत् ()

काण्ड -1, प्रपाठक -5, अनुवाक -1, अनुवाक सूक्तम -2,

आग्नेय-काण्डम् -विषयः -पुनराधेय-ब्राह्मणम्,

। तद्रजतं । रजतꣳ हिरण्यं । हिरण्यमभवत् । अभवत्तस्मात् । तस्माद्रजतं । रजतꣳ हिरण्यं । हिरण्यमदक्षिण्यं । अदक्षिण्यमश्रुजं । अश्रुजꣳ हि । अश्रुजमित्यश्रु-जम् । हि यः । यो बर्हिषि । बर्हिषि ददाति । ददाति पुरा । पुरास्य । अस्य संवथ्सरात् । संवथ्सराद्वृहे । संवथ्सरादिति सं-वथ्सरात् । गृहे रुदंति । रुदन्ति तस्मात् । तस्माद्बर्हिषि । बर्हिषि न । न देयं । देयꣳ सः । सोऽग्निः । अग्निरब्रवीत् । अब्रवीद्भागी । भाग्यसानि । असान्यथ । अथ वः । व इदं । इदमिति । इति पुनराधेयं । पुनराधेयं ते । पुनराधेयमिति पुनः-अधेयं । ते केवलं । केवलमिति । इत्यब्रुवन् । अब्रुवन्नृध्नवत् । ऋध्नवत्खलु । खलुसः । स इति । इत्यब्रवीत् । अब्रवीदयः । योमद्देवत्यं । मद्देवत्यमग्निं । मदेवत्यमितिमत्-देवत्यं । अग्निमादधाते । आदधाता इति । आदधाता इत्या-दधाते । इति तं । तं पूषा* । पूषाधत्त । आधत्त । अधत्त तेन ()

काण्ड -1, प्रपाठक -5, अनुवाक -1, अनुवाक सूक्तम -3,

आग्नेय-काण्डम् -विषयः -पुनराधेय-ब्राह्मणम्,

। तेनं पूषा । पूषाऽध्नौत् । आध्नोत् तस्मात् । तस्मात् पौष्णाः । पौष्णाः पशवः । पशव उच्यंते । उच्यंते तं । तं ब्रष्टा । ब्रष्टा । आधत्त । अधत्त तेनं । तेन ब्रष्टा । ब्रष्टाऽध्नोत् । आध्नोत्त-स्मात् । तस्मात्त्वाष्टा ः । त्वाष्टा ः पशवः । पशव उच्यंते । उच्यंते तं । तं मनुः । मनुरा । आधत्त । अधत्त तेनं । तेन मनुः । मनुराध्नोत् । आध्नोत्तस्मात् । तस्मान्मानव्यः । मानव्यः प्रजाः । प्रजा उच्यंते । प्रजा इतिं प्र-जा । उच्यंते तं । तं धाता । *धाताधत्त । आधत्त । अधत्त तेनं । तेनं धाता । धाताऽध्नौत् । आध्नोथ्संवथ्सरः । संवथ्सरो वै । संवथ्सर इतिं सं-वथ्सरः । वै धाता । धाता तस्मात् । तस्माथ्संवथ्सरं । संवथ्सरं प्रजाः । संवथ्सरमितिं सं-वथ्सरं । प्रजाः पशवः । प्रजा इतिं प्र-जाः । पशवोऽनुं । अनु प्र ॥ प्र जायंते । जायंते यः । य एवं । एवं पुनराधेयस्य । पुनराधेयस्यर्धिं । पुनराधेयस्येतिं पुनः-आधेयस्य । ऋद्धिं वेदं ()

काण्ड -1, प्रपाठक -5, अनुवाक -1, अनुवाक सूक्तम -4,

आग्नेय-काण्डम् -विषयः -पुनराधेय-ब्राह्मणम्,

। वेदर्ध्नोतिं । ऋध्नोत्येव । एव यः । योऽस्य । अस्येवं । एवं बंधुताः । बंधुता वेदं । वेद बंधुमान् । बंधुमान्भवति । बंधुमानितिं बंधु- मान् । भवति ःभागधेयं । भागधेयं वै । भागधेयमितिं भाग-धेयं । वा अग्निः । अग्निराहितः । आहित इच्छमानः । आहित इत्या-हितः । इच्छमानः प्रजां । प्रजां पशून् । प्रजामितिं प्र-जाम् । पशून् यजमानस्य । यजमानस्योपं । उपं दोद्राव । दोद्रावोद्वास्यं । उद्वास्य पुनः । उद्वास्येत्युत् - वास्यं । पुनरा । आदधीत । दधीत भागधेयेन । भागधेयेनैव । भागधेयेनेतिं भाग-धेयेन । एवैनं । एनꣳ सं । समर्धयति । अर्धयत्यथौं । अथो शांतिः । अथो इत्यथौं । शांतिरेव । एवास्यं । अस्येषा । एषा पुनर्वस्वोः । पुनर्वस्वोरा । पुनर्वस्वोरितिं पुनः - वस्वोः । आदधीत । दधीतैतत् । एतद्वै । वै पुनराधेयस्य । पुनराधेयस्य नक्षतं । पुनराधेयस्येतिं पुनः-आधेयस्य । नक्षत्रं यत् । यत्पुनर्वसू । पुनर्वसू स्वायां । पुनर्वसू इति पुनः-वसू । स्वायामेव । एवैनं । एनं देवतायां । देवतायामाधायं । आधायं

ब्रह्मवर्चसी । आधायेत्याँ-धायं । ब्रह्मवर्चसी भवति । ब्रह्मवर्चसीति ब्रह्म -वर्चसी । भवति दर्भैः । दर्भैरा । आदधाति । दधात्ययातयामब्बां१॒१॑ । अयातयामब्बाय दर्भैः । अयातयामब्बायेत्ययातयाम-ब्बाय । दर्भैरा । आदधाति । दधात्यब्भ्यः । अब्भ्य एव । अब्भ्य?इत्यत्-भ्यः । एवैनँ । एनमोषधीभ्यः । ओषधीभ्योऽ वरुध्यं । ओषधीभ्य इत्योषधी-भ्यः । अवरुध्या । अवरुध्येत्यव-रुध्यं । आधत्ते । धत्ते पंचकपालः । पंचकपालः पुरोडाशः । पंचकपाल इति पंच-कपालः । पुरोडाशो भवति । भवति पंच । पंच वै । वा ऋतवः । ऋतवं ऋतुभ्यः । ऋतुभ्य एव । ऋतुभ्य इत्यृतु-भ्यः । एवैनँ । एनमवरुध्यं । अवरुध्या । अवरुध्येत्यव-रुध्यं । आधत्ते । धत्त इति धत्ते () ॥॥

काण्ड -1, प्रपाठक -5, अनुवाक -2, अनुवाक सूक्तम -1,

आग्नेय-काण्डम् -विषयः -पुनराधेय-ब्राह्मणम्,

परावै । वा एषः । एष यज्ञं । यज्ञं पशून् । पशून्वपति । वपति यः । योऽग्निं । अग्निमुद्वासयते । उद्वासयते पंचकपालः । उद्वासयत इत्युत्-वासयते । पंचकपालः पुरोडाशः । पंचकपाल इति पंच-कपालः । पुरोडाशो भवति । भवति पाङ्क्तः । पाङ्क्तो यज्ञः । यज्ञः पाङ्क्ताँ । पाङ्क्ताँ पशवः । पशवो यज्ञं । यज्ञमेव । एव पशून् । पशूनव । अव रुंधे । रुंधे वीरहा । वीरहा वै । वीरहेति वीर-हा । वा एषः । एष देवानाँ । देवानां यः । योऽग्निं । अग्निमुद्वासयते । उद्वासयते न । उद्वासयत इत्युत्-वासयते । न वै । वा एतस्य । एतस्य ब्राह्मणाः । ब्राह्मणाः ऋतायवः । ऋतायवः पुरा । ऋतायव इत्यृत-यवः । पुरान्नँ । अन्नमक्षन्न् । अक्षन्पङः । पङ्क्तो याज्यानुवाक्याँ । याज्यानुवाक्या भवंति । याज्यानुवाक्या इति याज्या-अनुवाक्याँ । भवंति पाङ्क्तः । पाङ्क्तो यज्ञः । यज्ञः पाङ्क्तः । पाङ्क्तः पुरुषः । पुरुषो देवान् । देवानेव । एव वीरं । वीरं निरवदायं । निरवदायाग्निं । निरवदायेति निः-अवदायं । अग्निं पुनः । पुनरा ()

काण्ड -1, प्रपाठक -5, अनुवाक -2, अनुवाक सूक्तम -2,

आग्नेय-काण्डम् -विषयः -पुनराधेय-ब्राह्मणम्,

। आ धत्ते । धत्ते शताक्षराः । शताक्षरा भवन्ति । शताक्षरा इति शत-अक्षराः । भवन्ति शतायुः । शतायुः पुरुषः । शतायुरिति शत-आयुः । पुरुषः शतेन्द्रियः । शतेन्द्रिय आयुषि । शतेन्द्रिय इति शत-इन्द्रियः । आयुष्येव । एवेन्द्रिये । इन्द्रिये प्रति । प्रति तिष्ठति । तिष्ठति यत् । यद्वै । वा अग्निः । अग्निराहितः । आहितो न । आहित इत्या-हितः । नर्ध्यते । ऋध्यते ज्यायः । ज्यायो भागधेयँ । भागधेयं निकामयमानः । भागधेयमिति भाग-धेयँ । निकामयमानो यत् । निकामयमान इति नि-कामयमानः । यदाग्नेयं । आग्नेयꣳ सर्वँ । सर्वं भवति । भवति सा । सैव । एवास्य । अस्यर्धिः । ऋद्धिः सं । सं वै । वा एतस्य । एतस्य गृहे । गृहे वाक् । वाक्सृज्यते । सृज्यते यः । योऽग्निं । अग्निमुद्वासयते । उद्वासयते सः । उद्वासयत इत्युत्- वासयते । स वाचँ । वाचꣳ सꣳसृष्टां । सꣳसृष्टां यजमानः । सꣳ सृष्टामिति सं-सृष्टां । यजमान?ईश्वरः । ईश्वरोऽनु । अनुपराभवितोः । पराभवितोर्विभक्तयः । पराभवितोरिति परा-भवितोः । विभक्तयो भवन्ति । विभक्तय इति वि-भक्तयः । भवन्ति वाचः । वाचो विधृत्यै । विधृत्यै यजमानस्य । विधृत्या इति वि-धृत्यै । यजमानस्यापराभावाय ()

काण्ड -1, प्रपाठक -5, अनुवाक -2, अनुवाक सूक्तम -3,

आग्नेय-काण्डम् -विषयः -पुनराधेय-ब्राह्मणम्,

। अपराभावाय विभक्तिं । अपराभावायेत्यपरा-भावाय । विभक्तिं करोति । विभक्तिमिति वि-भक्तिं । करोति ब्रह्म । ब्रह्मैव । एव तत् । तदकः । अकरु- पाꣳशु । उपाꣳशु यजति । उपाꣳश्वित्युप-अꣳशु । यजति यथा । यथा वामं । वामं वसु । वसु विविदानः । विविदानो गूहति । गूहति तादृक् । तादृगेव । एव तत् । तदग्निं । अग्निं प्रति । प्रति स्विष्टकृतँ । स्विष्टकृतं निः । स्विष्टकृतमिति स्विष्ट-कृतँ । निराह । आह यथा । यथा वामं । वामं वसु । वसु विविदानः । विविदानः पकाशं । प्रकाशं जिगमिषति । प्रकाशमिति प्र-काशं । जिगमिषति तादृक् । तादृगेव । एव तत् । तद्विभक्तिं । विभक्तिमुक्का । विभक्तिमिति वि-भक्तिं । उक्का प्रयाजेन । प्रयाजेन वषट् । प्रयाजेनेति प्र-याजेन । वषट्करोति । करोत्यायतनात् । आयतनादेव । आयतनादित्या-यतनात् । एव न । नैति । एति यजमानः । यजमानो

वै । वै पुरोडाशः । पुरोडाशः पशवः । पशव एते । एते आहुती । एते इत्येते । आहुती यत् । आहुती इत्या-हुती । यदबितः । अभितः पुरोडाशँ । पुरोडाशमेते । एते आहुती । एते इत्येते । आहुती जुहोति । आहुती इत्या-हुती । ()

काण्ड -1, प्रपाठक -5, अनुवाक -2, अनुवाक सूक्तम -4,

आग्नेय-काण्डम् -विषयः -पुनराधेय-ब्राह्मणम्,

जुहोति यजमानं । यजमानमेव । एवोभयतः । उभयतः पशुभिः । पशुभिः परि । पशुभिरिति पशु-भिः । परिगृह्णाति । गृह्णाति कृतयजुः । कृतयजुस्संभृतसंभारः । कृतयजुरिति कृत-यजुः । संभृतसंभार इति संभृत-संभारः । इत्याहुः । आहुर्न । न संभृत्याः । संभृत्याः संभाराः । संभृत्या इति सं-भृत्याः । संभारा न । संभारा इति सं-भाराः । न यजुः । यजुः कर्तव्यँ । कर्तव्यमिति । इत्यथो । अथो खलु । अथो इत्यथो । खलु संभृत्याः । संभृत्या एव । संभृत्या इति सं-भृत्याः । एव संभाराः । संभाराः कर्तव्यँ । संभारा इति सं-भाराः । कर्तव्यं यजुः । यजुर्यज्ञस्य । यज्ञस्य समृद्ध्यै । समृद्ध्यै पुनर्निष्कृतः । समृध्या इति सं-ऋद्ध्यै । पुनर्निष्कृतो रथः । पुनर्निष्कृत इति पुनः - निष्कृतः । रथो दक्षिणा । दक्षिणा पुनरुत्स्यूतं । पुनरुत्स्यूतं वासः । पुनरुत्स्यूतमिति पुनः-उत्स्यूतं । वासः पुनरुत्सृष्टः । पुनरुत्सृष्टोनड्वान् । पुनरुत्सृष्ट इति पुनः-उत्सृष्टः । अनड्वान्पुनराधेयस्य । पुनराधेयस्य समृद्ध्यै । पुनराधेयस्येति पुनः-आधेयस्य । समृद्ध्यै सप्त । समृद्ध्या इति सं-ऋद्ध्यै । सप्त तै । ते अग्ने । अग्ने समिधः । समिधः सप्त । समिध इति सं-इधः । सप्त जिह्वाः । जिह्वा इति । इत्यग्निहोत्रं । अग्निहोत्रं जुहोति । अग्निहोत्रमित्यग्नि-होत्रं । जुहोति यत्रयत्र । यत्रयत्रैव । यत्रयत्रेति यत्र-यत्र । एवास्य । अस्य न्यक्तं । न्यक्तं ततः । न्यक्तमिति नि- अक्तम् । तत एव ()

काण्ड -1, प्रपाठक -5, अनुवाक -2, अनुवाक सूक्तम -5,

आग्नेय-काण्डम् -विषयः -पुनराधेय-ब्राह्मणम्,

। एवैनँ । एनमवं । अवरुंधे । रुंधे वीरहा । वीरहा वै । वीरहेतिं वीर-हा । वा एषः । एष देवानाँ । देवानां यः । योंऽग्निं । अग्निमुद्वासयते । उद्वासयते तस्यं । उद्वासयत इत्युत्-वासयते । तस्य वरुंणः । वरुंण एव । एवर्णयात् । ऋणयादाँग्नि वारुणं । ऋणयादित्यृंण-यात् । आग्निवारुणमेकांदशकपालं । आग्निवारुणमित्याँग्नि-वारुणं । एकांदशकपालमनुं । एकांदशकपालमित्येकांदश-कपालं । अनु निः । निर्वपेत् । वपेद्यं । यं चं । चैव । एव हंतिं । हंति यः । यश्चं । चास्य । अस्यर्णयात् । ऋणयात्तौ । ऋणयादित्यृंणयात् । तौ भांगधेयेंन । भागधेयेंन प्रीणाति । भागधेयेनेतिं भाग-धेयेंन । प्रीणाति न । नातिं । आर्तिमा । आर्छंति । ऋच्छति यजंमानः । यजंमान इति यजंमानः () ॥॥

काण्ड -1, प्रपाठक -5, अनुवाक -3, अनुवाक सूक्तम -1,

आग्नेय-काण्डम् -विषयः -पुनराधेयम्,

भूमिर्भूम्ना । भूम्ना द्यौः । द्यौर्वरिणा । वरिणाऽंतरिक्षं । अंतरिक्षं महिम्ना । महिम्नेतिं महि-म्ना ॥ उपस्थें ते । उपस्थ इत्युप-स्थे । ते देवि । देव्यदिते । अदितेऽग्निम् । अग्निमन्नादं । अन्नादमन्नाद्यांय । अन्नादमित्यन्न- अदं । अन्नाद्याया । अन्नाद्यायेत्यन्न-अद्यांय । आ दंधे । दध इतिं दधे ॥ आयं । अयं गौः । गौः पृश्निंः । पृश्निंरक्रमीत् । अक्रमीदसंनत् । असंनन्मातरँ । मातरं पुनः । पुनरिति पुनः ॥ पितरं च । च प्रयन् । प्रयन्थ्सुवः । प्रयन्निति प्र-यन् । सुवरिति सुवः । त्रिꣳशद्धामं । धाम् वि । विरांजति । राजति वाक् । वाक्पंतङ्गायं । पतङ्गायं शिश्रिये । शिश्रिय इतिं शिश्रिये ॥ प्रत्यंस्य । अस्य वह् । वह् द्युभिंः । द्युभिरिति द्यु-भिः ॥ अस्य प्राणात् । प्राणादपानति । प्राणादितिं प्र-अनात् । अपानत्यंतः । अपानतीत्यप-अनति । अंतश्चरति । चरति रोचना । रोचनेतिं रोचना ॥ व्यंख्यत् । अख्यन्महिषः । महिषः सुवः । सुवरिति सुवः ॥ यच्चाँ ()

काण्ड -1, प्रपाठक -5, अनुवाक -3, अनुवाक सूक्तम -2,

आग्नेय-काण्डम् -विषयः -पुनराधेयम्,

। ब्रा क्रुद्धः । क्रुद्धः परोवप । परोवप मन्युना । परोवपेति परा-उवप । मन्युना यत् । यदवर्त्या । अवर्त्येत्यवर्त्या ॥ सुकल्पमग्ने । सुकल्पमिति सु-कल्पँ । अग्ने तत् । तत्तव । तव पुनः । पुनस्ब्रा । ब्रोत् । उद्दीपयामसि । दीपयामसीति दीपयामसि ॥ यत्तै । ते मन्युपरोप्तस्य । मन्युपरोप्तस्य पृथिवीं । मन्युपरोप्तस्येति मन्यु-परोप्तस्य । पृथिवीमनु । अनु दध्वसे । दध्वस इति दध्वसे ॥ आदित्या विश्वै । विश्वे तत् । तद्देवाः । देवा वसवः । वसवश्च । च समाभरन् । समाभरन्निति सं-आभरन् ॥ मनो ज्योतिः । ज्योतिर्जुषतां । जुषतामाज्यँ । आज्यं विच्छिन्नं । विच्छिन्नं यज्ञं । विच्छिन्नमिति वि-छिन्नं । यज्ञꣳ सं । समिमं । इमं दधातु । दधाबिति दधातु ॥ बृहस्पतिस्तनुतां । तनुतामिमं । इमं नः । नो विश्वै । विश्वे देवाः । देवा इह । इह मादयंतां । मादयंतामिति मादयंताम् ॥ सप्त तै । ते अग्ने । अग्ने समिधः । समिधः सप्त । समिध इति सं-इधः । सप्त जिह्वाः । जिह्वा- स्सप्त ()

काण्ड -1, प्रपाठक -5, अनुवाक -3, अनुवाक सूक्तम -3,

आग्नेय-काण्डम् -विषयः -पुनराधेयम्,

। सप्त ऋषयः । ऋषयः सप्त । सप्त धाम । धाम प्रियाणि । प्रियाणीति प्रियाणि ॥ सप्त होत्राः । होत्राः सप्तधा । सप्त धाब्रा । सप्तधेति सप्त-धा । ब्रा यजति । यजति सप्त । सप्त योनी । योनीरा । आ पृणस्ब । पृणस्ब्रा घृतेन । घृतेनेति घृतेन ॥ पुनरूर्जा । ऊर्जा नि । नि वर्तस्ब । वर्तस्ब पुनः । पुनरग्ने । अग्न इषा । इषायुषा । आयुषेत्यायुषा ॥ पुनर्नः । नः पाहि । पाहि विश्वतः । विश्वतः इति विश्वतः ॥ सह रय्या । रय्या नि । नि वर्तस्ब । वꣳस्ब्राग्नै । अग्ने पिन्वस्ब । पिन्वस्ब धारया । धारयेति धारया ॥ विश्वप्न्यया विश्वतः । विश्वप्न्ययेति विश्व-प्न्यया । विश्वतस्परि । परीति परि ॥ लेकः सलेकः । सलेकः सुलेकः । सलेक इति स-लेकः । सुलेकस्ते । सुलेक इति सु-लेकः । ते नः । न आदित्याः । आदित्या आज्यँ । आज्यं जुषाणाः । जुषाणा वियंतु । वियंतु केतः । केतः सकेतः । सकेतः सुकेतः । सकेत इति स-केतः । सुकेतस्ते । सुकेत इति सु-केतः । ते नः । न आदित्याः । आदित्या आज्यँ । आज्यं जुषाणाः

। जुषाणा वियंतु । वियंतु विवस्वान् । विवस्वाꣳ अदितिः । अदितिर्देवजूतिः । देव-जूतिस्ते । देवजूतिरिति देव-जूतिः । ते नः । न आदित्याः । आदित्या आज्यँ । आज्यं जुषाणाः । जुषाणा वियंतु । वियंत्विति वियंतु () ॥॥

काण्ड -1, प्रपाठक -5, अनुवाक -4, अनुवाक सूक्तम -1,

आग्नेय-काण्डम् -विषयः -पुनराधेय-ब्राह्मणम्,

भूमिर्भूम्ना । भूम्ना द्यौः । द्यौर्वरिणा । वरिणेति । इत्याह । आहाशिषाँ । आशिषैव । आशिषेत्याँ-शिषाँ । एवैनँ । एनमा । आधत्ते । धत्ते सर्पाः । सर्पा वै । वै जीर्यंतः । जीर्यंतोऽमन्यंत । अमन्यंत सः । स एतं । एतं कसर्णीरः । कसर्णीरः काद्रवेयः । काद्रवेयो मंत्रँ । मंत्रमपश्यत् । अपश्यत्ततः । ततो वै । वै ते । ते जीर्णाः । जीर्णास्तनूः । तनूरपं । अपाघ्नत । अघ्नत सर्पराज्ञियाः । सर्पराज्ञिया ऋग्भिः । सर्पराज्ञिया इति सर्प-राज्ञियाः । ऋग्भिर्गार्हपत्यम् । ऋग्भिरित्यृक्-भिः । गार्हपत्यमा । गार्हपत्यमिति गार्ह-पत्यं । आ दधाति । दधाति पुनर्नवं । पुनर्नवमेव । पुनर्नवमिति पुनः-नवं । एवैनँ । एनमजरँ । अजरं कृत्वा । *कृत्वाऽऽधत्ते । आ धत्ते । धत्तेऽथौ । अथो पूतं । अथो इत्यथौ । पूतमेव । एव पृथिवीं । पृथिवीमन्नाद्यँ । अन्नाद्यं न । अन्नाद्यमित्यन्न-अद्यँ । नोपं । उपानमत् । अनमत्सा । सैतं ()

काण्ड -1, प्रपाठक -5, अनुवाक -4, अनुवाक सूक्तम -2,

आग्नेय-काण्डम् -विषयः -पुनराधेय-ब्राह्मणम्,

एतं मंत्रँ । मंत्रमपश्यत् । अपश्यत्ततः । ततो वै । वै ताम् । तामन्नाद्यँ । अन्नाद्यमुपं । अन्नाद्यमित्यन्न-अद्यँ । उपानमत् । अनमद्यत् । यत्सर्पराज्ञियाः । सर्पराज्ञिया ऋग्भिः । सर्पराज्ञिया इति सर्प-राज्ञियाः । ऋग्भिर्गार्हपत्यं । ऋग्भिरित्यृक्-भिः । गार्हपत्यमादधाति । गार्हपत्यमिति गार्ह-पत्यं । आदधात्यन्नाद्यस्य । आदधातीत्याँ-दधाति । अन्नाद्यस्यावरुद्ध्यै । अन्नाद्यस्येत्यन्न-अद्यस्य । अवरुद्ध्या अथौ । अवरुध्या इत्यव-रुध्यै । अथो अस्यां । अथो इत्यथौ । अस्यामेव । एवैनँ । एनं प्रतिष्ठितं । पतिष्ठितमा । पतिष्ठितमिति पति-स्थितं । आ धत्ते । धत्ते यत् । यत्त्वाँ । त्वा

क्रुद्धः । क्रुद्धः परोवपः । परोवपेति । परोवपेति परा-उवपः । इत्याह । आहापः । अपह्नुते । ह्नुत एव । एवास्मै । अस्मै तत् । तत्पुनः । पुनस्त्वा । त्वोत् । उद्दीपयामसि । दीपयामसीति । इत्याह । आह सं । समिधे । इध एव । एवैनं । एनं यत् । यत्तै । ते मन्युपरोप्तस्य । मन्युपरोप्तस्येति । मन्युपरोप्तस्येति मन्यु-परोप्तस्य । इत्याह । आह देवताभिः । देवताभिरेव ()

काण्ड -1, प्रपाठक -5, अनुवाक -4, अनुवाक सूक्तम -3,

आग्नेय-काण्डम् -विषयः -पुनराधेय-ब्राह्मणम्,

। एवैनँ । एनꣳ सं । संभरति । भरति वि । वि वै । वा एतस्य । एतस्य यज्ञः । यज्ञश्छिद्यते । छिद्यते यः । योऽग्निं । अग्निमुद्वासयते । उद्वासयते बृहस्पतिवत्या । उद्वासयत इत्युत्- वासयते । बृहस्पतिवत्यर्चा । बृहस्पतिवत्येति बृहस्पति-वत्या । ऋचोपः । उपतिष्ठते । तिष्ठते ब्रह्म । ब्रह्म वै । वै देवानाँ । देवानां बृहस्पतिः । बृहस्पतिर्ब्रह्मणा । ब्रह्मणैव । एव यज्ञं । यज्ञꣳ सं । सं दधाति । दधाति विच्छिन्नं । विच्छिन्नं यज्ञं । विच्छिन्नमिति वि-छिन्नं । यज्ञꣳ सं । समिमं । इमं दधातु । दधाबिति । इत्याह । आह संतत्यै । संतत्यै विश्वै । संतत्या इति सं-तत्यै । विश्वे देवाः । देवा इह । इहमादयंतां । मादयंतामिति । इत्याह । आह संतत्यं । संतत्येव । संतत्येति सं-तत्यं । एव यज्ञं । यज्ञं देवेभ्यः । देवेभ्योऽनु । अनु दिशति । दिशति सप्त । सप्त तै । ते अग्ने । अग्ने समिधः । समिधः सप्त । समिध इति सं-इधः । सप्त जिह्वाः ()

काण्ड -1, प्रपाठक -5, अनुवाक -4, अनुवाक सूक्तम -4,

आग्नेय-काण्डम् -विषयः -पुनराधेय-ब्राह्मणम्,

जिह्वा इति । इत्याह । आह सप्तसप्त । सप्तसप्त वै । सप्तसप्तेति सप्त-सप्त । वै सप्तधा । सप्तधाग्नेः । सप्तधेति सप्त-धा । अग्नेः प्रियाः । प्रियास्तनुवः । तनुवस्ताः । ता एव । एवावं । अवं रुंधे । रुंधे पुनः । पुनरूर्जा । ऊर्जा सह ।

सह रय्या । रय्येति । इत्यभितः । अभितः पुरोडाशँ । पुरोडाशमाहुती । आहुती जुहोति । आहुती इत्या-हुती । जुहोति यजमानं । यजमानमेव । एवोर्जा । ऊर्जा च । च रय्या । रय्या च । चोभयतः । उभयतः परि । परि गृह्णाति । गृह्णात्यादित्याः । आदित्या वै । वा अस्मात् । अस्माल्लोकात् । लोकादमुं । अमुं लोकं । लोकमायन्न् । आयन्ते । तेऽमुष्मिन्न् । अमुष्मिंल्लोके । लोके वि । व्यतृष्यन्न् । अतृष्यन्ते । त इमं । इमं लोकं । लोकं पुनः । पुनरभ्यवेत्य । अभ्यवेत्याग्निं । अभ्यवेत्येत्यभि-अवेत्य । अग्निमाधायं । आधायेतान् । आधायेत्या-धायं । एतान् होमान् । होमानजुहवुः । अजुहवुस्ते । त आर्ध्नुवन्न् । आर्ध्नुवंते । ते सुवर्गं । सवर्गं लोकं । सुवर्गमिति सुवः-गम् । लोकमायन्न् । आयन्, यः । यः पराचीनँ । पराचीनं पुनराधेयात्, । पुनराधेयादग्निं । पुनराधेयादिति पुनः-आधेयात् । अग्निमादधीत । आदधीत सः । आदधीतेत्या-दधीत । स एतान् । एतान् होमान् । होमाञ्जुहुयात् । जुहुयाद्यां । यामेव । एवादित्याः । आदित्या ऋद्धिं । ऋद्धिमार्ध्नुवन्न् । आर्ध्नुवन्तां । तामेव । एवर्ध्नोति । ऋध्नोतीत्यृध्नोति () ॥॥

काण्ड -1, प्रपाठक -5, अनुवाक -5, अनुवाक सूक्तम -1,

आग्नेय-काण्डम् -विषयः -अग्न्युपस्थानम्,

उपप्रयंतो अध्वरं । उपप्रयंत इत्युप-प्रयंतः । अध्वरं मंत्रँ । मंत्रं वोचेम । वोचेमाग्नयै । अग्नय इत्यग्नयै ॥ आरे अस्मे । अस्मे च । अस्मे इत्यस्मे । च शृण्वते । शृण्वत इति शृण्वते ॥ अस्य प्रजां । प्रजामनु । अनु द्युतँ । द्युतꣳ शुक्रं । शुक्रं दुदुह्रे । दुदुह्रे अह्रयः । अह्रय इत्यह्रयः ॥ पयः सहस्रसाम् । सहस्रसामृषिँ । सहस्रसामिति सहस्र-साम् । ऋषि मित्यृषिँ ॥ अग्निर्मूर्धा । मूर्धा दिवः । दिवः ककुत् । ककुत्पतिः । पतिः पृथिव्याः । पृथिव्या अयं । अयमित्ययं ॥ अपाꣳ रेताꣳसि । रेताꣳसि जिन्वति । जिन्वतीति जिन्वति ॥ अयमिह । इह प्रथमः । प्रथमो धायि । धायि धातृभिः । धातृभिर्होता । धातृभिरिति धातृ-भिः । होता यजिष्ठः । यजिष्ठो अध्वरेषु । अध्वरेष्टीड्यः । ईड्य इतीड्यः ॥ यमग्नवानः । अग्नवानो भृगवः । भृगवो विरुरुचुः । विरुरुचुर्वनेषु । विरुरुचुरिति वि-रुरुचुः । वनेषु चित्रं ।

चित्रं विभुवँ । विभुवं विशे विंशे । विभुवमितिं वि-भुवँ । विशे विंश इतिं विशे-विशे ॥ उभा वाँ । वामिंद्राग्नी । इंद्राग्नी आहुवध्यैँ । इंदाग्नी इतींद्र-अग्नी । आहुवध्या उभा ()

काण्ड -1, प्रपाठक -5, अनुवाक -5, अनुवाक सूक्तम -2,

आग्नेय-काण्डम् -विषयः -अग्न्युपस्थानम्,

। उभा राधंसः । राधंसः सह । सह मांदयध्यैँ । मादयध्या इतिं मादयध्यैँ ॥ उभा दातारौँ । दातारांविषां । इषाꣳ रंयीणां । रयीणामुभा । उभा वाजंस्य । वाजंस्य सातयैँ । सातयें हुवे । हुवे वां । वां इतिं वां ॥ अयं तैँ । ते योनिंः । योनिंर् ऋत्वियंः । ऋत्वियो यतंः । यतो जातः । जातो अरोंचथाः । अरोंचथा इत्यरोंचथाः । तं जानन्न् । जानन्नग्ने । अग्न आ । आरोंह । रोहाथं । अथा नः । नो वर्धय । वर्धया रयिं । रयिमितिं रयिं ॥ अग्न आयूंꣳषि । आयूंꣳषि पवसे । पवस आ । आ सुंव । सुवोर्जैँ । ऊर्जमिषँ । इषं च । च नः । न इतिं नः ॥ आरे बांधस्व । बाधस्व दुच्छुनाँ ॥ दुच्छुनामितिं दुच्छुनाँ ॥ अग्ने पवंस्व । पवंस्व स्वपाँः । स्वपा अस्मे । स्वपा इतिं सु-अपाँः । अस्मे वर्चंः । अस्मे इत्यस्मे । वर्चस्सुवीर्यैँ । सुवीर्यमितिं सु-वीर्यँ ॥ दधत्पोषँ । पोषꣳ रयिं । रयिं मयिं ।()

काण्ड -1, प्रपाठक -5, अनुवाक -5, अनुवाक सूक्तम -3,

आग्नेय-काण्डम् -विषयः -अग्न्युपस्थानम्,

मयीतिं मयिं ॥ अग्नें पावक । पावक रोचिषाँ । रोचिषा मंद्रयाँ । मंद्रया देव । देव जिह्वयाँ । जिह्वयेतिं जिह्वयाँ ॥ आ देवान् । देवान्, वंक्षि । वक्षि यक्षिं । यक्षिं च । चेतिं च । स नंः । नः पावक । पावक दीदिवः । दीदिवोऽग्नैँ । अग्नें देवान् । देवाꣳ इह । इहा । आवंह । वहेतिं वह ॥ उपं यज्ञं । यज्ञꣳ हविः । हविश्चं । च नः । न इतिं नः ॥ अग्निः शुचिंव्रततमः । शुचिंव्रततमः शुचिंः । शुचिंव्रततम इतिं शुचिंव्रत- तमः । शुचिर्विप्रंः । विप्रः शुचिंः । शुचिंः कविः । कवीरितिं कविः ॥ शुचीं रोचते । रोचत आहुंतः । आहुंत इत्या-हुतः ॥ उदंग्ने । अग्ने शुचंयः । शुचंयस्तवं । तवं

शुक्राः । शुक्रा भ्राजंतः । भ्राजंत ईरते । ईरत इतीरते ॥ तव ज्योतीꣳष्यर्चयः । अर्चय इत्यर्चयः ॥ आयुर्दा अग्ने । आयर्दा इत्यायुः-दाः । अग्नेऽसि । अस्यायुः । आयुर्मे ()

काण्ड -1, प्रपाठक -5, अनुवाक -5, अनुवाक सूक्तम -4,

आग्नेय-काण्डम् -विषयः -अग्न्युपस्थानम्,

। मे देहि । देहि वर्चोदाः । वर्चोदा अग्ने । वर्चोदा इतिं वर्चः-दाः । अग्नेऽसि । असि वर्चः । वर्चो मे । मे देहि । देहि तनूपाः । तनूपा अग्ने । तनूपा इतिं तनू-पाः । अग्नेऽसि । असि तनुवँ । तनुवं मे । मे पाहि । पाह्यग्नै । अग्ने यत् । यन्मै । मे तनुवाँः । तनुवा ऊनं । ऊनं तत् । तन्मै । म आ । आ पृण । पृण चित्रावसो । चित्रावसो स्वस्ति । चित्रावसो इति चित्र-वसो । स्वस्ति तै । ते पारं । पारमशीय । अशीयेन्धानाः । इंधानास्त्वा । त्वा शतं । शतꣳ हिमाः । हिमा द्युमंतः । द्युमंतः सं । द्युमंत इतिं द्यु-मन्तः । समिंधीमहि । इंधीमहि वयस्वंतः । वयस्वंतो वयस्कृतँ । वयस्कृतं यशस्वंतः । वयस्कृतमितिं वयः-कृतँ । यशस्वंतो यशस्कृतँ । यशस्कृतꣳ सुवीरासः । यशस्कृतमितिं यशः-कृतँ । सुवीरासो अदाँभ्यं । सुवीरास इतिं सु-वीरासः । अदाँभ्यमित्यदाँभ्यं ॥ अग्ने सपत्नदंभनं । सपत्नदंभनं वर्षिष्ठे । सपत्नदंभनमितिं सपत्न-दंभनं । वर्षिष्ठे अधिं । अधि नाकेँ । नाक इति नाकेँ । सं त्वं । त्वमग्ने । अग्ने सूर्यस्य । सूर्यस्य वर्चसा । वर्चसाऽगथाः । अगथाः सं । समृषीणां । ऋषीणाꣳ स्तुतेनं । स्तुतेन सं । सं प्रियेणं । प्रियेण धाम्नाँ । धाम्नेति धाम्नाँ ॥ त्वमग्ने । अग्ने सूर्यवर्चाः । सूर्यवर्चा असि । सूर्यवर्चा इति सूर्य-वर्चाः । असि सं । सं मां । मामायुषा । आयुषा वर्चसा । वर्चसा प्रजयाँ । प्रजया सृज । प्रजयेतिं प्र-जयाँ । सृजेतिं सृज () ॥॥

काण्ड -1, प्रपाठक -5, अनुवाक -6, अनुवाक सूक्तम -1,

आग्नेय-काण्डम् -विषयः -अग्न्युपस्थानम्,

सं पश्यामि । पश्यामि प्रजाः । प्रजा अहं । प्रजा इति प्र-जाः । अहमिड-प्रजसः । इडप्रजसो मानवीः । इडप्रजस इतीड-प्रजसः । मानवीरिति मानवीः ॥ सर्वा भवंतु । भवंतु नः । नो गृहे । गृह इति गृहे ॥ अंभः स्थ । स्थांभः । अंभो वः । वो भक्षीय । भक्षीय महः । महः स्थ । स्थ महः । महो वः । वो भक्षीय । भक्षीय सहः । सहः स्थ । स्थ सहः । सहो वः । वो भक्षीय । भक्षीयोर्जः । ऊर्जः स्थ । स्थोर्जं । ऊर्जं वः । वो भक्षीय । भक्षीय रेवंतीः । रेवंती रमध्वं । रमध्वमस्मिन् । अस्मिल्लोके । लोकेऽस्मिन्न् । अस्मिन् गोष्ठे । गोष्ठेऽस्मिन्न् । गोष्ठ इति गो-स्थे । अस्मिन्, क्षये । क्षयेऽस्मिन् । अस्मिन्, योनौ । योनावि॒ह । इहैव । एवस्त । स्तेतः । इतो मा । माऽप । अप गात । गात बर्ह्हीः । बर्ह्हीमे । मे भूयास्त ()

काण्ड -1, प्रपाठक -5, अनुवाक -6, अनुवाक सूक्तम -2,

आग्नेय-काण्डम् -विषयः -अग्न्युपस्थानम्,

। भूयास्त सꣳहिता । सꣳहितासि । सꣳहितेति सं-हिता । असि विश्वरूपीः । विश्वरूपी रा । विश्वरूपीरिति विश्व-रूपीः । आ मा । मोर्जा । ऊर्जा विश । विशा । आ गौपत्येन । गौपत्येना । आ रायः । रायस्पोषेण । पोषेण सहस्रपोषं । सहस्रपोषं वः । सहस्रपोषमिति सहस्र-पोषं । वः पुष्यासं । पुष्यासं मयि । मयि वः । वो रायः । रायः श्रयंताम् । श्रयंतामिति श्रयंतां ॥ उप ब्रा । ब्राग्ने । अग्ने दिवेदिवे । दिवेदिवे दोषावस्तः । दिवे दिव इति दिवे-दिवे । दोषावस्तर्धिया । दोषावस्तरिति दोषा-वस्तः । धिया वयं । वयमिति वयं ॥ नमो भरंतः । भरंत आ । एमसि । इमसीतिमसि ॥ राजंतमध्वराणा । अध्वराणा गोपां । गोपामृतस्य । गोपामिति गो-पां । ऋतस्य दीदिविं । दीदिविमिति दीदिविं । वर्धमानꣳ स्वे । स्वे दमे । दम इति दमे ॥ स नः । नः पिता । पितेव । इव सूनवे । सूनवेऽग्ने । अग्ने सूपायनः । सूपायनो भव । सूपायन इति सु-उपायनः । भवेति भव ॥ सचस्वा नः । नः स्वस्तये । स्वस्तय इति स्वस्तये ॥ अग्ने बं ()

काण्ड -1, प्रपाठक -5, अनुवाक -6, अनुवाक सूक्तम -3,

आग्नेय-काण्डम् -विषयः -अग्न्युपस्थानम्,

। ब्वं नः । नो अंतमः । अंतम इत्यंतमः ॥ उत त्राता । त्राता शिवः । शिवो भव । भववरूथ्यः । वरूथ्य इति वरूथ्यः ॥ तं ब्वाँ । ब्वा शोचिष्ठ । शोचिष्ठ दीदिवः । दीदिव इति दीदिवः ॥ सुम्नाय नूनं । नूनमीमहे । ईमहे सखिभ्यः । सखिभ्य इति सखि-भ्यः ॥ वसुरग्निः । अग्निर्वसुश्रवाः । वसुश्रवा इति वसु-श्रवाः ॥ अच्छानक्षि । नक्षि द्युमत्तमः । द्युमत्तमो रयिं । द्युमत्तम इति द्युमत्-तमः । रयिं दाँः । दा इति दाः ॥ ऊर्जा वः । वः पश्यामि । पश्याम्यूर्जा । ऊर्जा माँ । मा पश्यत । पश्यत रायः । रायस्पोषेण । पोषेण वः । वः पश्यामि । पश्यामि रायः । रायस्पोषेण । पोषेण मा । मा पश्यत । पश्यतेडाँः । इडाँ स्थ । स्थ मधुकृतः । मधुकृतः स्योनाः । मधुकृत इति मधु-कृतः । स्योना मा । मा । आ विशत । विशतेराँः । इरा मदः । मद इति मदः ॥ सहस्रपोषं वः । सहस्रपोषमिति सहस्र-पोषं । वः पुष्यासं ()

काण्ड -1, प्रपाठक -5, अनुवाक -6, अनुवाक सूक्तम -4,

आग्नेय-काण्डम् -विषयः -अग्न्युपस्थानम्,

। पुष्यासं मयि । मयि वः । वो रायः । रायः श्रयंतां । श्रयंतामिति श्रयंतां ॥ तथ्सवितुः । सवितुर्वरेँण्यं । वरेँण्यं भर्गः । भर्गो देवस्य । देवस्य धीमहि । धीमहीति धीमहि ॥ धियो यः । यो नः । नः प्रचोदयाँत् । प्रचोदयादिति प्र-चोदयाँत् ॥ सोमानꣳ स्वरणं । स्वरणं कृणुहि । कृणुहि ब्रह्मणः । ब्रह्मणस्पते । पत इति पते ॥ कक्षीवंतं यः । कक्षीवंतमिति कक्षी-वन्तं । य औशिजं । औशिजमित्यौशिजं ॥ कदाचन । चन स्तरीः । स्तरीरसि । असि न । नेंद्रं । इंद्र सश्चसि । सश्चसि दाशुषे । दाशुष इति दाशुषे । उपोपेत् । उपोपेत्युप- उप । इन्नु । नु मघवन्न् । मघवन्भूयः । मघवन्निति मघ-वन्न् । भूय इत् । इन्नु । नु तेँ । ते दानँ । दानं देवस्य । देवस्य पृच्यते । पृच्यत इति पृच्यते ॥ परिं ब्वा । ब्वाग्ने । अग्ने पुरँ । पुरं वयं । वयं विप्रँ । विप्रꣳ सहस्य । सहस्य धीमहि । धीमहीति धीमहि ॥ धृषद्वर्णं दिवेदिवे । धृषद्वर्णमिति दृषत्-वर्णं । दिवेदिवे भेत्तारँ । दिवेदिव इति दिवे-दिवे । भेत्तारं भङ्गुरावतः । भङ्गुरावत इति

भङ्गुर-वतः ॥ अग्ने गृहपते । गृहपते सुगृहपतिः । गृहपत इति गृह-पते । सुगृहपतिरहं । सुगृहपतिरिति सु-गृहपतिः । अहं ब्वयाँ । ब्वया गृहपतिना । गृहपतिना भूयासं । गृहपतिनेति गृह-पतिना । भूयास्स सुगृहपतिः । सुगृहपतिर्मयाँ । सुगृहपतिरिति सु-गृहपतिः । मया ब्वं । ब्वं गृहपतिना । गृहपतिना भूयाः । गृहपतिनेति गृह-पतिना । भूयाः शतं । शतस हिमाः । हिमास्तां । तामाशिषँ । आशिषमा । आशिषमित्याँ-शिषँ । आशासे । शासे ततंवे । ततंवे ज्योतिष्मतीं । ज्योतिष्मतीं तां । तामाशिषँ । आशिष मा । आशिषमित्याँ-शिषँ । आशासे । शासेमुष्मैँ । अमुष्मै ज्योतिष्मतीम् । ज्योतिष्मतीमिति ज्योतिष्मतीं () ॥॥

काण्ड -1, प्रपाठक -5, अनुवाक -7, अनुवाक सूक्तम -1,

आग्नेय-काण्डम् -विषयः -अग्न्युपस्थान-ब्राह्मणम्,

अयज्ञो वै । वा एषः । एष यः । योऽसामा । असामोपप्रयंतः । उपप्रयंतो अध्वरं । उपप्रयंत इत्युप-प्रयंतः । अध्वरमिति । इत्याह । आह स्तोमँ । स्तोममेव । एवास्मैँ । अस्मै युनक्ति । युनक्त्युप । उपेति । इत्याह । आह प्रजा । प्रजा वै । प्रजेति प्र-जा । वै पशवः । पशव उप । उपेमं । इमं लोकं । लोकं प्रजां । प्रजामेव । प्रजामिति प्र-जाम् । एव पशून् । पशूनिमं । इमं लोकं । लोकमुप । उपैति । एत्यस्य । अस्य प्रब्रां । प्रब्रामनु । अनु द्युतँ । द्युतमिति । इत्याह । आह सुवर्गः । सुवर्गो वै । सुवर्ग इति सुवः-गः । वै लोकः । लोकः प्रब्रः । प्रब्रः सुवर्गं । सुवर्गमेव । सुवर्गमिति सुवः-गम् । एव लोकं । लोकस समारोहति । समारोहत्यग्निः । समारोहतीति सं-आरोहति । अग्निर्मूर्धा । मूर्धा दिवः । दिवः ककुत् । ककुदिति । इत्याह । आह मूर्धानँ ()

काण्ड -1, प्रपाठक -5, अनुवाक -7, अनुवाक सूक्तम -2,

आग्नेय-काण्डम् -विषयः -अग्न्युपस्थान-ब्राह्मणम्,

मूर्धानमेव । एवैनँ । एनꣳ समानानाँ । समानानाँ करोति । करोत्यथौ । अथो देवलोकात् । अथो इत्यथौ । देवलोकादेव । देवलोकादिति देव-लोकात् । एव मनुष्यलोके । मनुष्यलोके प्रति । मनुष्यलोक इति मनुष्य-लोके । प्रतितिष्ठति । तिष्ठत्ययं । अयमिह । इह प्रथमः । प्रथमो धायि । दायि धातृभिः । धातृभिरिति । धातृभिरिति धातृ-भिः । इत्याह । आह मुख्यँ । मुख्यमेव । एवैनँ । एनं करोति । करोत्युभा । उभा वाँ । वामिंद्राग्नी । इंद्राग्नी आहुवध्यै । इंद्राग्नी इतींद्र-अग्नी । आहुवध्या इति । इत्याह । आहौजः । ओजो बलँ । बलमेव । एवावं । अवं रुंधे । रुंधेयं । अयं तै । ते योनिः । योनिर्ऋब्रियः । ऋब्रिय इति । इत्याह । आह पशवः । पशवो वै । वै रयिः । रयिः पशून् । पशूनेव । एवावं । अवं रुंधे । रुंधे षड्भिः । षड्भिरुप । षड्भिरिति षट्-भिः । उपतिष्ठते । तिष्ठते षट् । षड्वै । वा ऋतवः । ()

काण्ड -1, प्रपाठक -5, अनुवाक -7, अनुवाक सूक्तम -3,

आग्नेय-काण्डम् -विषयः -अग्न्युपस्थान-ब्राह्मणम्,

ऋतवं ऋतुषु । ऋतुष्वेव । एव प्रति । प्रति तिष्ठति । तिष्ठति षड्भिः । षड्भिरुत्त- राभिः । षड्भिरिति षट्-भिः । उत्तराभिरुप । उत्तराभिरित्युत्-तराभिः । उप- तिष्ठते । तिष्ठते द्वादश । द्वादश सं । संपद्यते । पद्यते द्वादश । द्वादश मासाः । मासाः संवथ्सरः । संवथ्सरः संवथ्सरे । संवथ्सर इति सं-वथ्सरः । संवथ्सर एव । संवथ्सर इति सं-वथ्सरे । एव प्रति । प्रति तिष्ठति । तिष्ठति यथा । यथा वै । वै पुरुषः । पुरुषोऽश्वः । अश्वो गौः । गौर्जीर्यति । जीर्य-त्येवं । एवमग्निः । अग्निराहितः । आहितो जीर्यति । आहित इत्या-हितः । जीर्यति संवथ्सरस्य । संवथ्सरस्य परस्तात् । संवथ्सरस्येति सं-वथ्सरस्य । परस्तादाग्नि पावमानीभिः । आग्निपावमानीभिरुप । आग्निपावमानीभिरित्याग्नि-पावमानीभिः । उप तिष्ठते । तिष्ठते पुनर्नवं । पुनर्नवमेव । पुनर्नवमिति पुनः-नवं । एवैनँ । एनमजरँ । अजरं करोति । करोत्यथौ । अथो पुनाति । अथो इत्यथौ । पुनात्येव । एवोप । उप तिष्ठते । तिष्ठते योगः । योग एव । एवास्य । अस्येषः । एष उप । उप तिष्ठते ()

काण्ड -1, प्रपाठक -5, अनुवाक -7, अनुवाक सूक्तम -4,

आग्नेय-काण्डम् -विषयः -अग्न्युपस्थान-ब्राह्मणम्,

। तिष्ठते दमः । दम एव । एवास्य । अस्येषः । एष उपं । उपं तिष्ठते । तिष्ठते यान्ना । यान्नेव । एवास्य । अस्येषा । एषोपं । उपं तिष्ठते । तिष्ठते यथाँ । यथा पापीयान् । पापीयान्छ्रेयसे । श्रेयस आहृत्य । आहृत्य नमस्यति । आहृत्येत्याँ-हृत्य । नमस्यति तादृक् । तादृगेव । एव तत् । तदायुर्धाः । आयुर्धा अग्ने । आयुर्दा इत्यायुः-दाः । अग्नेऽसि । अस्यायुः । आयुर्मे । मे देहि । देहीति । इत्याह । आहायुर्दाः । आयुर्दा हि । आयुर्दा इत्यायुः-दाः । ह्येषः । एष वर्चोदाः । वर्चोदा अग्ने । वर्चोदा इति वर्चः-दाः । अग्नेऽसि । असि वर्चः । वर्चो मे । मे देहि । देहीति । इत्याह । आह वर्चोदाः । वर्चोदा हि । वर्चोदा इति वर्चः-दाः । ह्येषः । एष तनूपाः । तनूपा अग्ने । तनूपा इति तनू-पाः । अग्नेऽसि । असि तनुवँ । तनुवं मे । मे पाहि । पाहीति । इत्याह ()

काण्ड -1, प्रपाठक -5, अनुवाक -7, अनुवाक सूक्तम -5,

आग्नेय-काण्डम् -विषयः -अग्न्युपस्थान-ब्राह्मणम्,

आह तनूपाः । तनूपा हि । तनूपा इति तनू-पाः । ह्येषः । एषोऽग्नैँ । अग्ने यत् । यन्मैँ । मे तनुवाँः । तनुवा ऊनं । ऊनं तत् । तन्मैँ । म आ । आ पृण । पृणेति । इत्याह । आह यत् । यन्मैँ । मे प्रजायैँ । प्रजायै पशूनां । प्रजाया इति प्र-जायैँ । पशूनामूनं । ऊनं तत् । तन्मैँ । म आ । आ पूरय । पूरयेति । इति वाव । वावैतत् । एतदाह । आह चित्रावसो । चित्रावसो स्वस्ति । चित्रावसो इति चित्र-वसो । स्वस्ति तैँ । ते पारं । पारमशीय । अशीयेति । इत्याह । आह रात्रिः । रात्रिर्वै । वै चित्रावसुः । चित्रावसुरव्युष्टै । चित्रावसुरिति चित्र-वसुः । अव्युष्टै वै । अव्युष्टा इत्यवि-उष्टै । वा एतस्यैँ । एतस्यै पुरा । पुरा ब्राँह्मणाः । ब्राह्मणा अभेषुः । अभेषुर्व्युष्टिं । व्युष्टिमेव । व्युष्टिमिति वि-उष्टिं । एवाव । अव रुंधे । रुंध इंधानाः । इंधानास्त्रा । त्रा शतं ()

काण्ड -1, प्रपाठक -5, अनुवाक -7, अनुवाक सूक्तम -6,

आग्नेय-काण्डम् -विषयः -अग्न्युपस्थान-ब्राह्मणम्,

। शतꣳ हिमाः॑ । हिमा इति । इत्याह । आह शतायुः॑ । शतायुः पुरुषः । शतायुरिति शत-आयुः । पुरुषः शतेंद्रियः । शतेंद्रिय आयुंषि । शतेंद्रिय इति शत-इंद्रियः । आयुंष्येव । एवेंद्रिये । इंद्रिये प्रति । प्रति तिष्ठति । तिष्ठत्येषा । एषा वै । वै सूर्मी । सूर्मी कर्णकावती । कर्णकावत्येतया॑ । कर्णकावतीति कर्णक-वती । एतयाह । ह स्म । स्म वै । वै देवाः । देवा असुंराणां । असुंराणाꣳ शततर्?हान् । शततर्?हाꣳस्तृꣳहंति । शततर्हानिति शत-तर्?हान् । तृꣳहंति यत् । यदेतया॑ । एतया समिधँ । समिधमादधाति । समिधमिति सं-इधँ । आदधाति वज्रँ । आदधातीत्या॑-दधाति । वज्रमेव । एवैतत् । एतच्छंतघ्नीं । शतघ्नीं यजमानः । शतघ्नीमिति शत-घ्नीं । यजमानो भ्रातृव्याय । भ्रातृव्याय प्र । प्रहंरति । हरति स्तृत्यै॑ । स्तृत्या अछंम्बट्कारं । अछंम्बट्कारꣳ सं । अछंम्बट्कारमित्यछंम्बट्-कारं । संबं । बमंग्ने । अग्ने सूर्यस्य । सूर्यस्य वर्चसा । वर्चसागथाः । अगथा इति । इत्याह । आहैतत् । एतबं । बमसि । असीदं । इदमहं । अहं भूयासं । भूयासमिति । इति वाव । वावैतत् । एतदाह । आह बं । बमंग्ने । अग्ने सूर्यवर्चाः । सूर्यवर्चा असि । सूर्यवर्चा इति सूर्य-वर्चाः । असीति । इत्याह । आहाशिषँ । आशिषमेव । आशिषमित्या॑-शिषँ । एवै तां । एता मा । आशा॑स्ते । शास्त इति शास्ते () ॥॥

काण्ड -1, प्रपाठक -5, अनुवाक -8, अनुवाक सूक्तम -1,

आग्नेय-काण्डम् -विषयः -अग्न्युपस्थान-ब्राह्मणम्,

सं पंश्यामि । पश्यामि प्रजाः । प्रजा अहं । प्रजा इति प्र-जाः । अहमिति । इत्याह । आहयावंतः । यावंत एव । एव ग्राम्याः । ग्राम्याः पशवः । पशवस्तान् । तानेव । एवावं । अवंरुंधे । रुंधेऽभंः । अंभः स्थ । स्थांभः । अंभो वः । वो भक्षीय । भक्षीयेति । इत्याह । आहांभः । अंभो हि । ह्येंताः । एतामहः । महः स्थ । स्थ महः । महो वः ।

वो भक्षीय । भक्षीयेति । इत्याह । आह महः । महो हि । ह्येताः । एताः सहः । सह स्थ । स्थ सहः । सहो वः । वो भक्षीय । भक्षीयेति । इत्याह । आह सहः । सहो हि । ह्येताः । एता ऊर्जः । ऊर्ज स्थ । स्थोर्जँ । ऊर्जं वः । वो भक्षीय । भक्षीयेति । इत्याह ()

काण्ड -1, प्रपाठक -5, अनुवाक -8, अनुवाक सूक्तम -2,

आग्नेय-काण्डम् -विषयः -अग्न्युपस्थान-ब्राह्मणम्,

। आहोर्जः । ऊर्जो हि । ह्येताः । एता रेवतीः । रेवती रमध्वं । रमध्वमिति । इत्याह । आह पशवः । पशवो वै । वै रेवतीः । रेवतीः पशून् । पशूनेव । एवात्मन् । आत्मन्रमयते । रमयत इह । इहैव । एवस्त । स्तेतः । इतो मा । मापं । अपं गात । गातेति । इत्याह । आह ध्रुवाः । ध्रुवा एव । एवैनाः । एना अनपगाः । अनपगाः कुरुते । अनपगा इत्यनपा-गाः । कुरुत इष्टकचित् । इष्टकचिद्वै । इष्टकचिदितीष्टक-चित् । वा अन्यः । अन्योऽग्निः । अग्निः पशुचित् । पशुचिदन्यः । पशुचिदिति पशु-चित् । अन्यः संशहिता । सशहितासि । सशहितेति सं-हिता । असि विश्वरूपीः । विश्वरूपीरिति । विश्वरूपीरिति विश्व-रूपीः । इति वत्सं । वत्समभि । अभिमृशति । मृशत्युपं । उपैव । एवैनँ । एनं धत्ते । धत्ते पशुचितँ । पशुचितमेनं । पशुचितमिति पशु-चितँ । एनं कुरुते । कुरुते प्र ()

काण्ड -1, प्रपाठक -5, अनुवाक -8, अनुवाक सूक्तम -3,

आग्नेय-काण्डम् -विषयः -अग्न्युपस्थान-ब्राह्मणम्,

। प्र वै । वा एषः । एषोऽस्मात् । अस्माल्लोकात् । लोकाच्यवते । च्यवते यः । य आहवनीयँ । आहवनीयमुपतिष्ठते । आहवनीयमित्याँ-हवनीयं । उपतिष्ठते गार्हपत्यं । उपतिष्ठत इत्यप-तिष्ठते । गार्हपत्यमुपं । गार्हपत्यमिति गार्ह-पत्यं । उपतिष्ठते । तिष्ठतेऽस्मिन्न् । अस्मिन्नेव । एवलोके । लोके प्रति । प्रति तिष्ठति । तिष्ठतेऽस्मिन् । अस्मिन्नेव । एव लोके । लोके पति । प्रति तिष्ठति । तिष्ठत्यथौ । अथो गार्हपत्याय । अथो इत्यथौ । गार्हपत्यायैव । गार्हपत्यायेति

गार्ह॑-प॒त्याय॑ । ए॒व नि । नि॒ह्नु॒ते । ह्नु॒ते गा॒य॒त्रीभिः॑ । गा॒य॒त्रीभि॒रुप॑ । उप॑ तिष्ठते । ति॒ष्ठ॒ते॒ तेज॑सः । तेज॒सो॒ वै । वै गा॑य॒त्री । गा॒य॒त्री तेज॑सः । तेज॑स॒ ए॒व । ए॒वात्मन् । आ॒त्मन्ध॑त्ते । ध॒त्ते॒ऽथौ॑ । अथो॒ यत् । अथो॒ इ॒त्यथौ॑ । यदे॒तं । ए॒तं त्रृ॒चं । त्रृ॒चम॒न्वाह॑ । अ॒न्वाह॒ संत॑त्यै । अ॒न्वाहे॒त्य॑नु-आह॑ । संत॑त्यै गार्ह॑पत्यं । संत॑त्या इ॒ति॒ सं-त॒त्यै॒ । गार्ह॑पत्यं॒ वै । गार्ह॑पत्य॒मिति॒ गार्ह॑-पत्यं । वा अनु॑ । अनु॑ द्वि॒पादः॑ । द्वि॒पादो॑ वी॒राः । द्वि॒पाद॒ इति॑ द्वि-पादः॑ । वी॒राः प्र । प॒जाय॑ते । जा॒य॒ते॒ यः । य ए॒वं । ए॒वं वि॒द्वान् । वि॒द्वान् द्वि॒पदा॑भिः । द्वि॒पदा॑भि॒गार्ह॑पत्यं । द्वि॒पदा॑भि॒रिति॑ द्वि-पदा॑भिः । गार्ह॑पत्यमुप॒ तिष्ठ॑ते । गार्ह॑पत्य॒मिति॒ गार्ह॑-पत्यं । उ॒प॒तिष्ठ॑त॒ आ । उ॒प॒तिष्ठ॑त॒ इत्यु॑प-तिष्ठ॑ते ()

काण्ड -1, प्रपाठक -5, अनुवाक -8, अनुवाक सूक्तम -4,

आग्नेय-काण्डम् -विषयः -अग्न्युपस्थान-ब्राह्मणम्,

। आस्य॑ । अ॒स्य॒ वी॒रः । वी॒रो जा॑यते । जा॒य॒त॒ ऊ॒र्जा । ऊ॒र्जा व॑ः । व॒ः प॒श्या॒मि॒ । प॒श्या॒म्यू॒र्जा । ऊ॒र्जा मा॑ँ । मा प॒श्य॒त॒ । प॒श्य॒तेति॑ । इ॒त्या॑ह । आ॒हा॒शिष॑ँ । आ॒शिष॑मे॒व । आ॒शि॒ष॒मित्या॑-शिष॑ँ । ए॒वैतां॑ । ए॒तामा । आशा॑ँस्ते । शा॒स्ते॒ तत् । तथ्स॑वि॒तुः । स॒वि॒तुर्वरे॑ँण्यं । वरे॑ँण्य॒मिति॑ । इ॒त्या॑ह । आ॒ह॒ प्रसू॑ँत्यै । प्रसू॑ँत्यै सो॒मान॑ँ । प्रसू॑ँत्या इ॒ति॒ प्र-सू॒त्यै॒ । सो॒मान॑ꣳ स्वर॑णं । स्वर॑ण॒मिति॑ । इ॒त्या॑ह । आ॒ह॒ सो॒मपी॑थं । सो॒मपी॑थमे॒व । सो॒मपी॑थ॒मिति॑ सोम-पी॑थं । ए॒वाव॑ । अव॑ रुंधे । रु॒न्धे॒ कृ॒णु॒हि । कृ॒णु॒हि ब्रह्म॑णः । ब्रह्म॑णस्पते । पत॒ इति॑ । इ॒त्या॑ह । आ॒ह॒ ब्रह्म॑वर्च॒सं । ब्रह्म॑वर्च॒समे॒व । ब्रह्म॑वर्च॒स॒मिति॑ ब्रह्म-वर्च॒सं । ए॒वाव॑ । अव॑ रुंधे । रु॒न्धे॒ क॒दा । क॒दाच॒न । च॒न स्त॒रीः । स्त॒रीर॑सि । अ॒सीति॑ । इ॒त्या॑ह । आ॒ह॒ न । न स्त॒रीं । स्त॒रीꣳ रात्रिँ॑ । रात्रि॑ं वसति ()

काण्ड -1, प्रपाठक -5, अनुवाक -8, अनुवाक सूक्तम -5,

आग्नेय-काण्डम् -विषयः -अग्न्युपस्थान-ब्राह्मणम्,

। वसति यः । य एवं । एवं विद्वान् । विद्वानग्निं । अग्निमुपतिष्ठते । उपतिष्ठते परिं । उपतिष्ठत इत्युप-तिष्ठते । परिं ब्रा । ब्राग्ने । अग्ने पुरँ । पुरं वयं । वयमितिं । इत्याह । आह परिधिं । परिधिमेव । परिधिमितिं परि-धिं । एवैतं । एतं परिं । परिं दधाति । दधात्यस्कंदाय । अस्कंदायाग्नैं । अग्नें गृहपते । गृहपत इतिं । गृहपत इतिं गृह-पते । इत्याह । आह यथायजुः । यथायजुरेव । यथायजुरितिं यथा-यजुः । एवैतत् । एतच्छतं । शतꣳ हिमाः । हिमा इतिं । इत्याह । आह शतं । शतं ब्राँ । ब्रा हेमंतान् । हेमंतानिंधिषीय । इंधिषीयेतिं । इति वाव । वावैतत् । एतदाह । आह पुत्रस्यं । पुत्रस्य नामं । नामं गृह्णाति । गृह्णात्यन्नादं । अन्नादमेव । अन्नादमित्यन्न-अदं । एवैनँ । एनं करोति । करोति तां । तामाशिषँ । आशिष मा । आशिषमित्याँ-शिषँ । आशांसे । शासे तंतवे । तंतवे ज्योतिष्मतीं । ज्योतिष्मतीमितिं । इतिं ब्रूयात् । ब्रूयादस्यं । यस्यं पुत्रः । पुत्रो जांतः । अजांतः स्यात् । स्यात्तेजस्वी । तेजस्व्येव । एवास्यं । अस्य ब्रह्मवर्चसी । ब्रह्मवर्चसी पुत्रः । ब्रह्मवर्चसीतिं ब्रह्म-वर्चसी । पुत्रो जांयते । जायते ताम् । तामाशिषँ । आशिष मा । आशिषमित्याँ-शिषँ । आशांसे । शासेऽमुष्मैँ । अमुष्मे ज्योतिष्मतीं । ज्योतिष्मतिमितिं । इतिं ब्रूयात् । ब्रूयादस्यं । यस्यं पुत्रः । पुत्रो जातः । जातः स्यात् । स्यात्तेजः । तेजं एव । एवास्मिन् । अस्मिन् ब्रह्मवर्चसं । ब्रह्मवर्चसं दधाति । ब्रह्मवर्चसमितिं ब्रह्म-वर्चसं । दधातीतिं दधाति () ॥॥

काण्ड -1, प्रपाठक -5, अनुवाक -9, अनुवाक सूक्तम -1,

आग्नेय-काण्डम् -विषयः -अग्न्युपस्थान-ब्राह्मणम्,

अग्निहोत्रं जुहोति । अग्निहोत्रमित्यग्नि-होत्रं । जुहोति यत् । यदेव । एव किं । किं चं । च यजमानस्य । यजमानस्य स्वं । स्वं तस्यं । तस्येव । एव तत् । तदेतः । रेतः सिंचति । सिंचति प्रजनंने । प्रजनंने प्रजनंनं । प्रजनंन इतिं प्र-जनंने । प्रजनंनꣳ हि । प्रजनंनमितिं प्र-जनंनं । हि वै । वा अग्निः । अग्निरथं । अथौषंधीः । ओषंधीरंतंगताः । अंतंगता दहति । अंतंगता इत्यन्तं-गताः । दहतिताः । तास्ततः । ततो भूयंसीः । भूयंसीः प्र । प्रजायंते । जायंते यत् । यत्सायं । सायं जुहोतिं । जुहोति रेतः । रेतं एव । एव तत् । तत्सिंचति । सिंचति प्र ।

प्रैव । एव प्रातस्तनेन । प्रातस्तनेन जनयति । प्रातस्तनेनेति प्रातः-तनेन । जनयति तत् । तद्रेतः । रेतः सिक्तं । सिक्तं न । न ब्रष्ट्रा । ब्रष्ट्रा विकृतं । अविकृतं प्र । अविकृतमित्यवि-कृतं । प्रजायते । जायते यावच्छः । यावच्छो वै । यावच्छ इति यावत्-शः । वै रेतसः । रेतसः सिक्तस्य ()

काण्ड -1, प्रपाठक -5, अनुवाक -9, अनुवाक सूक्तम -2,

आग्नेय-काण्डम् -विषयः -अग्न्युपस्थान-ब्राह्मणम्,

। सिक्तस्य ब्रष्टा । ब्रष्टा रूपाणि । रूपाणि विकरोति । विकरोति तावच्छः । विकरोतीति वि-करोति । तावच्छो वै । तावच्छ इति तावत्-शः । वै तत् । तत्र । प्र जायते । जायत एषः । एष वै । वै दैव्यः । दैव्यस्त्वष्टा । त्वष्टा यः । यो यजते । यजते बह्वीभिः । बह्वीभिरुप । उप तिष्ठते । तिष्ठते रेतसः । रेतस एव । एव सिक्तस्य । सिक्तस्य बहुशः । बहुशो रूपाणि । बहुश इति बहु-शः । रूपाणि वि । वि करोति । करोति सः । स प्र । प्रैव । एव जायते । जायते श्वःश्वः । श्वश्वो भूयान् । श्वश्व इति श्वः-श्वः । भूयान्भवति । भवति यः । य एवं । एवं विद्वान् । विद्वानग्निं । अग्निमुपतिष्ठते । उपतिष्ठतेऽहः । उपतिष्ठत इत्युप-तिष्ठते । अहर्देवानां । देवानामासीत् । आसीद्रात्रिः । रात्रिरसुराणां । असुराणां ते । तेऽसुराः । असुरा यत् । यद्देवानां । देवानां वित्तं । वित्तं वेद्य । वेद्यमासीत् । आसीत्तेन । तेन सह ()

काण्ड -1, प्रपाठक -5, अनुवाक -9, अनुवाक सूक्तम -3,

आग्नेय-काण्डम् -विषयः -अग्न्युपस्थान-ब्राह्मणम्,

। सह रात्रिं । रात्रिं प्र । प्राविशन्न् । अविशन्ते । ते देवाः । देवा हीनाः । हीना अमन्यंत । अमन्यंत ते । तेऽपश्यन्न् । अपश्यन्नाग्नेयी । आग्नेयी रात्रिः । रात्रिराग्नेयाः । आग्नेयाः पशवः । पशव इमं । इममेव । एवाग्निं । अग्निꣳ स्तवाम । स्तवाम सः । स नः । नः स्तुतः । स्तुतः पशून् । पशून्पुनः । पुनर्दास्यति । दास्यतीति । इति ते

। तैँऽग्निं । अग्निमस्तुवन्न् । अस्तुवन्थ्सः । स एँभ्यः । एभ्यस्तुतः । स्तुतो रात्रियाः । रात्रिया अधि । अध्यहः । अहरभि । अभि पशून् । पशून्निः । निराँर्जत् । आर्जत्ते । ते देवाः । देवाः पशून् । पशून्, विब्रा । विब्रा कामान् । कामाꣳ अकुर्वत । अकुर्वत यः । य एवं । एवं विद्वान् । विद्वानग्निं । अग्निमुपतिष्ठते । उपतिष्ठते पशुमान् । उपतिष्ठत इत्युप-तिष्ठते । पशुमान्भवति । पशुमानितिं पशु-मान् ()

काण्ड -1, प्रपाठक -5, अनुवाक -9, अनुवाक सूक्तम -4,

आग्नेय-काण्डम् -विषयः -अग्न्युपस्थान-ब्राह्मणम्,

। भवत्यादित्यः । आदित्यो वै । वा अस्मात् । अस्माल्लोकात् । लोकादमुं । अमुं लोकं । लोक- मैँत् । ऐत्सः । सोमुं । अमुं लोकं । लोकं गत्वा । गत्वा पुनः । पुनरिमं । इमं लोकं । लोकमभि । अभ्यध्यायत् । अध्यायत्सः । स इमं । इमं लोकं । लोकमागत्य । आगत्य मृत्योः । आगत्येत्याँ-गत्य । मृत्योरबिभेत् । अबिभेन्मृत्युसंयुतः । मृत्युसंयुत इव । मृत्यु- संयुत इतिं मृत्यु-संयुतः । इव हि । ह्ययं । अयं लोकः । लोकः सः । सोऽमन्यत । अमन्यतेमं । इममेव । एवाग्निं । अग्निꣳ स्तवानि । स्तवानि सः । स माँ । मा स्तुतः । स्तुतः सुवर्गं । सुवर्गं लोकं । सुवर्गमितिं सुवः-गं । लोकं गमयिष्यति । गमयिष्यतीतिं । इति सः । सोँऽग्निं । अग्निमस्तौत् । अस्तौत्सः । स एनं । एनꣳ स्तुतः । स्तुतः सुवर्गं । सुवर्गं लोकं । सुवर्गमितिं सुवः-गं । लोकमगमयत् । अगमयदः ()

काण्ड -1, प्रपाठक -5, अनुवाक -9, अनुवाक सूक्तम -5,

आग्नेय-काण्डम् -विषयः -अग्न्युपस्थान-ब्राह्मणम्,

। य एवं । एवं विद्वान् । विद्वानग्निं । अग्निमुपतिष्ठते । उपतिष्ठते सुवर्गं । उपतिष्ठत इत्युप-तिष्ठते । सुवर्गमेव । सुवर्गमितिं सुवः-गं । एव लोकं । लोकमेंति । एति सर्वँ । सर्वमायुः । आयुरेति । एत्यभि । अभि वै । वा एषः । एषोँऽग्नी । अग्नी आ । अग्नी इत्यग्नी । आरोहति । रोहति यः । य एनौ । एनावुपतिष्ठते । उपतिष्ठते यथाँ ।

उ॒प॒तिष्ठ॑त॒ इत्यु॑प-तिष्ठ॑ते । यथा॒ खलु॑ । खलु॒ वै । वै श्रेयान् । श्रेया॑न॒भ्यारू॑ढः । अ॒भ्यारू॑ढः काम॒यते । अ॒भ्यारू॑ढ॒ इत्य॑भि आरू॑ढः । काम॒यते॒ तथा॑ । तथा॑ करोति । क॒रोति॒ नक्त॑म् । नक्त॒मुप॑ । उप॑तिष्ठते । ति॒ष्ठ॒ते॒ न । न प्रा॒तः । प्रा॒तः सं । सꣳ हि । हि नक्त॑म् । नक्त॑ व्र॒तानि॑ । व्र॒तानि॑ सृ॒ज्यंते॑ । सृ॒ज्यंते॑ स॒ह । स॒ह श्रेया॑न् । श्रेया॑ꣳश्च । च॒ पापी॑यान् । पापी॑याꣳश्च । चा॒सा॒ते॒ । आ॒सा॒ते॒ ज्योतिः॑ । आ॒सा॒ते॒ इत्या॑साते । ज्योति॒र्वै । वा अ॒ग्निः । अ॒ग्निस्तमः॑ । तमो॒ रात्रिः॑ । रात्रि॒र्यत् ()

काण्ड -1, प्रपाठक -5, अनुवाक -9, अनुवाक सूक्तम -6,

आग्नेय-काण्डम् -विषयः -अग्न्युपस्थान-ब्राह्मणम्,

। यन्नक्त॑म् । नक्त॑मुप॒तिष्ठ॑ते । उ॒प॒तिष्ठ॑ते॒ ज्योति॑षा । उ॒प॒तिष्ठ॑त॒ इत्यु॑प-तिष्ठ॑ते । ज्योति॑षै॒व । ए॒व तमः॑ । तम॑स्तरति । त॒र॒त्यु॒प॒स्थेयः॑ । उ॒प॒स्थेयो॒ऽग्नीः । उ॒प॒स्थेय॒ इत्यु॑प-स्थेयः॑ । अ॒ग्नीर्न । नोप॒स्थेयाः॑ । उ॒प॒स्थेया॒ इति॑ । उ॒प॒स्थेया॒ इत्यु॑प-स्थेयाः॑ । इत्या॑हुः । आ॒हु॒र्म॒नु॒ष्या॑य । म॒नु॒ष्या॑येत् । इन्नु । न्वै । वै यः । योऽह॑-रहः । अह॑रहरा॒हृत्य॑ । अह॑रहरित्यह॑ः-अ॒हः॒ । आ॒हृत्याथ॑ । आ॒हृत्येत्या॑-हृत्य॑ । अथै॑नं । एन॑ याच॑ति । याच॑ति॒ सः । स इत् । इन्नु । न्वै । वै तं । तमुप॑ । उपा॑च्छति । ऋ॒च्छ॒त्यथ॑ । अथ॒ कः । को दे॒वान् । दे॒वानह॑रहः । अह॑रह॒र्या-चिष्यति । अह॑रह॒रित्यह॑ः-अ॒हः॒ । या॒चि॒ष्य॒तीति॑ । इति॒ तस्मा॑त् । तस्मा॒न्न । नोप॒स्थेय॑ः । उ॒प॒स्थेयो॒ऽथौ॑ । उ॒प॒स्थेय॒ इत्यु॑प-स्थेय॑ः । अथो॒ खलु॑ । अथो॒ इत्यथौ॑ । खल्वा॑हुः । आ॒हु॒राशि॑षै॑ । आ॒शि॒षे॒ वै । आ॒शि॒ष॒ इत्या॑-शि॑षै॑ । वै क॑ं । क॑ं यज॑मानः । यज॑मानो यजते । य॒ज॒त॒ इति॑ । इत्ये॒षा । ए॒षा खलु॑ । खलु॒ वै ()

काण्ड -1, प्रपाठक -5, अनुवाक -9, अनुवाक सूक्तम -7,

आग्नेय-काण्डम् -विषयः -अग्न्युपस्थान-ब्राह्मणम्,

। वा आहिताग्नेः । आहिताग्नेराशीः । आहिताग्नेरित्याहितः-अग्नेः । आशीर्यत् । आशीरित्याँ-शीः । यदग्निं । अग्निमुपतिष्ठते । उपतिष्ठते तस्मात् । उपतिष्ठत इत्युप-तिष्ठते । तस्मादुपस्थेयः । उपस्थेयः प्रजापतिः । उपस्थेय इत्युप-स्थेयः । प्रजापतिः पशून् । प्रजापतिरिति प्रजा-पतिः । पशूनसृजत । असृजत ते । ते सृष्टाः । सृष्टा अहोरात्रे । अहोरात्रे प्र । अहोरात्रे इत्यहः-रात्रे । प्राविशन्न् । अविशन् तान् । तान् छन्दोभिः । छन्दोभिरनु । छन्दोभिरिति छन्दः-भिः । अन्वविन्दत् । अविन्दद्यत् । यच्छन्दोभिः । छन्दोभिरुपतिष्ठते । छन्दोभिरिति छन्दः-भिः । उपतिष्ठते स्वं । उपतिष्ठत इत्युप-तिष्ठते । स्वमेव । एव तत् । तदनु । अन्विच्छति । इच्छति न । न तत्र । तत्र जामि । जाम्यस्ति । अस्तीति । इत्याहुः । आहुर्यः । योऽहरहः । अहरहरुप-तिष्ठते । अहरहरित्यहः-अहः । उपतिष्ठत इति । उपतिष्ठत इत्युप-तिष्ठते । इति यः । यो वै । वा अग्निं । अग्निं प्रत्यङ् । प्रत्यङ्नुपतिष्ठते । उपतिष्ठते प्रति । उपतिष्ठत इत्युप-तिष्ठते । प्रत्येनं । एनमोषति । ओषति यः । यः पराङ् । पराङ् विष्वङ् । विष्वङ्ग जयाँ । प्रजया पशुभिः । प्रजयेति प्र-जयाँ । पशुभिरेति । पशुभिरिति पशु-भिः । एति कवातिर्यङ् । कवातिर्यङ्विव । कवातिर्यङ्विति कवाँ-तिर्यङ् । इवोप । उप तिष्ठत । तिष्ठेत न । नैनाँ । एनं प्रत्योषति । प्रत्योषति न । प्रत्योषतीति प्रति-ओषति । न विष्वङ् । विष्वङ्ग जयाँ । प्रजया पशुभिः । प्रजयेति प्र-जयाँ । पशुभिरेति । पशुभिरिति पशु-भिः । एतीत्येति () ॥॥

काण्ड -1, प्रपाठक -5, अनुवाक -10, अनुवाक सूक्तम -1,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -याजमानम्,

मम नाम । नाम प्रथमं । प्रथमं जातवेदः । जातवेदः पिता । जातवेद इति जात-वेदः । पिता माता । माता च । च दधतुः । दधतुर्यत् । यदग्रै । अग्र इत्यग्रै ॥ तङ्ग । ङ्ग बिभृहि । बिभृहि पुनः । पुनरा । आमत् । मदैताँ । ऐतो स्तवं । ऐतोरित्या-एतोः । तवाहं । अहं नाम । नाम बिभराणि । बिभराण्यग्ने । अग्न इत्यग्ने ॥ मम नाम । नाम तवं । तवं च । च जातवेदः । जातवेदो वासंसी । जातवेद इति जात-वेदः । वासंसी इव । वासंसी इति वासंसी । इव विवसानो । विवसानो ये । विवसानाविति वि-वसानो । ये चरावः । ये इति ये । चरावि इति चरावः ॥ आयुषे ङ्ग ।

ब्बं जीवसे । जीवसे वयं । वयं यथायथं । यथायथं वि । यथायथमिति यथा-यथं । वि परि । परि दधावहे । दधावहे पुनः । पुनस्ते । ते इति ते ॥ नमोऽग्नयै । अग्नयेऽप्रतिविद्धाय । अप्रतिविद्धाय नमः । अप्रतिविद्धायेत्यप्रति-विद्धाय । नमोऽनाधृष्टाय । अनाधृष्टाय नमः । अनाधृष्टायेत्यना-धृष्टाय । नमः सम्राजै । सम्राज इति सं-राजै ॥ अषाढो अग्निः ()

काण्ड -1, प्रपाठक -5, अनुवाक -10, अनुवाक सूक्तम -2,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -याजमानम्,

। अग्निर्बृहद्व्याः । बृहद्व्या विश्वजित् । बृहद्व्या इति बृहत्-व्याः । विश्वजित्सहन्त्यः । विश्वजिदिति विश्व-जित् । सहन्त्यः श्रेष्ठः । श्रेष्ठो गंधर्वः । गंधर्व इति गंधर्वः ॥ ब्बत्पितारो अग्ने । ब्बत्पितार इति ब्बत्-पितारः । अग्ने देवाः । देवास्ब्बामाहुतयः । ब्बामाहुतयस्ब्बद्विवाचनाः । ब्बामाहुतय इति ब्बां आहुतयः । ब्बद्विवाचना इति ब्बत्-विवाचनाः ॥ सं मां । मामायुषा । आयुषा सं । सं गौपत्येन । गौपत्येन सुहिते । सुहिते मा । सुहित इति सु- हिते । मा धाः । धा इति धाः ॥ अयमग्निः । अग्निः श्रेष्ठतमः । श्रेष्ठतमोऽयं । श्रेष्ठतम इति श्रेष्ठ-तमः । अयं भगवत्तमः । भगवत्तमोऽयं । भगवत्तम इति भगवत्-तमः । अयꣳ सहस्रसातमः । सहस्रसातम इति सहस्र-सातमः ॥ अस्मा अस्तु । अस्तु सुवीर्यै । सुवीर्यमिति सु-वीर्यै ॥ मनो ज्योतिः । ज्योतिर्जुषतां । जुषतामाज्यै । आज्यं विच्छिन्नं । विच्छिन्नं यज्ञं । विच्छिन्नमिति वि-छिन्नं । यज्ञꣳ सं । समिमं । इमं दधातु । दधाबिति दधातु ॥ या इष्टाः । इष्टा उपसः । उपसो निम्रुचः । निम्रुचश्च । निम्रुच इति नि-म्रुचः । च ताः । ताः सं । सं दधामि । दधामि हविषा । हविषा घृतेनं । घृतेनेति घृतेनं ॥ पयस्वतीरोषधयः ()

काण्ड -1, प्रपाठक -5, अनुवाक -10, अनुवाक सूक्तम -3,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -याजमानम्,

। ओषधयः पयस्वत् । पयस्वद्वीरुधाँ । वीरुधां पयः । पय इति पयः । अपां पयसः । पयसो यत् । यत्पयः । पयस्तेन । तेन मां । मामिंद्र । इंद्र सं । सꣳ सृज । सृजेतिं सृज ॥ अग्ने व्रतपते । व्रतपते व्रतं । व्रतपत इतिं व्रत-पते । व्रतं चरिष्यामि । चरिष्यामि तत् । तच्छकेयं । शकेयं तत् । तन्मे । मे राध्यतां । राध्यतामितिं राध्यतां ॥ अग्निꣳ होतारं । होतारमिह । इह तं । तꣳ हुवे । हुवे देवान् । देवान्, यज्ञियान् । यज्ञियानिह । इह यान् । यान् हवामहे । हवामह इति हवामहे ॥ आ यंतु । यंतु देवाः । देवाः सुमनस्यमानाः । सुमनस्यमाना वियंतु । सुमनस्यमाना इतिं सु-मनस्यमानाः । वियंतु देवाः । देवा हविषः । हविषो मे । मे अस्य । अस्येत्यस्य ॥ कस्त्वाँ । त्वा युनक्ति । युनक्ति सः । स त्वाँ । त्वा युनक्तु । युनक्तु यानिं । यानिं घर्मे । घर्मे कपालानि । कपालान्युपचिन्वंतिं । उपचिन्वंतिं वेधसः । उपचिन्वंतीत्युप-चिन्वंतिं ()

काण्ड -1, प्रपाठक -5, अनुवाक -10, अनुवाक सूक्तम -4,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -याजमानम्,

। वेधस इतिं वेधसः ॥ पूष्णस्तानिं । तान्यपिं । अपिं व्रते । व्रत इंद्रवायू । इंद्रवायू वि । इंद्रवायू इतींद्र-वायू । विमुंचतां । मुंचतामितिं मुंचतां ॥ अभिन्नो घर्मः । घर्मो जीरदानुः । जीरदानुर्यतः । जीरदानुरितिं जीर-दानुः । यत आत्तः । आत्तस्तत् । तदगन्न् । अगन्पुनः । पुनरिति पुनः ॥ इध्मो वेदिः । वेदिः परिधयः । परिधयश्च । परिधय इतिं परि-धयः । च सर्वे । सर्वे यज्ञस्य । यज्ञस्यायुः । आयुरनु । अनु सं । सं चरंति । चरंतीतिं चरंति ॥ तंयस्त्रिꣳशत्तंतवः । त्रयस्त्रिꣳशदिति त्रयः-त्रिꣳशत् । तंतवो ये । ये वितन्निरे । वितन्निरे ये । वितन्निर इतिं वि-तन्निरे । य इमं । इमं यज्ञं । यज्ञꣳ स्वधयाँ । स्वधया ददंते । स्वधयेतिं स्व-धयाँ । ददंते तेषाँ । तेषाँ छिन्नं । छिन्नं प्रतिं । प्रत्येतत् । एतद्दधामि । दधामि स्वाहाँ । स्वाहा घर्मः । घर्मो देवान् । देवाꣳ अपिं । अप्येतु । एत्वित्येतु () ॥॥

काण्ड -1, प्रपाठक -5, अनुवाक -11, अनुवाक सूक्तम -1,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -याज्याः,

वैश्वानरो नः । नु ऊत्या । *ऊत्या प्र । आ प्र । प्रयातु । यातु परावतः । परावत इति परा-वतः ॥ अग्निरुक्थेन । उक्थेन वाहसा । वाहसेति वाहसा ॥ ऋतावानं वैश्वानरं । ऋतावानमित्यृत-वानं । वैशानरमृतस्य । ऋतस्य ज्योतिषः । ज्योतिष्पतिं । पतिमिति पतिं ॥ अजस्रं घर्मं । घर्ममीमहे । ईमह इतीमहे ॥ वैश्वानरस्य दश्सनाभ्यः । दश्सनाभ्यो बृहत् । बृहदरिणात् । अरिणादेकः । एकः स्वपस्यया । स्वपस्यया कविः । स्वपस्ययेति सु-अपस्यया । कविरिति कविः ॥ उभा पितरा । पितरामहयन्न् । महयन्नजायत । अजायताग्निः । अग्निर्द्यावापृथिवी । द्यावापृथिवी भूरि-रेतसा । द्यावापृथिवी इति द्यावा-पृथिवी । भूरिरेतसेति भूरि-रेतसा ॥ पृष्टो दिवि । दिवि पृष्टः । पृष्टो अग्निः । अग्निः पृथिव्यां । पृथिव्यां पृष्टः । पृष्टो विश्वाः । विश्वा ओषधीः । ओषधीरा । आविवेश । विवेशेति विवेश ॥ वैश्वानरः सहसा । सहसा पृष्टः । पृष्टो अग्निः । अग्निः सः । स नः । नो दिवा । दिवा सः ()

काण्ड -1, प्रपाठक -5, अनुवाक -11, अनुवाक सूक्तम -2,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -याज्याः,

। स रिषः । रिषः पातु । पातु नक्तं । नक्तमिति नक्तं ॥ जातो यत् । यदग्ने । अग्ने भुवना । भुवना व्यख्यः । व्यख्यः पशुं । व्यख्य इति वि-अख्यः । पशुं न । न गोपाः । गोपा इर्यः । गोपा इति गो-पाः । इर्यः परिज्मा । परिज्मेति परि-ज्मा ॥ वैश्वानर ब्रह्मणे । ब्रह्मणे विंद । विंद गातुं । गातुं यूयं । यूयं पात । पात स्वस्तिभिः । स्वस्तिभिः सदा । स्वस्तिभिरिति स्वस्ति-भिः । सदा नः । नु इति नः ॥ ब्रमग्ने । अग्ने शोचिषा । शोचिषा शोशुचानः । शोशुचान आ । आरोदसी । रोदसी अपृणाः । रोदसी इति रोदसी । अपृणा जायमानः । जायमान इति जायमानः । ब्रं देवान् । देवाश् अभिशस्तेः । अभिशस्तेरमुंचः । अबिशस्तेरित्यभि-शस्तेः । अमुंचो वैश्वानर । वैश्वानर जातवेदः । जातवेदो महिब्रा । जातवेद इति जात-वेदः । महिब्रेति महि-ब्रा । अस्माकमग्ने । अग्ने मघवत्सु । मघवत्सु धारय ।

म॒घव॒त्स्विति॑ म॒घव॑त्-सु । धा॒र॒या॒मि॒ । अना॑मि क्ष॒त्रं । क्ष॒त्रम॒जर॑म् । अ॒जर॑ꣳ सु॒वीर्य॑म् । सु॒वीर्य॒मिति॑ सु-वीर्य॑म् ॥ व॒यं ज॑येम । ज॒येम॒ श॒तिन॑म् । श॒तिन॑ꣳ सहस्रि॒ण॑म् । स॒ह॒स्रि॒ण॒ꣳ वैश्वा॑नर ()

काण्ड -1, प्रपाठक -5, अनुवाक -11, अनुवाक सूक्तम -3,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -याज्याः,

वैश्वा॑नर॒ वाज॑म् । वाज॑मग्ने । अ॒ग्ने॒ तव॑ । तवो॒तिभिः॑ । ऊ॒तिभि॒रित्यू॒ति-भिः॑ ॥ वैश्वा॑नरस्य॒ सु॒म॒तौ । सु॒म॒तौ स्या॑म । सु॒म॒ताविति॑ सु-म॒तौ । स्या॒म॒ राजा॑नम् । राजा॒ हिक॑म् । हिक॑म् भुव॑नानाम् । भुव॑नानामभिश्रीः । अ॒भि॒श्रीरि॑त्य॑भि-श्रीः ॥ इ॒तो जा॒तः । जा॒तो विश्व॑म् । विश्व॑मि॒दं । इ॒दं वि । वि च॑ष्टे । च॒ष्टे॒ वैश्वा॑नरः । वैश्वा॑नरो यत॑ते । यत॑ते॒ सूर्ये॑ण । सूर्ये॑णेति॒ सूर्ये॑ण ॥ अव॑ ते । ते॒ हेड॑ः । हेड॒ो॒ वरुण । व॒रु॒ण॒ नमो॑ऽभिः । नमो॑भि॒रव॑ । नमो॑भि॒रिति॒ नमः॑-भिः । अव॑ य॒ज्ञेभिः॑ । य॒ज्ञेभि॑-रीमहे । ई॒म॒हे॒ ह॒विर्भिः॑ । ह॒विर्भि॒रिति॑ ह॒विः-भिः॑ ॥ क्षय॑न्नस्मभ्य॑म् । अ॒स्मभ्य॑-मसुर । अ॒स्मभ्य॒मित्य॒स्म-भ्य॑म् । असुर प्रचेतः । प्र॒चे॒तो॒ राज॑न्न् । प्र॒चे॒त॒ इति॑ प्र-चे॒तः । राज॒न्नेनाꣳ॑सि । एना॑ꣳसि शिश्रथः । शि॒श्र॒थः॒ कृ॒तानि॑ । कृ॒तानी॑ति कृ॒तानि॑ ॥ उद्उ॑त्तमं । उ॒त्तमं व॑रुण । उ॒त्तम॒मित्यु॒त्-त॒मं॒ । व॒रु॒ण॒पाश॑म् । पाश॑-म॒स्मत् । अ॒स्मदव॑ । अवा॑धमं । अ॒धमं वि । वि म॑ध्य॒मं । म॒ध्य॒मꣳ श्रथाय । श्रथा॑येति॒ श्रथाय ॥ अथा॑ व॒यं । व॒यमा॑दित्य ()

काण्ड -1, प्रपाठक -5, अनुवाक -11, अनुवाक सूक्तम -4,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -याज्याः,

। आ॒दि॒त्य॒ व्र॒ते । व्र॒ते तव॑ । तवा॑नागसः । अना॑गसो॒ अदि॑तये । अदि॑तये स्याम । स्या॒मेति॑ स्याम ॥ दधिक्राव्ण्णो॑ अकारिषं । दधिक्राव्ण॒ इति॑ दधि-क्राव्ण॑ः । अ॒का॒रि॒ष॒ꣳ जि॒ष्णोः । जि॒ष्णोरश्व॑स्य । अश्व॑स्य वा॒जिन॑ः । वा॒जिन॒ इति॑ वा॒जिन॑ः ॥ सु॒रभि न॑ः । नो॒ मुखा॑म् । मुखा॑ करत् । क॒र॒त्प्र । प॑णः । न॒ आयू॑ꣳषि । आयू॑ꣳषि तारिषत् । ता॒रि॒ष॒दिति॑ तारिषत् ॥ आ दधि॑क्राः । दधि॑क्राः शव॑सा । दधि॑क्रा॒ इति॑ दधि-क्राः । शव॑सा॒ पच॑ं । पच॑ं कृ॒ष्टीः । कृ॒ष्टीः सूर्यः॑ । सूर्य॑

इव । इव ज्योतिषा । ज्योतिषाऽपः । अपस्तान । तानेति ततान ॥ सहस्रसाः शतसा । सहस्रसा इति सहस्र-साः । शतसावाजी । शतसा इति शत-साः । वाज्यर्वा । अर्वा पृणक्तु । पृणक्तु मध्वा । मध्वा सं । समिमा । इमा वचांस्सि । वचास्सीति वचांस्सि ॥ अग्नि- र्मूर्धा । मूर्धा भुवः । भुव इति भुवः ॥ मरुतो यत् । यद्ध । हवः । वो दिवः । दिवः सुम्नायंतः । सुम्नायंतो हवामहे । सुम्नायंत इति सुम्न-यंतः । हवामह इति हवामहे ॥ आ तु । तू नः ()

काण्ड -1, प्रपाठक -5, अनुवाक -11, अनुवाक सूक्तम -5,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -याज्याः,

। न उप । उप गंतन । गंतनेति गंतन ॥ यावः । वः शर्म । शर्म शशमानाय । शशमानाय सति । सति त्रिधातूनि । त्रिधातूनि दाशुषे । त्रिधातूनीति त्रि-धातूनि । दाशुषे यच्छत । यच्छताधि । अधीत्यधि ॥ अस्मभ्यं तानि । अस्मभ्यमित्यस्म-भ्यं । तानि मरुतः । मरुतो वि । वि यंत । यंत रयिं । रयिं नः । नो धत्त । धत्त वृषणः । वृषणः सुवीरे । सुवीरमिति सु-वीरे । अदितिर्नः । न उरुष्यतु । उरुष्यदितिः । अदितिः शर्म । शर्म यच्छतु । यच्छदिति यच्छतु ॥ अदितिः पातु । पादꣳहसः । अꣳहस इत्यꣳहसः ॥ महीमु । ऊषु । सु मातरे । मातरꣳ सुव्रतानाम् । सुव्रतानामृतस्य । सुव्रतानामिति सु-व्रतानाम् । ऋतस्य पत्नीम् । पत्नीमवसे । अवसे हुवेम । हुवेमेति हुवेम ॥ तु विक्षत्रामजरंतीं । तुविक्षत्रामिति तुवि-क्षत्रां । अजरंती मुरूचीं । उरूचीꣳ सुशर्माणं । सुशर्माणमदितिं । सुशर्माणमिति सु-शर्माणं । अदितिꣳ सुप्रणीतिं । सुप्रणीतिमिति सु-प्रणीतिं ॥ सुत्रामाणं पृथिवीं । सुत्रामाणमिति सु-त्रामाणं । पृथिवीं द्यां । द्यामनेहसं । अनेहसꣳ सुशर्माणं । सुशर्माणमदितिं । सुशर्माणमिति सु-शर्माणं । अदितिꣳ सुप्रणीतिं । सुप्रणीतिमिति सु-प्रणीतिं ॥ दैवीं नावं । नावꣳ स्वरित्रां । स्वरित्रामनागसं । स्वरित्रामिति सु-अरित्रां । अनागसमस्रवंतीं । अस्रवंतीमा । आरुहेम । रुहेमा स्वस्तये । स्वस्तय इति स्वस्तये ॥ इमाꣳ सु । सु नावं । नाव मा । आरुहं । अरुहꣳ शतारित्रां । शतारित्राꣳ शतस्क्यां । शतारित्रामिति शत-अरित्रां । शतस्क्यामिति शत-स्क्यां ॥ अच्छिद्रां पारयिष्णुं । पारयिष्णुमिति पारयिष्णुं () ॥॥

काण्ड -1, प्रपाठक -6, अनुवाक -1, अनुवाक सूक्तम -1,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -याजमानम्,

॥ इति प्रथमकांडे पंचमप्रश्नस्य क्रमपाठः समाप्तः ॥ क्रमपाठः सं ब्बाँ । ब्बा सिंचामि । सिंचामि यज्ञंषा । यज्ञंषा प्रजां । प्रजा- मायुः । प्रजामिति प्र-जाम् । आयुर्धनँ । धनं च ॥ चेतिं च । बृहस्पतिं-प्रसूतो यजमानः । बृहस्पतिंप्रसूत इति बृहस्पतिं-प्रसूतः । यजमान इह । इह मा । मा रिंषत् । रिंषदितिं रिषत् ॥ आज्यंमसि । असि सत्यम् । सत्यमंसि । असि सत्यस्यं । सत्यस्याध्यंक्षं । अध्यंक्षमसि । अध्यंक्षमित्यधिं-अक्षं । असि हविः । हविरंसि । असि वैश्वानरं । वैश्वानरं वैँश्वदेवं । वैश्वदेवमुत्पूंतशुष्मं । वैश्वदेवमितिं वैश्व-देवं । उत्पूंतशुष्मꣳ सत्यौजाँः । उत्पूंतशुष्ममित्युत्पूंत-शुष्मं । सत्यौजाः सहः । सत्यौजा इतिं सत्य-ओजाः । सहोंसि । असि सहंमानं । सहंमान-मसि । असि सहंस्व । सहस्वारांतीः । अरांतीः सहंस्व । सहंस्वारातीयतः । अरातीयतः सहंस्व । सहंस्व पृतंनाः । पृतंनाः सहंस्व । सहंस्व पृतन्यतः । पृतन्यत इतिं पृतन्यतः ॥ सहस्रंवीर्यमसि । सहस्रंवीर्यमितिं सहस्रं-वीर्यं । असि तत् । तन्माँ । मा जिन्व । जिन्वाज्यंस्य । आज्यस्याज्यँ । आज्यंमसि । असि सत्यस्यं । सत्यस्यं सत्यं । सत्यमंसि । असि सत्यायुः ()

काण्ड -1, प्रपाठक -6, अनुवाक -1, अनुवाक सूक्तम -2,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -याजमानम्,

। सत्यायुंरसि । सत्यायुरितिं सत्य-आयुः । असि सत्यशुंष्मं । सत्यशुंष्ममसि । सत्यशुंष्ममितिं सत्य-शुष्मं । असि सत्येनं । सत्येनं ब्बा । ब्बाऽभि । अभि घारयामि । घारयामि तस्यं । तस्यं ते । ते भक्षीय । भक्षीय पंचानां । पंचानां ब्बाँ । ब्बा वातांनां । वातांनां यंत्रायं । यंत्रायं धर्त्रायं । धर्त्रायं गृह्णामि । गृह्णामि पंचानां । पंचानां ब्बाँ । ब्बर्तूनां । ऋतूनां यंत्रायं । यंत्रायं धर्त्रायं । धर्त्रायं गृह्णामि । गृह्णामि पंचानां । पंचानां ब्बाँ । ब्बा दिशां । दिशां यंत्रायं ।

यं॒त्राय॑ धर्त्राय॑ । धर्त्राय॑ गृह्णामि । गृह्णामि॒ पंचानां । पंचानां ब्बाँ॑ । ब्बा॒ पंच॒जना॒नाँ॑ । पंच॒जना॒नाँ॑ यं॒त्राय॑ ।

पंच॒जना॒नामि॑ति॒ पंच-जना॒नाँ॑ । यं॒त्राय॑ धर्त्राय॑ । धर्त्राय॑ गृह्णामि । गृह्णामि॒ चरोः । चरोस्ब्बाँ॑ । ब्बा॒ पंच॑बिलस्य ।

पंच॑बिलस्य यं॒त्राय॑ । पंच॑बिल॒स्येति॒ पंच॑-बिल॒स्य॒ । यं॒त्राय॑ धर्त्राय॑ । धर्त्राय॑ गृह्णामि । गृह्णामि॒ ब्रह्म॑णः । ब्रह्म॑णस्ब्बा । ब्बा॒

तेज॑से । तेज॑से यं॒त्राय॑ । यं॒त्राय॑ धर्त्राय॑ । धर्त्राय॑ गृह्णामि । गृह्णामि॒ क्षत्रस्य॑ । क्षत्रस्य॑ ब्बा । ब्बौज॑से । ओज॑से यं॒त्राय॑

()

काण्ड -1, प्रपाठक -6, अनुवाक -1, अनुवाक सूक्तम -3,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -याजमानम्,

यं॒त्राय॑ धर्त्राय॑ । धर्त्राय॑ गृह्णामि । गृह्णामि॒ विशे । विशे ब्बाँ॑ । ब्बा॒ यं॒त्राय॑ । यं॒त्राय॑ धर्त्राय॑ । धर्त्राय॑ गृह्णामि । गृह्णामि॒

सुवीर्या॑य । सुवीर्या॑य ब्बा । सुवीर्या॒येति॑ सु-वीर्या॑य । ब्बा॒ गृह्णामि॒ । गृह्णामि॒ सुप्र॒जास्ब्बाय॑ । सुप्र॒जास्ब्बाय॑ ब्बा ।

सुप्र॒जास्ब्बाये॑ति॒ सुप्रजाः-ब्बाय॑ । ब्बा॒ गृह्णामि॒ । गृह्णामि॒ रा॒यः । रा॒यस्पोषा॑य । पोषा॑य ब्बा । ब्बा॒ गृह्णामि॒ । गृह्णामि॒

ब्रह्म॒वर्च॒साय॑ । ब्रह्म॒वर्च॒साय॑ ब्बा । ब्रह्म॒वर्च॒साये॑ति॒ ब्रह्म-वर्च॒साय॑ । ब्बा॒ गृह्णामि॒ । गृह्णामि॒ भूः । भूरस्माकँ॑ । अ॒स्माक॑ꣳ

ह॒विः । ह॒विर्दे॒वानाँ॑ । दे॒वानां॑- मा॒शिषः॑ । आ॒शिषो॒ यज॑मानस्य । आ॒शिष॒ इत्या॑-शिषः॑ । यज॑मानस्य दे॒वानाँ॑ । दे॒वानाँ॑

ब्बा । ब्बा॒ दे॒वता॑भ्यः । दे॒वता॑भ्यो गृह्णामि । गृह्णामि॒ काम्या॑य । काम्या॑य ब्बा । ब्बा॒ गृह्णामि॒ । गृह्णामी॑ति॒ गृह्णामि () ॥॥

काण्ड -1, प्रपाठक -6, अनुवाक -2, अनुवाक सूक्तम -1,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -याजमानम्,

ध्रु॒वोऽसि॑ । अ॒सि॒ ध्रु॒वः । ध्रु॒वोऽहं । अ॒हꣳ स॑ञ्जा॒तेषु॑ । स॒ञ्जा॒तेषु॑ भूयासं । स॒ञ्जा॒तेष्वि॑ति॒ स-जा॒तेषु॑ । भू॒या॒सं॒ धीरः॑ ।

धीर॒श्चेत्ता॑ । चेत्ता॑ वसु॒वित् । व॒सु॒विदु॒ग्रः । व॒सु॒विदि॑ति॒ वसु-वित् । उ॒ग्रोऽसि । अ॒स्यु॒ग्रः । उ॒ग्रोऽहं । अ॒हꣳ स॑ञ्जा॒तेषु॑ ।

स॒ञ्जा॒तेषु॑ भूयासं । स॒ञ्जा॒तेष्वि॑ति॒ स- जा॒तेषु॑ । भू॒या॒स॒मु॒ग्रः । उ॒ग्रश्चेत्ता॑ । चेत्ता॑ वसु॒वित् । व॒सु॒विद॑भि॒भूः । व॒सु॒विदि॑ति॒

वसु-वित् । अभिभूरसि । अभिभूरित्यभि-भूः । अस्यभिभूः । अभि-भूरहं । अभिभूरित्यभि-भूः । अहꣳ संजातेषु । सजातेषु भूयासं । सजातेष्वितिं स-जातेषु । भूयासमभि भूः । अभिभूश्चेत्ताँ । अभिभूरित्यभि-भूः । चेत्ता वसुवित् । वसुविद्युनज्मि । वसुविदितिं । वसु-वित् । युनज्मि त्वा । त्वा ब्रह्मणा । ब्रह्मणा दैव्येन । दैव्येन हव्यायं । हव्यायास्मै । अस्मै वोढवे । वोढवे जातवेदः । जातवेद इतिं जात-वेदः ॥ इधानास्त्वा । त्वा सुप्रजसः । सुप्रजसः सुवीराः । सुप्रजस इतिं सु-प्रजसः । सुवीरा ज्योक् । सुवीरा इतिं सु-वीराः । ज्योग्जीवेम । जीवेम बलिहृतः । बलिहृतो वयं । बलिहृत इति बलि-हृतः । वयं तवँ । त इतिं ते ॥ यन्मे । मे अग्ने । अग्ने अस्य । अस्य यज्ञस्यं । यज्ञस्य रिष्याँत् ()

काण्ड -1, प्रपाठक -6, अनुवाक -2, अनुवाक सूक्तम -2,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -याजमानम्,

। रिष्यादत् । यद्वाँ । वा स्कंदाँत् । स्कंदा- दाज्यस्य । आज्यस्योत । उत विष्णो । विष्णो इतिं विष्णो ॥ तेनं हन्मि । हन्मि सपत्नँ । सपत्नं दुर्मरायुं । दुर्मरायुमा । दुर्मरायुमितिं दुः-मरायुं । ऐनँ । एनं दधामि । दधामि निर्ऋत्याः । निर्ऋत्या उपस्थैं । निर्ऋत्या इति निः-ऋत्याः । उपस्थ इत्युप-स्थे ॥ भूर्भुवः । भुवस्सुवः । सुवरुच्छुष्मः । उच्छुष्मो अग्ने । उच्छुष्म इत्युत्-शुष्मः । अग्ने यजमानाय । यजमानायैधि । एधि निशुष्मः । निशुष्मो अभिदासंते । निशुष्म इति नि-शुष्मः । अभिदासत इत्यभि दासंते । अग्ने देवैद्ध । देवैद्धमन्विद्ध । देवेद्धेति देव- इद्ध । मन्विद्ध मंद्रंजिह्व । मन्विद्धेति मनु-इद्ध । मंद्रंजिह्वा मर्त्यस्य । मंद्रंजिह्वेति मंद्र-जिह्व । अमर्त्यस्य ते । ते होतः । होतर्मूर्धन् । मूर्धन्ना । आ जिघर्मि । जिघर्मि रायः । रायस्पोषाय । पोषाय सुप्रजास्त्वायं । सुप्रजास्त्वायं सुवीर्याय । सुप्रजास्त्वायेतिं सुप्रजाः-त्वायं । सुवीर्याय मनः । सुवीर्यायेतिं सु-वीर्याय । मनोऽसि । असि प्राजापत्यं । प्राजापत्यं मनसा । प्राजापत्यमितिं प्राजा-पत्यं । मनसा मा । मा भूतेनं । भूतेना । आ विश । विश वाक् । वागसि । अस्येंद्री । ऐंद्री संपत्न-क्षयणी ()

काण्ड -1, प्रपाठक -6, अनुवाक -2, अनुवाक सूक्तम -3,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -याजमानम्,

सपब्रक्षयणी वाचा । सपब्रक्षयणीति सपब्र-क्षयणी । वाचा माँ । मेंद्रियेण । इंद्रियेणा । आ विंश । विश वसंतं । वसंतमृतूनां । ऋतूनां प्रींणामि । प्रीणामि सः । स माँ । मा प्रीतः । प्रीतः प्रींणातु । प्रीणातु ग्रीष्मं । ग्रीष्ममृतूनां । ऋतूनां प्रींणामि । प्रीणामि सः । स माँ । मा प्रीतः । प्रीतः प्रींणातु । प्रीणातु वर्?षाः । वर्?षाः ऋतूनां । ऋतूनां प्रींणामि । प्रीणामि ताः । ता माँ । मा प्रीताः । प्रीताः प्रींणंतु । प्रीणंतु शरदँ । शरद- मृतूनां । ऋतूनां प्रींणामि । प्रीणामि सा । सा माँ । मा प्रीता । प्रीता प्रींणातु । प्रीणातु हेमंतशिशिरौ । हेमंतशिशिरावृतूनां । हेमंतशिशिराविति हेमंत-शिशिरौ । ऋतूनां प्रींणामि । प्रीणामि तौ । तौ माँ । मा प्रीतौ । प्रीतौ प्रींणीतां । प्रीणीतामग्नीषोमंयोः । अग्नीषोमंयोरहं । अग्नीषोमंयोरित्यग्नी-सोमंयोः । अहं दैवयज्ययाँ । दैवयज्यया चक्षुंष्मान् । दैव यज्ययेति देव-यज्ययाँ । चक्षुंष्मान्भूयासं । भूयासमग्नेः । अग्नेरहं । अहं दैवयज्ययाँ । दैवयज्ययाँन्नादः । दैवयज्ययेति देव-यज्ययाँ । अन्नादो भूंयासं । अन्नाद इत्यंन्न- अदः ()

काण्ड -1, प्रपाठक -6, अनुवाक -2, अनुवाक सूक्तम -4,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -याजमानम्,

। भूयासं दब्धिंः । दब्धिंरसि । अस्यद्धंः । अदंब्धो भूयासं । भूयासममुं । अमुं दंभेयं । दंभेयमग्नीषोमंयोः । अग्नीषोमंयोरहं । अग्नीषोमंयोरित्यग्नी-सोमंयोः । अहं दैवयज्ययाँ । दैवयज्यया वृत्रहा । दैवयज्ययेति देव-यज्ययाँ । वृत्रहा भूंयासं । वृत्रहेति वृत्र-हा । भूयासमिंद्राग्नियोः । इंद्राग्नियोरहं । इंद्राग्नियोरितींद्र-अग्नियोः । अहं दैवयज्ययाँ । दैवयज्ययैंद्रियावी । दैवयज्ययेति देव-यज्ययाँ । इंद्रियाव्यंन्नादः । अन्नादो भूंयासं । अन्नाद इत्यंन्न-अदः । भूयासमिंद्रंस्य । इंद्रंस्याहं । अहं दैवयज्ययाँ । दैवयज्ययैंद्रियावी । दैव यज्ययेति देव- यज्ययाँ । इंद्रियावीभूंयासं । भूयासं महेंद्रस्यं । महेंद्रस्याहं । महेंद्रस्येति महा-इंद्रस्यं । अहं दैवयज्ययाँ । दैवयज्यया जेमानँ । दैवयज्ययेति देव-यज्ययाँ । जेमानं महिमानँ । महिमानं गमेयं । गमेयमग्नेः । अग्ने स्विंष्टकृतः । स्विष्टकृतोऽहं । स्विष्टकृत इति स्विष्ट-कृतः । अहं

देवयज्ययाँ । देवयज्ययायुष्मान् । देवयज्ययेति देव-यज्ययाँ । आयुष्मान्, यज्ञेन । यज्ञेन प्रतिष्ठां । प्रतिष्ठां गमेयं । प्रतिष्ठामिति प्रति-स्थाम् । गमेयमिति गमेयं () ॥॥

काण्ड -1, प्रपाठक -6, अनुवाक -3, अनुवाक सूक्तम -1,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -याजमानम्,

अग्निर्माँ । मा दुरिष्टात् । दुरिष्टात्पातु । दुरिष्टादिति दुः-इष्टात् । पातु सविता । सविताघशꣳसात् । अघशꣳसादः । अघशꣳसादित्यघ-शꣳसात् । यो मैँ । मेऽति । अति दूरे । दूरे रातीयति । अरातीयति तं । तमेतेन । एतेन जेषं । जेषꣳ सुरूपवर्पवर्णे । सुरूपवर्पवर्ण आ । सुरूपवर्पवर्ण इति सुरूप-वर्षवर्णे । एहि । इहीमान् । इमान्भद्रान् । भद्रान्दुर्यान् । दुर्याꣳ अभि । अभ्या । एहि । इहि माम् । मामनुव्रता । अनुव्रतानि । अनुव्रतेत्यनु-व्रता । न्यु । उशीर्?षाणिं । शीर्?षाणिं मृड्व । मृड्वमीडेँ । इड आ । एहि । इह्यदिते । अदित आ । एहि । इहि सरस्वति । सरस्वत्या । एहि । इहि रंतिः । रंतिरसि । असि रमतिः । रमतिरसि । असि सूनरीँ । सूनर्यसि । असि जुष्टेँ । जुष्टे जुष्टिँ । जुष्टिं ते । तेशीय । अशीयोप- हूते । उपहोत उपहूव । उपहूत इत्युप-हूते । उपहूवं तेँ । उपहूवमित्युप-हूवं ()

काण्ड -1, प्रपाठक -6, अनुवाक -3, अनुवाक सूक्तम -2,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -याजमानम्,

। तेऽशीय । अशीय सा । सा मैँ । मे सत्या । सत्याशीः । आशीरस्य । आशीरित्याँ-शीः । अस्य यज्ञस्य । यज्ञस्य भूयात् । भूयादरेडता । अरेडता मनसा । मनसा तत् । तच्छकेयं । शकेयं यज्ञः । यज्ञोदिवँ । दिवꣳ रोहतु । रोहतु यज्ञः । यज्ञो दिवँ । दिवं गच्छतु । गच्छतु यः । यो देवयानः । देवयानः पंथाँ । देवयान इति देव-यानः । पंथास्तेन । तेन यज्ञः । यज्ञो देवान् । देवाꣳ अपि । अप्येतु । एत्वस्मासु । अस्मास्विंद्रः । इंद्र इंद्रियं । इंद्रियं दधातु ।

दधाद्बस्मान् । अस्मान् रायः । राय उत । उत यज्ञाः । यज्ञाः सचंतां । सचंतामस्मासु । अस्मासु संतु सत्याशिषः । आशिषः सा । आशिष इत्याँ-शिषः । सा नः । नः प्रिया । प्रिया सुप्रतूर्तिः । सुप्रतूर्तिर्मघोनी । सुप्रतूर्तिरितिं सु-प्रतूर्तिः । मघोनी जुष्टिः । जुष्टिरसि । असि जुषस्व । जुषस्व नः । नो जुष्टा । जुष्टा नः ()

काण्ड -1, प्रपाठक -6, अनुवाक -3, अनुवाक सूक्तम -3,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -याजमानम्,

। नोऽसि । असि जुष्टिं । जुष्टिं ते । ते गमेयं । गमेयं मनः । मनो ज्योतिः । ज्योतिर्जुषतां । जुषतामाज्यं । आज्यं विच्छिन्नं । विच्छिन्नं यज्ञं । विच्छिन्नमिति वि-छिन्नं । यज्ञꣳ सं । समिमं । इमं दधातु । दधाबितिं दधातु ॥ बृहस्पतिस्तनुतां । तनुतामिमं । इमं नः । नो विश्वे । विश्वे देवाः । देवा इह । इह मादयंताम् । मादयंतामिति मादयंताम् ॥ ब्रध्न पिन्वस्व । पिन्वस्व ददतः । ददतो मे । मे मा । मा क्षायि । क्षायि कुर्वतः । कुर्वतो मे । मे मा । मोपं । उपं दसत् । दसत्प्रजापतेः । प्रजापतेर्भागः । प्रजापतेरितिं प्रजा-पतेः । भागोसि । अस्यूर्जस्वान् । ऊर्जस्वान् पयस्वान् । पयस्वान् प्राणापानौ । प्राणापानौ मे । प्राणापानाविति प्राण-अपानौ । मे पाहि । पाहि समानव्यानौ । समानव्यानौ मे । समानव्यानाविति समान व्यानौ । मे पाहि । पाह्युदानव्यानौ । उदानव्यानौ मे । उदानव्यानावित्युदान-व्यानौ । मे पाहि । पाह्यक्षितः । अक्षितोऽसि । अस्यक्षित्यै । अक्षित्यै बा । बा मा । मा मे । मे क्षेष्ठाः । क्षेष्ठा अमुत्र । अमुत्रामुष्मिन् । अमुष्मिन्लोके । लोक इतिं लोके () ॥॥

काण्ड -1, प्रपाठक -6, अनुवाक -4, अनुवाक सूक्तम -1,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -याजमानम्,

बर्हिषोऽहं । अहं देवयज्ययाँ । देवयज्ययाँ प्रजावाँन् । देवयज्ययेतिं देव-यज्ययाँ । प्रजावाँन्भूयासं । प्रजावानितिं प्रजा-वान् । भूयासं नराशꣳसस्य । नराशꣳसस्याहं । अहं देवयज्ययाँ । देवयज्ययां पशुमान् । देवयज्ययेतिं देव-

यज्यया॑ । पशुमान्भूयासं । पशुमानिति॑ पशु-मान् । भूयासमग्नेः । अग्नेः स्विष्टकृतः॑ । स्विष्टकृतो॑ऽहं । स्विष्टकृत इति॑ स्विष्ट-कृतः॑ । अहं॑ देवयज्यया॑ । देवयज्यया युष्मान् । देवयज्ययेति॑ देव-यज्यया॑ । आयुष्मान्, यज्ञेन॑ । यज्ञेन॑ प्रतिष्ठां । प्रतिष्ठां गमेयं । प्रतिष्ठामिति॑ प्रति-स्थाम् । गमेयमग्नेः । अग्नेरहं । अहमुज्जि॑तिम् । उज्जि॑तिमनु॑ । उज्जि॑तिमित्युत्-जि॑ति॑ । अनूत् । उज्जे॑षं । जे॑षꣳ सोम॑स्य । सोम॑स्याहं । अहमुज्जि॑तिं । उज्जि॑तिमनु॑ । उज्जि॑तिमित्युत्-जि॑ति॑ । अनूत् । उज्जे॑षं । जे॑षमग्नेः । अग्नेरहं । अहमुज्जि॑तिम् । उज्जि॑तिमनु॑ । उज्जि॑तिमित्युत्-जि॑ति॑ । अनूत् । उज्जे॑षं । जे॑षमग्नीषोम॑योः । अग्नीषोम॑योरहं । अग्नीषोम॑योरित्यग्नी-सोम॑योः । अहमुज्जि॑तिं । उज्जि॑तिमनु॑ । उज्जि॑तिमित्युत्-जि॑ति॑ । अनूत् । उज्जे॑षं । जे॑षमिंद्राग्नियोः । इंद्राग्नियोरहं । इंद्राग्नियोरितींद्र-अग्नियोः । अहमुज्जि॑तिं । उज्जि॑तिमनु॑ । उज्जि॑तिमित्युत्-जि॑ति॑ । अनूत् । उज्जे॑षं । जे॑षमिंद्र॑स्य । इंद्र॑स्याहं ()

काण्ड -1, प्रपाठक -6, अनुवाक -4, अनुवाक सूक्तम -2,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -याजमानम्,

। अहमुज्जि॑तिं । उज्जि॑तिमनु॑ । उज्जि॑तिमित्युत्-जि॑ति॑ । अनूत् । उज्जे॑षं । जे॑षं महेंद्र॑स्य॑ । महेंद्रस्याहं । महेंद्र॑स्येति॑ महा-इंद्र॑स्य॑ । अहमुज्जि॑तिं । उज्जि॑तिमनु॑ । उज्जि॑तिमित्युत्-जि॑ति॑ । अनूत् । उज्जे॑षं । जे॑षमग्नेः । अग्नेः स्विष्टकृतः॑ । स्विष्टकृतो॑ऽहं । स्विष्टकृत इति॑ स्विष्ट-कृतः॑ । अहमुज्जि॑तिं । उज्जि॑ति-मनु॑ । उज्जि॑तिमित्युत्-जि॑ति॑ । अनूत् । उज्जे॑षं । जे॑षं वाज॑स्य । वाज॑स्य मा । मा प्रसवे॑न । प्रसवे॑नोद्भा॒भेण॑ । प्रसवे॑नेति॑ प्र-सवे॑न । उद्भा॒भेणो॑त् । उद्भा॒भेणेत्युत्-भा॒भेण॑ । उद॑ग्रभीत् । अग्रभी॑दित्य॑ग्रभीत् ॥ अथा॑ सपत्ना॑न् । सपत्ना॒ इंद्रः॑ । इंद्रो॑ मे । मे निग्रा॒भेण॑ । निग्रा॒भेणाध॑रान् । निग्रा॒भेणेति॑ नि-ग्रा॒भेण॑ । अध॑राꣳ अकः । अक॒रित्य॑कः ॥ उद्भा॑भं च॑ । उद्भा॒भमित्युत्- भा॒भम् । च निग्रा॒भं । निग्रा॒भं च॑ । निग्रा॒भमिति॑ नि-ग्रा॒भम् । च ब्रह्म॑ । ब्रह्म॑ देवाः । देवा अ॑वीवृधन् । अवीवृधन्नित्य॑वीवृधन् ॥ अथा॑ सपत्ना॑न् । सपत्ना॑निंद्राग्नी । इंद्राग्नी मे॑ । इंद्राग्नी इतींद्र-अग्नी । मे विषू॒चीना॑न् । विषो॒चीना॒न् वि । व्य॑स्यताम् ।

अस्यतामित्यस्यताम् ॥ ए माः । इमा अग्मन्न् । अग्मन्नाशिषः । आशिषो दोहकामाः । आशिष इत्याँ-शिषः । दोहकामा इंद्र- वंतः । दोहकामा इति दोह-कामाः । इंद्रवंतो वनामहे । इंद्रवंत इतींद्र-वंतः ()

काण्ड -1, प्रपाठक -6, अनुवाक -4, अनुवाक सूक्तम -3,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -याजमानम्,

। वनामहे धुक्षीमहि । धुक्षीमहि प्रजाम् । प्रजामिषँ । प्रजामिति प्र-जाम् । इषमितीषँम् ॥ रोहितेन त्वा । त्वाग्निः । अग्निर्देवताँ । देवताँ गमयतु । गमयतु हरिभ्यां । हरिभ्यां त्वा । हरिभ्यामिति हरि-भ्यां । त्वेंद्रः । इंद्रो देवताँ । देवताँ गमयतु । गमयत्वेतशेन । एतशेन त्वा । त्वा सूर्यः । सूर्यो देवताँ । देवताँ गमयतु । गमयतु वि । वि तै । ते मुंचामि । मुंचामि रशनाः । रशना वि । वि रश्मीन् । रश्मीन्, वि । वि योक्राँ । योक्रा यानि । यानि परिचर्तनानि । परिचर्तनानि धत्तात् । परिचर्तनानीति परि-चर्तनानि । धत्तादस्मासु । अस्मासु द्रविणं । द्रविणं यत् । यच्च । च भद्रं । भद्रं प्र । प्र णः । नो ब्रूतात् । ब्रूताद्भागधान् । भागधान्देवतासु । भागधानिति भाग-धान् । देवतास्विति देवतासु ॥ विष्णोः शंयोः । शंयोरहं । शंयोरिति शं-योः । अहं देवयज्ययाँ । देवयज्ययां यज्ञेन । देवयज्ययेति देव-यज्ययाँ । यज्ञेन प्रतिष्ठां । प्रतिष्ठां गमेयं । प्रतिष्ठामिति प्रति-स्थाम् । गमेयꣳ सोमस्य । सोमस्याहं । अहं देवयज्ययाँ । देवयज्ययां सुरेताः । देवयज्ययेति देव-यज्ययाँ ()

काण्ड -1, प्रपाठक -6, अनुवाक -4, अनुवाक सूक्तम -4,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -याजमानम्,

सुरेतारेतः । सुरेता इति सु-रेताः । रेतोधिषीय । धीषीय त्वष्टुः । त्वष्टुरहं । अहं देवयज्ययाँ । देवयज्ययां पशूनां । देवयज्ययेति देव-यज्ययाँ । पशूनाꣳ रूपं । रूपं पुषेयं । पुषेयं देवानाँ । देवानां पत्नीः । पत्नीरग्निः । अग्निर्गृहपतिः । गृहपतिर्यज्ञस्य । गृहपतिरिति गृह-पतिः । यज्ञस्य मिथुनं । मिथुनं तयोः । तयोरहं । अहं देवयज्ययाँ । देवयज्ययां

मिथुनेन॑ । दे॒व॒यज्ययेति॑ देव-यज्ययाँ॑ । मि॒थु॒नेन॒ प्र । प्र भूया॑सं । भूया॒स॒ꣳ वेदः॑ । वेदोऽसि । अ॒सि॒ वित्तिः॑ । वित्ति॑रसि । अ॒सि॒ वि॒देय॑ । वि॒देय॒ कर्म॑ । कर्मा॑सि । अ॒सि॒ कु॒रुणँ॑ । कु॒रुण॑मसि । अ॒सि॒ क्रि॒यासँ॑ । क्रि॒यास॑ꣳ सनिः । सनि॑रसि । अ॒सि॒ स॒नि॒ता । स॒नि॒तासि॑ । अ॒सि॒ स॒नेयँ॑ । स॒नेय॑ घृ॒तव॑तं । घृ॒तव॑तं कु॒ला॒यिनँ॑ । घृ॒तव॑त॒मिति॑ घृ॒त-व॒त॒ं । कु॒ला॒यिन॑ꣳ रायः । रा॒यस्पोषँ॑ । पोष॑ꣳ सह॒स्रिणँ॑ । स॒ह॒स्रिण॑ वेदः । वेदो द॑दातु । द॒दा॒तु॒ वा॒जिनँ॑ । वा॒जिन॒मिति॑ वा॒जिनँ॑ () ॥॥

काण्ड -1, प्रपाठक -6, अनुवाक -5, अनुवाक सूक्तम -1,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -याजमानम्,

आप्या॑यतां । प्या॒य॒तां॒ ध्रुवा । ध्रुवा घृ॒तेन॑ । घृ॒तेन॑ य॒ज्ञंय॑ज्ञं । य॒ज्ञंय॑ज्ञं प्रति॑ । य॒ज्ञंय॑ज्ञ॒मिति॑ य॒ज्ञं-य॒ज्ञ॒ं । प्रति॑ दे॒व॒यद्भ्यः॑ । दे॒व॒यद्भ्य॒ इति॑ देव॒यत्-भ्यः॑ ॥ सूर्या॑या ऊधः॑ । ऊधोऽदि॑त्याः । अदि॑त्या उ॒पस्थे॑ । उ॒पस्थ॑ उरुधा॑रा । उ॒पस्थ॒ इत्यु॒प-स्थे॒ । उ॒रु॒धा॑रा पृथि॒वी । उ॒रु॒धा॒रेत्यु॑रु-धा॒रा॒ । पृ॒थि॒वी य॒ज्ञे । य॒ज्ञे अ॒स्मिन् । अ॒स्मिन्नित्य॒स्मिन् । प्र॒जाप॑तेर्विभान्न् । प्र॒जाप॑तेरिति॑ प्र॒जा-प॒तेः॒ । वि॒भान्नाम॑ । वि॒भानिति॑ वि-भान् । नाम॑ लो॒कः॒ । लो॒कस्तस्मिन्न्॑ । तस्मि॒ꣳ॒स्त्वा । त्वा द॒धामि॑ । द॒धामि॑ स॒ह॒ । स॒ह॒ यज॑मानेन । यज॑मानेन॒ सत् । सद॑सि । अ॒सि॒ सत् । सन्मै॑ । मे॒ भूया॒ः । भूया॒ः सर्वँ॑ । सर्व॑मसि । अ॒सि॒ सर्वँ॑ । सर्व॑ं मे । मे॒ भू॒ꣳ॒॑ । भूया॒ः पूर्ण॑ं । पूर्ण॑मसि । अ॒सि॒ पूर्ण॑ं । पूर्ण॑ं मैँ । मे॒ भूया॒ः । भूया॒ अक्षि॑तं । अक्षि॑तमसि । अ॒सि॒ मा । मा मैँ । मे॒ क्षेष्ठा॒ः । क्षेष्ठा॒ः प्राच्याँ॑ । प्राच्याँ॑ दि॒शि । दि॒शि दे॒वाः । दे॒वा ऋ॒त्वि॒जः॑ । ऋ॒त्वि॒जो॑ मार्जयंतां । मा॒र्ज॒यं॒ता॒ं दक्षि॑णायां ()

काण्ड -1, प्रपाठक -6, अनुवाक -5, अनुवाक सूक्तम -2,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -याजमानम्,

। दक्षिणायां दिशि । दिशि मासाँः । मासाँः पितरः । पितरो मार्जयंतां । मार्जयंतां प्रतीच्याँ । प्रतीच्याँ दिशि । दिशि गृहाः । गृहाः पशवः । पशवो मार्जयंतां । मार्जयंतामुदीच्यां । उदीच्यां दिशि । दिश्यापः । आप ओषधयः । ओषधयो वनस्पतयः । वनस्पतयो मार्जयंतां । मार्जयंतामूर्ध्वायाँ । ऊर्ध्वायाँ दिशि । दिशि यज्ञः । यज्ञः संवथ्सरः । संवथ्सरो यज्ञपतिः । संवथ्सर इति सं-वथ्सरः । यज्ञपतिर्मार्जयंतां । यज्ञपतिरिति यज्ञ-पतिः । मार्जयंतां विष्णोँः । विष्णोः क्रमः । क्रमोऽसि । अस्यभिमातिहा । अभिमातिहा गायत्रेण । अभिमाति हेत्यभिमाति-हा । गायत्रेण छंदसा । छंदसा पृथिवीं । पृथिवीमनु । अनु वि । विक्रमे । क्रमे निर्भक्तः । निर्भक्तः सः । निर्भक्त इति निः-भक्तः । स यं । यं द्विष्मः । द्विष्मो विष्णोँः । विष्णोः क्रमः । क्रमोऽसि । अस्यभिशस्तिहा । अभिशस्तिहा त्रैष्टुभेन । अभिशस्ति हेत्यभिशस्ति-हा । त्रैष्टुभेन छंदसा । छंदसांतरिक्षं । अंतरिक्षमनु । अनु वि । वि क्रमे । क्रमे निर्भक्तः । निर्भक्तः सः । निर्भक्त इति निः-भक्तः । स यं । यं द्विष्मः । द्विष्मो विष्णोँः । विष्णोः क्रमः । क्रमोऽसि । अस्य रातीयतः । अरातीयतो हंता । हंता जागतेन । जागतेन छंदसा । छंदसा दिवँ । दिवमनु । अनु वि । विक्रमे । क्रमे निर्भक्तः । निर्भक्तः सः । निर्भक्त इति निः- भक्तः । स यं । यं द्विष्मः । द्विष्मो विष्णोँः । विष्णोः क्रमः । क्रमोऽसि । असि शत्रूयतः । शत्रूयतो हंता । शत्रूयत इति शत्रु-यतः । हंताऽऽ- नुष्टुभेन । आनुष्टुभेन छंदसा । आनुष्टुभेनेत्यानु-स्तुभेन । छंदसा दिशः । दिशो नु । अनु वि । वि क्रमे । क्रमे निर्भक्तः । निर्भक्तः सः । निर्भक्त इति निः- भक्तः । स यं । यं द्विष्मः । द्विष्म इति द्विष्मः () ॥॥

काण्ड -1, प्रपाठक -6, अनुवाक -6, अनुवाक सूक्तम -1,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -याजमानम्,

अगन्म सुवः । सुवः सुवः । सुवरगन्म । अगन्म संदृशः । संदृशस्ते । संदृश इति सं-दृशः । ते मा । मा छिंत्सि । छिंत्सि यत् । यत्तँ । ते तपः । तपस्तस्मैँ । तस्मै ते । ते मा । मा वृक्षि । आ वृक्षि । वृक्षि सुभूः । सुभूरसि । सुभूरिति सु-भूः । असि श्रेष्ठः । श्रेष्ठो रश्मीनां । रश्मीनामायुर्धाः । आयुर्धा असि । आयुर्धा इत्यायुः-धाः । अस्यायुः ।

आयुर्मे । मे देहि । देहि वर्चोधाः । वर्चोधा असि । वर्चोधा इति वर्चः-धाः । असि वर्चः । वर्चो मयि । मयि देहि । देहीदं । इदमहं । अहममुं । अमुं भ्रातृव्यं । भ्रातृव्यमाभ्यः । आभ्यो दिग्भ्यः । दिग्भ्योऽस्यै । दिग्भ्य इति दिक्-भ्यः । अस्यै दिवः । दिवोऽस्मात् । अस्मादंतरिक्षात् । अंतरिक्षादस्यै । अस्यै पृथिव्याः । पृथिव्या अस्मात् । अस्मादन्नाद्यात् । अन्नाद्यान्निः । अन्नाद्यादित्यन्न-अद्यात् । निर्भजामि । भजामि निर्भक्तः । निर्भक्तः सः । निर्भक्त इति निः-भक्तः । स यं । यं द्विष्मः । द्विष्म इति द्विष्मः ()

काण्ड -1, प्रपाठक -6, अनुवाक -6, अनुवाक सूक्तम -2,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -याजमानम्,

। सं ज्योतिषा । ज्योतिषाभूवं । अभूवमैंद्रीं । ऐंद्रीमावृतं । आवृतमन्वावर्ते । आवृतमित्या-वृतं । अन्वावर्ते सं । अन्वावर्त इत्यनु-आवर्ते । समहं । अहं प्रजया । प्रजया सं । प्रजयेति प्र-जया । सं मया । मया प्रजा । प्रजा सं । प्रजेति प्र-जा । समहं । अहꣳ रायः । रायस्पोषेण । पोषेण सं । सं मया । मया रायः । रायस्पोषः । पोषः समिद्धः । समिद्धो अग्ने । समिद्ध इति सं-इद्धः । अग्ने मे । मे दीदिहि । दीदिहि समेद्धा । समेद्धा तै । समेद्धेति सं-एद्धा । ते अग्ने । अग्ने दीदासं । दीदासं वसुमान् । वसुमान् यज्ञः । वसुमानिति वसु-मान् । यज्ञो वसीयान् । वसीयान्भूयासं । भूयासमग्नै । अग्न आयूꣳषि । आयूꣳषि पवसे । पवस आ । आ सुव । सुवोर्जं । ऊर्जमिषं । इषं च । च नः । न इति नः ॥ आरे बाधस्व । बाधस्व दुच्छुनां । दुच्छुनामिति दुच्छुनां ॥ अग्ने पवस्व । पवस्व स्वपाः । स्वपा अस्मे । स्वपा इति सु-अपाः । अस्मे वर्चः । अस्मे इत्यस्मे । वर्चः सुवीर्यं । सुवीर्यमिति सु-वीर्यं ()

काण्ड -1, प्रपाठक -6, अनुवाक -6, अनुवाक सूक्तम -3,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -याजमानम्,

। दधत्पोषँ । पोषꣳ रयिं । रयिं मयिं । मयीति मयिं ॥ अग्ने गृहपते । गृहपते सुगृहपतिः । गृहपत इति गृह- पते । सुगृहपतिरहं । सुगृहपतिरिति सु-गृहपतिः । अहं ब्रयाँ । ब्रया गृहपतिना । गृहपतिना भूयासं । गृहपतिनेति गृह-पतिना । भूयासꣳ सुगृहपतिः । सुगृहपतिर्मयाँ । सुगृहपतिरिति सु-गृहपतिः । मया ब्रं । ब्रं गृहपतिना । गृहपतिना भूयाः । गृहपतिनेति गृह-पतिना । भूयाः शतं । शतꣳ हिमाँः । हिमास्तां । तामाशिषँ । आशिष मा । आशिषमित्याँ-शिषँ । आशासे । शासे ततवे । ततवे ज्योतिष्मतीं । ज्योतिष्मतीं तां । तामाशिषँ । आशिष मा । आशिषमित्याँ-शिषँ । आशासे । शासेऽमुष्मैँ । अमुष्मे ज्योतिष्मतीं । ज्योतिष्मतीं कः । कस्त्वाँ । त्वा युनक्ति । युनक्ति सः । स त्वाँ । त्वा वि । विमुचतु । मुचत्वग्नैँ । अग्नैँ व्रतपते । व्रतपतेव्रतं । व्रतपत इति व्रत- पते । व्रतमचारिषं । अचारिषं तत् । तदशकं । अशकं तत् । तन्मैँ । मेऽराधि । अराधि यज्ञः । यज्ञो बभूव । बभूव सः । स आ ()

काण्ड -1, प्रपाठक -6, अनुवाक -6, अनुवाक सूक्तम -4,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -याजमानम्,

। आ बभूव । बभूव सः । स प्र । प्र जज्ञे । जज्ञे सः । स वावृधे । वावृध इति वावृधे ॥ स देवानाँ । देवानामधिपतिः । अधिपतिर्बभूव । अधिपतिरित्यधि- पतिः । बभूव सः । सो अस्मान् । अस्माꣳ अधिपतीन् । अधिपतीन्करोतु । अधिपतीनित्यधिपतीन् । करोतु वयं । वयꣳ स्याम । स्याम पतयः । पतयो रयीणां । रयीणामिति रयीणां ॥ गोमाꣳ अग्ने । गोमानिति गो- मान् । अग्नेऽविमान् । अविमाꣳ अश्वी । अविमानित्यवि-मान् । अश्वी यज्ञः । यज्ञो नृवत्सखा । नृवत्सखा सदँ । नृवत्सखेति नृवत्-सखा । सदमित् । इदप्रमृष्यः । अप्रमृष्य इत्यप्र-मृष्यः । इडावाꣳ एषः । इडावानितीडाँ- वान् । एषो असुरः । असुर प्रजावान् । प्रजावाँन् दीर्घः । प्रजावानिति प्रजा-वान् । दीर्घो रयिः । रयिः पृथुबुध्नः । पृथुबुध्नः सभावान् । पृथुबुध्न इति पृथु-बुध्नः । सभावानिति सभा-वान् () ॥॥

काण्ड -1, प्रपाठक -6, अनुवाक -7, अनुवाक सूक्तम -1,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -याजमान-ब्राह्मणम्,

यथा वै । वै सꣳमृतसोमा । समृतसोमा एवं । समृतसोमा इतिꣳ समृत-सोमाः । एवं वै । वा एते । एते सꣳमृतयज्ञाः । समृतयज्ञा यत् । समृतयज्ञा इतिꣳ समृत-यज्ञाः । यद्दर्श्पूर्णमासौ । दर्श्पूर्णमासौ कस्यं । दर्श्पूर्णमासाविति दर्श्-पूर्णमासौ । कस्यं वा । वाहं । अहं देवाः । देवा यज्ञं । यज्ञमागच्छंति । आगच्छंति कस्यं । आगच्छंतीत्याँ-गच्छंति । कस्यं वा । वा न । न बंहूनां । बहूनां यजंमानानां । यजंमानानां यः । यो वै । वै देवताँः ॥ देवताः पूर्वः । पूर्वः परिगृह्णातिं । परिगृह्णाति सः । परिगृह्णातीतिं परि-गृह्णातिं ॥ स एंनाः । एनाः श्वः । श्वो भूते । भूते यंजते । यजत एतत् । एतद्वै । वै देवानाँ । देवानांमायतंनं । आयतंनं यत् । आयतंनमित्याँ-यतंनं । यदाहवनीयः । आहवनीयाँतरा । आहवनीय इत्याँ-हवनीयः । अंतराग्नी । अग्नी पंशूनां । अग्नी इत्यग्नी । पशूनां गार्हपत्यः । गार्हपत्यो मनुष्याणां । गार्हपत्य इति गार्ह-पत्यः । मनुष्याणामन्वाहार्यपचंनः । अन्वाहार्यपचंनः पितृणां । अन्वाहार्यपचंन इत्यंन्वाहार्य-पचंनः । पितृणामग्निं । अग्निं गृह्णाति । गृह्णाति स्वे । स्व एव । एवायतंने । आयतंने देवताँः । आयतंन इत्याँ-यतंने । देवताः परिं ()

काण्ड -1, प्रपाठक -6, अनुवाक -7, अनुवाक सूक्तम -2,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -याजमान-ब्राह्मणम्,

। परिं गृह्णाति । गृह्णाति ताः । ताः श्वः । श्वो भूते । भूते यंजते । यजते व्रतेनं । व्रतेन वै । वै मेध्यः । मेध्योऽग्निः । अग्निर्व्रतपंतिः । व्रतपंति ब्राह्मणः । व्रतपंतिरितिं व्रत-पतिः । ब्राह्मणो व्रंतभृत् । व्रतभृद्वतं । व्रतभृदितिं व्रत-भृत् । व्रतमुंपैष्यन् । उपैष्यन्ब्रूयात् । उपैष्यन्नित्युंप-एष्यन् । ब्रूयादग्नैं । अग्नैं व्रतपते । व्रतपते व्रतं । व्रतपत इतिं व्रत-पते । व्रतं चंरिष्यामि । चरिष्यामीतिं । इत्यग्निः । अग्निर्वै । वै देवानाँ । देवानाँ व्रतपंतिः । व्रतपंतिस्तस्मैं । व्रतपंतिरितिं व्रत-पतिः । तस्मां एव । एव प्रंतिप्रोच्यं । प्रतिप्रोच्यं व्रतं । प्रतिप्रोच्येतिं प्रति-प्रोच्यं । व्रत मा । आ लंभते । लभते बर्हिषाँ । बर्हिषां पूर्णमांसे । पूर्णमांसे व्रतं । पूर्णमांस इतिं पूर्ण-मासे । व्रतमुपं । उपैंति । एति वत्सैः ।

वत्सेरंमावास्यांयां । अमावास्यांयामेतत् । अमावास्यांयामित्यमा-वास्यांयां । एतद्वै । ह्येतयोः । एतयोरायतनं । आयतनंमुपस्तीर्यः । आयतनमित्याँ-यतनं । उपस्तीर्यः पूर्वः । उपस्तीर्य इत्युप-स्तीर्यः । पूर्वश्च । चाग्निः । अग्निरपरः । अपरश्च । चेतिं । इत्याहुः । आहुर्मनुष्याः ()

काण्ड -1, प्रपाठक -6, अनुवाक -7, अनुवाक सूक्तम -3,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -याजमान-ब्राह्मणम्,

। मनुष्या इत् । इन्नु । न्वै । वा उपस्तीर्णं । उपस्तीर्णमिच्छंति । उपस्तीर्णमित्युप -स्तीर्णं । इच्छंति किं । किमु । उदेवाः । देवा येषाँ । येषां नवावसानं । नवावसानमुप । नवावसानमितिनव-अवसानं । उपाँस्मिन् । अस्मिन्छ ः । श्वो यक्ष्यमाणे । यक्ष्यमाणे देवताः । देवता वसंति । वसंति यः । य एवं । एवं विद्वान् । विद्वानग्निं । अग्निमुपस्तृणाति । उपस्तृणाति यजमानेन । उपस्तृणातीत्युप-स्तृणाति । यजमानेन ग्राम्याः । ग्राम्याश्च । च पशवः । पशवोऽवरुध्याः । अवरुध्या आरण्याः । अवरुध्या इत्यव-रुध्याः । आरण्याश्च । चेतिं । इत्याहुः । आहुर्यत् । यद्ग्राम्यान् । ग्राम्यानुप वसंति । उपवसंति तेनं । उपवसतीत्युप-वसंति । तेनं ग्राम्यान् । ग्राम्यानवं । अवं रुंधे । रुंधे यत् । यदारण्यस्यं । आरण्यस्याश्नाति । अश्नाति तेनं । तेनारण्यान् । आरण्यान्, यत् । यदनाँश्वान् । अनाँश्वानुपवसैत् । उपवसैत्पितृदेवत्यः । उपवसेदित्युप-वसैत् । पितृदेवत्यः स्यात् । पितृदेवत्य इतिं पितृ-देवत्यः । स्यादारण्यस्यं । आरण्यस्याँश्नाति । अश्नातींद्रियं ()

काण्ड -1, प्रपाठक -6, अनुवाक -7, अनुवाक सूक्तम -4,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -याजमान-ब्राह्मणम्,

। इंद्रियं वै । वा आरण्यं । आरण्यमिंद्रियं । इंद्रियमेव । एवात्मन् । आत्मन्धत्ते । धत्ते यत् । यदनाँश्वान् । अनाँश्वानुपवसैत् । उपवसेत्क्षोधुंकः । उपवसेदित्युप- वसैत् । क्षोधुंकः स्यात् । स्याद्यत् । यदश्नीयात् । अश्नीयाद्रुद्रः ।

रुद्रौऽस्य । अस्य पशून् । पशूनभि । अभि मन्येत । मन्येतापः । अपौऽश्नाति । अश्नाति तत् । तन्न । नेवं । ह्वाशितं । अशित न्न । नेवं । ह्वानशितं । अनशितं न । न क्षोधुकः । क्षोधुको भवति । भवति न । नास्य । अस्य रुद्रः । रुद्रः पशून् । पशूनभि । अभि मन्यते । मन्यते वज्रः । वज्रो वै । वै यज्ञः । यज्ञः, क्षुत् । क्षुत्खलु । खलु वै । वै मनुष्यस्य । मनुष्यस्य भ्रातृव्यः । भ्रातृव्यो यत् । यदनाँश्वान् । अनाँश्वानुपवसति । उपवसति वज्रेण । उपवसतीत्युप-वसति । वज्रेणैव । एव साक्षात् । साक्षात्क्षुधं । साक्षादितिं स-अक्षात् । क्षुधं भ्रातृव्यं । भ्रातृव्यꣳ हंति । हंतीतिं हंति () ॥॥

काण्ड -1, प्रपाठक -6, अनुवाक -8, अनुवाक सूक्तम -1,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -याजमान-ब्राह्मणम्,

यो वै । वै श्रद्धां । श्रद्धामनारभ्य । श्रद्धामितिं श्रत्-धां । अनारभ्य यज्ञेनं । अनारभ्येत्यनाँ-रभ्य । यज्ञेन यजते । यजते न । नास्यं । अस्येष्टायं । इष्टाय श्रत् । श्रद्दधते । दधतेऽपः । अपः प्र । प्रणयति । नयति श्रद्धा । श्रद्धा वै । श्रद्धेतिं श्रत्-धा । वा आपः । आपः श्रद्धाम् । श्रद्धामेव । श्रद्धामितिं श्रत्-धाम् । एवारभ्यं । आरभ्यं यज्ञेनं । आरभ्येत्याँ-रभ्यं । यज्ञेनं यजते । यजत उभयैँ । उभयैँऽस्य । अस्य देवमनुष्याः । देवमनुष्या इष्टायं । देवमनुष्या इतिं देव-मनुष्याः । इष्टाय श्रत् । श्रद्दधते । दधते तत् । तदाहुः । आहुरतिं । अति वै । वा एताः । एता वर्त्रैं । वर्त्रं नेदंति । नेदंत्यतिं । अति वाचँ । वाचं मनः । मनो वाव । वावैताः । एता न । नातिं । अतिं नेदंति । नेदंतीतिं । इति मनसा । मनसा प्र । प्रणयति । नयतीयं । इयं वै । वै मनः ()

काण्ड -1, प्रपाठक -6, अनुवाक -8, अनुवाक सूक्तम -2,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -याजमान-ब्राह्मणम्,

। मनोऽनयाँ । अनयैव । एवैनाँः । एनाः प्र । प्रणयति । नयत्यस्कन्नहविः । अस्कन्नहविर्भवति । अस्कन्नहविरित्यस्कन्न-हविः । भवति यः । य एवं । एवं वेदं । वेदं यज्ञायुधानिं । यज्ञायुधानि सं । यज्ञायुधानीतिं यज्ञ-आयुधानिं । संभरति । भरति यज्ञः । यज्ञो वै । वै यज्ञायुधानिं । यज्ञायुधानिं यज्ञं । यज्ञायुधानीतिं यज्ञ-आयुधानिं । यज्ञमेव । एव तत् । तथ्सं । संभरति । भरति यत् । यदेकमेकं । एकमेकꣳ संभरेँत् । एकमेकमित्येकँ-एकं । संभरेँत्पितृदेवत्यानि । संभरेदितिं- सं-भरेँत् । पितृदेवत्यानि स्युः । पितृदेवत्यानीतिं पितृ-देवत्यानि । स्युर्यत् । यत्सह । सह सर्वाणि । सर्वाणि मानुषाणिं । मानुषाणि द्वे द्वे । द्वे द्वे सं । द्वे द्वे इति द्वे-द्वे । संभरति । भरति याज्यानुवाक्ययोः । याज्यानुवाक्ययोरेव । याज्यानुवाक्ययोरितिं याज्या-अनुवाक्ययोः । एव रूपं । रूपं करोति । करोत्यथौ । अथो मिथुनं । अथो इत्यथौ । मिथुनमेव । एव यः । यो वै । वै दर्शं । दर्शं यज्ञायुधानिं । यज्ञायुधानि वेदं । यज्ञायुधानीतिं यज्ञ-आयुधानिं । वेदमुखतः । मुखतौऽस्य । अस्य यज्ञः । यज्ञः कल्पते । कल्पते स्फ्यः । स्फ्यश्च । ()

काण्ड -1, प्रपाठक -6, अनुवाक -8, अनुवाक सूक्तम -3,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -याजमान-ब्राह्मणम्,

च कपालानि । कपालानि च । चाग्निहोत्र हवणी । अग्निहोत्रहवणी च । अग्निहोत्रहवणीत्यग्निहोत्र-हवनी । च शूर्पं । शूर्पं च । च कृष्णाजिनं । कृष्णाजिनं चं । कृष्णाजिनमितिं कृष्ण-अजिनं । च शम्याँ । शम्या च । चोलूखलं । उलूखलं च । च मुसलं । मुसलं च । च दृषत् । दृषच्च । चोपला । उपला च । चैतानिं । एतानि वै । वै दर्शं । दर्शयज्ञायुधानिं । यज्ञायुधानि यः । यज्ञायुधानीतिं यज्ञ-आयुधानिं । य एवं । एवं वेदं । वेदं मुखतः । मुखतौऽस्य । अस्य यज्ञः । यज्ञः कल्पते । कल्पते यः । यो वै । वै देवेभ्यः । देवेभ्यः पतिप्रोच्यं । प्रतिप्रोच्यं यज्ञेनं । प्रतिप्रोच्येतिं प्रति-प्रोच्यं । यज्ञेन यजते । यजते जुषतैँ । जुषतैँऽस्य । अस्य देवाः । देवा हव्यं । हव्यꣳ हविः । हविर्निरुप्यमाणं ।

नि॒रु॒प्यमा॑णम॒भि । नि॒रु॒प्यमा॑ण॒मिति॑ निः-उ॒प्यमा॑नं । अ॒भिम॑न्त्रयेत । म॒न्त्र॒येता॒ग्निं । अ॒ग्निꣳ होता॑रं । होता॑रमि॒ह । इ॒ह तं । तꣳ हु॑वे । हु॒व॒ इति॑ ()

काण्ड -1, प्रपाठक -6, अनुवाक -8, अनुवाक सूक्तम -4,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -याजमान-ब्राह्मणम्,

। इति॑ दे॒वेभ्यः॑ । दे॒वेभ्य॑ एव । एव प्र॑तिप्रोच्यं । प्र॒ति॒प्रोच्य॑ यज्ञेनं । प्र॒ति॒प्रोच्ये॑ति॑ प्रति-प्रोच्य॑ । य॒ज्ञेन॑ यजते । य॒जते॑ जुषंतै॑ । जु॒षंतै॑ऽस्य । अ॒स्य दे॒वाः॑ । दे॒वा ह॒व्यं । ह॒व्यमे॒षः । ए॒ष वै । वै य॒ज्ञस्य॑ । य॒ज्ञस्य॒ ग्रहः॑ । ग्रहो॑ गृही॒त्वा । गृ॒ही॒त्वैव । एव य॒ज्ञेन॑ । य॒ज्ञेन॑ यजते । य॒जते॑ तत् । तदु॑दि॒त्वा । उ॒दि॒त्वा वाच॑ँ । वाच॑ यच्छति । य॒च्छति॒ य॒ज्ञस्य॑ । य॒ज्ञस्य॑ धृत्यै॑ । धृ॒त्या॒ अथौ॑ । अथो॒ मन॑सा । अथो॒ इत्यथौ॑ । मन॑सा॒ वै । वै प्र॒जाप॑तिः । प्र॒जाप॑तिर्य॒ज्ञं । प्र॒जाप॑ति॒रिति॑ प्र॒जा-प॒तिः॒ । य॒ज्ञम॑तनुत । अ॒त॒नु॒त॒ मन॑सा । मन॑सै॒व । एव तत् । तद्य॒ज्ञं । य॒ज्ञं त॑नुते । त॒नु॒ते॒ रक्ष॑सां । रक्ष॑सा॒मन॑न्ववचाराय । अन॑न्ववचाराय॒ यः । अन॑न्ववचारा॒येत्यन॑नु-अ॒व॒चा॒राय॒ । यो वै । वै य॒ज्ञं । य॒ज्ञं योगै॑ । योग॒ आग॑ते । आग॑ते युनक्ति॑ । आग॑त॒ इत्या-ग॒ते॒ । यु॒नक्ति॑ युङ्क्ते । युङ्क्ते यु॑ंजा॒नेषु॑ । यु॒ंजा॒नेषु॒ कः । कस्वा॑ँ । वा॒ युनक्ति । यु॒नक्ति॒ सः । स वा॑ँ । वा॒ युनक्तु । यु॒नक्ति॑ति॑ । इत्या॑ह । आ॒ह॒ प्र॒जाप॑तिः । प्र॒जाप॑ति॒र्वै । प्र॒जाप॑ति॒रिति॑ प्र॒जा-प॒तिः॒ । वै कः । कः प्र॒जाप॑तिना । प्र॒जाप॑ति॒नैव । प्र॒जाप॑ति॒नेति॑ प्र॒जा-प॒ति॒ना॒ । ए॒वैन॑ँ । एन॑ं युनक्ति । यु॒नक्ति॑ युङ्क्ते । युङ्क्ते यु॑ंजा॒नेषु॑ । यु॒ंजा॒नेष्वि॑ति॑ युंजा॒नेषु॑ () ॥॥

काण्ड -1, प्रपाठक -6, अनुवाक -9, अनुवाक सूक्तम -1,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -याजमान-ब्राह्मणम्,

प्र॒जाप॑तिर्य॒ज्ञान् । प्र॒जाप॑ति॒रिति॑ प्र॒जा-प॒तिः॒ । य॒ज्ञान॑सृजत । अ॒सृ॒ज॒ताग्निहो॑त्रं । अ॒ग्निहो॑त्रं च॑ । अ॒ग्निहो॑त्रमि॒त्य॒ग्नि-हो॒त्रं । चा॒ग्निष्टो॑मं । अ॒ग्निष्टो॑मं च॑ । अ॒ग्निष्टो॑ममि॒त्य॒ग्नि-स्तो॒मम् । च॒ पौ॒र्ण॒मा॒सीं । पौ॒र्ण॒मा॒सीं च॑ । पौ॒र्ण॒मा॒सीमिति॑ पौर्ण-मा॒सीं

। चोक्थ्यँ । उक्थ्यं च । चामावास्याँ । अमावास्याँ च । अमावास्यामित्यमा-वास्याँ । चातिरात्रं । अतिरात्रं च । अतिरात्रमित्यति-रात्रं । च तान् । तानुत् । उदमिमात । अमिविरिति यावत् । यावदग्निहोत्रं । अग्निहोत्रमासीँत् । अग्निहोत्रमित्यग्नि-होत्रं । आसीत्तावान् । तावानग्निष्टोमः । अग्निष्टोमो यावती । अग्निष्टोम इत्यग्नि-स्तोमः । यावती पौर्णमासी । पौर्णमासी तावान् । पौर्णमासीति पौर्ण-मासी । तावानुक्थ्यः । उक्थ्यो यावती । यावत्यमावास्याँ । अमावास्या तावान् । अमावास्येत्यमा-वास्याँ । तावानतिरात्रः । अतिरात्रो यः । अतिरात्र इत्यति-रात्रः । य एवं । एवं विद्वान् । विद्वानग्निहोत्रं । अग्निहोत्रं जुहोति । अग्निहोत्रमित्यग्नि-होत्रं । जुहोति यावत् । यावदग्निष्टोमेनं । अग्निष्टोमेनोपाप्नोति । अग्निष्टोमेनेत्यग्नि-स्तोमेनं । उपाप्नोति तावत् । उपाप्नोतीत्युप-आप्नोति । तावदुपँ । उपाँप्नोति । आप्नोति यः । य एवं । एवं विद्वान् । विद्वान्पौर्णमासीं । पौर्णमासीं यजते । पौर्णमासीमिति पौर्ण-मासीम् । यजते यावत् । यावदुक्थ्येन । उक्थ्येनोपाप्नोति । उपाप्नोति तावत् । उपाप्नोतीत्युप-आप्नोति ()

काण्ड -1, प्रपाठक -6, अनुवाक -9, अनुवाक सूक्तम -2,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -याजमान-ब्राह्मणम्,

तावदुपँ । उपाँप्नोति । आप्नोति यः । य एवं । एवं विद्वान् । विद्वानमावास्याँ । अमावास्याँ यजते । अमावास्यामित्यमा-वास्याँ । यजते यावत् । यावदतिरात्रेण । अतिरात्रेणोपाप्नोति । अतिरात्रेणेत्यति-रात्रेण । उपाप्नोति तावत् । उपाप्नोतीत्युप-आप्नोति । तावदुपँ । उपाँप्नोति । आप्नोति परमेष्ठिनः । परमेष्ठिनो वै । वा एषः । एष यज्ञः । यज्ञोग्रैँ । अग्र आसीत् । आसीत्तेन । तेन सः । स परमां । परमां काष्ठाँ । काष्ठामगच्छत् । अगच्छत्तेन । तेन प्रजापतिं । प्रजापतिं निरवासाययत् । प्रजापतिमिति प्रजा-पतिं । निरवासाययत्तेन । निरवासाययदिति निः-अवासाययत् । तेन प्रजापतिः । प्रजापतिः परमां । प्रजापतिरिति प्रजा-पतिः । परमां काष्ठाँ । काष्ठामगच्छत् । अगच्छत्तेन । तेनेंद्रँ । इंद्रं निरवासाययत् । निरवासाय यत्तेन । निरवासाययदिति निः-अवासाययत् । तेनेंद्रः । इंद्रः परमां । परमां काष्ठाँ । काष्ठामगच्छत् । अगच्छत्तेन । तेनाग्नीषोमौँ । अग्नीषोमौं निरवासाययत् । अग्नीषोमावित्यग्नी-सोमौँ ।

नि॒रवा॑सायय॒त्तेन॑ । नि॒रवा॑सायय॒दिति॑ निः-अवा॑सायय॒त् । तेना॒ग्नीषोमौ॑ । अ॒ग्नीषोमौ॑ पर॒मां । अ॒ग्नीषोमा॒वित्य॒ग्नी-सोमौ॑ । प॒र॒मां काष्ठा॑म् । काष्ठा॑मगच्छतां । अ॒ग॒च्छ॒तां॒ यः ()

काण्ड -1, प्रपाठक -6, अनुवाक -9, अनुवाक सूक्तम -3,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -याजमान-ब्राह्मणम्,

। य ए॒वं । ए॒वं वि॒द्वान् । वि॒द्वान्दर्॒र्शपूर्णमा॒सौ । द॒र्॒श॒पूर्ण-मा॒सौ यज॑तेद॒र्॒श॒पूर्ण॒र्॒सावितिं॑ दर्॒श पूर्णमा॒सौ यज॑ते पर॒मां । प॒र॒मामे॒व । ए॒व काष्ठा॑म् । काष्ठा॑म् गच्छति । ग॒च्छ॒ति॒ यः । यो वै । वै प्रजा॑तेन । प॑जातेन य॒ज्ञेन॑ । प्रजा॑तेनेति॒ प्र-जा॒ते॒न॒ । य॒ज्ञेन॒ यज॑ते । यज॑ते॒ प्र । प्र प्र॒जया॑म् । प्र॒जया॑ प॒शुभिः॑ । प्र॒जये॑ति॒ प्र-ज॒या॒म् । प॒शुभि॑र्मिथु॒नैः । प॒शुभि॒रिति॑ प॒शु-भि॒रि॒ । मि॒थु॒नैर्जा॑यते । जा॒य॒ते द्वाद॑श । द्वाद॑श मासा॑म् । मासा॑ꣳ संवथ्स॒रः । स॒ंव॒थ्स॒रो द्वाद॑श । स॒ंव॒थ्स॒र इति॑ सं-व॒थ्स॒रः । द्वाद॑श द्वंद्वानि॑ । द्वंद्वानि॑ दर्॒श्पूर्णमासयो॑म् । द्वंद्वानी॑ति॒ द्वं-द्वानि॑ । द॒र्॒?र्शपूर्णमासयो॒स्तानि॑ । द॒र्॒श॒पूर्णमासयो॒रिति॑ दर्॒श-पूर्णमासयो॑म् । तानि॑ स॒ंपाद्या॑नि । स॒ंपाद्या॑नी॒ति॒ । स॒ंपाद्या॑नी॒ति॒ सं-पाद्या॑नि । इ॒त्या॑हुः । आ॒हु॒र्व॒त्स॑म् । व॒त्स॑म् च॑ । चो॒पा॒व॒सृ॒ज॒ति॒ । उ॒पा॒व॒सृ॒ज॒त्यु॒खा॑म् । उ॒पा॒व॒सृ॒ज॒तीत्यु॑प-अ॒व॒सृ॒ज॒ति॒ । उ॒खा॑म् च॑ । चाधि॑ । अधि॑ श्रयति । श्र॒य॒त्यव॑ । अव॑ च । च॒ ह॑ति॒ । ह॑ति॒ दृ॒षदौ॑ । दृ॒षदौ॑ च । च॒ स॒माह॑ति । स॒माह॑त्यधि॑ । स॒माह॑तीति॑ सं-आह॑ति । अधि॑ च । च॒ वप॑ते । वप॑ते क॒पाला॑नि । क॒पाला॑नि च । चोप॑ । उप॑ दधाति । द॒धा॒ति॒ पुरो॒डाश॑म् । पुरो॒डाश॑ꣳ च ()

काण्ड -1, प्रपाठक -6, अनुवाक -9, अनुवाक सूक्तम -4,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -याजमान-ब्राह्मणम्,

। चाधि॒श्र॒य॒ति । अधि॒श्र॒य॒त्याज्य॑म् । अधि॒श्र॒य॒तीत्यधि-श्र॒य॒ति । आज्य॑ च । च॒ स्तं॒ब॒य॒जुः । स्तं॒ब॒य॒जुश्च॑ । स्तं॒ब॒य॒जुरिति॑ स्तंब-य॒जुः॒ । च॒ ह॒र॑ति । ह॒र॑त्यभि । अभि च॑ । च॒ गृ॒ह्णा॒ति॒ । गृ॒ह्णा॒ति॒ वेदि॑म् । वेदि॑ च । च॒ परि॒गृ॒ह्णा॒ति॒ । परि॒गृ॒ह्णा॒ति॒

पत्नीँ॑ । परि॑गृह्णातीति॑ परि-गृह्णाति॑ । पत्नीँ॑ च । च॒ सं । सं न॑ह्यति । न॒ह्य॒ति॒ प्रोक्षणीः॑ । प्रोक्षणीश्च । प्रोक्षणी॑रिति॑ प्र-उक्षणीः॑ । चा॒सा॒द॒य॒ति॒ । आ॒सा॒द॒य॒त्याज्य॑म् । आ॒सा॒द॒य॒तीत्या॑-सादयति । आज्यं॑ च । चै॒तानि॑ । ए॒तानि॒ वै । वै द्वादश । द्वादश द्व॑न्द्वानि॑ । द्व॒न्द्वानि॑ दर्श॒पूर्ण॑मासयोः॑ । द्व॒न्द्वानी॑ति॑द्वं-द्वानि॑ । दर्?शपूर्णमासयोस्तानि॑ । दर्श॒पूर्ण॒मा॒स॒यो॒रि॒ति॑ दर्श-पूर्ण-मा॒स॒यो॒ः॑ । तानि॒ यः । य ए॒वं । ए॒व॒ꣳ सं॒पाद्य॑ । सं॒पाद्य॑ यज॑ते । सं॒पाद्ये॑ति॑ सं-पाद्य॑ । यज॑ते॒ प्रजा॑तेन । प्रजा॑तेने॒व । प्रजा॑तेने॒ति॒ प्र-जा॒ते॒न॒ । ए॒व य॒ज्ञेन॑ । य॒ज्ञेन॑ यजते । य॒ज॒ते॒ प्र । प्र प्र॒जया॑ । प्र॒जया॑ प॒शुभिः॑ । प्र॒जये॑ति॑ प्र-जया॑ । प॒शुभि॑र्मिथु॒नैः॑ । प॒शुभि॒रिति॑ प॒शु-भिः॑ । मि॒थु॒नै- र्जा॑यते । जा॒य॒त॒ इति॑ जायते () ॥॥

काण्ड -1, प्रपाठक -6, अनुवाक -10, अनुवाक सूक्तम -1,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -याजमान-ब्राह्मणम्,

ध्रु॒वोऽसि । अ॒सि॒ ध्रु॒वः । ध्रु॒वोऽहं । अ॒ह॒ꣳ सं॒जा॒तेषु॑ । स॒जा॒तेषु॑ भूयासं । स॒जा॒तेष्वि॑ति॑ स-जा॒तेषु॑ । भू॒या॒स॒मि॑ति॑ । इ॒त्या॑ह । आ॒ह॒ ध्रु॒वान् । ध्रु॒वान्॑व । ए॒वैना॑न्न् । ए॒नान् कु॑रुते । कु॒रु॒त॒ उ॒ग्रः । उ॒ग्रोऽसि । अ॒स्यु॒ग्रः । उ॒ग्रोऽहं । अ॒ह॒ꣳ सं॒जा॒तेषु॑ । स॒जा॒तेषु॑ भूयासं । स॒जा॒तेष्वि॑ति॑ स-जा॒तेषु॑ । भू॒या॒स॒मि॑ति॑ । इ॒त्या॑ह । आ॒हा॒प्र॑तिवादिनः । अप्र॑तिवादिन ए॒व । अप्र॑तिवादि॒न॒ इत्यप्र॑ति-वादि॒नः॑ । ए॒वैना॑न्न् । ए॒नान् कु॑रुते । कु॒रु॒तेऽभि॒भूः॑ । अ॒भि॒ भूर॑सि । अ॒भि॒भूरि॒त्य॑भि-भूः॑ । अ॒स्य॒भि॒ भूः॑ । अ॒भी॒भूर॒हं । अ॒भि॒भूरि॒त्य॑भि-भूः॑ । अ॒ह॒ꣳ सं॒जा॒तेषु॑ । स॒जा॒तेषु॑ भूयासं । स॒जा॒तेष्वि॑ति॑ स-जा॒तेषु॑ । भू॒या॒स॒मि॑ति॑ । इ॒त्या॑ह । आ॒ह॒ यः । य ए॒व । ए॒वैन॑म् । ए॒न॒ꣳ प्र॒त्यु॒त्पि॒पे॒ते । प्र॒त्यु॒त्पि॒पी॑ते॒ तम् । प॒त्यु॒त्पि॒पी॑त॒ इति॑ प्रति-उ॒त्पि॒पी॑ते । तमुप॑ । उपा॑स्यते । अ॒स्य॒ते॒ यु॒नज्मि॑ । यु॒नज्मि॑ ब्रा । ब्रा ब्रह्म॑णा । ब्रह्म॑णा दैव्ये॑न । दैव्ये॑नेति॑ । इ॒त्या॑ह । आ॒हे॒षः । ए॒ष वै । वा अ॒ग्नेः । अ॒ग्नेर्योगः॑ । योग॒स्तेन॑ ()

काण्ड -1, प्रपाठक -6, अनुवाक -10, अनुवाक सूक्तम -2,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -याजमान-ब्राह्मणम्,

। तेनैव । एवैनँ । एनं युनक्ति । युनक्ति यज्ञस्यं । यज्ञस्य वै । वै समृद्धेन । समृद्धेन देवाः । समृद्धेनेति सं-ऋद्धेन । देवाः सुवर्गं । सुवर्गं लोकं । सुवर्गमिति सुवः-गं । लोकमायन्न् । आयन्, यज्ञस्यं । यज्ञस्य व्यृद्धेन । व्यृद्धेनासुरान् । व्यृद्धेनेति वि-ऋद्धेन । असुरान् परा$ । पराभावयन् । अभावयन्, यत् । यन्मै$ । मे अग्ने । अग्ने अस्य । अस्य यज्ञस्यं । यज्ञस्य रिष्या$त् । रिष्यादिति । इत्याह । आह यज्ञस्यं । यज्ञस्यैव । एव तत् । तत्समृद्धेन । समृद्धेन यजमानः । समृद्धेनेति सं-ऋद्धेन । यजमानः सुवर्गं । सुवर्गं लोकं । सुवर्गमिति सुवः-गं । लोकमेति । एति यज्ञस्यं । यज्ञस्य व्यृद्धेन । व्यृद्धेन भ्रातृव्यान् । व्यृद्धेनेति वि-ऋद्धेन । भ्रातृव्यान् परा$। । परा भावयति । भावयत्यग्नि होत्रं । अग्निहोत्रमेताभिः । अग्निहोत्रमित्यग्नि-होत्रं । एताभिर्व्याहृतीभिः । व्याहृतीभिरुपं । व्याहृतीभिरिति व्याहृति-भिः । उपसादयेत् । सादयेद्यज्ञमुखं । यज्ञमुखं वै । यज्ञमुखमिति यज्ञ-मुखं । वा अग्निहोत्रं । अग्निहोत्रं ब्रह्म । अग्निहोत्रमित्यग्नि-होत्रं । ब्रह्मैताः। । एता व्याहृतयः । व्याहृतयो यज्ञमुखे । व्याहृतय इति वि-आहृतयः । यज्ञमुख एव । यज्ञमुख इति यज्ञ-मुखे । एव ब्रह्म ()

काण्ड -1, प्रपाठक -6, अनुवाक -10, अनुवाक सूक्तम -3,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -याजमान-ब्राह्मणम्,

। ब्रह्म कुरुते । कुरुते संवथ्सरे । संवथ्सरे पर्यागते । संवथ्सर इति सं-वथ्सरे । पर्यागत एताभिः । पर्यागत इति परि-आगते । एताभिरेव । एवोप । उपसादयेत् । सादयेद्ब्रह्मणा । ब्रह्मणैव । एवोभयतः । उभयतः संवथ्सरं । संवथ्सरं परि । संवथ्सरमिति सं- वथ्सरं । परि गृह्णाति । गृह्णाति दर्?शपूर्णमासौ । दर्?शपूर्णमासौ चातुर्मास्यानि । दर्शपूर्णमासाविति दर्श-पूर्णमासौ । चातुर्मास्या-न्यालभमानः । चातुर्मास्यानीति चातुः-मास्यानि । आलभमान एताभिः । आलभमान इत्या$-लभमानः । एताभिर्व्याहृतीभिः । व्याहृतीभिर् हवीꣳषि । व्याहृतीभिरिति व्याहृति-भिः । हवीꣳष्या । आसादयेत् । सादयेद्यज्ञमुखं । यज्ञमुखं वै । यज्ञमुखमिति यज्ञ-मुखं । वै दर्श्पूर्णमासौ । दर्?शपूर्णमासौ चातुर्मास्यानि । दर्श्पूर्णमासाविति दर्श्-पूर्णमासौ । चातुर्मास्यानि ब्रह्म । चातुर्मास्यानीति चातुः-मास्यानि । ब्रह्मैताः ।

एता व्याहृतयः । व्याहृतयो यज्ञमुखे । व्याहृतय इति वि-आहृतयः । यज्ञमुख एव । यज्ञमुख इति यज्ञ-मुखे । एव ब्रह्म । ब्रह्म कुरुते । कुरुते संवथ्सरे । संवथ्सरे पर्यागते । संवथ्सर इति सं-वत्सरे । पर्यागत एताभिः । पर्यागत इति परि-आगते । एताभिरेव । एवा । आ सादयेत् । सादयेद्ब्रह्मणा । ब्रह्मणैव । एवोभयतः । उभयतः संवथ्सरं । संवथ्सरं परि । संवथ्सरमिति सं-वथ्सरं । परि गृह्णाति । गृह्णाति यत् । यद्वै । वै यज्ञस्य । यज्ञस्य साम्नाँ । साम्नाँ क्रियते । क्रियते राष्ट्रं ()

काण्ड -1, प्रपाठक -6, अनुवाक -10, अनुवाक सूक्तम -4,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -याजमान-ब्राह्मणम्,

। राष्ट्रं यज्ञस्य । यज्ञस्याशीः । आशीर्गच्छति । आशीरित्याँ-शीः । गच्छति यत् । यदृचा । ऋचा विशँ । विश यज्ञस्य । यज्ञस्याशीः । आशीर्गच्छति । आशीरित्याँ-शीः । गच्छत्यथ । अथ ब्राह्मणः । ब्राह्मणोऽनाशीर्केण । अनाशीर्केण यज्ञेन । यज्ञेन यजते । यजते सामिधेनीः । सामिधेनीरनुवक्ष्यन् । सामिधेनीरिति सां-इधेनीः । अनुवक्ष्यन्नेताः । अनुवक्ष्यन्नित्यनु-वक्ष्यन् । एता व्याहृतीः । व्याहृतीः पुरस्ताँत् । व्याहृतीरिति वि-आहृतीः । पुरस्ताँद्दध्यात् । दध्याद्ब्रह्म । ब्रह्मैव । एव प्रतिपदँ । प्रतिपद कुरुते । प्रतिपदमिति प्रति-पदँ । कुरुते तथाँ । तथाँ ब्राह्मणः । ब्राह्मणः साशीर्केण । साशीर्केण यज्ञेन । साशीर्केणेति स-आशीर्केण । यज्ञेन यजते । यजते यं । यं कामयेत । कामयेत यजमानं । यजमानं भातृव्यं । भ्रातृव्यमस्य । अस्य यज्ञस्य । यज्ञस्याशीः । आशीर्गच्छेत् । आशीरित्याँ-शीः । गच्छेदिति । इति तस्य । तस्यैताः । एता व्याहृतीः । व्याहृतीः पुरोनुवाक्यायां । व्याहृतीरिति वि-आहृतीः । पुरोनुवाक्यायां दध्यात् । पुरोनुवाक्यायामिति पुरः-अनुवाक्यायाम् । दध्याद्भातृव्य देवत्याँ । भ्रातृव्यदेवत्या वै । भ्रातृव्यदेवत्येति भ्रातृव्य-देवत्याँ । वै पुरोनुवाक्याँ । पुरोनुवाक्याँ भ्रातृव्यं । पुरोनुवाक्येति पुरः-अनुवाक्याँ । भ्रातृव्यमेव । एवास्य । अस्य यज्ञस्य ()

काण्ड -1, प्रपाठक -6, अनुवाक -10, अनुवाक सूक्तम -5,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -याजमान-ब्राह्मणम्,

। यज्ञस्याशीः । आशीर्गच्छति । आशीरित्या-शीः । गच्छति यान् । यान्कामयेत । कामयेत यजमानान् । यजमानान्थ्समावती । समावत्येनान् । एनान्, यज्ञस्य । यज्ञस्याशीः । आशीर्गच्छेत् । आशीरित्या-शीः । गच्छेदिति । इति तेषा । तेषामेताः । एता व्याहृतीः । व्याहृतीः पुरोनुवाक्यायाः । व्याहृतीरिति वि-आहृतीः । पुरोनुवाक्याया अर्धर्चे । पुरोनुवाक्याया इति पुरः-अनुवाक्यायाः । अर्धर्च एका । अर्धर्च इत्यर्ध-ऋचे । एका दध्यात् । दध्याद्याज्यायै । याज्यायै पुरस्ता्त् । पुरस्तादेका । एका याज्यायाः । याज्याया अर्धर्चे । अर्धर्च एका । अर्धर्च इत्यर्ध-ऋचे । एकां तथा । तथैनान् । एनान्थ्समावती । समावती यज्ञस्य । यज्ञस्याशीः । आशीर्गच्छति । आशीरित्या-शीः । गच्छति यथा । यथा वै । वै पर्जन्यः । पर्जन्यः सुवृष्टं । सुवृष्टं वर्षति । सुवृष्टमिति सु-वृष्टं । वर्षत्येवं । एवं यज्ञः । यज्ञो यजमानाय । यजमानाय वर्षति । वर्षति स्थलया । स्थलयोदकं । उदकं परि- गृह्णति । परिगृह्णन्त्याशिषा । परिगृह्णन्तीति परि-गृह्णति । आशिषा यज्ञं । आशिषेत्या-शिषा । यज्ञं यजमानः । यजमानः परि । परि गृह्णाति । गृह्णाति मनः । मनोऽसि । असि प्राजापत्यं । प्राजापत्यं मनसा । प्राजापत्यमिति प्राजा-पत्यं ()

काण्ड -1, प्रपाठक -6, अनुवाक -10, अनुवाक सूक्तम -6,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -याजमान-ब्राह्मणम्,

। मनसा मा । मा भूतेन । भूतेना । आविश । विशेति । इत्याह । आह मनः । मनो वै । वै प्राजापत्यं । प्राजापत्यं प्राजापत्यः । प्राजापत्यमिति प्राजा-पत्यं । प्राजापत्यो यज्ञः । प्राजापत्य इति प्राजा-पत्यः । यज्ञो मनः । मन एव । एव यज्ञं । यज्ञमात्मन् । आत्मन त्ते । धत्ते वाक् । वागसि । अस्येंद्री । ऐंद्री सपत्नक्षयणी । सपत्नक्षयणी वाचा । सपत्नक्षयणीति सपत्न-क्षयणी । वाचा मा । मेंद्रियेण । इंद्रियेणा । आ विश । विशेति । इत्याह । आहेंद्री । ऐंद्री वै । वै वाक् । वाग्वाचै । वाचमेव । एवेंद्रीं । ऐंद्रीमात्मन् । आत्मन्धत्ते । धत्त इति धत्ते () ॥॥

काण्ड -1, प्रपाठक -6, अनुवाक -11, अनुवाक सूक्तम -1,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -याजमान-ब्राह्मणम्,

यो वै । वै सं॑प्तद॒शं । स॒प्त॒द॒शं प्र॒जाप॑तिं । स॒प्त॒द॒शमिति॑ सप्त-द॒शं । प्र॒जाप॑तिं य॒ज्ञं । प्र॒जाप॑तिमिति॑ प्र॒जा-प॒तिं । य॒ज्ञम॒न्वाय॑त्तं । अ॒न्वाय॑त्तं वेद॑ ॥ अ॒न्वाय॑त्तमित्य॑नु-आय॑त्तम् । वेद॒ प्रति॑ । प्रति॑ य॒ज्ञेनं । य॒ज्ञेनं तिष्ठति । ति॒ष्ठ॒ति॒ न ॥ न य॒ज्ञात् । य॒ज्ञाद्भ्र॑श्यते । भ्र॒श्य॒त॒ आ । आ श्रा॑वय । श्रा॒व॒येति॑ । इति॒ चतु॑रक्षरं । चतु॑रक्षर॒मस्तु॑ । चतु॑रक्षर॒मिति॒ चतुः॑-अ॒क्ष॒रं । अ॒स्तु श्रौष॑ट् । श्रौष॒डिति॑ । इति॒ चतु॑रक्षरं । चतु॑रक्षरं यज॑ । चतु॑रक्षर॒मिति॒ चतुः॑-अ॒क्ष॒रं । यजे॑ति॑ । इति॒ द्व्य॑क्षरं । द्व्य॑क्षरं ये । द्व्य॑क्षर॒मिति॒ द्वि - अ॒क्ष॒रं । ये यजा॑महे । यजा॑महे॒ इति॑ । इति॒ पंचा॑क्षरं । पंचा॑क्षरं॒ द्व्य॑क्षरः । पंचा॑क्षर॒मिति॒ पंच॑-अ॒क्ष॒रं । द्व्य॑क्षरो व॑षट्का॒रः । द्व्य॑क्षर॒ इति॑ द्वि-अ॒क्ष॒रः । व॒ष॒ट्का॒र एषः । व॒ष॒ट्का॒र इति॑ वषट्-का॒रः । एष वै । वै सं॑प्तद॒शः । स॒प्त॒द॒शः प्र॒जाप॑तिः । स॒प्त॒द॒श इति॑ सप्त-द॒शः । प्र॒जाप॑तिर्य॒ज्ञं । प्र॒जाप॑तिरिति॑ प्र॒जा-प॒तिः । य॒ज्ञम॒न्वाय॑त्तः । अ॒न्वाय॑त्तो यः । अ॒न्वाय॑त्त इत्य॑नु-आय॑त्तः । य एवं । एवं वेद॑ । वेद॒ प्रति॑ । प्रति॑ य॒ज्ञेनं । य॒ज्ञेनं तिष्ठति । ति॒ष्ठ॒ति॒ न । न य॒ज्ञात् । य॒ज्ञाद्भ्र॑श्यते । भ्र॒श्य॒ते यः । यो वै । वै य॒ज्ञस्य॑ । य॒ज्ञस्य॒ प्राय॑णं । प्राय॑णं प्रतिष्ठां । प्राय॑ण॒मिति॑ प्र-अय॑नं । प्र॒ति॒ष्ठाम॒दय॑नं । प्र॒ति॒ष्ठामिति॑ प्रति-स्थां ()

काण्ड -1, प्रपाठक -6, अनुवाक -11, अनुवाक सूक्तम -2,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -याजमान-ब्राह्मणम्,

। उ॒दय॑नं वेद॑ । उ॒दय॑न॒मित्यु॒त्-अय॑नं । वेद॒ प्रति॑ष्ठितेन । प्रति॑ष्ठि॒तेनारि॑ष्टेन । प्रति॑ष्ठि॒तेनेति॒ प्रति॑-स्थि॒तेन॒ । अरि॑ष्टेन य॒ज्ञेनं । य॒ज्ञेनं स॒ꣳस्थां । स॒ꣳ?स्थां ग॑च्छति । स॒ꣳस्थामिति॑ सं-स्थां । ग॒च्छ॒त्या । आ श्रा॑वय । श्रा॒व॒यास्तु॑ । अस्तु श्रौष॑ट् । श्रौष॒ड्यज॑ । यज॒ ये । ये यजा॑महे । यजा॑महे वषट्का॒रः । व॒ष॒ट्का॒र एत॑त् । व॒ष॒ट्का॒र इति॑ वषट्- का॒रः । एत॒द्वै । वै य॒ज्ञस्य॑ । य॒ज्ञस्य॒ प्राय॑णं । प्राय॑ण॒मेषा । प्राय॑ण॒मिति॑ प्र-अय॑नं । एषा प्र॑ति॒ष्ठा । प्र॒ति॒ष्ठैत॑त् । प्र॒ति॒ष्ठेति॑ प्रति-स्था ।

एतदुदयंनं । उदयंनं यः । उदयंनमित्युत्-अयंनं । य एवं । एवं वेदं । वेद प्रतिंष्ठितेन । प्रतिंष्ठितेनारिंष्टेन । प्रतिंष्ठितेनेति प्रतिं-स्थितेन । अरिंष्टेन यज्ञेनं । यज्ञेनं सꣳस्थां । सꣳस्थां गच्छति । सꣳस्थामितिं सं-स्थां । गच्छति यः । यो वै । वै सूनृतांये । सूनृतांये दोहँ । दोहं वेदं । वेदं दुहे । दुह एव । एवैनाँ । एनां यज्ञः । यज्ञो वै । वै सूनृताँ । सूनृता । आश्रांवय । श्रावयेतिं । इत्या । ऐव । एवैनाँ । एनामह्वत् । अह्वदस्तु ()

काण्ड -1, प्रपाठक -6, अनुवाक -11, अनुवाक सूक्तम -3,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -याजमान-ब्राह्मणम्,

। अस्तु श्रौषंट् । श्रौषडितिं । इत्युपावाँस्राक् । उपावाँस्राग्यजुः । उपावाँस्रागित्युंप-अवाँस्राक् । यजेतिं । इत्युत् । उदंनैषीत् । अनैषीद्वे । ये यजांमहे । यजांमह इतिं । इत्युपं । उपांसदत् । असदद्वषट्कारेणं । वषट्कारेणं दोग्धि । वषट्कारेणेतिं वषट्-कारेणं । दोग्ध्येषः । एष वै । वै सूनृतांये । सूनृतांये दोहः । दोहो यः । य एवं । एवं वेदं । वेदं दुहे । दुह एव । एवैनाँ । एनां देवाः । देवा वै । वै सत्रं । सत्रमांसत । आसत तेषाँ । तेषां दिशः । दिशो दस्यन्न् । अदन्ते । त एतां । एतामार्द्रां । आर्द्रां पङ्क्तिं । पङ्क्तिमपश्यन्न् । अपश्यन्ना । आ श्रांवय । श्रावयेतिं । इतिं पुरोवातं । पुरोवातमजनयन्न् । पुरोवातमितिं पुरः-वातं । अजनयन्नस्तु । अस्तु श्रौषंट् । श्रौषडितिं । इत्यभ्रं । अभ्रꣳ सं । समप्लावयन्न् । अप्लावयन्, यजं । यजेतिं । इतिं विद्युतँ । विद्युतमजनयन्न् । विद्युतमितिं वि-द्युतँ ()

काण्ड -1, प्रपाठक -6, अनुवाक -11, अनुवाक सूक्तम -4,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -याजमान-ब्राह्मणम्,

। अजनयन्, ये । ये यजांमहे । यजांमह इतिं । इति प्र । प्रावर्षयन्न । अवर्षयन्नभि । अभ्यस्तनयन्न् । अस्तनयन्वषट्कारेणं । वषट्कारेण ततः । वषट्कारेणेतिं वषट्-कारेणं । ततो वै । वै तेभ्यः । तेभ्यो दिशः । दिशः प्र । प्राप्यांयत । अप्यायंत यः । य एवं । एवं वेदं । वेद प्र । प्रास्मैं । अस्मै दिशः । दिशः प्यायंते । प्यायंते प्रजापतिं ।

प्रजापतिं ब्रोवेदं । प्रजापतिमिति प्रजा-पतिं । ब्रोवेदं प्रजापतिः । ब्रोवेदेतिं ब्रः-वेदं । प्रजापतिस्त्वं वेद । प्रजापतिरितिं प्रजा-पतिः । त्वंवेद यं । त्वंवेदेतिं त्वं-वेद । यं प्रजापतिः । प्रजापतिर्वेदं । प्रजापतिरितिं प्रजा-पतिः । वेद सः । स पुण्यः । पुण्यो भवति । भवत्येषः । एष वै । वै छंदस्यः । छंदस्यः प्रजापतिः । प्रजापति रा । प्रजापतिरितिं प्रजा-पतिः । आ श्रावय । श्रावयास्तुं । अस्तु श्रौषट् । श्रौषडयजं । यजु ये । ये यजामहे । यजामहे वषट्कारः । वषट्कारो यः । वषट्कार इतिं वषट्-कारः । य एवं । एवं वेदं । वेदं पुण्यः । पुण्यो भवति । भवति वसंतं ()

काण्ड -1, प्रपाठक -6, अनुवाक -11, अनुवाक सूक्तम -5,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -याजमान-ब्राह्मणम्,

। वसंतमृतूनां । ऋतूनां प्रीणामि । प्रीणामीतिं । इत्याह । आहर्तवः । ऋतवो वै । वै पयाजाः । प्रयाजा ऋतून् । प्रयाजा इतिं प्र-याजाः । ऋतूनेव । एव प्रीणाति । प्रीणाति ते । तैंऽस्मै । अस्मै प्रीताः । प्रीता यथापूर्वं । यथापूर्वं कल्पंते । यथापूर्वमितिं यथा-पूर्वं । कल्पंते कल्पंते । कल्पंतेऽस्मै । अस्मा ऋतवः । ऋतवो यः । य एवं । एवं वेदं । वेदाग्नीषोमयोः । अग्नीषोमयोरहं । अग्नीषोमयोरित्यग्नी-सोमयोः । अहं देवयज्ययाँ । देवयज्यया चक्षुष्मान् । देवयज्ययेतिं देव-यज्ययाँ । चक्षुष्मान् भूयासं । भूयासमितिं । इत्याह । आहाग्नीषोमाँभ्यां । अग्नीषोमाँभ्यां वै । अग्नीषोमाँभ्यामित्यग्नी-सोमाँभ्यां । वै यज्ञः । यज्ञश्चक्षुष्मान् । चक्षुष्मान् ताभ्याँ । ताभ्यामेव । एव चक्षुः । चक्षुरात्मन्न् । आत्मन्धत्ते । धत्तेऽग्नेः । अग्नेरहं। । अहं देवयज्ययाँ । देवयज्ययान्नादः । देवयज्ययेतिं देव-यज्ययाँ । अन्नादो भूयासं । अन्नाद इत्यन्न-अदः । भूयासमितिं । इत्याह । आहाग्निः । अग्निर्वै । वै देवानाँ । देवानामन्नादः । अन्नादस्तेनं । अन्नाद इत्यन्न-अदः । तेनैव ()

काण्ड -1, प्रपाठक -6, अनुवाक -11, अनुवाक सूक्तम -6,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -याजमान-ब्राह्मणम्,

एवान्नाद्यँ । अन्नाद्यमात्मन् । अन्नाद्यमित्यन्न-अद्यँ । आत्मन्थत्ते । धत्ते दब्धिः । दब्धिरसि । अस्यदब्धः । अदब्धो भूयासं । भूयासममुं । अमुं दभेयं । दभेयमितिं । इत्याह । आहैतयाँ । एतया वै । वै दब्ध्याँ । दब्ध्या देवाः । देवा असुरान् । असुरानदभ्नुवन्न् । अदभ्नुवन्तयाँ । तयैव । एव भ्रातृव्यं । भ्रातृव्यं दभ्नोति । दभ्नोत्यग्नीषोमयोः । अग्नीषोमयोरहं । अग्नीषोमयोरित्यग्नी-सोमयोः । अहं देवयज्ययाँ । देवयज्यया वृत्रहा। । देवयज्ययेतिं देव-यज्ययाँ । वृत्रहा भूयासं । वृत्रहेतिं वृत्र-हा । भूयासमितिं । इत्याह । आहाग्नीषोमाँभ्यां । अग्नीषोमाँभ्यां वै । अग्नीषोमाँभ्यामित्यग्नी-सोमाँभ्यां । वा इंद्रः । इंद्रो वृत्रं । वृत्र-मंहन्न् । अहन्ताभ्याँ । ताभ्यामेव । एव भ्रातृव्यं । भ्रातृव्यꣳ स्तृणुते । स्तृणुत इंद्राग्नियोः । इंद्राग्नियोरहं । इंद्राग्नियोरितींद्र-अग्नियोः । अहं देवयज्ययाँ । देवयज्ययैंद्रियावी । देवयज्ययेतिं देव- यज्ययाँ । इंद्रियाव्यन्नादः । अन्नादो भूयासं । अन्नाद इत्यन्न-अदः । भूयासमितिं । इत्याह । आहेंद्रियावी । इंद्रियाव्येव । एवान्नादः । अन्नादो भवति । अन्नाद इत्यन्न-अदः । भवतींद्रस्य ()

काण्ड -1, प्रपाठक -6, अनुवाक -11, अनुवाक सूक्तम -7,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -याजमान-ब्राह्मणम्,

। इंद्रस्याहं । अहं देवयज्ययाँ । देवयज्ययैंद्रियावी । देवयज्ययेतिं देव-यज्ययाँ । इंद्रियावी भूयासं । भूयासमितिं । इत्याह । आहेंद्रियावी । इंद्रियाव्येव । एव भवति । भवति महेंद्रस्य । महेंद्रस्याहं । महेंद्रस्येतिं महा-इंद्रस्य । अहं देवयज्ययाँ । देवयज्यया जेमानँ । देवयज्ययेतिं देव-यज्ययाँ । जेमानं महिमानं । महिमानं गमेयं । गमेयमितिं । इत्याह । आह जेमानँ । जेमानमेव । एव महिमानँ । महिमानं गच्छति । गच्छत्यग्नेः । अग्नेः स्विष्टकृतः । स्विष्टकृतोऽहं ॥ स्विष्टकृत इतिं स्विष्ट-कृतः । अहं देवयज्ययाँ । देवयज्ययायुष्मान् । देवयज्ययेतिं देव-यज्ययाँ । आयुष्मान्, यज्ञेन । यज्ञेनं प्रतिष्ठां । प्रतिष्ठां गमेयं । प्रतिष्ठामितिं प्रति-स्थां । गमेयमितिं । इत्याह । आहायुः । आयुरेव । एवात्मन् । आत्मन्धत्ते । धत्ते प्रतिं । प्रतिं यज्ञेनं । यज्ञेनं तिष्ठति । तिष्ठतीतिं तिष्ठति () ॥॥

काण्ड -1, प्रपाठक -6, अनुवाक -12, अनुवाक सूक्तम -1,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -याज्याः,

इंद्र॑ वः । वो॒ वि॒श्वतः॑ । वि॒श्वत॒स्परि॑ । परि॒ हवा॑महे । हवा॑महे॒ जनै॑भ्यः । जनै॑भ्य॒ इति॒ जनै॑भ्यः ॥ अस्माक॑मस्तु । अ॒स्तु॒ केव॑लः ॥ केव॑ल॒ इति॒ केव॑लः । इंद्र॑ नरः॑ नरो॑ ने॒मधि॑ता । ने॒मधि॑ता हवते । ने॒मधि॒तेति॑ ने॒म-धि॒ता॒ । ह॒व॒ते॒ यत् । यत्पार्या॑ः । पार्या॑ युनजते । युनजते॒ धियः॑ । धिय॒स्ताः॒ । ता इति॒ ताः ॥ शूरो॑ नृषा॑ता । नृषा॑ता॒ शव॑सः । नृषा॒तेति॒ नृ-सा॒ता॒ । शव॑सश्चकानः । च॒का॒न आ । आ गोम॑ति । गोम॑ति व्र॒जे । गोम॒तीति॒ गो-म॒ति॒ । व्र॒जे भ॑ज । भ॒जा॒ ब॑ । ब॒ नः॑ । न॒ इति॑ नः ॥ इंद्रि॒याणि॑ शतक्रतो । श॒त॒क्र॒तो॒ या । श॒त॒क्र॒तो॒ इति॑ शत-क्र॒तो॒ । या तै॑ । ते॒ जने॑षु । जने॑षु पं॒चस्॑ । पं॒चस्विति॑ पंच-सु ॥ इंद्र॒ तानि॑ । तानि॑ ते । त॒ आ आ वृ॑णे । वृ॒ण॒ इति॑ वृणे ॥ अनु॑ ते । ते॒ दा॒यि॒ । दा॒यि॒ म॒हे । म॒ह इंद्रि॑याय॑ इंद्रि॑याय॑ स॒त्रा । स॒त्रा तै॑ । ते॒ विश्व॑ । विश्व॒मनु॑ । अनु॑ वृत्र॒हत्यै॑ । वृ॒त्र॒हत्य॒ इति॑ वृत्र-हत्यै॑ ॥ अनु॑ क्ष॒त्रं ()

काण्ड -1, प्रपाठक -6, अनुवाक -12, अनुवाक सूक्तम -2,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -याज्याः,

। क्ष॒त्रम॑नु । अनु॒ सहः॑ । सहो॑ यजत्र । य॒ज॒त्रेंद्र॑ । इंद्र॑ दे॒वेभिः॑ । दे॒वेभि॒रनु॑ । अनु॑ ते । ते॒ नृष॑ह्यै । नृष॑ह्य॒ इति॑ नृ-सह्यै॑ ॥ आय॒स्मिन्॑ । य॒स्मि॒न्थ्स॒प्त । स॒प्त वा॑स॒वाः । वा॒स॒वास्ति॑ष्ठति । ति॒ष्ठ॒ति॒ स्वा॒रुहः॑ । स्वा॒रुहो॑ यथा । स्वा॒रुह॒ इति॑ स्व-रुहः॑ । य॒थेति॑ यथा ॥ ऋषि॑र्ह । ह दी॒र्घश्रु॑त्तमः । दी॒र्घश्रु॑त्तम॒ इंद्र॑स्य । दी॒र्घश्रु॑त्तम॒ इति॑ दीर्घश्रुत्-तमः । इंद्र॑स्य घ॒र्मः । घ॒र्मो अति॑थिः । अति॑थि॒रित्यति॑थिः ॥ आमा सु॑पक्व॑ । प॒क्व॒मेर॑यः । ऐर॑य॒ आ । आ सूर्य॑ । सूर्य॑ꣳ रोहयः । रो॒ह॒यो॒ दि॒वि । दि॒वीति॑ दि॒वि ॥ घ॒र्मं न । न सामन्न्॑ । साम॑न्तपत । त॒प॒ता सुवृ॑क्तिभिः॑ । सुवृ॑क्तिभि॒र्जुष्ट॑ । सुवृ॑क्तिभि॒रिति॑ सुवृक्ति-भिः॒ । जुष्ट॑ गिर्वणसे । गि॒र्व॒ण॒से॒ गिरः॑ । गिर॒ इति॒ गिरः॑ ॥ इंद्र॒मित्॑ । इद्गा॑थिनः॑ । गा॒थिनो॑ बृ॒हत्॑ । बृ॒हदिंद्र॑ । इंद्र॑म॒र्केभिः॑ । अ॒र्केभि॒रर्किणः॑ । अ॒र्किण॒ इत्य॒र्किणः॑ ॥ इंद्र॒ वाणी॑ः । वाणी॑रनूषत । अ॒नू॒ष॒तेत्य॑नूषत ॥ गाय॑ति ब्रा । ब्रा गा॒य॒त्रिणः॑ ()

काण्ड -1, प्रपाठक -6, अनुवाक -12, अनुवाक सूक्तम -3,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -याज्याः,

। गायत्रिणोऽर्चंति । अर्चंत्यर्कं । अर्कमर्किणः । अर्किण इत्यर्किणः ॥ ब्रह्माणस्त्वा । त्वा शतक्रतो । शतक्रतवुत् । शतक्रतविति शत-क्रतो । उद्वꣳ शं । वꣳशमिव । इव येमिरे । येमिर इति येमिरे ॥ अꣳ होमुचे प्र । अꣳ होमुचइत्यꣳहः-मुचै । प्रभरेम । भरेमा-मनीषां । मनीषामोषिष्ठदावे । ओषिष्ठदावे सुमतिं । ओषिष्ठदावे इत्योषिष्ठ-दावे । सुमतिं गृणानाः । सुमतिमिति सु-मतिं । गृणाना इति गृणानाः । इदमिंद्र । इंद्र प्रति । प्रति हव्यं । हव्यं गृभाय । गृभाय सत्याः । सत्याः सन्तु संतु यजमानस्य । यजमानस्य कामाः । कामा इति कामाः ॥ विवेष यत् । यन्मा । मा धिषणा । धिषणा जजानं । जजानस्तवै । स्तवै पुरा । पुरा पार्यात् । पार्यादिंद्र । इंद्रमह्नः । अह्न इत्यह्नः ॥ अꣳहसो यत्र । यत्र पीपरत् । पीपरदथा । यथा नः । नो नावा । नावेवं । इव यांतं । यांतमुभयै । उभये हवंते । हवंत इति हवंते ॥ प्र सम्राजं । सम्राजं प्रथमं । सम्राजमिति सं-राजं । प्रथममध्व- राणा ()

काण्ड -1, प्रपाठक -6, अनुवाक -12, अनुवाक सूक्तम -4,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -याज्याः,

। अध्वराणामꣳ होमुचे । अꣳहोमुचं वृषभं । अꣳहोमुचमित्यꣳहः-मुचे । वृषभं यज्ञियानां । यज्ञियानामिति यज्ञियानां ॥ अपां नपातं । नपातमश्विना । अश्विना हयंतं । हयंत- मस्मिन् । अस्मिन्नरः । नर इंद्रियं । इंद्रियं धत्तं । धत्तमोजः । ओज इत्योजः ॥ वि नः । न इंद्र । इंद्रमृधः । मृधो जहि । जहि नीचा । नीचा यच्छ । यच्छ पृतन्यतः । पृतन्यत इति पृतन्यतः ॥ अधस्पदं । अधस्पदमित्यधः-पदं । तमै । ईं कृधि । कृधि यः । यो अस्मान् । अस्माꣳ अभिदासति । अभिदासतीत्यभि-दासति ॥ इंद्र क्षत्रं । क्षत्रमभि । अभि वामं । वाममोजः । ओजोऽजायथाः । अजायथा वृषभ । वृषभ चर्षणीनां । चर्षणीना- मिति चर्षणीनां ॥ अपानुदः । अनुदो जनं । जनममित्रयंतं ।

अमित्रयंतमुरुं । अमित्रयन्तमित्यमित्र-यंतँ । उरुं देवेभ्यः । देवेभ्यो अकृणोः । अकृणोरु । उ लोकं । लोकमितिं लोकं ॥ मृगो न । न भीमः । भीमः कुचरः । कुचरो गिरिष्ठाः । गिरिष्ठाः परावतः । गिरिष्ठा इतिं गिरि-स्थाः । परावत आ । परावत इतिं परा-वतः ()

काण्ड -1, प्रपाठक -6, अनुवाक -12, अनुवाक सूक्तम -5,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -याज्याः,

। आ जगाम । जगामा परस्याः । परस्या इति परस्याः ॥ सृकꣳ सꣳशायं । सꣳशायं पविं । सꣳ-शायेतिं सं-शायं । पविमिंद्र । इंद्र तिग्मं । तिग्मं वि । वि शत्रून् । शत्रूँस्ताढि । ताढि वि । वि मृधः । मृधो नुदस्व । नुदस्वेतिं नुदस्व ॥ वि शत्रून् । शत्रून्, वि । वि मृधः । मृधो नुद । नुद वि । वि वृत्रस्यं । वृत्रस्य हनूँ । हनू रुज । हनू इति हनूँ । रुजेतिं रुज ॥ वि मन्युं । मन्युमिंद्र । इंद्रभामितः । भामितोऽमित्रंस्य । अमित्रंस्याभिदासंतः । अभिदासंत इत्यभि-दासंतः ॥ त्रातारमिंद्रँ । इंद्रंमवितारँ । अवितारमिंद्रँ । इंद्रꣳ हवें हवे । हवेंहवे सुहवँ । हवेंहव इति हवँ-हवे । सुहवꣳ शूरँ । सुहवमितिं सु-हवँ । शूरमिंद्रँ । इंद्रमितींद्रँ ॥ हुवे नु । नु शक्रं । शक्रं पुरुहूतं । पुरुहूतमिंद्रँ । पुरुहूतमितिं पुरु-हूतं । इंद्रꣳः स्वस्ति । स्वस्ति नः । नो मघवाँ । मघवा धातु । मघवेतिं मघ-वा । धाद्विंद्रः । इंद्र इतींद्रः ॥ मा तैँ । ते अस्यां ()

काण्ड -1, प्रपाठक -6, अनुवाक -12, अनुवाक सूक्तम -6,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -याज्याः,

। अस्याꣳ सहसावन्न् । सहसावन्परिष्टौ । सहसावन्नितिं सहसा-वन्न् । परिष्टावघायं । अघायं भूम । भूम हरिवः । हरिवः परादे । हरिव इतिं हरि-वः । परादा इतिं परा-दे ॥ त्रायस्व नः । नोऽ वृकेभिः । अवृकेभि-र्वरूंथैः । वरूंथैस्तवं । तवं प्रियासः । प्रियासः सूरिषुं । सूरिषुं स्याम । स्यामेतिं स्याम ॥ अनवस्ते । ते रथँ । रथमश्वांय ।

अश्वा॑य तक्षन् । तक्ष॒न्त्वष्टा॑ । त्वष्टा॒ वज्र॑म् । वज्रं॑ पुरुहूत । पु॒रु॒हू॒त॒ द्यु॒मन्त॑म् । पु॒रु॒हू॒तेति॑ पुरु-हूत । द्यु॒मन्त॒मिति॑ द्यु-मन्त॑म् ॥

ब्रह्मा॑ण इन्द्र॑ । इन्द्र॑ म॒हय॑तः । म॒हय॑तो अ॒र्कैः । अ॒र्कैर॑वर्धयन् । अव॑र्धयन्नहये । अह॑ये हन्त॒वै । ह॒न्त॒वा उ॑ । उ॒ वित्यु॑ ॥

वृष्णे॒ यत् । यत्ते॑ । ते॒ वृष॑णः । वृष॑णो अ॒र्कम् । अ॒र्कम॑र्चान् । अर्चा॑निन्द्र॑ । इन्द्र॒ ग्रावा॑णः । ग्रावा॑णो अदितिः । अदि॑तिः

स॒जोषा॑ः । स॒जोषा॒ इति॑ स-जोषा॑ः ॥ अ॒न॒श्वासो॒ ये । ये प॒वय॑ः । प॒वयो॑ऽरथाः । अ॒र॒था इन्द्रे॑षिताः । इन्द्रे॑षिता

अ॒भ्य॑वर्तत । इन्द्रे॑षिता इतीन्द्र॑-इषिताः । अ॒भ्य॑वर्तत॒ दस्यू॑न् । अ॒भ्य॑वर्त॒न्त्येत्य॑भि-अव॑र्तन्त । दस्यू॒निति॒ दस्यू॑न् () ॥॥

काण्ड -1, प्रपाठक -7, अनुवाक -1, अनुवाक सूक्तम -1,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -याजमान-ब्राह्मणम्,

॥ इति प्रथमकांडे षष्ठप्रश्नस्य क्रमपाठः समाप्तः ॥ क्रमपाठः पा॒क॒य॒ज्ञं वै । पा॒क॒य॒ज्ञमिति॑ पाक-य॒ज्ञं । वा अनु॑ ।

अन्वाहि॑ताग्नेः । आहि॑ताग्नेः प॒शव॑ः । आहि॑ताग्नेरित्याहि॑त-अ॒ग्नेः । प॒शव॒ उप॑ । उप॑ तिष्ठन्ते । ति॒ष्ठ॒न्त॒ इडा॑म् ॥ इडा॒ खलु॑

। खलु॒ वै । वै पा॑कय॒ज्ञः । पा॒क॒य॒ज्ञस्सा । पा॒क॒य॒ज्ञ इति॑ पाक-य॒ज्ञः ॥ सै॒षा । ए॒षान्त॒रा । अ॒न्त॒रा प्र॑याजानूयाजान्

। प्र॒या॒जा॒नू॒या॒जान् यज॑मानस्य । प्र॒या॒जा॒नू॒या॒जानि॑ति प्रयाज-अ॒नू॒या॒जान् । यज॑मानस्य लो॒के । लो॒केऽव॑हिता ।

अव॑हिता॒ ताम् । अव॑हि॒तेत्यव॑-हिता । तामा॑ह्रिय-मा॑णाम् । आ॒ह्रि॒यमा॑णाम॒भि । आ॒ह्रि॒यमा॑णामित्या॑-ह्रियमा॑णाम् ।

अ॒भि॒मं॒त्र॒येत । मं॒त्र॒येत॒ सुरू॑पवर्षवर्णे । सुरू॑पवर्षवर्ण॒ आ । सुरू॑पवर्षवर्ण॒ इति॒ सुरू॑प-वर्षवर्णे । एहि॑ । इ॒हीति॑ ।

इति॑ प॒शव॑ः । प॒शवो॒ वै । वा इडा॑म् । इडा॑म् प॒शून् । प॒शूने॒व । एवोप॑ । उप॑ह्वयते । ह्व॒य॒ते॒ य॒ज्ञं । य॒ज्ञं वै । वै दे॒वाः

। दे॒वा अदु॑ह्वन् । अदु॑ह्व॒न्, य॒ज्ञः । य॒ज्ञोसु॑रान् । असु॑रा॒ अदुहत् । अ॒दु॒ह॒त्ते । तेऽसु॑राः । असु॑रा य॒ज्ञ-दु॑ग्धाः ।

य॒ज्ञदु॑ग्धाः परा॑ । य॒ज्ञदु॑ग्धा॒ इति॑ य॒ज्ञ-दु॒ग्धाः । परा॑भवन् । अ॒भ॒व॒न य॑ः । यो वै । वै य॒ज्ञस्य॑ । य॒ज्ञस्य॒ दोह॑म् । दोह॑

वि॒द्वान् ()

काण्ड -1, प्रपाठक -7, अनुवाक -1, अनुवाक सूक्तम -2,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -याजमान-ब्राह्मणम्,

। विद्वान्, यजते । यजतेपिं । अप्यन्यं । अन्यं यजमानं । यजमानं दुहे । दुहे सा । सा मैं । मे सत्या । सत्याशीः । आशीरस्य । आशीरित्याँ-शीः । अस्य यज्ञस्यं । यज्ञस्यं भूयात् । भूयादितिं । इत्याह । आहेपः । एष वै । वै यज्ञस्यं । यज्ञस्य दोहः । दोहस्तेनं । तेनैव । एवैनँ । एनं दुहे । दुहे प्रत्ताँ । प्रत्ता वै । वै गौः । गौर्दुहे । दुहे प्रत्ताँ । प्रत्तेडाँ । इडा यजमानाय । यजमानाय दुहे । दुह एते । एते वै । वा इडायै । इडायै स्तनाँः । स्तना इडाँ । इडोपहूता । उपहूतेतिं । उपहूतेत्युप-हूता । इतिं वायुः । वायुर्वत्सः । वत्सो यर्हि । यर्हि होताँ । होतेडाँ । इडामुप-ह्वयेत । उपह्वयेत तर्हि । उपह्वयेतेत्युप-ह्वयेत । तर्हि यजमानः । यजमानो होतारं । होतारमीक्षमाणः । ईक्षमाणो वायुं । वायुं मनसा । मनसा ध्यायेत् ()

काण्ड -1, प्रपाठक -7, अनुवाक -1, अनुवाक सूक्तम -3,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -याजमान-ब्राह्मणम्,

। ध्यायेन्मात्रे । मात्रे वत्सं । वत्समुपावसृजति । उपावसृजति सर्वेण । उपावसृजतीत्युप- अवसृजति । सर्वेण वै । वै यज्ञेनं । यज्ञेनं देवाः । देवास्सुवर्गं । सुवर्गं लोकं । सुवर्गमितिं सुवः-गम् । लोकमायन्न् । आयन्पाक- यज्ञेनं । पाकयज्ञेन मनुः । पाकयज्ञेनेतिं पाक-यज्ञेन । मनुरश्राम्यत् । अश्राम्यत्सा । सेडाँ । इडा मनुँ । मनुमुपावर्तत । उपावर्तत तां । उपावर्ततेत्युप-आवर्तत । तान्देवासुराः । देवासुरा वि । देवासुरा इतिं देव-असुराः । व्यह्वयंत । अह्वयंत प्रतीचीँ । प्रतीचीँ देवाः । देवाः परांचीं । परांचीमसुराः । असुराः सा । सा देवान् । देवानुपावर्तत । उपावर्तत पशवः । उपावर्ततेत्युप-आवर्तत । पशवो वै । वै तत् । तद्देवान् । देवानवृणत । अवृणत पशवः । पशवोऽसुरान् । असुरानजहुः । अजहुर्यं । यं कामयेत । कामयेता पशुः । अपशुः स्याँत् । स्यादितिं । इति परांचीं । परांचीं तस्यं । तस्येडाँ । इडामुपं । उपं ह्वयेत । ह्वयेता पशुः । अपशुरेव । एव भवति । भवति यं ()

काण्ड -1, प्रपाठक -7, अनुवाक -1, अनुवाक सूक्तम -4,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -याजमान-ब्राह्मणम्,

। यं कामयेत । कामयेत पशुमान् । पशुमान्थ्स्यात् । पशुमानिति पशु-मान् । स्यादिति । इति प्रतीचीँ । प्रतीचीं तस्यं । तस्येडाँ । इडामुपं । उपं ह्वयेत । ह्वयेत पशुमान् । पशुमानेव । पशुमानिति पशु-मान् । एव भवति । भवति ब्रह्मवादिनः । ब्रह्मवादिनो वदंति । ब्रह्मवादिन इति ब्रह्म-वादिनः । वदंति सः । स तु । बै । वा इडाँ । इडामुपं । उपं ह्वयेत । ह्वयेत यः । य इडाँ । इडामुप-हूयं । उपहूयात्मानँ । उपहूयेत्युप-हूयं । आत्मानमिडायां । इडायामुपह्वयेत । उपह्वयेतेतिं । उपह्वयेतेत्युप-ह्वयेत । इति सा । सा नः । नः प्रिया । प्रिया सुप्रतूँर्तिः । सुप्रतूँर्तिर्मघोनीँ । सुप्रतूँर्तिरितिं सु-प्रतूँर्तिः । मघोनीतिं । इत्याह । आहेडाँ । इडामेव । एवोपहूयं । उपहूयात्मानँ । उपहूयेत्युप-हूयं । आत्मानमिडायां । इडाया-मुपं । उपह्वयते । ह्वयते व्यस्तं । व्यस्तमिव । व्यस्तमिति वि-अस्तं । इव वै । वा एतत् । एतद्यज्ञस्यं । यज्ञस्य यत् । यदिडाँ । इडा सामि । सामि प्राश्नंति । प्राश्नांतिं सामि । प्राश्नन्तीतिं प्र-अश्नंतिं ()

काण्ड -1, प्रपाठक -7, अनुवाक -1, अनुवाक सूक्तम -5,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -याजमान-ब्राह्मणम्,

। सामि मार्ँजयंते । मार्जयंत एतत् । एतत्प्रतिं । प्रति वै । वा असुंराणां । असुंराणां यज्ञः । यज्ञो वि । व्यच्छिद्यत । अच्छिद्यत ब्रह्मंणा । ब्रह्मंणा देवाः । देवाः सं । समंदधुः । अदधुर्बृहस्पतिः । बृहस्पतिं स्तनुतां । तनुतामिमं । इमं नः । न इतिं । इत्याह । आह ब्रह्मं । ब्रह्म वै । वै देवानाँ । देवानां बृहस्पतिः । बृहस्पतिर्ब्रह्मंणा । ब्रह्मंणैव । एव यज्ञं । यज्ञꣳ सं । सं दंधाति । दधाति विच्छिंन्नं । विच्छिंन्नं यज्ञं । विच्छिंन्नमिति वि-च्छिन्नं । यज्ञꣳ सं । समिमं । इमं दंधातु । दधाबितिं । इत्याह । आह संतंत्यै । संतंत्यै विश्वैँ । संतंत्या इति सं-तत्यै ॥ विश्वे देवाः । देवा इह ।

इह मादयंतां । मादयंतामिति । इत्याह । आह संतत्यं । संतत्येव । संतत्येति सं-तत्यं । एव यज्ञं । यज्ञं देवेभ्यः । देवेभ्योऽनु । अनु दिशति । दिशति यां । यां वै ()

काण्ड -1, प्रपाठक -7, अनुवाक -1, अनुवाक सूक्तम -6,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -याजमान-ब्राह्मणम्,

। वै यज्ञे । यज्ञे दक्षिणां । दक्षिणां ददाति । ददाति तां । तामस्य । अस्य पशवः । पशवोऽनु । अनु सं । सं क्रामति । क्रामति सः । स एषः । एष ईजानः । ईजानोऽपशुः । अपशुर्भावुकः । भावुको यजमानेन । यजमानेन खलु । खलु वै । वै तत् । तत्कार्यँ । कार्यमिति । इत्याहुः । आहुर्यथाँ । यथा देवत्रा । देवत्रा दत्तं । देवत्रेति देव-त्रा । दत्तं कुर्वीत । कुर्वीतात्मन् । आत्मन्पशून् । पशून्रमयेत । रमयेतेति । इति ब्रध्नं । ब्रध्न पिन्वस्व । पिन्वस्वेति । इत्याह । आह यज्ञः । यज्ञो वै । वै ब्रध्नः । ब्रध्नो यज्ञं । यज्ञमेव । एव तत् । तन्महयति । महयत्यथौ । अथो देवत्रा । अथो इत्यथौ । देवत्रैव । देवत्रेति देव-त्रा । एव दत्तम् । दत्तं कुरुते । कुरुत आत्मन् । आत्मन्पशून् । पशून्रमयते । रमयते ददतः । ददतो मे । मे मा । मा क्षायी । क्षायीति । इत्याह । आहाक्षिति । अक्षितिमेव । एवोप । उपैति । एति कुर्वतः । कुर्वतो मै । मे मा । मोप । उपदसत् । दसदिति । इत्याह । आह भूमानँ । भूमानमेव । एवोप । उपैति । एतीत्येति () ॥॥

काण्ड -1, प्रपाठक -7, अनुवाक -2, अनुवाक सूक्तम -1,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -हौत्र-ब्राह्मणम्,

सꣳश्रवाह । सꣳश्रवा इति सं-श्रवाः । ह सोवर्चनसः । सोवर्चन-सस्तुमिꣳ । तुमिꣳमोपोदिति । ओपोदितिमुवाच । ओपोदितिमित्योप-उदिति । उवाच यत् ॥ यत्सत्रिणाँ । सत्रिणाꣳ होताँ । होता भूँ । अभूः काम् । कामिडाँ । इडामुप । उपाँह्वथाः । अह्वथा इति । इति तां । तामुप । उपाँह्वे । अह्व इति । इति ह । होवाच । उवाच या ।

या प्राणेनं । प्राणेनं देवान् । प्राणेनेतिं प्र-अनेनं । देवान्दाधारं । दाधारं व्यानेनं । व्यानेनं मनुष्यान् । व्यानेनेतिं वि-अनेनं । मनुष्यांनपानेनं । अपानेनं पितॄन् । अपानेनेत्यंप-अनेनं । पितॄनितिं । इतिं छिनत्तिं । छिनत्ति सा । सा न । न छिंनत्ती । छिनत्ती इतिं । इतिं छिनत्तिं । छिनत्तीतिं । इतिं ह। । होवाच । उवाच शरींरं । शरींरं वै । वा अंस्यै । अस्यै तत् । तदुपं । उपाँह्वथाः । अह्वथा इतिं । इतिं ह । होवाच । उवाच गोः । गौर्वै ()

काण्ड -1, प्रपाठक -7, अनुवाक -2, अनुवाक सूक्तम -2,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -हौत्र-ब्राह्मणम्,

। वा अंस्यै । अस्यै शरींरं । शरींरं गां । गां वाव । वाव तौ । तौ तत् । तत्परिं । पर्यवदतां । अवदतां या । या यज्ञे । यज्ञे दीयतैं । दीयते सा । सा प्राणेनं । प्राणेनं देवान् । प्राणेनेतिं प्र-अनेनं । देवान्दाधार । दाधार ययाँ । ययां मनुष्याँः । मनुष्यां जीवंति । जीवंति सा । सा व्यानेनं । व्यानेनं मनुष्यान् । व्यानेनेतिं वि-अनेनं । मनुष्यान्, यां । यां पितृभ्यः । पितृभ्यो घ्नंतिं । पितृभ्य इतिं पितृ-भ्यः । घ्नंति सा । सा पानेनं । अपानेनं पितॄन् । अपानेनेत्यंप-अनेनं । पितॄन्,यः । य एवं । एवं वेदं । वेदं पशुमान् । पशुमान्भंवति । पशुमानितिं पशु-मान् । भवत्यथं । अथ वै । वै तां । तामुपं । उपाँह्वे । अह्व इतिं । इतिं ह । होवाच । उवाच या । या प्रजाः । प्रजाः प्रभवंतीः । प्रजा इतिं प्र-जाः । प्रभवंतीः प्रतिं । प्रभवंतीरितिं प्र-भवंतीः । प्रत्याभवंति । आभवतीतिं । आभवतीत्याँ-भवंति । इत्यन्नँ । अन्नं वै । वा अंस्यै । अस्यै तत् ()

काण्ड -1, प्रपाठक -7, अनुवाक -2, अनुवाक सूक्तम -3,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -हौत्र-ब्राह्मणम्,

। तदुपं । उपाँह्वथाः । अह्वथा इतिं । इतिं ह । होवाच । उवाचौषंधयः । ओषंधयो वै । वा अंस्याः । अस्या अन्नँ । अन्नमोषंधयः । ओषंधयो वै । वै प्रजाः । प्रजाः प्रभवंतीः । प्रजा इतिं प्र-जाः । प्रभवंतीः प्रतिं । प्रभवंतीरितिं प्र-

भवंतीः । प्रत्या । आ भंवंति । भवंति यः । य एवं । एवं वेदं । वेदान्नादः । अन्नादो भंवति । अन्नाद इत्यंन्न-अदः । भवत्यथं । अथ वै । वै ताम् । तामुपं । उपाँह्वे । अह्व इतिं । इतिं ह । होवाच । उवाच या । या प्रजाः । प्रजाः पंराभवंतीः । प्रजा इतिं प्र-जाः । पराभवंतीरनुगृह्णातिं । पराभवंतीरितिं परा-भवंतीः । अनुगृह्णाति प्रतिं । अनुगृह्णातीत्यंनु-गृह्णातिं । प्रत्या भवंतीः । आभवंतीर्गृह्णातिं । आभवंतीरित्याँ-भवंतीः । गृह्णातीतिं । इतिं प्रतिष्ठां । प्रतिष्ठां वै । प्रतिष्ठामितिं प्रति-स्थां । वा अंस्यै । अस्यै तत् । तदुपं । उपाँह्वथाः । अह्वथा इतिं । इतिं ह । होवाच । उवाचेयं । इयं वै । वा अंस्यै । अस्यै प्रतिष्ठा ()

काण्ड -1, प्रपाठक -7, अनुवाक -2, अनुवाक सूक्तम -4,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -हौत्र-ब्राह्मणम्,

। प्रतिष्ठेयं । प्रतिष्ठेतिं प्रति-स्था । इयं वै । वै प्रजाः । प्रजाः पंराभवंतीः । प्रजा इतिं प्र-जाः । पराभवंतीरनुं । पराभवंतीरितिं परा-भवंतीः । अनुं गृह्णाति । गृह्णाति प्रतिं । प्रत्याभवंतीः । आभवंतीर्गृह्णाति । आभवंतीरित्याँ-भवंतीः । गृह्णाति यः । य एवं । एवं वेदं । वेद प्रतिं । प्रत्येव । एव तिंष्ठति । तिष्ठत्यथं । अथ वै । वै तां । तामुपं । उपाँह्वे । अह्व इतिं । इतिं ह । होवाच । उवाच यस्यैँ । यस्यै निक्रमंणे । निक्रमंणे घृतं । निक्रमंण इतिं नि-क्रमंणे । घृतं प्रजाः । प्रजाः संजीवंतीः । प्रजा इतिं प्र-जाः । संजीवंतीः पिबंति । संजीवंतीरितिं सं-जीवंतीः । पिबंतीतिं । इतिं छिनत्तिं । छिनत्ति सा । सा न । न छिंनत्ती । छिनत्ती इतिं । इति न । न छिंनत्ति । छिनत्तीतिं । इतिं ह । होवाच । उवाच प्र । प्र तु । तु जंनयति । जनयतीतिं । इत्येषः । एष वै । वा इडाँ । इडामुपं । उपाँह्वथाः । अह्वथा इतिं । इतिं ह । होवाच । उवाच वृष्टिः । वृष्टिर्वै । वा इडाँ । इडा वृष्ट्यैँ । वृष्ट्यै वै । वै निकंमणे । निक्रमंणे घृतं । निक्रमंण इतिं नि-क्रमंणे । घृतं प्रजाः । प्रजाः संजीवंतीः । प्रजा इतिं प्र-जाः । संजीवंतीः पिबंति । संजीवंतीरितिं सं-जीवंतीः । पिबंति यः । य एवं । एवं वेदं । वेद प्र । प्रैव । एव जांयते । जायतेऽन्नादः । अन्नादो भंवति । अन्नाद इत्यंन्न-अदः । भवतीतिं भवति () ॥॥

काण्ड -1, प्रपाठक -7, अनुवाक -3, अनुवाक सूक्तम -1,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -याजमान-ब्राह्मणम्,

परोक्षं वै । परोक्षमिति परः-अक्षँ । वा अन्ये । अन्ये देवाः । देवा इज्यंतै । इज्यंतै प्रत्यक्षँ । प्रत्यक्षमन्ये । प्रत्यक्षमिति प्रति-अक्षँ । अन्ये यत् । यद्यजंते । यजंते ये । य एव । एव देवाः । देवाः परोक्षँ । परोक्षमिज्यंतै । परोक्षमिति परः-अक्षँ । इज्यंते तान् । तानेव । एव तत् । तद्यजति । यजति यत् । यदन्वाहार्यँ । अन्वाहार्यमाहरंति । अन्वाहार्यमित्यनु-आहार्यँ । आहरंत्येते । आहरतीत्याँ-हरंति । एते वै । वै देवाः । देवाः प्रत्यक्षँ । प्रत्यक्षं यत् । प्रत्यक्षमिति प्रति- अक्षँ । यद्ब्राह्मणाः । ब्राह्मणास्तान् । तानेव । एव तेन । तेन प्रीणाति । प्रीणात्यथौ । अथो दक्षिणा । अथो इत्यथौ । दक्षिणेव । एवास्य । अस्येषा । एषाथौ । अथो यज्ञस्य । अथो इत्यथौ । यज्ञस्येव । एव छिद्रं । छिद्रमपि । अपि दधाति । दधाति यत् । यद्वै । वै यज्ञस्य । यज्ञस्य क्रूरं । क्रूरं यत् । यद्विलिष्टं । विलिष्टं तत् । विलिष्टमिति वि-लिष्टं । तदन्वा- हार्यण । अन्वाहार्यणान्वाहरति । अन्वाहार्यणेत्यनु-आहार्यण ()

काण्ड -1, प्रपाठक -7, अनुवाक -3, अनुवाक सूक्तम -2,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -याजमान-ब्राह्मणम्,

। अन्वाहरति तत् । अन्वाहरतीत्यनु-आहरति । तदन्वाहार्यस्य । अन्वाहार्य-स्यान्वाहार्यत्वं । अन्वाहार्यस्येत्यनु-आहार्यस्य । अन्वाहार्यत्वं देव-दूताः । अन्वाहार्यत्वमित्यन्वाहार्य-त्वं । देवदूता वै । देवदूता इति देव-दूताः । वा एते । एते यत् । यदृत्विजः । ऋत्विजो यत् । यदन्वा-हार्यँ । अन्वाहार्यमाहरंति । अन्वाहार्यमित्यनु-आहार्यँ । आहरंति देवदूतान् । आहरतीत्याँ-हरंति । देवदूतानेव । देवदूतानिति देव- दूतान् । एव प्रीणाति । प्रीणाति प्रजापतिः । प्रजापतिर्देवेभ्यः । प्रजापतिरिति प्रजा-पतिः । देवेभ्यो यज्ञान् । यज्ञान्व्यादिशत् । व्यादिशत्सः । व्यादिशदिति वि-आदिशत् । स रिरिचानः । रिरिचानोऽमन्यत । अमन्यत सः । स एतं । एतमन्वा-हार्यँ । अन्वाहार्यमभक्तं ॥ अन्वाहार्यमित्यनु-

आ॒हार्यँ॑ । अभ॑क्तमपश्यत् । अ॒प॒श्य॒त्त॒ । तमा॒त्म॒न् । आ॒त्म॒न्ध॑त्त । अ॒ध॒त्त॒ सः । स वै । वा ए॒षः । ए॒ष प्रा॑जापत्यः । प्रा॒जा॒प॒त्यो यत् । प्रा॒जा॒प॒त्य इति॑ प्राजा-प॒त्यः । यद॑न्वाहा॒र्यः॑ । अ॒न्वा॒हा॒र्यो॑ यस्य॑ । अ॒न्वा॒हा॒र्य॑ इत्य॑नु-आ॒हा॒र्यः॑ । यस्यै॒वं । एवं वि॒दुषः॑ । वि॒दुषो॑ऽन्वाहा॒र्यः॑ । अ॒न्वा॒हा॒र्य॑ आ॒ह्रि॒यते॑ । अ॒न्वा॒हा॒र्य॑ इत्य॑नु-आ॒हा॒र्यः॑ । आ॒ह्रि॒यते॑ सा॒क्षात् । आ॒ह्रि॒यत॒ इत्या॑- ह्रि॒यते॑ । सा॒क्षादे॒व । सा॒क्षादिति॑ स-अ॒क्षात् । ए॒व प्र॒जाप॑तिं । प्र॒जाप॑तिमृ॒ध्नोति । प्र॒जाप॑तिमिति॑ प्र॒जा-प॒तिं॒ । ऋ॒ध्नोत्यप॑रिमितः । अप॑रितमितो नि॒रुप्यः॑ । अप॑रिमित॒ इत्यप॑रि-मि॒तः॒ । नि॒रुप्योप॑रिमितः । नि॒रुप्य॒ इति॑ निः-उप्यः॑ । अप॑रिमितः प्र॒जाप॑तिः । अप॑रिमित॒ इत्यप॑रि-मि॒तः॒ । प्र॒जाप॑तिः प्र॒जाप॑तेः । प्र॒जाप॑तिरिति॑ प्र॒जा-प॒तिः॒ । प्र॒जाप॑तेरा॒त्मै॑ । प्र॒जाप॑तेरिति॑ प्र॒जा-प॒तेः॒ ()

काण्ड -1, प्रपाठक -7, अनुवाक -3, अनुवाक सूक्तम -3,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -याजमान-ब्राह्मणम्,

। आ॒त्मै॑ देवाः । देवा वै । वै यत् । यद्य॒ज्ञे । य॒ज्ञेऽकु॑र्वत । अकु॑र्वत॒ तत् । तदसु॑राः । असु॑रा अकुर्वत । अकु॑र्वत॒ ते । ते दे॒वाः॒ । देवा ए॒तं । ए॒तं प्रा॑जापत्यं । प्रा॒जा॒प॒त्यम॑न्वाहा॒र्यँ॑ । प्रा॒जा॒प॒त्यमिति॑ प्राजा-प॒त्यं । अ॒न्वा॒हा॒र्य॑मपश्यन् । अ॒न्वा॒हा॒र्य॑मित्य॑नु-आ॒हा॒र्यँ॑ । अ॒प॒श्य॒न्त॒ । तम॒न्वाह॑रंत । अ॒न्वाह॑रंत॒ ततः । अ॒न्वाह॑रंतेत्य॑नु-आह॑रंत । ततो॑ देवाः । देवा अभ॑वन्न् । अभ॑वन्प॒रा॑ । परासु॑राः । असु॑रा यस्य॑ । यस्यै॒वं । एवं वि॒दुषः॑ । वि॒दुषो॑ऽन्वाहा॒र्यः॑ । अ॒न्वा॒हा॒र्य॑ आ॒ह्रि॒यते॑ । अ॒न्वा॒हा॒र्य॑ इत्य॑नु-आ॒हा॒र्यः॑ । आ॒ह्रि॒यते॑ भव॑ति । आ॒ह्रि॒यत॒ इत्या॑-ह्रि॒यते॑ । भव॑त्या॒त्मना॑ । आ॒त्मना॒ परा॑ । परा॑स्य । अ॒स्य॒ भ्रातृ॑व्यः । भ्रातृ॑व्यो भवति । भव॑ति य॒ज्ञेन॑ । य॒ज्ञेन॒ वै । वा इ॒ष्टी । इ॒ष्टी प॒क्वेन॑ । प॒क्वेन॑ पू॒र्ती । पू॒र्ती यस्य॑ । यस्यै॒वं । एवं वि॒दुषः॑ । वि॒दुषो॑ऽन्वाहा॒र्यः॑ । अ॒न्वा॒हा॒र्य॑ आ॒ह्रि॒यते॑ । अ॒न्वा॒हा॒र्य॑ इत्य॑नु-आ॒हा॒र्यः॑ । आ॒ह्रि॒यते॑ सः । आ॒ह्रि॒यत॒ इत्या॑-ह्रि॒यते॑ । स तु । ब॑ल॑व । ए॒वेष्टा॑पूर्ती । इ॒ष्टापू॑र्ती प्र॒जाप॑तेः । इ॒ष्टापू॑र्तीतीष्टा-पू॒र्ती । प्र॒जाप॑तेर्भा॒गः । प्र॒जाप॑तेरिति॑ प्र॒जा-प॒तेः॒ । भा॒गो॑ऽसि ()

काण्ड -1, प्रपाठक -7, अनुवाक -3, अनुवाक सूक्तम -4,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -याजमान-ब्राह्मणम्,

। असीति । इत्याह । आह प्रजापतिं । प्रजापतिमेव । प्रजापतिमिति प्रजा-पतिं । एव भागधेयेन । भागधेयेन सं । भागधेयेनेति भाग-धेयेन । समर्धयति । अर्धयत्यूर्जस्वान् । ऊर्जस्वान्पयस्वान् । पयस्वानिति । इत्याह । आहोर्ज । ऊर्जमेव । एवास्मिन् । अस्मिन्पयः । पयो दधाति । दधाति प्राणापानौ । प्राणापानौ मै । प्राणापानाविति प्राण-अपानौ । मे पाहि । पाहि समानव्यानौ । समानव्यानौ मै । समानव्यानाविति समान-व्यानौ । मे पाहि । पाहीति । इत्याह । आहाशिष । आशिषमेव । आशिषमित्याँ-शिष । एवै तां । एतामा । आशास्ते । शास्तेऽक्षितः । अक्षितोऽसि । अस्यक्षित्यै । अक्षित्यै ब्रा । ब्रा मा । मा मै । मे क्षेष्ठाः । क्षेष्ठा अमुत्र । अमुत्रामुष्मिन् । अमुष्मि- न्लोके । लोक इति । इत्याह । आह क्षीयते । क्षीयते वै । वा अमुष्मिन् । अमुष्मिन्लोके । लोकेऽन्न । अन्नमितः प्रदानं । इतः प्रदान४ हि । इतः प्रदानमितीतः-प्रदानं । ह्यमुष्मिन् । अमुष्मिन्लोके । लोके प्रजाः । प्रजा उपजीवंति । प्रजा इति प्र-जाः । उपजीवंति यत् । उपजीवंतीत्युप-जीवंति । यदेवं । एवमबिमृशति । अबिमृशत्यक्षितिं । अबिमृशतीत्यभि-मृशति । अक्षितिमेव । एवैनत् । एनद्गमयति । गमयति न । नास्य । अस्या-मुष्मिन् । अमुष्मिन्लोके । लोकेऽन्न । अन्न क्षीयते । क्षीयत इति क्षीयते () ॥॥

काण्ड -1, प्रपाठक -7, अनुवाक -4, अनुवाक सूक्तम -1,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -याजमान-ब्राह्मणम्,

ब्रह्मिपोहं । अहं देवयज्ययाँ । देवयज्ययाँ प्रजावान् । देवयज्ययेति देव-यज्ययाँ । प्रजावाँन् भूयासं । प्रजावानिति प्रजा-वान् भूयासमिति । इत्याह । आह ब्रह्मिषाँ । ब्रह्मिषा वै । वै प्रजापतिः । प्रजापतिः प्रजाः । प्रजापतिरिति प्रजा-पतिः । प्रजा असृजत । प्रजा इति प्र-जाः । असृजत तेन । तेनैव । एव प्रजाः । प्रजाः सृजते । प्रजा इति प्र-जाः । सृजते नराश४सस्य । नराश४सस्याहं । अहं देवयज्ययाँ । देवयज्ययां पशुमान् । देवयज्ययेति देव-यज्ययाँ । पशुमान्भूयासं । पशुमानिति पशु-मान् । भूयासमिति । इत्याह । आह नराश४सेन । नराश४सेन वै । वै प्रजापतिः

। प्रजापतिः पशून् । प्रजापतिरिति प्रजा-पतिः । पशूनसृजत । असृजत तेन । तेनैव । एव पशून् । पशून्थ्सृजते । सृजतेऽग्नेः । अग्ने स्विष्टकृतः । स्विष्टकृतोऽहं । स्विष्टकृत इति स्विष्ट-कृतः । अहं देवयज्ययाँ । देवयज्ययायुष्मान् । देवयज्ययेति देव-यज्यया । आयुष्मान्, यज्ञेन । यज्ञेन प्रतिष्ठां । प्रतिष्ठां गमेयं । प्रतिष्ठामिति प्रति-स्थां । गमेयमिति । इत्याह । आहायुः । आयुरेव । एवात्मन् । आत्मन्धत्ते । धत्ते प्रति । प्रति यज्ञेन । यज्ञेन तिष्ठति । तिष्ठति दर्शपूर्णमासयोः । दर्शपूर्णमासयोर्वै । दर्शपूर्णमासयोरिति दर्श-पूर्ण-मासयोः ()

काण्ड -1, प्रपाठक -7, अनुवाक -4, अनुवाक सूक्तम -2,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -याजमान-ब्राह्मणम्,

। वै देवाः । देवा उज्जितिं । उज्जितिमनु । उज्जितिमित्युत्- जितिं । अनूत् । उदजयन् । अजयन्दर्शपूर्णमासाभ्याँ । दर्शपूर्ण-मासाभ्यामसुरान् । दर्शपूर्णमासाभ्यामिति दर्श-पूर्णमासाभ्याँ । असुरानप । अपानुदत । अनुदताग्नेः । अग्नेरहं । अहमुज्जितिं । उज्जिति- मनु । उज्जितिमित्युत्-जितिं । अनूत् । उज्जेषं । जेषमिति । इत्याह । आह दर्शपूर्णमासयोः । दर्शपूर्णमासयोरेव । दर्शपूर्णमासयोरिति दर्श-पूर्णमासयोः । एव देवतानां । देवतानां यजमानः । यजमान उज्जितिं । उज्जितिमनु । उज्जितिमित्युत्-जितिं । अनूत् । उज्जयति । जयति दर्शपूर्णमासाभ्याँ । दर्शपूर्णमासाभ्यां भ्रातृव्यान् । दर्शपूर्ण-मासाभ्यामिति दर्श-पूर्णमासाभ्याँ । भ्रातृव्यानप । अप नुदते । नुदते वाजवतीभ्यां । वाजवतीभ्यां वि । वाजवतीभ्यामिति वाज-वतीभ्यां । व्यूहति । ऊहत्यन्नँ । अन्नं वै । वै वाजः । वाजोऽन्नँ । अन्नमेव । एवाव । अव रुंधे । रुंधे द्वाभ्याँ । द्वाभ्यां प्रतिष्ठित्यै । प्रतिष्ठित्यै यः । प्रतिष्ठित्या इति प्रति-स्थित्यै । यो वै । वै यज्ञस्य । यज्ञस्य द्वौ । द्वौ दोहौ । दोहौ विद्वान् । विद्वान्, यजते । यजत उभयतः ()

काण्ड -1, प्रपाठक -7, अनुवाक -4, अनुवाक सूक्तम -3,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -याजमान-ब्राह्मणम्,

। उभयतऽएव । एव यज्ञं । यज्ञं दुहे । दुहे पुरस्ताँत् । पुरस्ताँच्च । चोपरिष्टात् । उप-रिष्टाच्च । चैषः । एष वै । वा अन्यः । अन्यो यज्ञस्य । यज्ञस्य दोहः । दोह इडायां । इडायामन्यः । अन्यो यर्हि । यर्हि होताँ । होता यजमानस्य । यजमानस्य नामं । नामं गृह्णीयात् । गृह्णीयात्तर्हि । तर्हि ब्रूयात् । ब्रूयादा । एमाः । इमा अग्मन्न् । अग्मन्नाशिषः । आशिषो दोहकामाः । आशिष इत्याँ-शिषः । दोहकामा इति । दोहकामा इति दोह-कामाः । इति सꣳस्तुताः । सꣳस्तुता एव । सꣳस्तुता इति सं-स्तुताः । एव देवताँः । देवतां दुहे । दुहेऽथौं । अथो उभयतः । अथो इत्यथौं । उभयतऽएव । एव यज्ञं । यज्ञं दुहे । दुहे पुरस्ताँत् । पुरस्ताँच्च । चोपरिष्टात् । उपरिष्टाच्च । च रोहितेन । रोहितेन बा । बाऽग्निः । अग्निर्देवताँ । देवताँ गमयतु । गमयबितिं । इत्याह । आहैते । एते वै । वै देवाश्वाः ()

काण्ड -1, प्रपाठक -7, अनुवाक -4, अनुवाक सूक्तम -4,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -याजमान-ब्राह्मणम्,

। देवाश्वा यजमानः । देवाश्वा इतिं देव-अश्वाः । यजमानः प्रस्तरः । प्रस्तरो यत् । प्रस्तर इतिं प्र-स्तरः । यदेतैः । एतैः प्रस्तरं । प्रस्तरं प्रहरति । प्रस्तरमितिं प्र-स्तरं । प्रहरति देवाश्वैः । प्रहरतीतिं प्र-हरति । देवाश्वैरेव । देवाश्वैरितिं देव-अश्वैः । एव यजमानं । यजमानꣳ सुवर्गं । सुवर्गं लोकं । सुवर्गमितिं सुवः-गं । लोकं गमयति । गमयति वि । वि तैँ । ते मुंचामि । मुंचामि रशनाः । रशना वि । वि रश्मीन् । रश्मीनितिं । इत्याह । आहैषः । एष वै । वा अग्नेः । अग्नेर्विमोकः । विमोकस्तेनं । विमोक इतिं वि-मोकः । तेनैव । एवैनँ । एनं वि । विमुंचति । मुंचति विष्णोँ । विष्णोँश्शंयोः । शंयोरहं । शंयोरितिं शं-योः । अहं देवयज्यया । देवयज्यया यज्ञेनं । देवयज्ययेतिं देव-यज्ययाँ । यज्ञेनं प्रतिष्ठां । प्रतिष्ठां गमेयं । प्रतिष्ठामितिं प्रति-स्थां । गमेयमितिं । इत्याह । आह यज्ञः । यज्ञो वै । वै विष्णुः । विष्णुर्यज्ञे । यज्ञ एव । एवांततः । अंततः प्रतिं । प्रतिं तिष्ठति । तिष्ठति सोमस्य । सोमस्याहं । अहं देवयज्यया । देवयज्यया सुरेताँः । देवयज्ययेतिं देव-यज्ययाँ । सुरेता रेतः । सुरेता इतिं सु-रेताँः । रेतो धिषीय । दिषीयेतिं । इत्याह ()

काण्ड -1, प्रपाठक -7, अनुवाक -4, अनुवाक सूक्तम -5,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -याजमान-ब्राह्मणम्,

। आ॒ह॒ सोम॑ः । सोमो॒ वै । वै रे॑तो॒धाः । रे॒तो॒धास्तेन॑ । रे॒तो॒धा इति॑ रेतः-धाः । तेने॒व । ए॒व रे॑तः । रे॑त॑ आ॒त्मन् । आ॒त्मन्ध॑त्ते । ध॒त्ते॒ ब्र॒ष्टुः । ब्र॒ष्टुर॒हं । अ॒हं दे॑वय॒ज्ययाँ॑ । दे॒व॒य॒ज्यया॑ पशू॒नां । दे॒व॒य॒ज्ययेति॑ देव-य॒ज्ययाँ॑ । प॒शू॒नाꣳ रू॒पं । रू॒पं पु॑षेयं । पु॒षे॒यमिति॑ । इत्या॑ह । आ॒ह॒ ब्र॒ष्टाँ । ब्र॒ष्टा वै । वै प॑शू॒नां । प॒शू॒नां मि॑थु॒नाना॑ँ । मि॒थु॒नाना॑ꣳ रू॒पकृ॑त् । रू॒पकृ॑त्तेन॑ । रू॒पकृ॑दिति॑ रूप-कृ॑त् । तेने॒व । ए॒व प॑शू॒नां । प॒शू॒नाꣳ रू॒पं । रू॒पमा॒त्मन् । आ॒त्मन्ध॑त्ते । ध॒त्ते॒ दे॒वाना॑ँ । दे॒वाना॒ पत्नी॑ः । पत्नी॑र॒ग्निः । अ॒ग्निर्गृ॒हप॑तिः । गृ॒हप॑तिर्य॒ज्ञस्य॑ । गृ॒हप॑तिरिति॑ गृ॒ह-प॒तिः॒ । य॒ज्ञस्य॑ मिथु॒नं । मि॒थु॒नं तयो॑ः । तयो॑र॒हं । अ॒हं दे॑वय॒ज्ययाँ॑ । दे॒व॒य॒ज्यया॑ मिथु॒नेन॑ । दे॒व॒य॒ज्ययेति॑ देव-य॒ज्ययाँ॑ । मि॒थु॒नेन॒ प्र । प्र भू॑यासं । भू॒या॒स॒मिति॑ । इत्या॑ह । आ॒हे॒तस्मा॑त् । ए॒तस्मा॒द्वै । वै मि॑थु॒नात् । मि॒थु॒नात्प्र॒जाप॑तिः । प्र॒जाप॑तिर्मिथु॒नेन॑ । प्र॒जाप॑तिरिति॑ प्र॒जा-प॒तिः॒ । मि॒थु॒नेन॒ प्र ()

काण्ड -1, प्रपाठक -7, अनुवाक -4, अनुवाक सूक्तम -6,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -याजमान-ब्राह्मणम्,

। प्रा॒जा॑यत । अ॒जा॒य॒त तस्मा॑त् । तस्मा॑दे॒व । ए॒व य॒ज॑मानः । य॒ज॑मानो मिथु॒नेन॑ । मि॒थु॒नेन॒ प्र । प्र॒जा॑यते । जा॒य॒ते॒ वे॒दः । वे॒दो॑ऽसि । अ॒सि॒ वित्ति॑ः । वित्ति॑रसि । अ॒सि॒ वि॒देय॑ । वि॒देये॑ति॑ । इत्या॑ह । आ॒ह॒ वे॒देन॑ । वे॒देन॒ वै । वै दे॒वाः । दे॒वा अ॑सु॒राणां । अ॒सु॒राणां वि॒त्तं । वि॒त्तं वेद्याँ॑ । वेद्य॑मविंदत । अ॒विं॒द॒त॒ तत् । तद्वेद॑स्य । वे॒द॑स्य वेद॒त्वं । वे॒द॒त्वं य॒द्यत् । वे॒द॒त्व॒मिति॑ वेद-त्वं । य॒द्य॒द्भ्रातृ॑व्यस्य । य॒द्यदिति॒ यत्-य॒त् । भ्रातृ॑व्यस्याभि॒ध्यायै॑त् । अ॒भि॒ध्याये॑त्तस्य॑ । अ॒भि॒ध्याये॒दित्य॑भि-ध्यायै॑त् । तस्य॒ नाम॑ । नाम॑ गृह्णीयात् । गृ॒ह्णी॒या॒त्तत् । तदे॒व । ए॒वास्य॑ । अ॒स्य॒ सर्वं॑ । सर्वं॑ वृङ्क्ते । वृ॒ङ्क्ते॒ घृ॒तव॑त॑ । घृ॒तव॑तं कुला॒यिन॑ँ । घृ॒तव॑त॒मिति॑ घृ॒त-व॒त॒ं । कु॒ला॒यिन॑ꣳ रा॒यः । रा॒यस्पोषं॑ । पोष॑ꣳ सहस्रि॒णं॑ । स॒ह॒स्रि॒णं॑

वेदः । वेदो ददातु । ददातु वाजिनँ । वाजिनमिति । इत्याह । आह प्र । प्र सहस्रँ । सहस्रं पशून् । पशूनाप्नोति । आप्नो त्या । आस्यं । अस्य प्रजायाँ । प्रजायाँ वाजी । प्रजायामिति प्र-जायाँ । वाजी जायते । जायते यः । य एवं । एवं वेद । वेदेति वेद () ॥॥

काण्ड -1, प्रपाठक -7, अनुवाक -5, अनुवाक सूक्तम -1,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -याजमान-ब्राह्मणम्,

ध्रुवा वै । वै रिच्यमानां । रिच्यमानां यज्ञः । यज्ञोऽनु । अनु रिच्यते । रिच्यते यज्ञं । यज्ञं यजमानः । यजमानो यजमानं । यजमानं प्रजाः । प्रजा ध्रुवा । प्रजा इति प्र-जाः । ध्रुवामाप्यायमानां । आप्यायमानां यज्ञः । आप्यायमानामित्याँ-प्यायमानां । यज्ञोऽनु । अन्वा । आप्यायते । प्यायते यज्ञं । यज्ञं यजमानः । यजमानो यजमानं । यजमानं प्रजाः । प्रजा आ । प्रजा इति प्र-जाः । आप्यायतां । प्यायतां ध्रुवा । ध्रुवा घृतेन । घृतेनेति । इत्याह । आह ध्रुवां । ध्रुवा-मेव । एवा । आप्याययति । प्याययति तां । तामाप्यायमानां । आप्यायमानां यज्ञः । आप्यायमानामित्याँ-प्यायमानां । यज्ञोऽनु । अन्वा । आप्यायते । प्यायते यज्ञं । यज्ञं यजमानः । यजमानो यजमानं । यजमानं प्रजाः । प्रजाः प्रजापतेः । प्रजा इति प्र-जाः । प्रजापतेर्विभान् । प्रजापतेरिति प्रजा-पतेः । विभान्नाम । विभानिति वि-भान् । नाम लोकः । लोकस्तस्मिन् । तस्मिꣳ स्त्वा । त्वा दधामि । दधामि सह । सह यजमानेन । यजमानेनेति ()

काण्ड -1, प्रपाठक -7, अनुवाक -5, अनुवाक सूक्तम -2,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -याजमान-ब्राह्मणम्,

। इत्याह । आहाऽयं । अयं वै । वै प्रजापतेः । प्रजापतेर्विभान् । प्रजापतेरिति प्रजा-पतेः । विभान्नाम । विभानिति वि-भान् । नाम लोकः । लोकस्तस्मिन् । तस्मिन्नेव । एवैनँ । एनं दधाति । दधाति सह । सह यजमानेन ।

यज॑मानेन॒ रिच्य॑ते । रिच्य॑त इव । इ॒व॒ वै । वा ए॒तत् । ए॒तद्यत् । यद्यज॑ते । यज॑ते॒ यत् । यद्यज॑मानभा॒गं। ।
यज॑मानभा॒गं प्राश्नाति॑ । यज॑मानभा॒गमिति॑ यज॑मान-भा॒गं । प्राश्नात्यात्मा॑नं। । प्राश्नातीति॑ प्र-अ॒श्नाति॑ । आ॒त्मान॑मेव ।
ए॒व प्रीणाति । प्रीणात्येतावा॑न् । ए॒तावा॒न्वै। । वै य॒ज्ञः । य॒ज्ञो यावा॑न् । यावा॑न्, यज॑मानभा॒गः । यज॑मानभा॒गो य॒ज्ञः ।
यज॑मानभा॒ग इति॑ यज॑मान-भा॒गः । य॒ज्ञो यज॑मानः । यज॑ मानो॒ यत् । यद्यज॑मानभा॒गं । यज॑मानभा॒गं प्राश्नाति॑ ।
यज॑मानभा॒ग-मिति॑ यज॑मान-भा॒गं । प्राश्नाति॑ य॒ज्ञे । प्राश्नातीति॑ प्र-अ॒श्नाति॑ । य॒ज्ञ ए॒व । ए॒व य॒ज्ञं । य॒ज्ञं प्रति॑ ।
प्रति॑ष्ठापयति । स्थापय॒त्येत॑त् । ए॒तद्वै । वै सू॒यव॑सं । सू॒यव॑स॒ꣳ॒ सोद॑कं । सू॒यव॑स॒मिति॑ सु-यव॑सं । सोद॑कं॒ यत् ।
सोद॑कमिति॒ स-उद॑कं । यद्बर्हिः । ब॒र्हिश्च॑ । चापः॑ । आप॑श्च । चै॒तत् ()

काण्ड -1, प्रपाठक -7, अनुवाक -5, अनुवाक सूक्तम -3,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -याजमान-ब्राह्मणम्,

। ए॒तद्यज॑मानस्य । यज॑मानस्या॒यत॑नं । आ॒यत॑नं॒ यत् । आ॒यत॑न॒मित्या॑-यत॑नं । यद्वेदिः॑ । वेदि॒र्यत् । यत्पू॒र्णपा॒त्रं ॥
पू॒र्णपा॒त्रम॑न्त॒र्वेदि । पू॒र्णपा॒त्रमिति॑ पूर्ण-पा॒त्रं । अ॒न्त॒र्वेदि॑ नि॒नय॑ति । अ॒न्त॒र्वेदीत्य॑न्तः-वेदि । नि॒नय॑ति स्व॒ । नि॒नय॒तीति॑ नि-
नय॑ति । स्व ए॒व । ए॒वायत॑ने ॥ आ॒यत॑ने सू॒य- व॑सं । आ॒यत॑न॒ इत्या॑-यत॑ने । सू॒यव॑स॒ꣳ॒ सोद॑कं । सू॒यव॑स॒मिति॑ सु-
यव॑सं । सोद॑कं कुरुते । सोद॑कमिति॒ स-उद॑कं । कु॒रु॒ते सत्। । सद॑सि । अ॒सि॒ सत् । सन्मै॑ । मे॒ भू॒याः । भू॒या
इति॑ । इत्या॑ह । आ॒हापः॑ । आपो॒ वै। । वै य॒ज्ञः । य॒ज्ञ आपः॑ । आपो॑ऽमृत॑म् । अ॒मृत॑ं य॒ज्ञं । य॒ज्ञमे॒व । ए॒वामृत॑म् ॥
अ॒मृत॑मा॒त्मन् । आ॒त्मन्ध॑त्ते । ध॒त्ते सर्वा॑णि । सर्वा॑णि॒ वै । वै भू॒तानि॑ । भू॒तानि॑ व्र॒तं । व्र॒तमु॑प॒यत॑म् । उ॒प॒यत॑मनु॑ ।
उ॒प॒यत॑मित्यु॑प-यत॑म् । अनूप॑ । उप॑यंति । य॑ंति प्राच्या॑म् । प्राच्या॑ दि॒शि । दि॒शि दे॒वाः । दे॒वा ऋ॒ब्भिजः॑ । ऋ॒ब्भिजो॑
मार्जयंतां । मा॒र्ज॒यं॒ता॒मिति॑ । इत्या॑ह । आहे॒षः । ए॒ष वै । वै द॑र्श॒पूर्ण॑मासयोः॑ । द॒र्?श॒पूर्ण॑मासयो॑रवभृ॒थः ।
द॒र्?श॒पूर्ण॑मासयो॒रिति॑ दर्श-पूर्ण॑मासयोः॑ । अ॒व॒भृ॒थो यानि॑ । अ॒व॒भृ॒थ इत्य॑व-भृ॒थः ()

काण्ड -1, प्रपाठक -7, अनुवाक -5, अनुवाक सूक्तम -4,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -याजमान-ब्राह्मणम्,

। यान्येव । एवैनँ । एनं भूतानि । भूतानि व्रतं । व्रतमुपयंतँ । उपयंतमनूपयंति । उपयंतमित्युप-यंतँ । अनूपयंति तैः । अनूपयंतीत्यनु-उपयंति । तैरेव । एव सह । सहावभृथं । अवभृथमवं । अवभृथमित्यव-भृथं । अवैति । एति विष्णुमुखाः । विष्णुमुखा वै । विष्णुमुखा इति विष्णु-मुखाः । वै देवाः । देवाश्छंदोभिः । छंदोभिरिमान् । छंदोभिरिति छंदः-भिः । इमाल्लोकान् । लोकानंनपजय्यं । अनपजय्यमभि । अनपजय्यमित्यंनप-जय्यं । अभ्यंजयन्न् । अजयन्, यत् । यद्विष्णुक्रमान् । विष्णुक्रमान्क्रमंते । विष्णुक्रमानिति विष्णु-क्रमान् । क्रमंते विष्णुः । विष्णुरेव । एव भूत्वा । भूत्वा यजमानः । यजमानश्छंदोभिः । छंदोभिरिमान् । छंदोभिरिति छंदः-भिः । इमाल्लोकान् । लोकानंनपजय्यं । अनपजय्यमभि । अनपजय्यमित्यंनप-जय्यं । अभिजयति । जयति विष्णोँ । विष्णोः क्रमः । क्रमोऽसि । अस्यभिमाति हा । अभिमातिहेति । अभिमाति-हेत्यभिमाति-हा । इत्याह । आह गायत्री । गायत्री वै । वै पृथिवी । पृथिवी त्रैष्टुभं । त्रैष्टुभमंतरिक्षं । अंतरिक्षं जागती । जागती द्यौः । द्यौरानुष्टुभीः । आनुष्टुभीर्दिशः । आनुष्टुभीरित्यानु-स्तुभीः । दिशश्छंदोभिः । छंदोभिरेव । छंदोभिरिति छंदः-भिः । एवेमान् । इमाल्लोकान् । लोकान्,यंथापूर्वं । यथापूर्वमभि । यथापूर्वमिति यथा-पूर्वं । अभि जयति । जयतीति जयति () ॥॥

काण्ड -1, प्रपाठक -7, अनुवाक -6, अनुवाक सूक्तम -1,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -याजमान-ब्राह्मणम्,

अगंन्म सुवः । सुवस्सुवः । सुवरगन्म । अगन्मेति । इत्याह । आह सुवर्गं । सुवर्गमेव । सुवर्गमिति सुवः-गं । एव लोकं । लोकमेति । एति संदृशः । संदृशस्ते । संदृश इति सं-दृशः । ते मा । मा छिंत्सि । छिंत्सि यत् । यत्तै । ते तपः । तपस्तस्मै । तस्मै ते । ते मा । *माऽऽ वृक्षि । आ वृक्षि । वृक्षीति । इत्याह । आह यथायजुः । यथा यजुरेव । यथा यजुरिति यथा-यजुः । एवैतत् । एतत्सुभूः । सुभूरंसि । सुभूरिति सु-भूः । असि श्रेष्ठः । श्रेष्ठो रश्मीनां । रश्मीनामायुर्धाः । आयुर्धा अंसि । आयुर्धा इत्यायुः-धाः । अस्यायुः । आयुर्मे । मे धेहि । धेहीति । इत्याह ।

आ॒हा॒शिष॑ । आ॒शिष॑मे॒व । आ॒शिष॒मित्या॑-शिष॑ । ए॒वैता॑म् । ए॒तामा । आशा॑स्ते । शा॒स्ते॒ प्र । प्र वै । वा ए॒षः । ए॒षोऽस्मात् । अ॒स्मात्लो॒कात् । लो॒काच्च्यव॑ते । च्यव॑ते॒ यः ()

काण्ड -1, प्रपाठक -7, अनुवाक -6, अनुवाक सूक्तम -2,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -याजमान-ब्राह्मणम्,

। यो वि॑ष्णु॒क्रमान् । वि॒ष्णु॒क्रमान्क्रम॑ते । वि॒ष्णु॒क्रमानिति॑ विष्णु-क्रमान् । क्रम॑ते सुव॒र्गाय॑ । सु॒व॒र्गाय॒ हि । सु॒व॒र्गायेति॑ सुवः- गाय॑ । हि लो॒काय॑ । लो॒काय॑ विष्णु॒क्रमाः । वि॒ष्णु॒क्रमाः क्रम्यंते॑ । वि॒ष्णु॒क्रमा इति॑ विष्णु-क्रमाः । क्रम्यंते॑ ब्रह्मवा॒दिनः॑ । ब्र॒ह्म॒वा॒दिनो॑ वदंति । ब्र॒ह्म॒वा॒दिन॒ इति॑ ब्रह्म-वा॒दिनः॑ । व॒दं॒ति॒ सः । स तु । ब्वे । वै वि॑ष्णु॒क्रमान् । वि॒ष्णु॒क्रमान्क्र॑मेत । वि॒ष्णु॒क्रमानिति॑ विष्णु-क्रमान् । क्र॒मे॒त॒ यः । य इ॒मान् । इ॒मान्लो॒कान् । लो॒कान्भ्रातृ॑व्यस्य । भ्रातृ॑व्यस्य सं॒विद्य॑ । सं॒विद्य॒ पुनः॑ । सं॒विद्येति॑ सं-विद्य॑ । पुन॑रि॒मं । इ॒मं लो॒कं । लो॒कं प्र॑त्यवरोहे॒त् । प्र॒त्य॒व॒रो॒हे॒दिति॑ । प्र॒त्य॒व॒रो॒हे॒दिति॑ प्रति-अ॒व॒रो॒हे॒त् । इत्ये॒षः । ए॒ष वै । वा अ॒स्य । अ॒स्य लो॒कस्य॑ । लो॒कस्य॑ प्रत्यवरो॒हः । प्र॒त्य॒व॒रो॒होयत् । प्र॒त्य॒व॒रो॒ह इति॑ प्रति-अ॒व॒रो॒हः । यदाह॑ । आहे॒दं । इ॒दम॒हं । अ॒हम॒मुं । अ॒मुं भ्रातृ॑व्यं । भ्रातृ॑व्यमा॒भ्यः । आ॒भ्यो दि॒ग्भ्यः । दि॒ग्भ्योऽस्यै । दि॒ग्भ्य इति॑ दिक्-भ्यः । अ॒स्यै दि॒वः । दि॒व इति॑ । इ॒तीमान् । इ॒मानेव । एव लो॒कान् । लो॒कान्भ्रातृ॑व्यस्य । भ्रातृ॑व्यस्य सं॒विद्य॑ । सं॒विद्य॒ पुनः॑ । सं॒विद्येति॑ सं-विद्य॑ । पुन॑रि॒मं । इ॒मं लो॒कं । लो॒कं प्र॒त्यव॑रोहति । प्र॒त्यव॑रोहति॒ सं । प्र॒त्यव॑रोह॒तीति॑ प्रति-अव॑रोहति ()

काण्ड -1, प्रपाठक -7, अनुवाक -6, अनुवाक सूक्तम -3,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -याजमान-ब्राह्मणम्,

सं ज्योति॑षा । ज्योति॑षाऽभूवं । अ॒भू॒व॒मिति॑ । इत्या॑ह । आ॒हा॒स्मिन् । अ॒स्मिन्ने॒व। । एव लो॒के । लो॒के प॑ति । प्रति॑ तिष्ठति । ति॒ष्ठ॒त्ये॒न्द्री । ऐंद्री-मावृ॑तँ । आवृ॑तम॒न्वाव॑र्ते । आवृ॑तमि॒त्या॑-वृ॑तँ । अ॒न्वाव॑र्त॒ इति॑ । अ॒न्वाव॑र्त॒ इत्य॑नु-आव॑र्त्ते ।

इत्याह । आहासौ । असौ वै । वा आदित्यः । आदित्य इंद्रः । इंद्रस्तस्य । तस्येव । एवावृतँ । आवृतमनु । आवृतमित्याँ-वृतँ । अनु पर्यावर्तते । पर्यावर्तते दक्षिणा । पर्यावर्तत इति परि-आवर्तते । दक्षिणा पर्यावर्तते । पर्यावर्तते स्वं । पर्यावर्तत इति परि-आवर्तते । स्वमेव । एव वीर्यँ । वीर्यमनु । अनु पर्यावर्तते । पर्यावर्तते तस्मात् । पर्यावर्तत इति परि-आवर्तते । तस्माद्दक्षिणः । दक्षिणोऽर्धः । अर्ध आत्मनः । आत्मनो वीर्यावत्तरः । वीर्यावत्तरोऽथौ । वीर्यावत्तर इति वीर्यावत्-तरः । अथो आदित्यस्य । अथो इत्यथौ । आदित्यस्येव । एवावृतँ । आवृतमनु । आवृतमित्याँ-वृतँ । अनु पर्यावर्तते । पर्यावर्तते सं । पर्यावर्तत इति परि-आवर्तते । समहं । अहं प्रजयाँ । प्रजया सं । प्रजयेति प्र-जयाँ । सं मयाँ । मयाँ प्रजा । प्रजेति । प्रजेति प्र-जा । इत्याह । आहाशिषँ । आशिषमेव । आशिषमित्याँ-शिषँ ()

काण्ड -1, प्रपाठक -7, अनुवाक -6, अनुवाक सूक्तम -4,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -याजमान-ब्राह्मणम्,

। एवेतां । एतामा । आशाँस्ते । शास्ते समिद्धः । समिद्धो अग्ने । समिद्ध इति सं-इद्धः । अग्ने मे । मे दीदिहि । दीदिहि समेद्धा । समेद्धा तैँ । समेद्धेति सं-एद्धा । ते अग्ने । अग्ने दीद्यासं । दीद्यासमिति । इत्याह । आह यथायजुः । यथा यजुरेव । यथा यजुरिति यथा-यजुः । एवैतत् । एतद्वसुमान् । वसुमन्, यज्ञः । वसुमानिति वसु-मान् । यज्ञो वसीयान् । वसीयान्भूयासं । भूयासमिति । इत्याह । आहाशिषँ । आशिषमेव । आशिषमित्याँ-शिषँ । एवेतां । एतामा । आशाँस्ते । शास्ते बहु । बहु वै । वै गार्हपत्यस्य । गार्हपत्यस्यातैँ । गार्हपत्यस्येति गार्हपत्यस्य । अंते मिश्रं । मिश्रमिव । इव चर्यते । चर्यत आग्नि-पावमानीभ्याँ । आग्निपावमानीभ्यां गार्हपत्यं । आग्निपावमानीभ्यामित्याँग्नि-पावमानीभ्याँ । गार्हपत्यमुप । गार्हपत्यमिति गार्हपत्य । उप तिष्ठते । तिष्ठते पुनाति । पुनात्येव । एवाग्निं । अग्निं पुनीते । पुनीत आत्मानँ । आत्मानं द्वाभ्याँ । द्वाभ्यां प्रतिष्ठित्यै । प्रतिष्ठित्या अग्नैँ । प्रतिष्ठित्या इति प्रति-स्थित्यै । अग्नै गृहपते । गृहपत इति । गृहपत इति गृह-पते । इत्याह ()

काण्ड -1, प्रपाठक -7, अनुवाक -6, अनुवाक सूक्तम -5,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -याजमान-ब्राह्मणम्,

। आह॒ यथा॑यजुः । यथा॑ यजु॒रेव । यथा॑ यजु॒रिति॑ यथा-यजुः । ए॒वैतत् । ए॒तच्छ॒तं । श॒तꣳ हिमाः॑ । हिमा॒ इति॑ । इत्या॑ह । आह॒ श॒तं । श॒तं ब्रा॑ । ब्रा हे॒मं॒ता॒न् । हे॒मं॒ता॒निति॑ हेमं-तान् । इंधिषीयेति॑ । इंधिषीयेति॑ । इति॒ वाव । वावैतत् । ए॒तदा॑ह । आह॒ पु॒त्रस्य॑ । पु॒त्रस्य॒ नाम॑ । नाम॑ गृह्णाति । गृ॒ह्णा॒त्य॒न्नाद॑ं । अ॒न्नाद॑मेव । अ॒न्नाद॑मित्य॑न्न-अद॑ं । ए॒वैन॑ं । ए॒न॑ं करोति । क॒रो॒ति॒ तां । तामा॒शिष॑ं । आ॒शिष॒मा । आ॒शिष॒मित्या॑-शिष॑ं । आशा॑से । शा॒से॒ तं॒त॒वे ॥ तं॒त॒वे ज्योति॑ष्मतीं । ज्योति॑ष्मती॒मिति॑ । इति॑ ब्रूयात् । ब्रू॒या॒द्य॒स्य॑ । यस्य॑ पु॒त्रः । पु॒त्रो जा॑तः । अजा॑तः स्यात् । स्यात्ते॑ज॒स्वी । ते॒ज॒स्व्ये॑व । ए॒वास्य॑ । अ॒स्य॒ ब्र॒ह्म॒व॒र्च॒सी । ब्र॒ह्म॒व॒र्च॒सी पु॒त्रः । ब्र॒ह्म॒व॒र्च॒सीति॑ ब्रह्म-व॒र्च॒सी । पु॒त्रो जा॑यते। । जा॒य॒ते॒ तां । तामा॒शिष॑ं । आ॒शिष॒ मा । आ॒शिष॒मित्या॑-शिष॑ं । आशा॑से । शा॒से॒मु॒ष्मै॑ । अ॒मु॒ष्मै॒ ज्योति॑ष्मतीं । ज्योति॑ष्मती॒मिति॑ । इति॑ ब्रूयात् । ब्रू॒या॒द्य॒स्य॑ । यस्य॑ पु॒त्रः ()

काण्ड -1, प्रपाठक -7, अनुवाक -6, अनुवाक सूक्तम -6,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -याजमान-ब्राह्मणम्,

। पु॒त्रो जा॒तः । जा॒तः स्यात् । स्यात्ते॑जः । तेज॑ ए॒व । ए॒वास्मि॑न् । अ॒स्मि॒न्ब्र॒ह्म॒व॒र्च॒सं । ब्र॒ह्म॒व॒र्च॒सं द॑धाति । ब्र॒ह्म॒व॒र्च॒समिति॑ ब्रह्म-व॒र्च॒सं । द॒धा॒ति॒ यः । यो वै । वै य॒ज्ञं । य॒ज्ञं प्र॒यु॒ज्य॑ । प्र॒यु॒ज्य॒ न । प्र॒यु॒ज्येति॑ प्र-यु॒ज्य॑ । न वि मु॑ंचति॑ । वि॒मु॒ंच॒त्य॑प्रतिष्ठा॒नः । वि॒मु॒ंच॒तीति॑ वि-मु॒ंच॒ति॑ । अ॒प्र॒तिष्ठा॒नो वै । अ॒प्र॒तिष्ठा॒न इत्य॑प्रति-स्था॒नः । वै सः । स भ॑वति । भ॒व॒ति॒ कः । कस्ब्रा॑ । ब्रा यु॒न॒क्ति॒ । यु॒न॒क्ति॒ सः । स ब्रा॑ । ब्रा वि । विमु॑ंचतु । मु॒ंच॒ब्रिति॑ । इत्या॑ह । आह॒ प्र॒जाप॑तिः । प्र॒जाप॑तिर्वै । प्र॒जाप॑तिरिति॑ प्र॒जा-प॒तिः॒ । वै कः । कः प्र॒जाप॑तिना । प्र॒जाप॑तिने॒व । प्र॒जाप॑तिने॒ति॑ प्र॒जा-प॒ति॒ना॒ । ए॒वैन॑ं । ए॒न॑ं युनक्ति । युन॒क्ति॑ प्र॒जाप॑तिना । प्र॒जाप॑तिना॒ वि । प्र॒जाप॑तिने॒ति॑ प्र॒जा-प॒ति॒ना॒ । विमु॑ंचति । मु॒ंच॒ति॒ प्रति॑ष्ठित्यै । प्रति॑ष्ठित्या ई॒श्व॒रं । प्रति॑ष्ठित्या॒ इति॒ प्रति॑-स्थित्यै । ई॒श्व॒रं वै । वै व्र॒तं । व्र॒तमवि॑सृष्टं । अवि॑सृष्टं

प्रदहः । अविसृष्टमित्यवि-सृष्टं । प्रदहोऽग्नै । प्रदह् इति प्र-दहः । अग्नै व्रतपते । व्रतपते व्रतं । व्रतपत इति व्रत-पते । व्रतमचारिषं । अचारिषमिति । इत्याह । आह् व्रतं । व्रतमेव ()

काण्ड -1, प्रपाठक -7, अनुवाक -6, अनुवाक सूक्तम -7,

प्राजापत्य-काण्डम् -विषयः -याजमान-ब्राह्मणम्,

। एव वि । विसृजते । सृजते शांत्यै । शांत्या अप्रदाहाय । अप्रदाहाय पराङ् । अप्रदाहायेत्यप्र-दाहाय । पराङ्,वाव । वाव यज्ञः । यज्ञ एति । एति न । न नि । नि वर्तते । वर्तते पुनः । पुनर्यः । यो वै । वै यज्ञस्य । यज्ञस्य पुनरालंभं । पुनरालंभं विद्वान् । पुनरालंभमिति पुनः- आलंभं । विद्वान्,यजते । यजते तं । तमभि । अभि नि । निवर्तते । वर्तते यज्ञः । यज्ञो बभूव । बभूव सः । स आ । आ बभूव । बभूवेति । इत्याह । आहैषः । एष वै । वै यज्ञस्य । यज्ञस्य पुनरालंभः । पुनरालंभस्तेन । पुनरालंभ इति पुनः-आलंभः । तेनैव । एवैनँ । एनं पुनः । पुनरा । आ लंभते । लभतेऽनवरुद्धाः । अनवरुद्धा वै । अनवरुद्धेत्यनव-रुद्धा । वा एतस्य । एतस्य विराट् । विराड्यः । विराडिति वि-राट् । य आहिताग्निः । आहिताग्निः सन् । आहिताग्निरित्याहित-अग्निः । सन्त्सभः । असभः पशवः । पशवः खलु । खलु वै । वै ब्राह्मणस्य । ब्राह्मणस्य सभा । सभेष्ट्वा । इष्ट्वा प्राङ् । प्राङुत्क्रम्य । उत्क्रम्य ब्रूयात् । उत्क्रम्येत्युत्-क्रम्य । ब्रूयाद्गोमान् । गोमाꣳ अग्ने । गोमानिति गो-मान् । अग्नेऽविमान् । अविमाꣳ अश्वी । अविमानित्यवि-मान् । अश्वी यज्ञः । यज्ञ इति । इत्यव । अव सभां । सभाꣳ रुंधे । रुंधे प्र । प्र सहस्रँ । सहस्रं पशून् । पशूनाप्नोति । आप्नोत्या । आस्य । अस्य प्रजायाँ । प्रजायाँ वाजी । प्रजायामिति प्र-जायाँ । वाजी जायते । जायत इति जायते () ॥॥

काण्ड -1, प्रपाठक -7, अनुवाक -7, अनुवाक सूक्तम -1,

सौम्य-काण्डम् -विषयः -वाजपेयः,

देवꣳ सवितः । सवितः प्र । प्र सुव । सुव यज्ञं । यज्ञं प्र । प्र सुव । सुव यज्ञपतिं । यज्ञपतिं भगाय । यज्ञपतिमितिं यज्ञ-पतिं । भगाय दिव्यः । दिव्यो गंधर्वः । गंधर्व इतिं गंधर्वः । केतपूः केतँ । केतपूरितिं केत-पूः । केतं नः ॥ नः पुनातु । पुनातु वाचः । वाचस्पतिः । पतिर्वाचँ । वाचमद्य । अद्य स्वदाति । स्वदाति नः । न इतिं नः ॥ इंद्रस्य वज्रः । वज्रोऽसि । असि वार्त्रघ्नः । वार्त्रघ्न स्वयाँ । वार्त्रघ्न इति वार्त्र-घ्नः । ब्रयायं । अयं वृत्रं । वृत्रं वध्यात् । वध्यादितिं वध्यात् ॥ वाजस्य नु । नु प्रसवे । प्रसवे मातरँ । प्रसव इतिं प्र-सवे । मातरं महीं । महीमदितिं । अदितिं नामं । नाम वचसा । वचसा करामहे । करामह इतिं करामहे ॥ यस्यामिदं । इदं विश्वँ । विश्वं भुवनं । भुवनमाविवेश । आविवेश तस्याँ । आविवेशेत्याँ-विवेश । तस्याँ नः । नो देवः । देवस्सविता । सविता धर्मं । धर्मं साविषत् । साविषदितिं साविषत् ॥ अप्स्वंतः । अप्स्वित्यप्-सु ()

काण्ड -1, प्रपाठक -7, अनुवाक -7, अनुवाक सूक्तम -2,

सौम्य-काण्डम् -विषयः -वाजपेयः,

। अंतरमृतँ । अमृतमप्सु । अप्सु भेषजं । अप्स्वित्यप्-सु । भेषजमपां । अपामुत । उत प्रशस्तिषु । प्रशस्तिष्वश्वाः । प्रशस्तिष्विति प्र-शस्तिषु । अश्वा भवथ । भवथवाजिनः । वाजिन इतिं वाजिनः ॥ वायुर्वाँ । वा ब्रा । ब्रा मनुः । मनुर्वा । वा ब्रा ॥ ब्रा गंधर्वाः । गंधर्वास्सप्तविꣳशतिः । सप्तविꣳशतिरितिं सप्त-विꣳशतिः । ते अग्रैं । अग्रे अश्वँ । अश्वमायुंजन्न् । आयुंजन्ते । ते अस्मिन् । अस्मिन्ब्रवं । ब्रवमा । आदधुः । अदधुरित्यदधुः ॥ अपाँ नपात् । नपादाशुहे मन् । आशु हेमन् यः । आशुहेमन्नित्याशु-हेमन् । य ऊर्मिः । ऊर्मिः ककुद्मान् । ककुद्मान्प्रतूर्तिः । ककुद्मानितिं ककुत्-मान् । प्रतूर्तिर्वाज सातमः । प्रतूर्तिरिति प्र-तूर्तिः । वाजसातमस्तेनं । वाजसातम इतिं वाज-सातमः । तेनायं । अयं वाजँ । वाजꣳ सेत् । सेदितिं सेत् । विष्णोः क्रमः । क्रमोऽसि । असि विष्णोँ । विष्णोः क्रांतं । क्रांतमसि । असि विष्णोँ । विष्णोर्विक्राँतं । विक्राँतमसि । विक्राँतमिति वि-क्रांतं । अस्यङ्को । अङ्को न्यङ्को । न्यङ्कावभितः । न्यङ्काविति नि-अङ्का । अभितो रथँ । रथं यौ । यौ ध्वांतं । ध्वांतं वातायं । वातायमनु । वातायमितिं

वात-अग्रं । अनु॑ सं॒चर॑तौ । सं॒चर॑तौ दू॒रे- हे॑तिः । सं॒चर॑ताविति॑ सं-चर॑तौ । दू॒रेहे॑तिरिंद्रि॒यावा॑न् । दू॒रेहे॑तिरिति॑ दू॒रे-हे॒तिः । इं॒द्रि॒यावा॑न्पत॒त्री । इं॒द्रि॒यावा॒नितीं॑द्रिय-वा॒न् । प॒त॒त्री ते । ते नः॑ । नोऽग्नयः॑ । अ॒ग्नयः॒ पप्र॑यः । पप्र॑यः पारयंतु । पार॑ यंत्विति॑ पारयंतु () ॥॥

काण्ड -1, प्रपाठक -7, अनुवाक -8, अनुवाक सूक्तम -1,

सौम्य-काण्डम् -विषयः -वाजपेयः,

दे॒वस्याहं । अह॑ꣳ सं॒वितुः । स॒वितुः प्र॑स॒वे । प्र॒स॒वे बृ॒हस्पति॑ना । प्र॒स॒व इति॑ प्र-स॒वे । बृ॒हस्पति॑ना वाज॒जिता॑ । वा॒ज॒जिता॒ वाज॑ । वा॒ज॒जितेति॑ वाज-जिता॑ । वाज॑ जेषं । जेषं॑ दे॒वस्य॑ । दे॒वस्याहं । अह॑ꣳ सं॒वितुः । स॒वितुः प्र॑स॒वे । प्र॒स॒वे बृ॒हस्पति॑ना । प्र॒स॒व इति॑ प्र-स॒वे । बृ॒हस्पति॑ना वाज॒जिता॑ । वा॒ज॒जिता॒ वर्षि॑ष्ठं । वा॒ज॒जितेति॑ वाज-जिता॑ । वर्षि॑ष्ठं नाक॑ । नाकꣳ॑ रुहेयं । रु॒हे॒यमिंद्रा॑य । इंद्रा॑य वाच॑ । वाच॑ वदत । व॒द॒तेंद्र॑ । इंद्र॑ वाज॑ । वाज॑ जापयत । जा॒प॒यतेंद्रः॑ । इंद्रो॒ वाज॑ । वाज॑मजयित् । अ॒ज॒यदित्य॑जयित् ॥ अश्वा॑जनि । अश्वा॑ज॒नीत्यश्व॑-अ॒ज॒नि॒ । वा॒जि॒नि॒ वाजे॑षु । वाजे॑षु वाजिनीवति । वा॒जि॒नी॒व॒त्यश्वा॑न् । वा॒जि॒नी॒व॒तीति॑ वाजिनी-व॒ति॒ । अश्वा॑न्थ्स॒मत्सु॑ । स॒मत्सु॑ वाजय । स॒मत्स्विति॑ स॒मत् - सु॒ । वा॒ज॒येति॑ वाजय ॥ अ॒र्वांसि । अ॒सि॒ सप्तिः॑ । सप्ति॑रसि । अ॒सि॒ वा॒जी । वा॒ज्य॑सि । अ॒सि॒ वाजि॑नः । वाजि॑नो वाज॑ । वाज॑ धावत । धा॒व॒त॒ म॒रुता॑ । म॒रुता॑ प्रस॒वे । प्र॒स॒वे ज॑यत । प्र॒स॒व इति॑ प्रस॒वे । ज॒य॒त॒ वि । वि योज॑ना । योज॑नामिमीध्वं । मि॒मी॒ध्व॒मध्व॑नः । अध्व॑नः स्कभ्नीत ()

काण्ड -1, प्रपाठक -7, अनुवाक -8, अनुवाक सूक्तम -2,

सौम्य-काण्डम् -विषयः -वाजपेयः,

। स्क॒भ्नी॒त॒ काष्ठा॑ । काष्ठा॑ गच्छत । ग॒च्छ॒त॒ वाजे॑ वाजे । वाजे॑वाजेऽवत । वाजे॑वाज॒ इति॒ वाजे॑-वाजे । अ॒व॒त॒ वा॒जि॒नः । वा॒जि॒नो नः॒ । नो॒ धने॑षु । धने॑षु विप्राः । वि॒प्रा॒ अ॒मृ॒ताः॒ । अ॒मृ॒ता ऋ॒तज्ञाः॒ । ऋ॒तज्ञा इत्यृ॑त-ज्ञाः॒ ॥ अ॒स्य

मध्वः । मध्वः पिबत । पिबत मादयध्वं । मादयध्वं तृप्ताः । तृप्ता यात । यात पथिभिः । पथिभिर्देवयानैः । पथिभिरिति पथि-भिः । देवयानैरिति देव-यानैः । ते नः । नो अर्वतः । अर्वतो हवनश्रुतः । हवनश्रुतो हवं । हवनश्रुत इति हवन-श्रुतः । हवं विश्वे । विश्वे शृण्वंतु । शृण्वंतु वाजिनः । वाजिन इति वाजिनः ॥ मितद्रवः सहस्रसाः । मितद्रव इति मित-द्रवः । सहस्रसा मेधसाता । सहस्रसा इति सहस्र-साः । मेधसाता सनिष्यवः । मेधसातेति मेध-साता । सनिष्यव इति सनिष्यवः ॥ महो ये । ये रबं । रबꣳ समिधेषु । समिधेषु जभ्रिरे । समिधेष्विति सं-इधेषु । जभ्रिरे शं । शं नः । नो भवंतु । भवंतु वाजिनः । वाजिनो हवेषु । हवेष्विति हवेषु ॥ देवताता मितद्रवः । देवतातेति देव-ताता । मितद्रवः स्वर्काः । मितद्रव इति मित-द्रवः । स्वर्का इति सु-अर्काः ॥ जंभयंतोऽहिं । अहिं वृकं । वृकꣳ रक्षांसि । रक्षांसि सनेमि । सनेम्यस्मत् । अस्मद्युयवन् ()

काण्ड -1, प्रपाठक -7, अनुवाक -8, अनुवाक सूक्तम -3,

सौम्य-काण्डम् -विषयः -वाजपेयः,

। युयवन्नमीवाः । अमीवा इत्यमीवाः ॥ एष स्यः । स्य वाजी । वाजी क्षिपणिं । क्षिपणिं तुरण्यति । तुरण्यति ग्रीवायाँ । ग्रीवायाँ बद्धः । बद्धो अपिकक्षे । अपिकक्ष आसनिं । अपिकक्ष इत्यपि-कक्षे । आसनीत्यासनिं ॥ क्रतुं दधिक्राः । दधिक्रा अनुं । दधिक्रा इति दधि-क्राः । अनुं संतवीबत् ॥ संतवीबत्पथां । संतवीबदिति सं-तवीबत् । पथामङ्कांसि । अङ्कांस्यनुं । अन्वापनीफणत् । आपनीफणदित्याँ-पनीफणत् ॥ उतस्मं । स्मास्य । अस्य द्रवंतः । द्रवंतस्तुरण्यतः । तुरण्यतः पर्णं । पर्णं न । न वेः । वे रनुं । अनुवाति । वाति प्रगर्धिनः । प्रगर्धिन इति प्र- गर्धिनः । श्येनस्येव । इव धंजतः । धंजतो अङ्कसं । अङ्कसं परिं । परिं दधिक्राव्णः । दधिक्राव्णस्सह । दधिक्राव्ण इति दधि-क्राव्णः । सहोर्जा । ऊर्जा तरित्रतः । तरित्रत इति तरित्रतः ॥ आ माँ । मा वाजस्य । वाजस्य प्रसवः । प्रसवो जगम्यात् । प्रसव इति प्र-सवः । जगम्यादा । आ द्यावापृथिवी । द्यावा पृथिवी विश्व शंभू । द्यावापृथिवी इति द्यावा-पृथिवी । विश्वशंभू इति विश्व-शंभू । आ माँ । मा गंतां । गंतां पितराँ ()

काण्ड -1, प्रपाठक -7, अनुवाक -8, अनुवाक सूक्तम -4,

सौम्य-काण्डम् -विषयः -वाजपेयः,

। पितरा मातराँ । मातरा च । चा । आ माँ । मा सोमः । सोमो अमृतत्वाय । अमृतत्वाय गम्यात् । अमृतत्वायेत्यमृत-त्वाय । गम्यादिति गम्यात् ॥ वाजिनो वाजजितः । वाजजितो वाजँ । वाजजित इति वाज-जितः । वाजꣳ सरिष्यतः । सरिष्यतो वाजँ । वाजं जेष्यतः । जेष्यतो बृहस्पतेः । बृहस्पतेर्भागं । भागमव । अव जिघ्रत । जिघ्रत वाजिनः । वाजिनो वाजजितः । वाजजितो वाजँ । वाजजित इति वाज-जितः । वाजꣳ ससृवाꣳसः । ससृवाꣳसो वाजँ । वाजं जिगिवाꣳसः । जिगिवाꣳसो बृहस्पतेः । बृहस्पतेर्भागे । भागे नि । नि मृद्ध्वं । मृद्ध्वमिय । इयं वः । वः सा । सा सत्या । सत्या संधा । संधाऽ भूत् । संधेति सं-धा । अभूदा । यामिंद्रेण । इंद्रेण समर्ध्वं । समर्ध्वमजीजिपत । समर्ध्वमिति सं-अर्ध्वं । अजीजिपत वनस्पतयः । वनस्पतय इंद्र । इंद्रवाजँ । वाजं वि । वि मुच्यध्वं । मुच्यध्वमिति मुच्यध्वं () ॥॥

काण्ड -1, प्रपाठक -7, अनुवाक -9, अनुवाक सूक्तम -1,

सौम्य-काण्डम् -विषयः -वाजपेयः,

क्षत्रस्योल्बँ । उल्बमसि । असि क्षत्रस्य । क्षत्रस्य योनिः । योनिरसि । असि जायैँ । जाय आ । एहि । इहि सुवः । सुवो रोहाव । रोहाव रोहाव । रोहाव हि । हि सुवः । सुवरहं । अहं नौँ । नावुभयोँ । उभयोस्सुवः । सुवो रोक्ष्यामि ॥ रोक्ष्यामि वाजः । वाजश्च । च प्रसवः । प्रसवश्च । प्रसव इति प्र-सवः । चापिजः । अपिजश्च । अपिज इत्यपि-जः । च क्रतुः । क्रतुश्च । च सुवः । सुवश्च । च मूर्धा । मूर्धा च । च व्यश्नियः । व्यश्नियश्च । व्यश्निय इति वि-अश्नियः । चाऽन्त्यायनः । आन्त्यायनश्च । चाऽन्त्यः । अन्त्यश्च । च भौवनः । भौवनश्च । च भुवनः । भुवनश्च ।

चाधिपतिः अधिपतिः श्च । अधिपतिरित्यधि-पतिः । चेति च ॥ आयुर्यज्ञेन । यज्ञेन कल्पतां । कल्पतां प्राणः । प्राणो यज्ञेन । प्राण इति प्र-अनः । यज्ञेन कल्पतां । कल्पतामपानः ()

काण्ड -1, प्रपाठक -7, अनुवाक -9, अनुवाक सूक्तम -2,

सौम्य-काण्डम् -विषयः -वाजपेयः,

। अपानो यज्ञेन । अपान इत्यप-अनः । यज्ञेन कल्पतां । कल्पतां व्यानः । व्यानो यज्ञेन । व्यान इति वि-अनः । यज्ञेन कल्पतां । कल्पतां चक्षुः । चक्षुर्यज्ञेन । यज्ञेन कल्पतां । कल्पताꣳ श्रोत्रँ । श्रोत्रं यज्ञेन । यज्ञेन कल्पतां । कल्पतां मनः । मनो यज्ञेन । यज्ञेन कल्पतां । कल्पतां वाक्। । वाग्यज्ञेन । यज्ञेन कल्पतां । कल्पतामात्मा । आत्मा यज्ञेन । यज्ञेन कल्पतां । कल्पतां यज्ञः । यज्ञो यज्ञेन । यज्ञेन कल्पतां । कल्पताꣳ सुवः । सुर्वर्देवान् । देवाꣳ अगन्म । अगन्मामृताः । अमृता अभूम । अभूम प्रजापतेः । प्रजापतेः प्रजाः । प्रजापतेरिति प्रजा-पतेः । प्रजा अभूम । प्रजा इति प्र-जाः । अभूम सं । समहं । अहं प्रजया । प्रजया सं । प्रजयेति प्र-जया ॥ सं मया । मया प्रजा । प्रजा सं । प्रजेति प्र-जा । समहं । अहꣳ रायः ॥ रायस्पोषेण । पोषेण सं । सं मया । मया रायः । रायस्पोषः पोषोऽन्नाय । अन्नाय ब्बा । ब्बान्नाद्याय । अन्नाद्याय ब्बा । अन्नाद्या येत्यन्न-अद्याय । ब्बा वाजाय । वाजाय ब्बा । ब्बा वाजजित्यायै । वाजजित्यायै ब्बा । वाजजित्याया इति वाज-जित्यायै । ब्बाऽमृतं । अमृतमसि । असि पुष्टिः । पुष्टिरसि । असि प्रजननं । प्रजननमसि । प्रजननमिति प्र-जननं । असीत्यसि () ॥॥

काण्ड -1, प्रपाठक -7, अनुवाक -10, अनुवाक सूक्तम -1,

सौम्य-काण्डम् -विषयः -वाजपेयः,

वाजस्येमं । इमं प्रसवः । प्रसवस्सुषुवे । प्रसव इति प्र-सवः । सुषुवे अग्रै। । अग्रे सोमँ । सोमꣳ राजानं । राजानमोषधीषु । ओषधीष्वप्सु । अप्स्वित्यप्-सु ॥ ता अस्मभ्यँ । अस्मभ्यं मधुमतीः । अस्मभ्यमित्यस्म-भ्यं ।

मधुमतीर्भवंतु । मधुमतीरिति मधु-मतीः । भवंतु वयं । वयꣳ राष्ट्रे ॥ राष्ट्रे जाँग्रियाम । जाग्रियाम पुरोहिंताः ।
पुरोहिंता इतिं पुरः - हिताः । वाजस्येदं । इदं प्रसवः । प्रसव आ । प्रसव इतिं प्र-सवः । आ बभूव । बभूवेमा। ।
इमा चं । च विश्वाँ । विश्वा भुवंनानि । भुवंनानि सर्वतः । सर्वत इतिं सर्वतः ॥ स विराजँ । विराजं परिं ।
विराजमितिं वि-राजँ । पर्येति । एति प्रजानन्न् । प्रजानन्प्रजां । प्रजानन्नितिं प्र-जानन्न् । प्रजां पुष्टिँ । प्रजामितिं प्र-जां
। पुष्टिं वर्धयंमानः । वर्धयंमानो अस्मे । अस्मे इत्यस्मे ॥ वाजस्येमां । इमां प्रसवः । प्रसवः शिश्रिये । प्रसव इतिं
प्र-सवः । शिश्रिये दिवँ । दिवंमिमा । इमा चं । च विश्वाँ । विश्वा भुवंनानि । भुवंनानि सम्राट् । सम्राडितिं सं-राट्
॥ अदिंत्संतं दापयतु । दापयतु प्रजानन्न् । प्रजा- नन्नयिं । प्रजानन्नितिं प्र-जानन्न् ()

काण्ड -1, प्रपाठक -7, अनुवाक -10, अनुवाक सूक्तम -2,

सौम्य-काण्डम् -विषयः -वाजपेयः,

। रयिं चं । च नः । नः सर्ववीरां । सर्ववीरां नि । सर्ववीरामिति सर्व-वीरां । नियच्छतु । यच्छत्विति यंच्छतु ॥
अग्ने अच्छं । अच्छा वद । वदेह । इह नं । नः प्रतिं । प्रतिं नः । नः सुमनाँः । सुमनां भव । सुमना इतिं सु-
मनाँः । भवेतिं भव ॥ प्र णं । नो यच्छ ॥ यच्छ भुवः । भुवस्पते । पते धनदाः । धनदा अंसि । धनदा इतिं धन-
दाः । असि नः । नस्त्वं । त्वमिति त्वं ॥ प्रणं । नो यच्छतु । यच्छत्वर्यमा । अर्यमा प्र । प्र भगं । भगः प्र । प्र
बृहस्पतिं । बृहस्पतिरिति बृहस्पतिः ॥ प्र देवाः । देवाः प्र । प्रोत । उत सूनृताँ । सूनृता प्र । प्र वाक् । वाग्देवी ।
देवी ददातु । ददातु नः । न इतिं नः ॥ अर्यमणं बृहस्पतिँ । बृहस्पतिमिंद्रँ । इंद्रं दानांय । दानांय चोदय । चोदयेतिं
चोदय ॥ वाचं विष्णुँ । विष्णुꣳ सरंस्वतीं । सरंस्वतीꣳ सवितारँ ()

काण्ड -1, प्रपाठक -7, अनुवाक -10, अनुवाक सूक्तम -3,

सौम्य-काण्डम् -विषयः -वाजपेयः,

। सवितार॑ च । च वाजिन॑ँ ॥ वाजिनमिति॑ वाजिन॑ँ ॥ सोम॒ꣳ राजा॑नं । राजा॑नं वरु॑णं । वरु॑णमग्नि॑ं । अग्निमन्वार॑भामहे । अन्वार॑भामह इत्य॑नु-आर॑भामहे ॥ आदित्यान्,विष्णु॑ं । विष्णु॒ꣳ सूर्य॑ँ । सूर्य॑ं ब्रह्माण॑ँ । ब्रह्माण॑ं च । च बृहस्पति॑ँ ॥ बृहस्पतिमिति॒ बृहस्पति॑ँ । देवस्य॑ त्वा । त्वा सवितुः । सवितु॑ प्रस॑वे । प्रस॑वेऽश्विनोः॑ । प्रस॑व इति॑ प्र-स॑वे । अश्विनो॑र्बाहुभ्या॑ँ । बाहुभ्या॑ँ पूष्णः । बाहुभ्यामिति॑ बाहु-भ्या॑ं । पूष्णो हस्ता॑भ्यां । हस्ता॑भ्या॒ꣳ सर॑स्वत्यै । सर॑स्वत्यै वाचः । वाचो यं॑तुः । यं॑तुर्यं॑त्रेण॑ । यं॑त्रेणाग्नेः । अग्नेस्त्वा॑ँ । त्वा साम्रा॑ज्येन । साम्रा॑ज्येनाभि । साम्रा॑ज्येनेति॒ सा-रा॒ज्येन॒ । अभिषि॑ंचामि । सिंचामींद्र॑स्य । इंद्र॑स्य बृहस्पतेः॑ । बृहस्पते॑स्त्वा । त्वा साम्रा॑ज्येन । साम्रा॑ज्येनाभि । साम्रा॑ज्येनेति॒ सां-रा॒ज्येन॒ । अभिषि॑ंचामि । सिंचामीति॑ सिंचामि () ॥॥

काण्ड -1, प्रपाठक -7, अनुवाक -11, अनुवाक सूक्तम -1,

सौम्य-काण्डम् -विषयः -वाजपेयः,

अग्नेरेका॑क्षरेण । एका॑क्षरेण॒ वाच॑ँ । एका॑क्षरेणेत्येक॑-अक्षरेण॒ । वाचमुत् । उद॑जयत् । अजयदश्विनो॑ँ । अश्विनो॒ द्व॑क्षरेण । द्व॑क्षरेण प्राणापा॒नौ । द्व॑क्षरेणेति॒ द्वि-अ॒क्षरेण॒ । प्रा॒णापा॒नावुत् । प्रा॒णापा॒नाविति॑ प्राण-अ॒पा॒नौ । उद॑जयतां । अजयतां विष्णु॑ः । विष्णुस्त्र्य॑क्षरेण । त्र्य॑क्षरेण त्रीन् । त्र्य॑क्षरेणेति॒ त्रि-अ॒क्षरेण॒ । त्रीन्लो॒कान् । लो॒कानुत् । उद॑जयत् । अजयत्सोम॑ः । सोमश्चतु॑रक्षरेण । चतु॑रक्षरेण॒ चतु॑ष्पदः । चतु॑रक्षरेणेति॒ चतु॑ः-अ॒क्षरेण॒ । चतु॑ष्पदः प॒शून् । चतु॑ष्पद इति॒ चतु॑ः-प॒दः । प॒शूनुत् । उद॑जयत् । अजयत्पू॒षा । पू॒षा पंचा॑क्षरेण । पंचा॑क्षरेण पं॒क्तिं । पंचा॑क्षरेणेति॒ पंच॑-अ॒क्षरेण॒ । पं॒क्तिमुत् । उद॑जयत् । अजयद्धा॒ता । धा॒ता षड॑क्षरेण । षड॑क्षरेण॒ षट् । षड॑क्षरेणेति॒ षट्-अ॒क्षरेण॒ । षड्ऋ॒तून् । ऋ॒तूनुत् । उद॑जयत् । अजयन्मरुत॑ः । मरुत॑ः स॒प्ताक्ष॑रेण । स॒प्ताक्ष॑रेण स॒प्तप॑दां । स॒प्ताक्ष॑रेणेति॑ स॒प्त-अ॒क्षरेण॒ । स॒प्तप॑दा॒ꣳ शक्व॑रीं । स॒प्तप॑दामिति॑ स॒प्त-प॒दां॒ । शक्व॑रीमुत् । उद॑जयन् । अजयन्बृहस्पति॑ः । बृहस्पति॑-र॒ष्टाक्ष॑रेण । अ॒ष्टाक्ष॑रेण गाय॒त्रीं । अ॒ष्टाक्ष॑रेणेत्यष्टा-अ॒क्षरेण॒ । गा॒य॒त्रीमुत् । उद॑जयत् । अजयन्मि॒त्रः । मि॒त्रो नवा॑क्षरेण । नवा॑क्षरेण त्रि॒वृत॑ँ । नवा॑क्षरेणेति॒ नव॑-अ॒क्षरेण॒ । त्रि॒वृत॒ꣳ स्तोम॑ँ । त्रि॒वृत॒मिति॑ त्रि-वृत॑ँ । स्तोम॒मुत् । उद॑जयत् ()

काण्ड -1, प्रपाठक -7, अनुवाक -11, अनुवाक सूक्तम -2,

सौम्य-काण्डम् -विषयः -वाजपेयः,

। अजयद्वरुणः । वरुणो दशाक्षरेण । दशाक्षरेण विराजँ । दशाक्षरेणेति दश-अक्षरेण । विराजमुत् । विराजमिति वि-राजँ । उदजयत् । अजयदिंद्रः । इंद्र एकादशाक्षरेण । एकादशाक्षरेण त्रिष्टुभँ । एकादशाक्षरेणेत्येकादश-अक्षरेण । त्रिष्टुभमुत् । उदजयत् । अजयद्विश्वे । विश्वे देवाः । देवा द्वादशाक्षरेण । द्वादशाक्षरेण जगतीं । द्वादशाक्षरेणेति द्वादश-अक्षरेण । जगतीमुत् । उदजयन् । अजयन्वसवः । वसवस्त्रयोदशाक्षरेण । त्रयोदशाक्षरेण त्रयोदशं । त्रयोदशाक्षरेणेति त्रयोदश-अक्षरेण । त्रयोदशः स्तोमँ । त्रयोदश मिति त्रयः-दशं । स्तोममुत् । उदजयन् । अजयन्रुदाः । रुद्राश्चतुर्दशाक्षरेण । चतुर्दशाक्षरेण चतुर्दशं । चतुर्दशाक्षरेणेति चतुर्दश-अक्षरेण । चतुर्दशः स्तोमँ । चतुर्दशमिति चतुः-दशं । स्तोममुत् । उदजयन् । अजयन्नादित्याः । आदित्याः पंचदशाक्षरेण । पंचदशाक्षरेण पंचदशं । पंचदशाक्षरेणेति पंचदश-अक्षरेण । पंचदशः स्तोमँ । पंचदशमिति पंच-दशं । स्तोममुत् । उदजयत् । अजयन्नदितिः । अदितिष्षोडशाक्षरेण । षोडशाक्षरेण षोडशं । षोडशा-क्षरेणेति षोडश-अक्षरेण । षोडशः स्तोमँ । स्तोममुत् । उद-जयत् । अजयत्प्रजापतिः । प्रजापतिः सप्तदशाक्षरेण । प्रजापतिरिति प्रजा-पतिः । सप्तदशाक्षरेण सप्तदशं । सप्तदशाक्षरेणेति सप्तदश-अक्षरेण । सप्तदशः स्तोमँ । सप्तदशमिति सप्त-दशं । स्तोममुत् । उदजयत् । अजयदित्य जयत् () ॥॥

काण्ड -1, प्रपाठक -7, अनुवाक -12, अनुवाक सूक्तम -1,

सौम्य-काण्डम् -विषयः -वाजपेयः,

उपयामगृहीतोऽसि । उपयामगृहीत इत्युपयाम-गृहीतः । असि नृषदँ । नृषदं ब्बा । नृषदमिति नृ-सदँ । ब्बा द्रुषदँ । द्रुषदं भुवनसदँ । द्रुषदमिति द्रु-सदँ । भुवनसदमिंद्राय । भुवनसदमिति भुवन-सदँ । इंद्राय जुष्टँ । जुष्टं गृह्णामि ।

गृह्णाम्येषः । एष तैँ । ते योनिः । योनिरिंद्रांय । इंद्रांय त्वा । त्वोपयामगृहीतः । उपयामगृहीतोऽसि । उपयामगृहीत इत्युपयाम-गृहीतः । अस्यप्सुषदँ । अप्सुषदं त्वा । अप्सुषदमित्यप्सु-सदँ । त्वा घृतसदँ । घृतसदं व्योमसदँ । घृतसदमिति घृत-सदँ । व्योमसदमिंद्रांय । व्योमसदमिति व्योम-सदँ । इंद्रांय जुष्टँ । जुष्टं गृह्णामि । गृह्णाम्येषः । एष तैँ । ते योनिः । योनिरिंद्रांय । इंद्रांय त्वा । त्वोपयामगृहीतः । उपयामगृहीतोऽसि । उपयाम-गृहीत इत्युपयाम-गृहीतः । असि पृथिविषदँ । पृथिविषदं त्वा । पृथिविषदमिति पृथिवि-सदँ । त्वांतरिक्षसदँ । अंतरिक्षसदं नाकसदं । अंतरिक्षसदमित्यंतरिक्ष-सदँ । नाकसदमिंद्रांय । नाकसदमिति नाक-सदँ । इंद्रांय जुष्टं । जुष्टं गृह्णामि । गृह्णाम्येषः । एष तैँ । ते योनिः । योनिरिंद्रांय । इंद्रांय त्वा । त्वेति त्वा ॥ ये ग्रहाँः । ग्रहाँः पंचजनीनाँः । पंचजनीना येषाँ । पंचजनीना इति पंच-जनीनाँः । येषाँ तिस्रः । तिस्रः परमजाः । परमजा इति परम-जाः ॥ दैव्यः कोशः ()

काण्ड -1, प्रपाठक -7, अनुवाक -12, अनुवाक सूक्तम -2,

सौम्य-काण्डम् -विषयः -वाजपेयः,

। कोशः समुब्जितः । समुब्जित इति सं-उब्जितः । तेषां विशिंप्रियाणां । विशिंप्रियाणामिषँ । विशिंप्रियाणामिति वि-शिप्रियाणां । इषमूर्जँ । ऊर्जꣳ सं । समग्रभीं । अग्रभीमेषः । एष तैँ । ते योनिः । योनिरिंद्रांय । इंद्रांय त्वा । त्वेति त्वा ॥ अपाꣳ रसँ । रसमुद्वयसं । उद्वयसꣳ सूर्यरश्मिं । उद्वयसमित्युत्-वयसं । सूर्यरश्मिꣳ समाभृतं । सूर्यरश्मिमिति सूर्य-रश्मिं । समाभृतमिति सं-आभृतं ॥ अपाꣳ रसस्य । रसस्य यः । यो रसः । रसस्तं । तं वः । वो गृह्णामि । गृह्णाम्युत्तमं । उत्तममेषः । उत्तममित्युत्-तमं । एष तैँ ॥ ते योनिः । योनिरिंद्रांय । इंद्रांय त्वा । त्वेति त्वा ॥ अयाविष्ठाः । विष्ठा जनयन्न् । विष्ठा इति वि-स्थाः । जनयन्कर्वराणि । कर्वराणि सः । स हि । हि घृणिः । घृणिं रुरुः । उरुर्वरांय । वरांय गातुः । गातुरिति गातुः ॥ स प्र । प्रत्युत् । उदैत् । ऐद्धरुणः । धरुणो मध्वः । मध्वो अग्रँ । अग्रꣳ स्वायाँ । स्वायां यत् । यत्तनुवाँ । तनुवाँ तनूं । तनूमेरयत । ऐरयतेतेरयत ॥ उपयामगृहीतोऽसि । उपयामगृहीत इत्युपयाम-गृहीतः । असि प्रजापतये । प्रजापतये त्वा । प्रजापतय इति प्रजा-पतये । त्वा जुष्टँ । जुष्टं

गृह्णामि । गृह्णाम्येषः । एष तँ । ते योनिः । योनिः प्रजापतये । प्रजापतये त्वा । प्रजापतय इति प्रजा-पतये । त्वेति त्वा () ॥॥

काण्ड -1, प्रपाठक -7, अनुवाक -13, अनुवाक सूक्तम -1,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -याज्याः,

अन्वहं । आह मासाः । मासा अनु । अन्वित् । इद्वनानि । वनान्यनु । अन्वोषधीः । ओषधीरनु । अनु पर्वतासः । पर्वतास इति पर्वतासः ॥ अन्विंद्रँ । इंद्रꣳ रोदसी । रोदसी वावशाने । रोदसी इति रोदसी । वावशाने अनु । वावशाने इति वावशाने । अन्वापः । आपो अजिहत । अजिहत जायमानं । जायमानमिति जायमानं ॥ अनु ते । ते दायि । दायि महे । मह इंद्रियाय । इंद्रियाय सत्रा । सत्रा तँ । ते विश्वँ । विश्वमनु । अनु वृत्रहत्यँ । वृत्रहत्य इति वृत्र-हत्यँ । अनु क्षत्रं । क्षत्रमनु । अनु सहः । सहो यजत्र । यजत्रेंद्र । इंद्र देवेभिः । देवेभिरनु । अनु ते । ते नृषह्यँ । नृषह्य इति नृ-सह्यँ ॥ इंद्राणीमासु । आसु नारिंषु । नारिंषु सुपत्नीँ । सुपत्नींमहं । सुपत्नीमिति सु-पत्नीँ । अहमश्रवं । अश्रवमित्यश्रवं ॥ न हि । ह्यस्याः । अस्या अपरं । अपरं चन । चन जरसाँ ()

काण्ड -1, प्रपाठक -7, अनुवाक -13, अनुवाक सूक्तम -2,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -याज्याः,

। जरसा मरते । मरते पतिः । पतिरिति पतिः ॥ नाहं । अहमिंद्राणि । इंद्राणि रारण । रारण सख्युः । सख्युर्वृषाकपेः । वृषाकपेर् ऋते । वृषाकपेरिति वृषा-कपेः । ऋत इत्यृते ॥ यस्येदं । इदमप्यँ । अप्यꣳ हविः । हविः प्रियं । प्रियं देवेषु । देवेषु गच्छति । गच्छतीति गच्छति ॥ यो जातः । जात एव । एव प्रथमः । प्रथमो मनस्वान् । मनस्वान्देवः । देवो देवान् । देवान्क्रतुना । क्रतुना पर्य- भूषत् । पर्यभूषदिति परि-अभूषत् । यस्य शुष्माँत् । शुष्माद्रोदसी । रोदसी अभ्यसेतां । रोदसी इति रोदसी । अभ्यसेतां नृम्णस्य । नृम्णस्य मह्ना । मह्ना सः ॥ स

जनासः । जनास इंद्रः । इंद्र इतींद्रः ॥ आ तै । ते महः । मह इंद्रः । इंद्रोती । ऊत्युग्र । उग्र समन्यवः । समन्यवो यत् । समन्यव इति स-मन्यवः । यत्समरत । समरत सेनाः । समरतेति सं- अरतः । सेना इति सेनाः ॥ पतांति दिद्युत् । दिद्युन्नर्यस्य । नर्यस्य बाहुवोः ॥ बाहुवोर्मा । मा तै ()

काण्ड -1, प्रपाठक -7, अनुवाक -13, अनुवाक सूक्तम -3,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -याज्याः,

। ते मनः । मनो विष्वद्रियक् । विष्वद्रियग्वि । विष्वद्रियगिति विष्व-द्रियक् । विचारीत् । चारीदिति चारीत् ॥ मा नः । नो मर्धीः । मर्धी रा । आ भर । भरादद्धि । दद्धि तत् । तन्नः । नः प्र । प्र दाशुषै । दाशुषे दातवे । दातवे भूरि । भूरि यत् । यत्तै । त इति ते ॥ नव्यो देष्णे । देष्णे शस्ते । शस्ते अस्मिन् । अस्मिन्तै । त उक्थे । उक्थे प्र । प्रब्रवाम । ब्रवाम वयं । वयमिंद्र । इंद्र स्तुवंतः । स्तुवंत इति स्तुवंतः ॥ आ तु । तूभर । भर माकिः । माकिरेतत् । एतत्परि । परिष्ठात् । स्थाद्विघ्न । विघ्ना हि । हि ब्रा । ब्रा वसुपतिं । वसुपतिं वसूनां । वसुपतिमिति वसु-पतिं । वसूनामिति वसूनां ॥ इंद्र यत् । यत्तै । ते माहिनं । माहिनं दत्र । दत्रमस्ति । अस्त्यस्मभ्य । अस्मभ्यं तत् । अस्मभ्यमित्यस्म-भ्यं । तद्धर्यश्व । हर्यश्व प्र । हर्यश्वेति हरि-अश्व ()

काण्ड -1, प्रपाठक -7, अनुवाक -13, अनुवाक सूक्तम -4,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -याज्याः,

। प्र यधि । यन्थीति यन्धि ॥ प्रदातारꣳ हवामहे । प्रदातारमिति प्र-दातार । हवामह इंद्र । इंद्रमा । आ हविषा । हविषा वयं । वयमिति वयं ॥ उभा हि । हि हस्ता । हस्ता वसुना । वसुना पृणस्व । पृणस्वा । आ प्र । प्रयच्छ । यच्छ दक्षिणात् । दक्षिणादा । ओत । उत सव्यात् । सव्यादिति सव्यात् ॥ प्रदाता वज्री । प्रदातेति प्र-दाता । वज्री वृषभः । वृषभ स्तुराषाट् । तुराषाड्धुष्मी । शुष्मीराजा । राजा वृत्रहा । वृत्रहा सोमपावा । वृत्रहेति वृत्र-हा ।

सोमपावेति सोम-पावा॑ । अस्मिन्, यज्ञे । यज्ञे बर्हिषि । बर्हिष्या । आ निषद्य । निषद्यार्थ । निषद्येति नि-सद्य । अर्था भव । भव यजमानाय । यजमानाय शं । शं योः । योरिति योः । इंद्रः सुत्रामा॑ । सुत्रामा स्ववान् । सुत्रामेति सु-त्रामा॑ । स्ववाꣳ अवोभिः । स्ववानिति स्व-वान् । अवोभिस्सुमृडीकः । अवोभिरित्यवः-भिः । सुमृडीको भवतु । सुमृडीक इति सु-मृडीकः । भवतु विश्ववेदाः । विश्ववेदा इति विश्व-वेदाः ॥ बाधतां द्वेषः । द्वेषो अयं । अभयं कृणोतु । कृणोतु सुवीर्यस्य । सुवीर्यस्य पतयः । सुवीर्यस्येति सु-वीर्यस्य ()

काण्ड -1, प्रपाठक -7, अनुवाक -13, अनुवाक सूक्तम -5,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -याज्याः,

। पतयस्स्याम । स्यामेति स्याम ॥ तस्य वयं । वयꣳ सुमतौ । सुमतौ यज्ञियस्य । सुमताविति सु-मतौ । यज्ञियस्यापि । अपि भद्रे । भद्रे सौमनसे । सौमनसे स्याम । स्यामेति स्याम ॥ स सुत्रामा॑ । सुत्रामा स्ववा॑ । सुत्रामेति सु-त्रामा॑ । स्ववाꣳ इंद्रः । स्ववानिति स्व-वान् । इंद्रो अस्मे । अस्मे आरात् । अस्मे इत्यस्मे । आराच्चित् । चिद्वेषः । द्वेषस्सनुतः । सनुतर्युयोतु । युयोत्विति युयोतु ॥ रेवतीर्नः । नस्सधमादः । सधमाद इंद्रे । सधमाद इति सध-मादः । इंद्रे संतु । संतुतु विवाजाः । तुविवाजा इति तुवि-वाजाः ॥ क्षुमंतो याभिः । याभिर्मदेम । मदेमेति मदेम ॥ प्रोषु । प्रो इति प्रो ॥ स्मस्मे । अस्मे पुरोरथं । पुरोरथ-मिंद्राय । पुरोरथमिति पुरः-रथं । इंद्राय शूषं । शूषमर्चत । अर्चतेत्यर्चत ॥ अभीके चित् । चिदु । उ लोककृत् । लोककृथ्सङ्गे । लोककृदिति लोक-कृत् । सङ्गे समथ्सु । समथ्सु वृत्रहा । समथ्सिति समत्-सु । वृत्रहेति वृत्र-हा ॥ अस्माकं बोधि । बोधि चोदिता । चोदिता नभंतां । नभंतामन्यकेषा॑ । अन्यकेषामित्यन्यकेषा॑ ॥ ज्याका अधि । अधि धन्वसु । धन्वस्विति धन्व-सु () ॥॥

काण्ड -1, प्रपाठक -8, अनुवाक -1, अनुवाक सूक्तम -1,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -राजसूयः,

॥ इति प्रथमकांडे सप्तमप्रश्नस्य क्रमपाठः समाप्तः ॥ क्रमपाठः अनुमत्यै पुरोडाशँ । अनुमत्या इत्यनु-मत्यै । पुरोडाशमष्टा-कपालं । अष्टाकपालं निः । अष्टाकपालमित्यष्टा-कपालं । निर्वपति । वपति धेनुः । धेनुर्दक्षिणा । दक्षिणा ये । ये प्रत्यञ्चः । प्रत्यञ्च्यम्यायाः । शम्याया अवशीयते । अवशीयते तं । अवशीयत इत्यव-शीयते । तं नैर्ऋतं । नैर्ऋतमेककपालं । नैर्ऋतमितिं नैः-ऋतं । एककपालं कृष्णं । एककपालमित्येक-कपालं । कृष्णं वासः । वासः कृष्णतूपं । कृष्णतूपं दक्षिणा । कृष्णतूपमितिं कृष्ण-तूपं । दक्षिणा वि । वीहिं । इहि स्वाहाँ । स्वाहा- हुतिं । आहुतिं जुषाणः । आहुतिमित्या-हुतिं । जुषाण एषः । एष तेँ । ते निर्ऋते । निर्ऋते भागः । निर्ऋत इतिं निः-ऋते । भागो भूतैँ । भूतै हविष्मती । हविष्मत्यसि । असि मुञ्च । मुंचेमम् । इममꣳहसः । अꣳहसः स्वाहाँ । स्वाहा नमः । नमो यः । य इदं । इदं चकारं । चकारादित्यं । आदित्यं चरुं । चरुं निः । निर्वपति । वपति वरः । वरो दक्षिणा । दक्षिणाग्नावैष्णवं । आग्नावैष्णवमेकादशकपालं । आग्नावैष्णवमित्याँग्ना-वैष्णवं । एकादश कपालं वामनः । एकादशकपालमित्येकादश-कपालं । वामनो वही । वही दक्षिणा । दक्षिणाग्नीषोमीयँ । ()

काण्ड -1, प्रपाठक -8, अनुवाक -1, अनुवाक सूक्तम -2,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -राजसूयः,

अग्नीषोमीयमेकादशकपालं । अग्नीषोमीय-मित्यग्नी-सोमीयँ । एकादशकपालꣳ हिरण्यं । एकादशकपालमित्येकादश-कपालं । हिरण्यं दक्षिणा । दक्षिणैंद्रं । ऐंद्रमेकादशकपालं । एकादशकपालमृषभः । एकादशकपालमित्येकादश-कपालं । ऋषभो वही । वही दक्षिणा । दक्षिणाग्नेयं । आग्नेयमष्टा कपालं । अष्टाकपालमैंद्रं । अष्टाकपालमित्यष्टा-कपालं । ऐंद्रं दधिं । दध्यृषभः । ऋषभो वही । वही दक्षिणा । दक्षिणैंद्राग्नं । ऐंद्राग्नं द्वादशकपालं । ऐंद्राग्नमित्यैंद्र-अग्नं । द्वादशकपालं वैश्वदेवं । द्वादशकपालमिति द्वादश-कपालं । वैश्वदेवं चरुं । वैश्वदेवमितिं वैश्व-देवं । चरुं प्रथमजः । प्रथमजो वत्सः । प्रथमज इतिं प्रथम-जः । वत्सो दक्षिणा । दक्षिणा सौम्यम् । सौम्यꣳ श्यामाकं । श्यामाकं चरुं ।

चरुं वासः । वासो दक्षिणा । दक्षिणा सरस्वत्ये । सरस्वत्ये चरुं । चरुꣳ सरस्वते । सरस्वते चरुं । चरुं मिथुनौ । मिथुनौ गावौ । गावो दक्षिणा । दक्षिणेति दक्षिणा () ॥॥

काण्ड -1, प्रपाठक -8, अनुवाक -2, अनुवाक सूक्तम -1,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -राजसूय-ब्राह्मणम्,

आग्नेयमष्टाकपालं । अष्टाकपालं निः । अष्टाकपालमित्यष्टा-कपालं । निर्वपति ॥ वपति सौम्यं । सौम्यं चरुं । चरुꣳ सावित्रं । सावित्रं द्वादश-कपालं । द्वादशकपालꣳ सारस्वतं । द्वादशकपालमिति द्वादश-कपालं । सारस्वतं चरुं । चरुं पौष्णं । पौष्णं चरुं । चरुं मारुतं । मारुतꣳ सप्तकपालं । सप्तकपालं वैश्वदेवीं । सप्तकपालमिति सप्त-कपालं । वैश्वदेवीमामिक्षाँ । वैश्वदेवीमिति वैश्व-देवीं । आमिक्षाँ द्यावापृथिव्यँ । द्यावापृथिव्यमेक-कपालं । द्यावापृथिव्यमिति द्यावा-पृथिव्यँ । एकंकपालमित्येक-कपालं () ॥॥

काण्ड -1, प्रपाठक -8, अनुवाक -3, अनुवाक सूक्तम -1,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -राजसूयः,

ऐंद्राग्नमेकादशकपालं । ऐंद्राग्नमित्यैंद्र- अग्नं । एकादशकपालं मारुतीं । एकादशकपालमित्येकादश-कपालं । मारुतीमामिक्षाँ । आमिक्षाँ वारुणीं । वारुणीमामिक्षाँ । आमिक्षाँ कायं । कायमेकंकपालं । एकंकपालं प्रघास्यान् । एकंकपालमित्येक-कपालं । प्रघास्यान् हवामहे । प्रघास्यानिति प्र-घास्यान् । हवामहे मरुतः । मरुतो यज्ञवाहसः । यज्ञवाहसः करंभेण । यज्ञवाहस इति यज्ञ-वाहसः । करंभेण सजोषसः । सजोषस इति स-जोषसः ॥ *मोषूणः । मो इति मो । सू नः । न इंद्र । इंद्र पृत्सु । पृत्सु देव । पृत्स्विति पृत्-सु । देवास्तु । अस्तु स्म । स्म ते । vः शुष्मिन् । शुष्मिन्नवया । अवयेत्यवया ॥ मही हि । ह्यस्य । अस्य मीढुषः । मीढुषो यव्या । यव्येति यव्या ॥ हविष्मतो मरुतः । मरुतो वदते । वदते गीः । गीरिति गीः ॥ यद्ग्रामै । ग्रामे यत् । यदरण्ये ॥ अरण्ये यत् ।

यत्सभायाँ । सभायां यत् । यदिंद्रिये । इंद्रिय इतींद्रिये ॥ यच्छूद्रे । शूद्रे यत् । यदर्यै । अऱ्य एनः । एनश्चकृम । चकृमा वयं ॥ वयमिति वयं । यदेकस्य । एकस्याधि । अधि धर्मणि । धर्मणि तस्य । तस्यावयजनं । अवयजनमसि । अवयजनमित्यव-यजनं । असि स्वाहाँ । स्वाहेति स्वाहाँ ॥ अक्रन्कर्म । कर्म कर्मकृतः । कर्मकृतः सह । कर्मकृत इति कर्म- कृतः । सह वाचा । वाचा मयोभुवा । मयोभुवेति मयः-भुवा । देवेभ्यः कर्म । कर्म कृत्वा । कृत्वास्तँ । अस्तं प्र । प्रेत । इत सुदानवः । सुदानव इति सु-दानवः () ॥॥

काण्ड -1, प्रपाठक -8, अनुवाक -4, अनुवाक सूक्तम -1,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -राजसूयः,

अग्नयेऽनीकवते । अनीकवते पुरोडाशँ । अनीकवत इत्यनीक-वते । पुरोडाशमष्टाकपालं । अष्टाकपालं निः । अष्टाकपालमित्यष्टा-कपालं । निर्वपति । वपति साकं । साकꣳ सूर्येण । सूर्येणोद्यता । उद्यता मरुद्भ्यः । उद्यतेत्युत्-यता । मरुद्भ्यः सांतपनेभ्यः । मरुद्भ्य इति मरुत्-भ्यः । सांतपनेभ्यो मध्यंदिने । सांतपनेभ्य इति सां-तपनेभ्यः । मध्यंदिने चरुं । चरुं मरुद्भ्यः । मरुद्भ्यो गृहमेधिभ्यः । मरुद्भ्य इति मरुत्-भ्यः । गृहमेधिभ्यः सर्वासां । गृहमेधिभ्य इति गृहमेधि-भ्यः । सर्वासां दुग्धे । दुग्धे सायं । सायं चरुं । चरुं पूर्णा । पूर्णा दर्वि । दर्वि परा । परापत । पत सुपूर्णा । सुपूर्णा पुनः । सुपूर्णेति सु- पूर्णा । पुनरा । आपत । पतेति पत ॥ वस्नेव । इव वि । वि क्रीणावहे । क्रीणावहा इषँ । इषमूर्जँ । ऊर्जꣳ शतक्रतो । शतक्रतो इति शत-क्रतो ॥ देहि मे । मे ददामि । ददामि ते । ते नि । नि मे । मे धेहि । धेहि नि । नि तेँ । ते दधे ॥ दध इति दधे । निहारमित् । निहारमिति नि-हारँ । ()

काण्ड -1, प्रपाठक -8, अनुवाक -4, अनुवाक सूक्तम -2,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -राजसूयः,

इन्नि । नि मैं । मे हर । हरा निहारँ । निहारं नि । निहारमितिं नि-हारँ । निहंरामि । हरामि ते । त इतिं ते ॥ मरुद्भ्यः क्रीडिभ्यः । मरुद्भ्य इतिं मरुत्-भ्यः । क्रीडिभ्यः पुरोडाशँ । क्रीडिभ्य इतिं क्रीडि-भ्यः । पुरोडाशꣳ सप्तकपालं । सप्तकपालं निः । सप्तकपालमितिं सप्त-कपालं । निर्वपति ॥ वपति साकं । साकꣳ सूर्येण । सूर्येणोद्यता । उद्यताग्नेयं । उद्यतेत्युत्-यता । आग्नेयमष्टाकपालं । अष्टाकपालं निः । अष्टाकपालमित्यष्टा-कपालं । निर्वपति । वपति सौम्यं । सौम्यं चरुं । चरुꣳ सावित्रं । सावित्रं द्वादशकपालं । द्वादशकपालꣳ सारस्वतं । द्वादशकपालमिति द्वादश-कपालं । सारस्वतं चरुं । चरुं पौष्णं । पौष्णं चरुं । चरुमैंद्राग्नं । ऐंद्राग्नमेकादशकपालं । ऐंद्राग्नमित्यैंद्र-अग्नं । एकादशकपालमैंद्रं । एकादशकपालमित्येकादश-कपालं । ऐंद्रं चरुं । चरुं वैंश्वकर्मणं । वैश्वकर्मणमेककपालं । वैश्वकर्मणमितिं वैश्व-कर्मणं । एककपालमित्येक-कपालं () ॥॥

काण्ड -1, प्रपाठक -8, अनुवाक -5, अनुवाक सूक्तम -1,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -राजसूयः,

सोमाय पितृमतैं । पितृमतें पुरोडाशँ । पितृमत इतिं पितृ-मतैं । पुरोडाशꣳ षट्कपालं । षट्कपालं निः । षट्कपालमिति षट्-कपालं । निर्वपति । वपति पितृभ्यः । पितृभ्यो बर्हिषद्भ्यः । पितृभ्य इतिं पितृ-भ्यः । बर्?हिषद्भ्यो धानाः । बर्हिषद्भ्य इतिं बर्हिषत्-भ्यः । धानाः पितृभ्यः । पितृभ्योऽग्निष्वात्तेभ्यः । पितृभ्य इतिं पितृ-भ्यः । अग्निष्वात्तेभ्योऽभिवान्यायै । अग्निष्वात्तेभ्य इत्यग्नि-स्वात्तेभ्यः । अभिवान्यायै दुग्धे । अभिवान्याया इत्यभि-वान्यायै । दुग्धे मंथं । मंथमेतत् ॥ एतत्तैं । ते तत । तत ये । ये चं । च ब्रा । ब्रा मनुं । अन्वेतत् । एतत्तैं । ते पितामह । पितामह प्रपितामह । प्रपितामह ये । प्रपितामहेतिं प्र-पितामह । ये चं । च ब्रां । ब्रामनुं । अन्वत्रं । अत्रं पितरः । पितरो यथाभागं । यथाभागं मंदध्वं । यथाभागमितिं यथा-भागं । मंदध्वꣳ सुसंदृशँ । सुसंदृशं ब्रा । सुसंदृशमितिं सु-संदृशँ । ब्रा वयं । वयं मघं वन् । मघंवन्मंदिषीमहिं । मघंवन्निति मघं-वन् । मंदिषीमहीतिं मंदिषीमहिं ॥ प्रनूनं ।

नूनं पूर्णवंधुरः । पूर्णवंधुरः स्तुतः । पूर्णवंधुर इति पूर्ण-वंधुरः । स्तुतो यासि । यासि वशान् । वशाꣳ अनु । अन्वित्यनु ॥ योजा नु । न्विंद्र । इंद्र ते । ते हरी ॥ हरी इति हरी ॥()

काण्ड -1, प्रपाठक -8, अनुवाक -5, अनुवाक सूक्तम -2,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -राजसूयः,

अक्षन्नमीमदंत । अमीमदंत हि । ह्यवं । अव प्रियाः । प्रिया अधूषत । अधूषतेत्यधूषत ॥ अस्तोषत स्वभानवः । स्वभानवो विप्राः । स्वभानव इति स्व-भानवः । विप्रा नविष्ठया । न विष्ठयामती । मती इति मती ॥ योजानु । न्विंद्र । इंद्र ते । ते हरी । हरी इति हरी ॥ अक्षन्पितरः । पितरोऽमीमदंत । अमीमदंत पितरः । पितरोऽतीतृपंत । अतीतृपंत पितरः । पितरोऽमीमृजंत । अमीमृजंत पितरः । पितर इति पितरः ॥ परेत । इत पितरः । पितरः सोम्याः । सोम्या गंभीरैः । गंभीरैः पथिभिः । पथिभिः पूर्व्यैः । पथिभिरिति पथि-भिः । पूर्व्यैरिति पूर्व्यैः ॥ अथा पितृ । पितृन्थ्सुविदत्रा । सुविदत्राꣳ अपि । सुविदत्रानिति सु-विदत्रा । अपीत । इत यमेन । यमेन ये । ये सधमादं । सधमादं मदंति । सधमाधमिति सध-मादं । मदंतीति मदंति ॥ मनो नु । न्वा । आ हुवामहे । हुवामहे नाराशꣳसेन । नाराशꣳसेन स्तोमेन । स्तोमेन पितृणां । पितृणां च । च मन्मभिः । मन्मभिरिति मन्म-भिः ॥ आ नः () । न एतु ।

काण्ड -1, प्रपाठक -8, अनुवाक -5, अनुवाक सूक्तम -3,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -राजसूयः,

एतु । एतु मनः । मनः पुनः । पुनः क्रत्वे । क्रत्वे दक्षाय । दक्षाय जीवसे । जीवस इति जीवसे ॥ ज्योक्च । च सूर्यं । सूर्यं दृशे । दृश इति दृशे । पुनर्नः । नः पितरः । पितरो मनः । मनो ददा तु । ददातु दैव्यः । दैव्यो जनः । जन इति जनः ॥ जीवं व्रातं । व्रातꣳ सचेमहि । सचेमहीति सचेमहि ॥ यदंतरिक्षं । अंतरिक्षं पृथिवीं । पृथिवीमुत।

। उत द्यां । द्यां यत् । यन्मातरँ । मातरं पितरँ । पितरं वा । वा जिहिꣳसिम ॥ जिहिꣳसिमेति जिहिꣳसिम ॥

अग्निर्मा । मा तस्मात् । तस्मादेनसः । एनसो गार्ऱ्हपत्यः । गार्ऱ्हपत्यः प्र । गार्ऱ्हपत्य इति गार्ऱ्ह-पत्यः । प्रमुंचतु । मुंचतु दुरिता । दुरिता यानि । दुरितेति दुः-इता । यानि चकृम । चकृम करोतु । करोतु माम् । मामनेनसँ । अनेनसमित्यनेनसँ () ॥॥

काण्ड -1, प्रपाठक -8, अनुवाक -6, अनुवाक सूक्तम -1,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -राजसूयः,

प्रतिपूरुषमेकंकपालान् । प्रतिपूरुषमिति प्रति-पूरुषं । एकंकपालान्निः । एकंकपालानित्येकं-कपालान् । निर्वपति । वपत्येकँ । एकमतिरिक्तं । अतिरिक्तं यावतः । अतिरिक्तमित्यति-रिक्तं । यावतो गृह्याँ । गृह्याँ स्मः । स्मस्तेभ्यः । तेभ्यः कं । कमकरं । अकरं पशूनां । पशूनाꣳ शर्म । शर्मासि । असि शर्म । शर्म यजमानस्य । यजमानस्य शर्म । शर्म मे । मे यच्छ । यच्छेकः । एकं एव । एव रुद्रः । रुद्रो न । न द्वितीयाय । द्वितीयाय तस्थे । तस्थ आखुः । आखुस्तेँ । ते रुद्र । रुद्र पशुः । पशुस्तं । तं जुषस्व । जुषस्वेषः । एष तेँ । ते रुद्र । रुद्र भागः । भागः सह । सह स्वस्राँ । स्वस्रांबिकया । अंबिकया तं । तं जुषस्व । जुषस्व भेषजं। भेषजं गवेँ । गवेऽश्वाय । अश्वाय पुरुषाय । पुरुषाय भेषजं । भेषजमथोँ । अथो अस्मभ्यँ । अथो इत्यथोँ । अस्मभ्यं भेषजं । अस्मभ्यमित्यस्म-भ्यं । भेषजꣳ सुभेषजं । सुभेषजं यथाँ । सुभेषजमिति सु-भेषजं । ()

काण्ड -1, प्रपाठक -8, अनुवाक -6, अनुवाक सूक्तम -2,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -राजसूयः,

यथाऽ संति । अस्तीत्यसंति ॥ सुगं मेषाय । सुगमिति सु-गं । मेषाय मेष्यै । मेष्या अव । अवाँब । अंब रुद्रं । रुद्रमदिमहि । अदिमह्यव । अव देवं । देवं त्र्यंबकं । त्र्यंबकमिति त्रि-अंबकं ॥ यथा नः । नः श्रेयसः । श्रेयसः करत्

। कर॒द्यथा॑ । यथा॑ नः । नो॒ वस्यसः । वस्यसः॑ कर॑त् । कर॒द्यथा॑। यथा॑ नः । नः॒ प॒शुमतः॑ । प॒शुमतः॑ कर॑त् । प॒शुम॒त् इति॑ पशु-मतः॑ । कर॒द्यथा॑ । यथा॑ नः । नो॒ व्यवसाययात्॑ । व्यवसाययादिति॑ वि-अवसाययात्॑ ॥ त्र्यंबकं॑ यजामहे । त्र्यंबक॒मिति॒ त्रि-अंबक॑म् । यजा॒महे॒ सुगंधिं॑ । सुगंधिं॑ पुष्टिवर्धनं॑ । सुगंधिमिति॑ सु-गंधिं॑ । पुष्टिवर्धन॒मिति॑ पुष्टि-वर्धनं॑ ॥ उर्वारुकमिंव । इ॒व॒ बंधनात् । बंधनान्मृत्योः । मृत्योर्मुक्षीय । मुक्षीय॒ मा । माऽमृतात्॑ । अमृता॒दित्यमृतात्॑ ॥ एष तै॑ । ते॒ रुद्र । रुद्र भागः । भागस्तं॑ । तं जु॑षस्व । जुषस्व॒ तेन॑ । तेनावसेन॑ । अवसेन॑ परः । परो मूजवतः । मूजवतोति॑ । मूजवत॒ इति॒ मूज॑-वतः । अतीहि । इ॒हि॒ अवततधन्वा । अवततधन्वा पिनाकहस्तः । अवततधन्वेत्यवतत-धन्वा । पिनाकहस्तः॒ कृत्ति॑-वासाः । पिनाकहस्त॒ इति॒ पिनाक-हस्तः॑ । कृत्तिवासा॒ इति॒ कृत्ति॑-वासाः॑ () ॥॥

काण्ड -1, प्रपाठक -8, अनुवाक -7, अनुवाक सूक्तम -1,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -राजसूयः,

ऐंद्राग्नं॑ द्वादशकपालं॑ । ऐंद्राग्नमित्यैंद्र-अग्नं॑ । द्वादशकपालं॑ वैश्वदेवं॑। । द्वादशकपाल॒मिति॒ द्वादश-कपाल॑म् । वैश्वदेवं॑ चरुं॑ । वैश्वदेव॒मिति॑ वैश्व-देवं॑ चरु॒मिंद्राय॑ । इंद्राय॒ शुना॒सीरा॑य । शुना॒सीरा॑य पुरोडाशं॑ । पुरोडाश॑म् द्वादशकपालं॑ । द्वादशकपालं॑ वायव्यं॑ । द्वादशकपाल॒मिति॒ द्वादश-कपाल॑म् । वायव्यं॑ पयः॑ । पयः॑ सौर्यं॑ । सौर्यमेकंकपालं॑ । एकंकपालं॑ द्वादशगवं॑ । एकंकपाल॒मित्येकं-कपाल॑म् । द्वादशगव॑ꣳ सीरं॑ । द्वादशगव॒मिति॑ द्वादश-गवं॑ । सीरं॑ दक्षिणा । दक्षिणा-ग्नेयं॑ । आग्नेयमष्टाकपालं॑ । अष्टाकपालं॑ निः । अष्टाकपाल॒मित्यष्टा-कपाल॑म् । निर्वपति । वपति॒ रौद्रं॑ । रौद्रं॑ गावीधुकं॑ । गावीधुकं॑ चरुं॑ । चरु॒मैंद्रं॑ । ऐंद्रं॑ दधिं॑ । दधिं॑ वारुणं॑ । वारुणं॑ यवमयं॑ ॥ यवमयं॑ चरुं॑ । यवमय॒मिति॒ यव-मयं॑ । चरुं॑ वहिनीं॑ । वहिनी॑ धेनुः । धेनुर्दक्षिणा । दक्षिणा॒ ये । ये देवाः । देवाः पुरः॑सदः॑ । पुरस्सदोऽग्निनैत्राः । पुरस्सद॒ इति॑ पुरः-सदः॑ । अग्निनैत्रा दक्षिणसदः॑ । अग्निनैत्रा इत्यग्नि-नेत्राः । दक्षिणसदो॑ यमनैत्राः । दक्षिणसद॒ इति॑ दक्षिण-सदः॑ । यमनैत्राः पश्चात्सदः॑ । यमनैत्रा इति॑ यम-नेत्राः । पश्चात्सदः॑ सवितृनैत्राः । पश्चात्सद॒ इति॑ पश्चात्-सदः॑ । सवितृनैत्रा उत्तरसदः॑ । सवितृनैत्रा इति॑ सवितृ-नेत्राः । उत्तरसदो॑ वरुणनेत्राः । उत्तरसद॒ इत्युत्तर-सदः॑ । वरुणनेत्रा उपरिषदः॑ ।

वरु॑णनेत्रा इति॒ वरु॑ण-नेत्राः । उ॒प॒रि॒षदो॒ बृह॒स्पति॑नेत्राः । उ॒प॒रि॒षद॒ इत्यु॑परि-सदः॑ । बृह॒स्पति॑नेत्रा रक्षो॒हणः॑ । बृह॒स्पति॑नेत्रा इति॒ बृह॒स्पति॑-नेत्राः । र॒क्षो॒ह॒णस्ते । र॒क्षो॒ह॒ण॒ इति॑ रक्षः -हनः॑ । ते नः॑ ॥ नः॒ पा॒तु॒ । पा॒तु॒ ते । ते नः॑ । नो॒ऽव॒तु॒ । अ॒व॒तु॒ तेभ्यः॑ । ()

काण्ड -1, प्रपाठक -8, अनुवाक -7, अनुवाक सूक्तम -2,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -राजसूयः,

तेभ्यो॒ नमः॑ । नम॒स्तेभ्यः॑ । तेभ्यः॒ स्वाहा॑ । स्वाहा॒ सम्ऽऊ॑ढं । सम्ऽऊ॑ढꣳ रक्षः॑ । सम्ऽऊ॑ढमिति॒ सं-ऊ॒ढं॒ । रक्षः॒ सं॒दग्धं॑ । सं॒दग्ध॑ꣳ रक्षः॑ । सं॒दग्ध॒मिति॒ सं-द॒ग्धं॒ । रक्ष॑ इ॒दं । इ॒दम॒हं । अ॒हꣳ रक्षः॑ । रक्षो॑ऽभि । अ॒भि सं । सं दे॑हामि । दे॒हा॒म्य॒ग्नयै॑ । अ॒ग्नये॑ रक्षो॒घ्ने । र॒क्षो॒घ्ने स्वाहा॑ । र॒क्षो॒घ्न इति॑ रक्षः-घ्ने । स्वाहा॑ य॒माय॑ । य॒माय॑ सवि॒त्रे । स॒वि॒त्रे वरु॑णाय । वरु॑णाय बृह॒स्पत॑ये । बृ॒ह॒स्पत॑ये दुव॑स्वते । दु॒व॒स्व॒ते र॒क्षो॒घ्ने । र॒क्षो॒घ्ने स्वाहा॑ । र॒क्षो॒घ्न इति॑ रक्षः-घ्ने । स्वाहा॑ प्रष्टि॒वाही॑ । प्र॒ष्टि॒वाही॑ रथः॑ । प्र॒ष्टि॒वाहीति॑ प्रष्टि-वाही॑ । रथो॒ दक्षि॑णा । दक्षि॑णा दे॒वस्य॑ । दे॒वस्य॑ त्वा । त्वा॒ सवि॒तुः । स॒वि॒तुः प॑सवे । प्र॒स॒वेऽश्वि॑नोः । प्र॒स॒व इति॑ प्र-स॒वे॒ । अ॒श्वि॒नोर्बा॒हुभ्या॑म् । बा॒हुभ्या॑ पू॒ष्णः । बा॒हुभ्या॒मिति॑ बा॒हु-भ्या॒म् । पू॒ष्णो ह॒स्ता॑भ्याम् । ह॒स्ता॑भ्या॒ꣳ रक्ष॑सः । रक्ष॑सो व॒धं । व॒धं जु॑होमि । जु॒होमि॒ हत॑म् । हत॑ꣳ रक्षः॑ । रक्षो॑ऽवधिष्म । अव॑दिष्म रक्षः॑ । रक्षो॒ यत् । यद्व॒स्तै॑ । व॒स्ते॒ तत् । तद्दक्षि॑णा । दक्षि॑णेति॒ दक्षि॑णा () ॥॥

काण्ड -1, प्रपाठक -8, अनुवाक -8, अनुवाक सूक्तम -1,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -राजसूय-ब्राह्मणम्,

धा॒त्रे पु॑रो॒डाश॑म् । पु॒रो॒डाश॑ द्वाद॑शकपालं । द्वाद॑शकपाल॒ निः । द्वाद॑शकपाल॒मिति॒ द्वाद॑श-क॒पा॒ल॒ं । निर्व॑पति । व॒प॒त्यनु॑मत्यै । अनु॑मत्यै च॒रुं । अनु॑मत्या इत्यनु॑-म॒त्यै॒ । च॒रुꣳ रा॒कायै॑ । रा॒कायै॑ च॒रुं । च॒रुꣳ सि॑नीवा॒ल्यै ॥ सि॒नी॒वा॒ल्यै च॒रुं । च॒रुं कु॒ह्वै॑ । कु॒ह्वै॑ च॒रुं । च॒रुं मि॑थु॒नौ । मि॒थु॒नौ गावौ॑ । गावो॒ दक्षि॑णा । दक्षि॑णाग्नावैष्ण॒वं ।

आग्नावैष्णवमेकादशकपालं । आग्नावैष्णमित्याँग्ना-वैष्णवं । एकादशकपालं निः । एकादशकपालमित्येकादश-कपालं । निर्वपति । वपत्येंद्रावैष्णवं । ऐंद्रावैष्णवमेकादशकपालं । ऐंद्रावैष्णवमित्यैंद्रा-वैष्णवं । एकादशकपालं वैष्णवं । एकादशकपालमित्येकादश-कपालं । वैष्णवं त्रिकपालं । त्रिकपालं वामनः । त्रिकपालमिति त्रि-कपालं । वामनो वही । वही दक्षिणा । दक्षिणाग्नीषोमीयँ । अग्नीषोमीयमेकादशकपालं । अग्नीषोमीयमित्यग्नि-सोमीयँ । एकादशकपालं निः । एकादशकपालमित्येकादश-कपालं । निर्वपति । वपतींद्रासोमीयँ । इंद्रासोमीयमेकादशकपालं । इंद्रा-सोमीयमितींद्रा-सोमीयँ । एकादशकपालꣳ सौम्यं । एकादशकपाल-मित्येकादश-कपालं । सौम्यं चरुं । चरुं बभ्रुः । बभ्रुर्दक्षिणा । दक्षिणा सोमापौष्णं । सोमपौष्णं चरुं । सोमापौष्णमिति सोमा-पौष्णं । चरुं निः । निर्वपति । वपत्येंद्रापौष्णं । ऐंद्रापौष्णं चरुं । ऐंद्रापौष्णमित्यैंद्रा-पौष्णं । चरुं पौष्णं । पौष्णं चरुं । चरुꣳ श्यामः । श्यामो दक्षिणा । दक्षिणा वैश्वानरं । वैश्वानरं द्वादशकपालं । द्वादशकपालं निः । द्वादशकपालमिति द्वादश-कपालं । निर्वपति । वपति हिरण्यं । हिरण्यं दक्षिणा । दक्षिणा वारुणं । वारुणं यवमयँ । यवमयं चरुं । यवमयमिति यव-मयँ । चरुमश्वः । अश्वो दक्षिणा । दक्षिणेति दक्षिणा () ॥॥

काण्ड -1, प्रपाठक -8, अनुवाक -9, अनुवाक सूक्तम -1,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -राजसूयः,

बार्हस्पत्यं चरुं । चरुं निः । निर्वपति । वपति ब्रह्मणः । ब्रह्मणो गृहे । गृहे शितिपृष्ठः । शितिपृष्ठो दक्षिणा । शितिपृष्ठ इति शिति-पृष्ठः । दक्षिणैंद्रं । ऐंद्रमेकादशकपालं । एकादशकपालꣳ राजन्यस्य । एकादशकपाल-मित्येकादश-कपालं । राजन्यस्य गृहे । गृह ऋषभः । ऋषभो दक्षिणा । दक्षिणादित्यं । आदित्यं चरुं । चरुं महिष्ये । महिष्ये गृहे । गृहे धेनुः । धेनुर्दक्षिणा । दक्षिणा नैर्ऋतं । नैर्ऋतं चरुं । नैर्ऋतमिति नैः-ऋतं । चरुं परिवृक्त्यै । परिवृक्त्यै गृहे । परिवृक्त्या इति परि-वृक्त्यै । गृहे कृष्णानाँ । कृष्णानाँ व्रीहीणां । व्रीहीणां नखनिर्भिन्नं । नखनिर्भिन्नं कृष्णा । नखनिर्भिन्नमिति नख-निर्भिन्नं । कृष्णा कूटा । कूटा दक्षिणा । दक्षिणाग्नेयं । आग्नेयमष्टाकपालं । अष्टाकपालꣳ सेनान्यः

। अ॒ष्टाक॑पालमित्य॒ष्टा-क॒पा॒लं॒ । से॒ना॒न्यो॑ गृ॒हे । से॒ना॒न्य॑ इति॑ सेना-न्यः॑ । गृ॒हे हि॑र॒ण्यं॑ । हि॒र॒ण्य॑ दक्षि॑णा । दक्षि॑णा वारु॒णं । वा॒रु॒णं द॒श॒क॑पालं । द॒श॒क॑पाल॒ꣳ॒ सूत॑स्य॑ । द॒श॒क॑पा॒लमि॑ति दश॒-क॒पा॒लं॒ । सूत॑स्य॑ गृ॒हे । गृ॒हे म॒हानि॑रष्टः । म॒हानि॑रष्टो॒ दक्षि॑णा । म॒हानि॑रष्ट इति॑ म॒हा-नि॒रष्टः॑ । दक्षि॑णा मारु॒तं । मा॒रु॒तꣳ॒ स॒प्त॒क॑पालं । स॒प्त॒क॑पालं ग्रामण्यः॑ । स॒प्त॒क॑पा॒लमि॑ति स॒प्त-क॒पा॒लं॒ । ग्रा॒म॒ण्यो॑ गृ॒हे । ग्रा॒म॒ण्य॑ इति॑ ग्राम-न्यः॑ । गृ॒हे पृश्निः॑ । पृश्नि॑र्दक्षि॑णा । दक्षि॑णा सावि॒त्रं । सा॒वि॒त्रं द्वाद॑शकपालं । द्वाद॑शकपालं क्ष॒त्तुः । द्वाद॑शकपा॒लमि॑ति द्वाद॑श-क॒पा॒लं॒ । ()

काण्ड -1, प्रपाठक -8, अनुवाक -9, अनुवाक सूक्तम -2,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -राजसूयः,

क्ष॒त्तुर्गृ॒हे । गृ॒ह उ॑पध्व॒स्तः । उ॒प॒ध्व॒स्तो दक्षि॑णा । उ॒प॒ध्व॒स्त इत्यु॑प-ध्व॒स्तः । दक्षि॑णाश्वि॒नं । आ॒श्वि॒नं द्वि॑कपा॒लं । द्वि॒क॒पा॒लꣳ॒ सं॑ग्रही॒तुः । द्वि॒क॒पा॒लमि॑ति द्वि-क॒पा॒लं॒ । सं॒ग्र॒ही॒तुर्गृ॒हे । सं॒ग्र॒ही॒तुरिति॑ सं-गृ॒हीतः॑ । गृ॒हे सं॑वा॒त्यौ॑ । स॒वा॒त्यौ॑ दक्षि॑णा । स॒वा॒त्यौ॑विति॑ स-वा॒त्यौ॑ । दक्षि॑णा पौ॒ष्णं । पौ॒ष्णं च॒रुं । च॒रुं भा॑गदु॒घस्य॑ । भा॒ग॒दु॒घस्य॑ गृ॒हे । भा॒ग॒दु॒घस्ये॑ति॑ भाग-दु॒घस्य॑ । गृ॒हे श्या॒मः । श्या॒मो दक्षि॑णा । दक्षि॑णा रौ॒द्रं । रौ॒द्रं गा॑वीधु॒कं । गा॒वी॒धु॒कं च॒रुं । च॒रुव॑क्षावापस्य॑ । अ॒क्षा॒वा॒पस्य॑ गृ॒हे । अ॒क्षा॒वा॒पस्ये॒त्य॑क्ष-आ॒वा॒पस्य॑ । गृ॒हे श॒बल॑ः । श॒बल॒ उद्धा॑रः । उद्धा॑रो॒ दक्षि॑णा । उद्धा॑र॒ इत्युत्-धा॒रः॒ । दक्षि॑णेंद्रा॑य । इंद्रा॑य सुत्राम्णे॑ । सु॒त्रा॒म्णे॒ पु॒रो॒डाश॑ं । सु॒त्रा॒म्ण॒ इति॑ सु-त्रा॒म्णे॑ । पु॒रो॒डाश॒मेका॑दशकपालं । एका॑दशकपालं प्रति॑ । एका॑दशकपा॒लमि॒त्येका॑दश-क॒पा॒लं॒ । प्रति॒ निः । निर्व॑पति । व॒प॒तीं॒द्रा॑य । इंद्रा॑याꣳ॒ हो॒मुचे॑ । अ॒ꣳ॒हो॒मुचे॒ऽयं । अ॒ꣳ॒हो॒मुच॒ इत्य॑ꣳ॒हः-मुचे॑ । अ॒यं नः॑ । नो॒ राजा॑ । राजा॑ वृ॒त्र॒हा । वृ॒त्र॒हा राजा॑ । वृ॒त्र॒हेति॑ वृत्र-हा । राजा॑ भू॒त्वा । भू॒त्वा वृ॒त्रं । वृ॒त्रं व॑ध्यात् । व॒ध्या॒न्मै॒त्रा॒बा॒र्॒ह॒स्प॒त्यं । मै॒त्रा॒बा॒र्॒ह॒स्प॒त्यं भ॑वति । मै॒त्रा॒बा॒र्॒ह॒स्प॒त्यमिति॑ मैत्रा-बा॒र्॒ह॒स्प॒त्यं । भ॒व॒ति॒ श्वे॒ताय॑ै । श्वे॒तायै॑ श्वेतव॑त्साये । श्वे॒तव॑त्साये दु॒ग्धे । श्वे॒तव॑त्सायै॒ इति॑ श्वेत-व॒त्सा॒ये॒ । दु॒ग्धे स्व॑यंमू॒र्ते । स्व॒यं॒मू॒र्ते स्व॑यंमथि॒ते । स्व॒यं॒मू॒र्त॒ इति॑ स्व॒यं मू॒र्ते । स्व॒यं म॒थि॒त आज्य॑ै । स्व॒यं म॒थि॒त इति॑ स्व॒यं म॒थि॒ते । आज्य॒ आश्व॑त्थे । ()

काण्ड -1, प्रपाठक -8, अनुवाक -9, अनुवाक सूक्तम -3,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -राजसूयः,

आश्वत्थे पात्रै । पात्रे चतुःस्रक्तौ । चतुःस्रक्तौ स्रुवयमवपन्नायै । चतुस्स्रक्ताविति चतुः-स्रक्तौ । स्रुवयमवपन्नाये शाखाये । स्रुवयमवपन्नाया इति स्रुवयं अवपन्नायै । शाखाये कर्णा । कर्णाश्च । चाकर्णान् । अकर्णाश्च । च तंडुलान् । तंडुलान्, वि । वि चिनुयात् । चिनुयादे । ये कर्णाः । कर्णाः सः । स पर्यसि । पर्यसि बार्हस्पत्यः । बार्हस्पत्यो ये । येऽकर्णाः । अकर्णास्सः । स आज्यै । आज्ये मैत्रः । मैत्रः स्रुवयङ्कृता । स्रुवयङ्कृता वेदिः । स्रुवयङ्कृतेति स्रुवयं- कृता । वेदिर्भवति । भवति स्रुवयन्दिनं । स्रुवयन्दिनं बर्?हिः । स्रुवयन्दिनमिति स्रुवयं-दिनं । बर्?हिः स्रुवयङ्कृतः । स्रुवयङ्कृत इध्मः । स्रुवयङ्कृत इति स्रुवयं-कृतः । इध्मः सा । सैव । एव श्वेता । श्वेताश्वेत-वत्सा । श्वेतवत्सा दक्षिणा । श्वेतवत्सेति श्वेत-वत्सा । दक्षिणेति दक्षिणा () ॥॥

काण्ड -1, प्रपाठक -8, अनुवाक -10, अनुवाक सूक्तम -1,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -राजसूयः,

अग्नये गृहपतये । गृहपतये पुरोडाशँ । गृहपतय इति गृह-पतये ॥ पुरोडाशमष्टाकपालं । अष्टाकपालं निः । अष्टाकपालमित्यष्टा-कपालं । निर्वपति। वपति कृष्णानाँ । कृष्णानाँ व्रीहीणां । व्रीहीणाꣳ सोमाय । सोमाय वनस्पतये । वनस्पतये श्यामाकं । श्यामाकं चरुं । चरुꣳ सवित्रे । सवित्रे सत्यप्रसवाय । सत्यप्रसवाय पुरोडाशँ । सत्यप्रसवायेति सत्य-प्सवाय । पुरोडाशं द्वादशकपालं । द्वादशकपाल-माशूनां । द्वादशकपालमिति द्वादश-कपालं । आशूनां व्रीहीणां । व्रीहीणाꣳ रुद्राय । रुद्राय पशुपतये । पशुपतये गावीधुकं । पशुपतय इति पशु-पतये । गावीधुकं चरुं । चरुं बृहस्पतये । बृहस्पतये वाचः । वाचस्पतये । पतये नैवारं । नैवारं चरुं । चरुमिंद्राय । इंद्राय ज्येष्ठाय । ज्येष्ठाय पुरोडाशँ । पुरोडाश-मेकादशकपालं । एकादशकपालं महाव्रीहीणां । एकादशकपालमित्येकादश-कपालं । महाव्रीहीणां मित्राय । महाव्रीहीणामिति महा-व्रीहीणां । मित्राय सत्याय । सत्यायांबानाँ । आंबानाँ चरुं । चरुं वरुणाय । वरुणाय धर्मपतये । धर्मपतये यवमयँ । धर्मपतय इति धर्म-पतये । यवमयं चरुं । यवमयमिति यव-मयँ । चरुꣳ सविता ॥

स॒वि॒ता ब्बा॑ । ब्बा प्र॒स॒वाना॑ । प्र॒स॒वाना॑ꣳ सुवतां । प्र॒स॒वानामिति॑ प्र-स॒वाना॑ । सु॒व॒ता॒मग्निः । अ॒ग्निर्गृ॒ह॒प॑तीनां । गृ॒ह॒प॑तीनाꣳ सोमः॑ । गृ॒ह॒प॑तीनामिति॑ गृह-प॒तीना॑ । सोमो॑ व॒न॒स्प॒ती॑नां । व॒न॒स्प॒ती॑नाꣳ रु॒द्रः । रु॒द्रः प॑शू॒नां ()

काण्ड -1, प्रपाठक -8, अनुवाक -10, अनुवाक सूक्तम -2,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -राजसूयः,

। प॒शू॒नां बृ॒ह॒स्पतिः॑ । बृ॒ह॒स्पति॑र्वा॒चां । वा॒चामिंद्रः॑ । इंद्रो॑ ज्ये॒ष्ठाना॑ । ज्ये॒ष्ठाना॑ मि॒त्रः । मि॒त्रस्स॒त्याना॑ । स॒त्याना॑ वरु॑णः । वरु॑णो धर्म॑पतीनां । धर्म॑पतीना॑ ये । धर्म॑पतीनामिति॒ धर्म-प॒तीना॑ । ये दे॑वाः । दे॒वा दे॒व॒सु॑वः । दे॒व॒सु॑वः स्थ । दे॒व॒सु॒व इति॑ देव-सु॑वः । स्थ ते । त इ॒मम् । इ॒ममा॑मुष्याय॒णं । आ॒मु॒ष्या॒य॒ण॑मन॑मित्राय॑ । अ॒न॒मित्राय॑ सुवध्वं । सु॒व॒ध्वं म॒ह॒ते । म॒ह॒ते क्ष॒त्राय॑ । क्ष॒त्राय॑ मह॒ते । म॒ह॒त आधि॑पत्याय । आधि॑पत्याय मह॒ते । आधि॑पत्या॒येत्याधि॑-प॒त्या॒य॒ । म॒ह॒ते जान॑राज्याय । जान॑राज्यायेषः । जान॑राज्या॒येति॒ जान॑-रा॒ज्या॒य॒ । एष वः॑ । वो॒ भ॒र॒ताः॒ । भ॒र॒ता राजा॑ । राजा॒ सोमः॑ । सोमो॒ऽस्माक॑ । अ॒स्माक॑ ब्राह्म॒णाना॑ । ब्रा॒ह्म॒णाना॑ꣳ राजा॑ । राजा॒ प्रति॑ । प्रति॒ त्यत् । त्यन्नाम॑ । नाम॑ रा॒ज्यं । रा॒ज्यम॑धायि । अ॒धा॒यि॒ स्वां । स्वां त॒नुव॑ ॥ त॒नुवं॑ वरु॑णः । वरु॑णो अशिश्रेत् । अ॒शि॒श्रे॒च्छु॒चे॑ । शु॒चैर्मि॑त॑स्य । मि॒त्रस्य॒ व्र॒त्या॑ ॥ व॑त्या अभूम । अ॒भू॒मा॒म॑न्महि । अम॑न्महि मह॒तः । म॒ह॒त ऋ॒तस्य॑ । ऋ॒तस्य॒ नाम॑ ॥ नाम॒ सर्वे॑ । सर्व॑ व्रा॒ताः॑ । व्रा॒ता॒ वरु॑णस्य । वरु॑णस्याभूवन् । अ॒भू॒व॒न्वि । वि मि॒त्रः । मि॒त्र एवैः॑ । एवै॒रररा॑तिं । अरा॑तिमतारीत् । अ॒ता॒री॒दसू॑षुदत । असू॑षुदत यज्ञिया॑ । य॒ज्ञिया॑ ऋ॒तेन॑ । ऋ॒तेन॒ वि । व्यु॑ । उ॒ त्रि॒तः । त्रि॒तो ज॑रि॒माण॑ । ज॒रि॒माण॑ नः । न॒ आ॒न॒ट् । आ॒न॒ड्विष्णोः॑ । विष्णोः॒ क्रमः॑ । क्रमो॑ऽसि । अ॒सि॒ विष्णोः॑ । विष्णोः॑ क्रा॒तं । क्रा॒तम॑सि । अ॒सि॒ विष्णोः॑ । विष्णो॒र्वि॒क्रा॒त॑ । वि॒क्रा॒त॑मसि । वि॒क्रा॒त॒मिति॒ वि-क्रा॒तं । अ॒सी॒त्य॑सि () ॥॥

काण्ड -1, प्रपाठक -8, अनुवाक -11, अनुवाक सूक्तम -1,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -राजसूयः,

अर्थेतः स्थ । अर्थेत इत्यर्थ-इतः । स्थापां । अपां पतिः । पतिरसि । असि वृषा ॥ वृषासि । अस्यूर्मिः ।
ऊर्मिर्वृषसेनः । वृषसेनोऽसि । वृषसेन इति वृष-सेनः । असि व्रजक्षितः । व्रजक्षितः स्थ । व्रजक्षित इति व्रज-क्षितः ।
स्थ मरुतां । मरुतामोजः । ओजः स्थ । स्थ सूर्यवर्चसः । सूर्यवर्चसः स्थ । सूर्यवर्चस इति सूर्य-वर्चसः । स्थ सूर्य
ब्रचसः । सूर्यब्रचसः स्थ । सूर्यब्रचस इति सूर्य-ब्रचसः । स्थ मांदाः । मांदाः स्थ । स्थ वाशाः । वाशाः स्थ । स्थ
शक्करीः । शक्करीः स्थ । स्थ विश्वभृतः । विश्वभृतः स्थ । विश्वभृत इति विश्व-भृतः । स्थ जनभृतः । जनभृतः स्थ ।
जनभृत इति जन-भृतः । स्थाग्नेः । अग्नेस्तेजस्याः । तेजस्यास्थ । स्था पाम् । अपामोषधीनां । ओषधीनाꣳ रसः ।
रसः स्थ । स्थापः । अपो देवीः । देवीर्मधुमतीः । मधुमतीरगृह्णन् । मधुमतीरिति मधु-मतीः । अगृह्ण-न्नूर्जस्वतीः ।
ऊर्जस्वतीराजसूयाय । राजसूयाय चितानाः । राजसूयायेति राज-सूयाय । चितानेति चितानाः ॥ याभिर्मित्रावरुणौ ।
मित्रावरुणावभ्यषिञ्चन् । मित्रावरुणाविति मित्रा-वरुणौ । अभ्यषिञ्चन्, याभिः । अभ्यषिञ्चन्नित्यभि-असिञ्चन् । याभिरिंद्रं ।
इंद्रमनयन् । अनयन्निति । अत्यरातीः । अरातीरित्यरातीः ॥ राष्ट्रदाः स्थ । राष्ट्रदा इति राष्ट्र-दाः । स्थ राष्ट्रं । राष्ट्रं दत्त
। दत्त स्वाहा । स्वाहा राष्ट्रदाः । राष्ट्रदाः स्थ । राष्ट्रदा इति राष्ट्र-दाः । स्थ राष्ट्रं । राष्ट्रममुष्मै । अमुष्मै दत्त ।
दत्तेति दत्त () ॥॥

काण्ड -1, प्रपाठक -8, अनुवाक -12, अनुवाक सूक्तम -1,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -राजसूयः,

देवीरापः । आपः सं । सं मधुमतीः । मधुमतीर्मधुमतीभिः । मधुमतीरिति मधु-मतीः । मधुमतीभिः सृज्यध्वं ।
मधुमतीभिरिति मधु-मतीभिः । सृज्यध्वं महि । महि वर्चः । वर्चः, क्षत्रियाय । क्षत्रियाय वन्वानाः । वन्वाना अनाधृष्टाः
। अनाधृष्टाः सीदत । अनाधृष्टा इत्यना-धृष्टाः । सीदतोर्जस्वतीः । ऊर्जस्वतीर्महि । महि वर्चः । वर्चः, क्षत्रियाय ।
क्षत्रियाय दधतीः । दधतीरनिभृष्टं । अनिभृष्टमसि । अनिभृष्टमित्यनि-भृष्टं । असि वाचः । वाचो बंधुः । बंधुस्तपोजाः ।
तपोजाः सोमस्य । तपोजा इति तपः-जाः । सोमस्य दात्रं । दात्रमसि । असि शुक्राः । शुक्रा वः । वः शुक्रेण ।

शुक्रेणोत् । उत्पुनामि । पुनामि चंद्राः । चंद्राश्चंद्रेण । चंद्रेणामृताः । अमृता अमृतेन । अमृतेन स्वाहा । स्वाहा राजसूयाय । राजसूयाय चितानाः । राजसूयायेति राज - सूयाय । चितानाइति चितानाः ॥ सधमादो द्युम्निनीः । सधमाध इति सध-मादः । द्युम्निनीरूर्जः । ऊर्ज एताः । एता अनिभृष्टाः । अनिभृष्टा अपस्युवः । अनिभृष्टा इत्यनि-भृष्टाः । अपस्युवो वसानः । वसान इति वसानः । पस्ता सुचक्रे । चक्रे वरुणः । वरुणः सधस्थं । सधस्थमपां । सधस्थमिति सध - स्थं । अपाꣳ शिशुः । ()

काण्ड -1, प्रपाठक -8, अनुवाक -12, अनुवाक सूक्तम -2,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -राजसूयः,

शिशुर्मातृतमासु । मातृतमास्वंतः । मातृतमास्विति मातृ-तमासु । अंतरित्यंतः ॥ क्षत्रस्योल्बं । उल्बमसि । असि क्षत्रस्य । क्षत्रस्य योनिः । योनि- रसि । अस्याविन्नः । आविन्नो अग्निः । अग्निर्गृहपतिः । गृहपतिराविन्नः । गृहपतिरिति गृह-पतिः । आविन्न इंद्रः । इंद्रो वृद्धश्रवाः । वृद्धश्रवा आविन्नः । वृद्धश्रवा इति वृद्ध-श्रवाः । आविन्नः पूषा । पूषा विश्ववेदाः । विश्ववेदा आविन्नो । विश्ववेदा इति विश्व-वेदाः । आविन्नो मित्रावरुणो । मित्रावरुणावृतावृधौ । मित्रावरुणाविति मित्रा-वरुणो । ऋतावृधावाविन्ने । ऋतावृधावित्यृत-वृधौ । आविन्ने द्यावापृथिवी । आविन्ने इत्याविन्ने । द्यावापृथिवी धृतव्रते । द्यावापृथिवी इति द्यावा-पृथिवी । धृतव्रते आविन्ना । धृतव्रते इति धृत-व्रते । आविन्ना देवी । देव्यदितिः । अदितिर्विश्वरूपी । विश्वरूप्याविन्नः । विश्वरूपीति विश्व-रूपी । आविन्नोऽयं । अयमसौ । असावामुष्यायणः । आमुष्यायणोऽस्यां । अस्यां विशि । विश्यस्मिन् । अस्मिन्राष्ट्रे । राष्ट्रे महते । महते क्षत्राय । क्षत्राय महते । महत आधिपत्याय । आधिपत्याय महते । आधिपत्यायेत्याधि-पत्याय । महते जानराज्याय । जानराज्यायेषः । जानराज्यायेति जान-राज्याय । एष वः । वो भरताः । भरता राजा । राजा सोमः । सोमोऽस्माकं । अस्माकं ब्राह्मणानां । ब्राह्मणानाꣳ राजा । राजेंद्रस्य ()

काण्ड -1, प्रपाठक -8, अनुवाक -12, अनुवाक सूक्तम -3,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -राजसूयः,

। इंद्रस्य वज्रः । वज्रोऽसि । असि वार्त्रघ्नः । वार्त्रघ्नस्त्वया । वार्त्रघ्न इति वार्त्र-घ्नः । त्वयायं । अयं वृत्रं । वृत्रं वध्यात् । वध्याच्छत्रुबाधनाः । शत्रुबाधनाः स्थ । शत्रुबाधना इति शत्रु-बाधनाः । स्थ पात । पात मा । मा प्रत्यञ्चम् । प्रत्यंच पात । पात मा । मा तिर्यंच । तिर्यंचमन्वंच । अन्वंच मा । मा पात । पात दिग्भ्यः । दिग्भो मा । दिग्भ्य इति दिक्-भ्यः । मा पात । पात विश्वाभ्यः । विश्वाभ्यो मा । मा नाष्ट्राभ्यः । नाष्ट्राभ्यः पात । पात हिरण्यवर्णो । हिरण्यवर्णावुषसा । हिरण्यवर्णाविति हिरण्य-वर्णौ । उषसा विरोके । विरोकेयः स्थूणो । विरोक इति वि-रोके । अयः स्थूणावुदितौ । अयः स्थूणावित्ययः-स्थूणौ । उदितौ सूर्यस्य । उदितावित्युत्- इतौ । सूर्यस्या । आरोहतं । रोहतं वरुण । वरुण मित्र । मित्र गतं । गतं ततः । ततश्चक्षाथां । चक्षाथामदितिं । अदितिं दितिं । दितिं च । चेतिं च () ॥॥

काण्ड -1, प्रपाठक -8, अनुवाक -13, अनुवाक सूक्तम -1,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -राजसूयः,

समिधमा । समिधमिति सं-इधं । आतिष्ठ । तिष्ठ गायत्री । गायत्री त्वा । त्वा छंदसां । छंदसामवतु । अवतु त्रिवृत् । त्रिवृष्सो मः । त्रिवृदिति त्रि-वृत् । स्तोमो रथंतरं । रथंतरꣳ साम । रथंतरमिति रथं-तरं । सामाग्निः । अग्निर्देवता । देवता ब्रह्म । ब्रह्म द्रविणं । द्रविणमुग्रां । उग्रा मा । आतिष्ठ । तिष्ठत्रिष्टुप् । त्रिष्टुप्त्वा । त्वा छंदसां । छंदसामवतु । अवतु पंचदशः । पंचदशः स्तोमः । पंचदश इति पंच-दशः । स्तोमो बृहत् । बृहत्साम । सामेंद्रः । इंद्रो देवता । देवता क्षत्रं । क्षत्रं द्रविणं । द्रविणं विराजं । विराजमा । विराजमिति वि-राजं । आतिष्ठ । तिष्ठ जगती । जगती त्वा । त्वा छंदसां । छंदसामवतु । अवतु सप्तदशः । सप्तदशः स्तोमः । सप्तदश इति सप्त-दशः । स्तोमो वैरूपं । वैरूपꣳ साम । साम मरुतः । मरुतो देवता । देवता विट् । विड्द्रविणं । द्रविणमुदीचीं । उदीची मा । आ तिष्ठ । तिष्ठानुष्टुप् । अनुष्टुप्त्वा । अनुष्टुबित्यनु-स्तुप् ()

काण्ड -1, प्रपाठक -8, अनुवाक -13, अनुवाक सूक्तम -2,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -राजसूयः,

। ब्बा छंदसां । छंदसामवतु । अवब्बेकविꣳशः । एकविꣳशःस्तोमः । एकविꣳश इत्येक-विꣳशः । स्तोमो वैराजं । वैराजꣳ सामं । सामं मित्रावरुणो । मित्रावरुणो देवता । मित्रावरुणाविति मित्रा-वरुणो । देवता बलं । बलं द्रविणं । द्रविणमूर्ध्वा । ऊर्ध्वा मा । आ तिष्ठ । तिष्ठ पङ्क्तिः । पङ्क्तिस्ब्बा । ब्बा छंदसां । छंदसामवतु । अवतु त्रिणवत्रयस्त्रिꣳशो । त्रिणवत्रयस्त्रिꣳशो स्तोमौ । त्रिणवत्रयस्त्रिꣳशाविति त्रिणव-त्रयस्त्रिꣳशो । स्तोमौ शाक्ररररेवते । शाक्ररररेवते सामनी । शाक्ररररेवते इति शाक्कर-रैवते । सामनी बृहस्पतिः । सामनी इति सामनी । बृहस्पतिर्देवता । देवता वर्चः । वर्चो द्रविणं । द्रविणमीदृङ् । ईदृङ् च । चान्यादृङ् । अन्यादृङ् च । चैतादृङ् । एतादृङ् च । च प्रतिदृङ् । प्रतिदृङ् च । प्रतिदृष्टिति प्रति-दृङ् । च मितः । मितश्च । च सम्मितः । सम्मितश्च । सम्मित इति सं-मितः । च सभराः । सभरा इति स-भराः ॥ शुक्रज्योतिश्च । शुक्रज्योतिरिति शुक्र-ज्योतिः । च चित्रज्योतिः । चित्रज्योतिश्च । चित्रज्योतिरिति चित्र-ज्योतिः । च सत्यज्योतिः । सत्यज्योतिश्च । सत्यज्योतिरिति सत्य-ज्योतिः । च ज्योतिष्मान् । ज्योतिष्माꣳश्च । च सत्यः । सत्यश्च । चर्तपाः । ऋतपाश्च । ऋतपा इत्यृत-पाः ()

काण्ड -1, प्रपाठक -8, अनुवाक -13, अनुवाक सूक्तम -3,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -राजसूयः,

। चात्यꣳ हाः । अत्यꣳहा इत्यति अꣳहाः ॥ अग्नये स्बाहा । स्बाहा सोमाय । सोमाय स्बाहा । स्बाहा सवित्रे । सवित्रे स्बाहा । स्बाहा सरस्बत्यै । सरस्बत्यै स्बाहा । स्बाहा पूष्णे । पूष्णे स्बाहा । स्बाहा बृहस्पतये । बृहस्पतये स्बाहा । स्बाहेंद्राय । इंद्राय स्बाहा । स्बाहा घोषाय । घोषाय स्बाहा । स्बाहा श्लोकाय । श्लोकाय स्बाहा । स्बाहाꣳशाय । अꣳशाय स्बाहा । स्बाहा भगाय । भगाय स्बाहा । स्बाहा क्षेत्रस्य। क्षेत्रस्य पतये । पतये स्बाहा । स्बाहा पृथिव्यै ।

पृथि॒व्यै स्वाहा॑ । स्वाहा॒ऽन्तरि॑क्षाय । अ॒न्तरि॑क्षाय॒ स्वाहा॑ । स्वाहा॑ दि॒वे । दि॒वे स्वाहा॑ । स्वाहा॒ सूर्या॑य । सूर्या॑य॒ स्वाहा॑ । स्वाहा॑ चं॒द्रम॑से । चं॒द्रम॑से॒ स्वाहा॑ । स्वाहा॒ नक्ष॑त्रेभ्यः । नक्ष॑त्रेभ्यः॒ स्वाहा॑ । स्वाहा॒ऽद्भ्यः । अ॒द्भ्यस्स्वाहा॑ । अ॒द्भ्य इत्य॑त्-भ्यः । स्वाहौष॑धीभ्यः । ओष॑धीभ्यः॒ स्वाहा॑ । ओष॑धीभ्य इत्योष॑धि-भ्यः । स्वाहा॒ वन॒स्पति॑भ्यः । वन॒स्पति॑भ्यः॒ स्वाहा॑ । वन॒स्पति॑भ्य इति॒ वन॒स्पति॑-भ्यः । स्वाहा॑ चराच॒रेभ्य॑ः । च॒राच॒रेभ्य॒स्स्वाहा॑ । स्वाहा॑ परिप्ल॒वेभ्य॑ः । परि॒-प्ल॒वेभ्यः॒ स्वाहा॑ । परिप्ल॒वेभ्य॒ इति॑ परि-प्ल॒वेभ्य॑ः । स्वाहा॑ सरीसृ॒पेभ्य॑ः । स॒रीसृ॒पेभ्य॒स्स्वाहा॑ । स्वाहेति॒ स्वाहा॑ () ॥॥

काण्ड -1, प्रपाठक -8, अनुवाक -14, अनुवाक सूक्तम -1,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -राजसूयः,

सोम॑स्य॒ ब्बिषि॑ः । ब्बिषि॑रसि । अ॒सि॒ तव॑ । तवे॑व । इ॒व॒ मे॒ । मे॒ ब्बिषि॑ः । ब्बिषि॑र्भूयात् । भूया॒दमृ॑त॑म् । अ॒मृ॒त॑मसि । अ॒सि॒ मृ॒त्योः । मृ॒त्योर्मा॑ । मा॒ पा॒हि॒ । पा॒हि॒ दि॒द्यो॒त् । दि॒द्यो॒न्मा॑ । मा॒ पा॒हि॒ । पा॒ह्यवै॑ष्टाः । अवै॑ष्टा दं॒दशू॑का॑ः । अवै॑ष्टा इत्यव॑-इ॒ष्टाः । दं॒दशू॑का॒ निर॑स्तं । निर॑स्त॒ नमु॑चेः । निर॑स्त॒मिति॒ निः-अ॒स्त॒ं । नमु॑चे॒श्शिर॑ः । शिर॒ इति॒ शिर॑ः ॥ सोमो॒ राजा॑ । राजा॒ वरु॑णः । वरु॑णो दे॒वाः । दे॒वा ध॑र्म॒सुव॑ः । ध॒र्म॒सुव॑श्च । ध॒र्म॒सुव॒ इति॑ धर्म-सुव॑ः । च॒ ये । य इति॒ ये । ते तै॑ । ते॒ वाच॑ं । वाच॑ꣳ सुवंतां । सु॒वं॒तां॒ ते । ते तै॑ । ते॒ प्राण॑ं । प्राण॑ꣳ सुवंतां । प्राण॒मिति॑ प्र-अ॒न॑ं । सु॒वं॒तां॒ ते । ते तै॑ । ते॒ चक्षु॑ः । चक्षु॑स्सुवंतां । सु॒वं॒तां॒ ते । ते तै॑ । ते॒ श्रोत्र॑ं । श्रोत्र॑ꣳ सुवंतां । सु॒वं॒ता॒ꣳ सोम॑स्य । सोम॑स्य ब्बा । ब्बा॒ दु॒म्नेन॑ं । दु॒म्नेना॒भि । अ॒भिषि॑ंचामि । सिं॒चा॒म्य॒ग्नेः ()

काण्ड -1, प्रपाठक -8, अनुवाक -14, अनुवाक सूक्तम -2,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -राजसूयः,

। अ॒ग्ने स्तेज॑सा । तेज॑सा॒ सूर्य॑स्य । सूर्य॑स्य॒ वर्च॑सा । वर्च॒सेंद्र॑स्य । इंद्र॑स्ये॒न्द्रि॒येण॑ । इं॒द्रि॒येण॑ मि॒त्रावरु॑णयोः । मि॒त्रावरु॑णयोर्वी॒र्येण॑ । मि॒त्रावरु॑णयो॒रिति॑ मि॒त्रा-वरु॑णयोः । वी॒र्येण॑ मरु॒ता॑ं । म॒रु॒तामोज॑सा । ओज॑सा क्ष॒त्राणा॑ं । क्ष॒त्राणा॑

क्षत्रपतिः । क्षत्रपतिरसि । क्षत्रपतिरिति क्षत्र-पतिः । अस्यति । अति दिवः । दिवस्पाहि । पाहि समावृत्रन् । समावृत्रन्नधराक् । समावृत्रन्निति सं-आवृत्रन् । अधरागुदीचीः । उदीचीरहि । अहि बुध्नियं । बुध्नियमनु । अनु संचरतीः । संचरतीस्ताः । संचरतीरिति सं-चरतीः । ताः पर्वतस्य । पर्वतस्य वृषभस्य । वृषभस्य पृष्ठे । पृष्ठे नावः । नावश्चरति । चरति स्वसिचः । स्वसिच इयानाः । स्वसिच इति स्व-सिचः । इयाना इतीयानाः ॥ रुद्र यत् । यत्ते । ते क्रयि । क्रयी परि । परं नाम । नाम तस्मै । तस्मै हुतं । हुतमसि । असि यमेष्ट । यमेष्टमसि । यमेष्टमिति यम-इष्टं । असीत्यसि ॥ प्रजापते न । प्रजापत इति प्रजा-पते । न वत् । वदेतानि एतान्यन्यः । अन्यो विश्वा । विश्वा जातानि । जातानि परि । परि ता । ता बभूव । बभूवेति बभूव ॥ यत्कामास्ते । यत्कामा इति यत्-कामाः । ते जुहुमः । जुहुमस्तत् । तन्नः । नो अस्तु । अस्तु वयं । वयꣳ स्याम । स्याम पतयः । पतयो रयीणां । रयीणामिति रयीणां । () ॥॥

काण्ड -1, प्रपाठक -8, अनुवाक -15, अनुवाक सूक्तम -1,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -राजसूयः,

इंद्रस्य वज्रः । वज्रोऽसि । असि वार्त्रघ्नः । वार्त्रघ्नस्त्वया । वार्त्रघ्न इति वार्त्र-घ्नः । त्वया यं । अयं वृत्रं । वृत्रं वध्यात् । वध्यान्मित्रा-वरुणयोः । मित्रावरुणयोस्त्वा । मित्रावरुणयोरिति मित्रा-वरुणयोः । त्वा प्रशास्तोः । प्रशास्तोः प्रशिषाः । प्रशास्तोरिति प्र-शास्तोः । प्रशिषा युनज्मि । प्रशिषेति प्र-शिषा। । युनज्मि यज्ञस्य । यज्ञस्य योगेन । योगेन विष्णोः । विष्णोः क्रमः । क्रमोऽसि। । असि विष्णोः । विष्णोः क्रांतं । क्रांतमसि । असि विष्णोः । विष्णोर्विक्रांतं । विक्रांतमसि । विक्रांतमिति वि-क्रांतं । असि मरुतां । मरुतां प्रसवे । प्रसवे जेषं । प्रसव इति प्र-सवे । जेषमाशं । आशं मनः । मन स्सं । समहं । अहमिंद्रियेण । इंद्रियेण वीर्येण । वीर्येण पशूनां । पशूनां मन्युः । मन्युरसि । असि तव । तवैव । इव मे । मे मन्युः । मन्युर्भूयात् । भूयान्नमः । नमो मात्रे । मात्रे पृथिव्यै । पृथिव्यै मा । मा हं । अहं मातरि । मातरं पृथिवीं । पृथिवीꣳ हिꣳसिषं । हिꣳसिषं मा ()

काण्ड -1, प्रपाठक -8, अनुवाक -15, अनुवाक सूक्तम -2,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -राजसूयः,

। मा मां । मां माता । माता पृथिवी । पृथिवी हिꣳसीत् । हिꣳसीदियꣳत् । इयꣳदसि । अस्यायुः । आयुरसि । अस्यायुः । आयुर्मे । मे धेहि । धेह्यूर्क् । ऊर्गसि । अस्यूर्जँ । ऊर्ज मे । मे धेहि । धेहि युङ् । युङ्ङसिं । असि वर्चः । वर्चोऽसि । असि वर्चः । वर्चो मयिं । मयिं धेहि । धेह्यग्नयँ । अग्नयें गृहपतये । गृहपतये स्वाहाँ । गृहपतय इतिं गृह-पतये । स्वाहा सोमाय । सोमाय वनस्पतये । वनस्पतये स्वाहाँ । स्वाहेंद्रस्य । इंद्रस्य बलाय । बलाय स्वाहाँ । स्वाहा मरुताँ । मरुतामोजसे । ओजसे स्वाहाँ । स्वाहा हꣳसः ॥ हꣳसश्शुचिषत् । शुचिषद्वसुः । शुचिषदितिं शुचि-सत् । वसुरंत-रिक्षसत् । अंतरिक्षसद्धोताँ । अंतरिक्षसदित्यंतरिक्ष-सत् । होतावेदिषत् । वेदिषदतिथिः । वेदिषदितिं वेदि-सत् । अतिथिर्दुरोणसत् । दुरोणसदितिं दुरोण-सत् । नृषद्वर सत् । नृषदितिं नृ-सत् । वरसदृत सत् । वरसदितिं वर-सत् । ऋतसद्व्योमसत् । ऋतसदित्यृत-सत् । व्योमसदब्जाः । व्योमसदितिं व्योम-सत् । अब्जा गोजाः । अब्जा इत्यप्-जाः । गोजा ऋतजाः । गोजा इतिं गो-जाः । ऋतजा अद्रिजाः । ऋतजा इत्यृत-जाः । अद्रिजा ऋतं । अद्रिजा इत्यद्रि-जाः । ऋतं बृहत् । बृहदितिं बृहत् () ॥॥

काण्ड -1, प्रपाठक -8, अनुवाक -16, अनुवाक सूक्तम -1,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -राजसूयः,

मित्रोऽसि । असि वरुणः । वरुणोऽसि । असि सं । समहं । अहं विश्वैः । विश्वैर्देवैः । देवैः क्षत्रस्यं । क्षत्रस्य नाभिः । नाभिरसि । असि क्षत्रस्यं । क्षत्रस्य योनिः । योनिरसि । असि स्योनां । स्योना मा । आसीद । सीद सुपदाँ । सुपदामा । सुपदामितिं सु-सदाँ । आ सीद । सीद मा । मा ब्राँ । ब्रा हिꣳ-सीत् । हिꣳसीन्मा । मा माँ । मा हिꣳसीत् । हिꣳसीन्नि । निषसाद । ससाद धृतव्रतः । धृतव्रतो वरुणः । धृतव्रत इतिं धृत-व्रतः । वरुणः पस्त्यासु ।

पस्त्याँस्वा । आ साम्राँज्याय । साम्राँज्याय सुकतुः । साम्राँज्यायेति सां-राज्याय । सुक्रतुर्ब्रह्मान् । सुक्रतुरितिं सु-क्रतुः । ब्रह्मान्त्वं । ब्रꣳ रांजन् । राजन्ब्रह्मा । ब्रह्मासिं । असि सविता । सविताऽसिं । असि सत्यसंवः । सत्यसंवो ब्रह्मान् । सत्यसंव इतिं सत्य-सवः । ब्रह्मान्त्वं । ब्रꣳ रांजन्न् । राजन्ब्रह्मा । ब्रह्मासिं । असींद्रः । इंद्रोंऽसि । असि सत्यौजाँः । सत्यौजा ब्रह्मान् । सत्यौजा इतिं सत्य-ओजाः ()

काण्ड -1, प्रपाठक -8, अनुवाक -16, अनुवाक सूक्तम -2,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -राजसूयः,

। ब्रह्मान्त्वं । ब्रꣳ रांजन्न् । राजन्ब्रह्मा । ब्रह्मासिं । असि मित्रः । मित्रोंऽसि । असि सुशेवंः । सुशेवो ब्रह्मान्न् । सुशेव इतिं सु-शेवंः । ब्रह्मान्त्वं । ब्रꣳ रांजन् । राजन्ब्रह्मा । ब्रह्मासिं । असि वरुंणः । वरुंणोऽसि । असि सत्यधर्मा । सत्यधर्मेंद्रस्य । सत्यधर्मेतिं सत्य-धर्मा । इंद्रस्य वज्रः । वज्रोंऽसि । असि वार्त्रघ्नः । वार्त्रघ्नस्तेनं । वार्त्रघ्न इति वार्त्र-घ्नः । तेनं मे । मे रध्य । रध्य दिशः । दिशोऽभि । अभ्यंयं । अयꣳ राजाँ । राजांभूत् । अभूत्सुश्लोका() ꣳ । सुश्लोका() ꣳ सुमंगला-() ꣳ । सुश्लोका() ꣳ इति सु-श्लोका () ꣳ । सुमंगला () ꣳ सत्यंराजा । सुमंगला () ꣳ इति सु- मंगला () ꣳ ॥ सत्यंराजानिति सत्य-राजा () न् ॥ अपां नप्त्रैं । नप्त्रे स्वाहाँ । स्वाहोर्जः । ऊर्जो नप्त्रैं । नप्त्रे स्वाहाँ । स्वाहाग्नयैं । अग्नयें गृह- पंतये । गृहपंतये स्वाहाँ । गृहपंतय इतिं गृह-पतये । स्वाहेति स्वाहाँ () ॥॥

काण्ड -1, प्रपाठक -8, अनुवाक -17, अनुवाक सूक्तम -1,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -राजसूय-ब्राह्मणम्,

आग्नेयमष्टाकंपालं । अष्टाकंपालं निः । अष्टाकंपालमित्यष्टा-कपालं । निर्वंपति। वपति हिरंण्यं । हिरंण्यं दक्षिणा । दक्षिणा सारस्वतं । सारस्वतं चरुं । चरुं वंत्सतरी । वत्सतरी दक्षिणा । दक्षिणा सावित्रं । सावित्रं द्वादंशकपालं । द्वादंशकपालमुपध्वस्तः । द्वादंशकपालमिति द्वादंश-कपालं । उपध्वस्तो दक्षिणा । उपध्वस्त इत्युंप-ध्वस्तः । दक्षिणा

पौष्णं । पौष्णं चरुं । चरुꣳ श्यामः । श्यामो दक्षिणा । दक्षिणा बार्हस्पत्यं । बार्हस्पत्यं चरुं । चरुꣳ शितिपृष्ठः । शितिपृष्ठो दक्षिणा । शितिपृष्ठ इति शिति-पृष्ठः । दक्षिणेंद्रं । ऐंद्रमेकादश- कपालं । एकादशकपालमृषभः । एकादशकपालमित्येकादश-कपालं । ऋषभो दक्षिणा । दक्षिणा वारुणं । वारुणं दशकपालं । दशकपालं महानिरष्टः । दशकपालमिति दश-कपालं । महानिरष्टो दक्षिणा । महानिरष्ट इति महा- निरष्टः । दक्षिणा सौम्यं । सौम्यं चरुं । चरुं बभ्रुः । बभ्रुर्दक्षिणा । दक्षिणा बाष्ट्रं । बाष्ट्रमष्टाकपालं । अष्टाकपालꣳ शुंठः । अष्टाकपालमित्यष्टा- कपालं । शुंठो दक्षिणा । दक्षिणा वैष्णवं । वैष्णवं त्रिकपालं । त्रिकपालं वामनः । त्रिकपालमिति त्रि-कपालं । वामनो दक्षिणा । दक्षिणेति दक्षिणा () ॥॥

काण्ड -1, प्रपाठक -8, अनुवाक -18, अनुवाक सूक्तम -1,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -राजसूय-ब्राह्मणम्,

सद्यो दीक्षयंति । दीक्षयंति सद्यः । सद्यस्सोमं । सोमं क्रीणंति । क्रीणंति पुंडरिस्रजां । पुंडरिस्रजां प्र । प्रयच्छति । यच्छति दशभिः । दशभिर्वत्सतरैः । दशभिरिति दश-भिः । वत्सतरैरस्सोमं । सोमं क्रीणाति । क्रीणाति दशपेयः । दशपेयो भवति । दशपेय इति दश-पेयः । भवति शतं । शतं ब्राह्मणाः । ब्राह्मणाः पिबंति । पिबंति सप्तदशं । सप्तदशꣳ स्तोत्रं । सप्तदशमिति सप्त-दशं । स्तोत्रं भवति । भवति प्राकाशौ । प्राकाशावध्वर्यवै । अध्वर्यवे ददाति । ददाति स्रजं । स्रजमुद्गात्रे । उद्गात्रे रुक्मं । उद्गात्र इत्युत्-गात्रे । रुक्मꣳ होत्रै । होत्रेऽश्वं । अश्वं प्रस्तोतृ प्रतिहर्तृभ्यां । प्रस्तोतृ प्रतिहर्तृभ्यां द्वादश । प्रस्तोतृप्रतिहर्तृभ्यामिति प्रस्तोतृ- प्रतिहर्तृ-भ्यां । द्वादश पष्ठौहीः । पष्ठौहीर्ब्रह्मणै । ब्रह्मणे वशां । वशां मैत्रावरुणाय । मैत्रावरुणाय ऋषभं । मैत्रावरुणायेति मैत्रा-वरुणाय । ऋषभं ब्राह्मणाच्छꣳसिनै । ब्राह्मणाच्छꣳसिने वासंसी । वासंसी नेष्टापोतृभ्यां । वासंसी इति वासंसी । नेष्टापोतृभ्याꣳ स्थूरिं । नेष्टा-पोतृभ्यामिति नेष्टापोतृ-भ्यां । स्थूरिं यवाचितं । यवाचितमच्छावाकाय । यवाचितमिति यव-आचितं । अच्छावाकायाऽनड्वाहं । अनड्वाहमग्नीधै । अग्नीधे भार्गवः । अग्नीध इत्यग्नि-इधै । भार्गवो होतां । होतां भवति । भवति श्रायंतीयै । श्रायंतीय

ब्रह्मसामं । ब्रह्मसामं भवति । ब्रह्मसाममिति ब्रह्म-सामं । भवति वारवंतीयँ । वारवंतीयमग्नि-ष्टोमसामं । वारवंतीयमिति वार-वंतीयँ । अग्निष्टोमसामꣳ सारस्वतीः । अग्निष्टोमसाममित्यग्निष्टोम-सामं । सारस्वतीरपः । अपो गृह्णाति । गृह्णातीति गृह्णाति () ॥॥

काण्ड -1, प्रपाठक -8, अनुवाक -19, अनुवाक सूक्तम -1,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -राजसूय-ब्राह्मणम्,

आग्नेयमष्टाकपालं । अष्टाकपालं निः । अष्टाकपालमित्यष्टा-कपालं । निर्वपति । वपति हिरण्यं । हिरण्यं दक्षिणा । दक्षिणेंद्रं । ऐंद्रमेकादशकपालं । एकादशकपालमृषभः । एकादशकपालमित्येकादश-कपालं । ऋषभो दक्षिणा । दक्षिणा वैश्वदेवं । वैश्वदेवं चरुं । वैश्वदेवमिति वैश्व-देवं । चरुं पिशंगौँ ॥ पिशंगी पष्ठौही । पष्ठौही दक्षिणा । दक्षिणा मैत्रावरुणीं । मैत्रावरुणीमामिक्षाँ । मैत्रावरुणीमिति मैत्रा-वरुणीं । आमिक्षाँ वशा । वशा दक्षिणा । दक्षिणा बार्हस्पत्यं । बार्हस्पत्यं चरुं । चरुꣳशितिपृष्ठः । शितिपृष्ठो दक्षिणा । शितिपृष्ठ इति शिति-पृष्ठः । दक्षिणादित्यां । आदित्यां मलू?हां । मलू?हां गर्भिणीँ । गर्भिणी मा । आ लभते । लभते मारुतीं । मारुतीं पृश्निँ । पृश्निं पष्ठौहीं । पष्ठौहीमश्विभ्याँ । अश्विभ्याँ पूष्णे । अश्विभ्यामित्यश्वि-भ्यां । पूष्णे पुरोडाशँ । पुरोडाशं द्वादशकपालं । द्वादशकपालं निः । द्वादशकपालमिति द्वादश-कपालं । निर्वपति । वपति सरस्वते । सरस्वते सत्यवाचैँ । सत्यवाचे चरुं । सत्यवाच इति सत्य-वाचैँ । चरुꣳ सवित्रे । सवित्रे सत्यप्रसवाय । सत्यप्रसवाय पुरोडाशँ । सत्यप्रसवायेति सत्य-प्रसवाय । पुरोडाशं द्वादशकपालं । द्वादशकपालं तिसृधन्वं । द्वादशकपालमिति द्वादश-कपालं । तिसृधन्वꣳ शुष्कदृतिः । तिसृधन्वमिति तिसृ-धन्वं । शुष्कदृतिर्दक्षिणा । शुष्कदृतिरिति शुष्क-दृतिः । दक्षिणेति दक्षिणा () ॥॥

काण्ड -1, प्रपाठक -8, अनुवाक -20, अनुवाक सूक्तम -1,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -राजसूय-ब्राह्मणम्,

आग्नेयमष्टाकपालं । अष्टाकपालं निः । अष्टाकपालमित्यष्टा-कपालं । निर्वपति । वपति सौम्यं । सौम्यं चरुं । चरुꣳ सावित्रं । सावित्रं द्वादश-कपालं । द्वादशकपालं बार्हस्पत्यं । द्वादशकपालमिति द्वादश-कपालं । बार्हस्पत्यं चरुं । चरुं त्वाष्ट्रं । त्वाष्ट्रमष्टाकपालं । अष्टाकपालं वैश्वानरं । अष्टाकपालमित्यष्टा-कपालं । वैश्वानरं द्वादशकपालं । द्वादशकपालं दक्षिणः । द्वादशकपालमिति द्वादश-कपालं । दक्षिणो रथवाहनवाहः । रथवाहनवाहो दक्षिणा । रथवाहनवाह इति रथवाहन- वाहः । दक्षिणा सारस्वतं । सारस्वतं चरुं । चरुं निः । निर्वपति । वपति पौष्णं । पौष्णं चरुं । चरुं मैत्रं । मैत्रं चरुं । चरुं वारुणं । वारुणं चरुं । चरुं क्षैत्रपत्यं । क्षैत्रपत्यं चरुं । क्षैत्रपत्यमिति क्षैत्र-पत्यं । चरुमादित्यं । आदित्यं चरुं । चरुमुत्तरः । उत्तरो रथवाहनवाहः । उत्तर इत्युत्-तरः । रथवाहनवाहो दक्षिणा । रथवाहनवाह इति रथवाहन-वाहः । दक्षिणेति दक्षिणा () ॥॥

काण्ड -1, प्रपाठक -8, अनुवाक -21, अनुवाक सूक्तम -1,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -सौत्रामणी,

स्वाद्वीं त्वा । त्वा स्वादुना । स्वादुना तीव्रां । तीव्रां तीव्रेण । तीव्रेणामृता । अमृतामृतेन । अमृतेन सृजामि । सृजामि सं । सꣳ सोमेन । सोमेन सोमः । सोमोऽसि । अस्यश्विभ्या । अश्विभ्यां पच्यस्व । अश्विभ्यामित्यश्वि-भ्यां । पच्यस्व सरस्वत्ये । सरस्वत्ये पच्यस्व । पच्यस्वेंद्राय । इंद्राय सुत्राम्णे । सुत्राम्णे पच्यस्व । सुत्राम्ण इति सु-त्राम्णे । पच्यस्व पुनातु । पुनातु ते । ते परिस्रुत । परिस्रुतꣳ सोम । परिस्रुतमिति परि-स्रुत । सोमꣳ सूर्यस्य । सूर्यस्य दुहिता । दुहितेति दुहिता ॥ वारेण शश्वता । शश्वता तना । तनेति तना ॥ वायुः पूतः । पूतः पवित्रेण । पवित्रेण प्रत्यङ् । प्रत्यङ्सोमः । सोमो अतिद्रुतः । अतिद्रुत इत्यति-द्रुतः । इंद्रस्य युज्यः । युज्यस्सखा । सखेति सखा । कुविदङ्ग । अङ्ग यवमंतः । यवमंतो यव । यवमंत इति यव-मंतः । यव चित् । चिदथा । यथा दांति । दात्यनुपूर्वं । अनुपूर्वं वियूय । अनुपूर्वमित्यनु-पूर्वं । वियूयेति वि-यूय । इहेहैषां । इहेहेतीह इह । एषां कृणुत । कृणुत भोजनानि । भोजनानि ये । ये बर्हिषः । बर्हिषो नमोवृक्तिं । नमोवृक्तिं न । नमोवृक्तिमिति नमः-वृक्तिं । न जग्मुः ॥ जग्मुरिति जग्मुः ॥

आश्विनं धूम्रं । धूम्रमा । आ लभते । लभते सारस्वतं । सारस्वतं मेषं । मेषमैंद्रं । ऐंद्रमृषभं । ऋषभमैंद्रं । ऐंद्रमेकादशकपालं । एकादशकपालं निः । एकादशकपालमित्येकादश-कपालं । निर्वपति । वपति सावित्रं । सावित्रं द्वादशकपालं । द्वादशकपालं वारुणं । द्वादशकपालमिति द्वादश-कपालं । वारुणं दशकपालं । दशकपालꣳ सोमप्रतीकाः । दशकपालमिति दश-कपालं । सोमप्रतीकाः पितरः । सोमप्रतीका इति सोम-प्रतीकाः । पितरस्तृष्णुत । तृष्णुत वडबा । वडबा दक्षिणा । दक्षिणेति दक्षिणा () ॥॥

काण्ड -1, प्रपाठक -8, अनुवाक -22, अनुवाक सूक्तम -1,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -याज्याः,

अग्नाविष्णू महि । अग्नाविष्णू इत्यग्नौ-विष्णू । महि तत् । तद्वाँ । वां महिबं । महिबं वीतं । महिबमिति महि-बं । वीतं घृतस्य । घृतस्य गुह्यानि । गुह्यानि नाम । नामेति नाम ॥ दमेदमे सप्त । दमेदम इति दमै-दमे । सप्त रबाँ । रबा दधाना । दधाना प्रति । प्रति वां । वां जिह्वा । जिह्वा घृतं । घृतमा ॥ आचरण्येत् । चरण्येदिति चरण्येत् ॥ अग्नाविष्णू महि । अग्नाविष्णू इत्यग्नौ-विष्णू । महि धाम । धाम प्रियं । प्रियं वौ । वां वीथः । वीथो घृतस्य । घृतस्य गुह्याँ । गुह्या जुषाणा । जुषाणेति जुषाणा ॥ दमेदमे सुष्टुतीः । दमेदम इति दमै-दमे । सुष्टुतीर्वावृधाना । सुष्टुतीरिति सु-स्तुतीः । वावृधानाप्रति । प्रति वां । वां जिह्वा । जिह्वा घृतं । घृतमुत् । उच्चरण्येत् । चरण्येदिति चरण्येत् ॥ प्रणः । नो देवी । देवी सरस्वती । सरस्वती वाजेभिः । वाजेभिर्वाजिनीवती । वाजिनीवतीति वाजिनी-वती ॥ धीनामवित्री । अवित्र्यवतु ॥ अवबित्र्यवतु ॥ आ नः । नो दिवः । दिवो बृहतः ()

काण्ड -1, प्रपाठक -8, अनुवाक -22, अनुवाक सूक्तम -2,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -याज्याः,

। बृहतः पर्वतात् । पर्वतादा । आ सरस्वती । सरस्वती यजता । यजता गतु । गतु यज्ञं । यज्ञमिति यज्ञं ॥ हवं देवी । देवी जुजुषाणा । जुजुषाणा घृताची । घृताची शग्मां । शग्मां नः । नो वाचं । वाचमुशती । उशतीं शृणोतु । शृणोब्बिति शृणोतु । बृहस्पते जुषस्व । जुषस्व नः । नो हव्यानि । हव्यानि विश्वदेव्य । विश्वदेव्येति विश्व-देव्य । रास्व रत्नानि । रत्नानि दाशुषे । दाशुष इति दाशुषे ॥ एवा पित्रे । पित्रे विश्व- देवाय । विश्वदेवाय वृष्णे । विश्वदेवायेति विश्व-देवाय । वृष्णे यज्ञैः । यज्ञैर्विधेम । विधेम नमसा । नमसा हविर्भिः । हविर्भिरिति हविः-भिः । बृहस्पते सुप्रजाः । सुप्रजा वीरवतः । सुप्रजा इति सु-प्रजाः । वीरवतो वयं । वीरवत इति वीर-वतः ॥ वयꣳ स्याम । स्याम पतयः । पतयो रयीणां । रयीणामिति रयीणां । बृहस्पते अति । अति यत् । यदर्यः । अर्यो अहात् । अहाद्द्युमत् । द्युमद्बिभाति । द्युमदिति द्यु-मत् । विभाति क्रतुमत् । विभातीति वि-भाति । क्रतुमज्जनेषु । क्रतुमदिति क्रतु-मत् । जनेष्विति जनेषु ॥ यद्दीदयत् । दीदयच्छवसा ()

काण्ड -1, प्रपाठक -8, अनुवाक -22, अनुवाक सूक्तम -3,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -याज्याः,

। शवसर्तप्रजात । ऋतप्रजात- तत् । ऋतप्रजातेत्यृत-प्रजात । तदस्मासु । अस्मासु द्रविणं । द्रविणं धेहि । धेहि चित्रं । चित्रमिति चित्रं । आ नः । नो मित्रावरुणा । मित्रावरुणा घृतैः । मित्रावरुणेति मित्रा-वरुणा । घृतैर्गव्यूतिं । गव्यूतिमुक्षतं । उक्षतमित्युत्-क्षतं ॥ मध्वा रजाꣳसि । रजाꣳसि सुक्रतू । सुक्रतू इति सु-क्रतू ॥ प्रबाहवा । बाहवा सिसृतं । सिसृतं जीवसे । जीवसे नः । न आ । आ नः । नो गव्यूतिं । गव्यूतिमुक्षतं । उक्षतं घृतेन । घृतेनेति घृतेनं ॥ आ नः । नो जने । जने श्रवयतं । श्रवयतं युवाना । युवाना श्रुतं । श्रुतं मे । मे मित्रावरुणा । मित्रावरुणा हवा । मित्रावरुणेति मित्रा-वरुणा । हवे मा । इमेतीमा ॥ अग्निं वः । वः पूर्व्यं । पूर्व्यं गिरा । गिरा देवं । देवमीडे । ईडे वसूनां । वसूनामिति वसूनां ॥ सपर्यतः पुरुप्रियं । पुरुप्रियं मित्रं । पुरुप्रियमिति पुरु-प्रियं । मित्रं न ॥ न क्षत्र साधसं । क्षत्रसाधसमिति क्षत्र-साधसं । मक्षू देववतः । देववतो रथः ॥ देववत इति देव-वतः । रथश्चूरः ()

काण्ड -1, प्रपाठक -8, अनुवाक -22, अनुवाक सूक्तम -4,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -याज्याः,

। शूरो॑ वा । वा॒ पृत्सु । पृ॒त्सु कासु॑ । पृ॒त्स्विति॑ पृत्-सु । कासु॑ चित् । चि॒दिति॑ चित् ॥ दे॒वाना॑ यः । य इत् । इ॒न्मनः॑ । मनो॒ यज॑मानः । यज॑मान॒ इय॑क्षति । इय॑क्षत्य॒भि । अ॒भीत् । इदय॑ज्वनः । अय॑ज्वनो भुवत् । भु॒वदिति॑ भुवत् ॥ न यज॑मान । य॒ज॒मा॒न रि॑ष्यसि । रि॒ष्य॒सि॒ न । न सु॑न्वान । सु॒न्वा॒न॒ न । न दे॑वयो । दे॒व॒यो॒ इति॑ देव-यो ॥ अस॒दत्र॑ । अत्र॑ सुवीर्यँ । सु॒वी॒र्य॒त । सु॒वी॒र्य॒मिति॑ सु-वी॒र्यँ । उ॒तत्यत् । त्यदा॑श्वश्वि॒यं ॥ आ॒श्व॒श्वि॒यमित्या॑शु-अश्वि॒यं ॥ न कि॒ष्टं । तं कर्म॑णा । कर्म॑णा नशत् । न॒श॒न्न । न प्र ॥ प्रयो॑पत् । यो॒प॒न्न । न यो॑पति । यो॒प॒तीति॑ योपति ॥ उप॑क्षरति । क्ष॒र॒ति॒ सिन्ध॑वः । सिन्ध॑वो मयो॒भुवः॑ । म॒यो॒भुव॑ ईजा॒नं । म॒यो॒भुव॒ इति॑ मयः-भुवः॑ । ई॒जा॒नं च॑ । च॒ यक्ष्यमा॑णं । यक्ष्यमा॑णं च । च॒ धे॒नवः॑ । धे॒नव॒ इति॑ धे॒नवः॑ ॥ पृ॒णन्त॑ च । च॒ पपु॑रिं । पपु॑रिं च ()

काण्ड -1, प्रपाठक -8, अनुवाक -22, अनुवाक सूक्तम -5,

वैश्वदेव-काण्डम् -विषयः -याज्याः,

। च॒ श्र॒व॒स्यवः॑ । श्र॒व॒स्यवो॑ घृ॒तस्य॑ । घृ॒तस्य॒ धारा॑ः । धारा॒ उप॑ । उप॑ यन्ति । य॒न्ति॒ वि॒श्वतः॑ । वि॒श्वत॒ इति॑ वि॒श्वतः॑ । सोमा॑ रुद्रावि । सोमा॑रुद्रे॒ति॒ सोमा॑-रुद्रा॒ । वि वृ॑हतं । वृ॒ह॒तं॒ विषू॑चीं । विषू॑चीममीवा । अमी॑वा॒ या । या नः॑ । नो॒ गय॑ँ । गय॑माविवेश । आ॒वि॒वे॒शेत्या॑-विवेश ॥ आरे॑ बाधेथां । बा॒धे॒था॒ निर्ऋ॑तिं । निर्ऋ॑तिं पराचैः । निर्ऋ॑तिमिति॒ निः-ऋ॒तिं । प॒रा॒चैः॒ कृ॒तं । कृ॒तं चि॑त् । चि॒देनः॑ । एनः॒ प्र । प्रमु॑मुक्तं । मु॒मु॒क्त॒मस्मत् । अ॒स्मदित्य॒स्मत् ॥ सोमा॑रुद्रा युवं । सोमा॑रुद्रे॒ति॒ सोमा॑-रुद्रा॒ । युव॒मेतानि॑ । एता॒न्यस्मे । अ॒स्मे विश्वा॑ । अ॒स्मे इत्य॒स्मे । विश्वा॑ तनूषु॑ । त॒नूषु॑ भेष॒जानि॑ । भे॒ष॒जानि॑ धत्तम् । ध॒त्त॒मिति॑ धत्तं ॥ अव॑स्यतं । स्य॒तं॒ मुच॑तँ ॥ मुच॑तं॒ यत् । यन्नः॑ । नो॒ अस्ति॑ । अस्ति॑ तनूषु॑ । त॒नूषु॑ बद्धं । ब॒द्धं कृ॒तं । कृ॒तमेनः॑ । एनो॑ अ॒स्मत् । अ॒स्मदित्य॒स्मत् ॥ सोमा॑पूषणा जन॑ना । सोमा॑पूषणेति॒ सोमा॑-पूषणा ।

जनॅना रयीणां । रयीणां जनॅना । जनॅना दिवः । दिवो जनॅना । जनॅना पृथिव्याः । पृथिव्या इति पृथिव्याः । जातो विश्वस्य । विश्वस्य भुवनस्य । भुवनस्य गोपौ । गोपौ देवाः । देवा अकृण्वन्न् । अकृण्वन्नमृतस्य । अमृतस्य नाभिँ । नाभिमिति नाभिँ । इमौ देवौ । देवौ जायमानौ । जायमानौ जुषंत । जुषंतेमौ । इमौ तमाꣳसि । तमाꣳसि गूहतां । गूहतामजुष्टा । अजुष्टेत्यजुष्टा ॥ आभ्यामिंद्रः । इंद्रः पक्वं । पक्वमामासु । आमास्वंतः । अंतस्सोमापूषभ्याँ । सोमापूषभ्याँ जनत् । सोमापूषभ्यामिति सोमापूष-भ्यां । जनदुस्रियासु । उस्रिया-स्वित्युस्रियासु । () ॥॥

॥ इति प्रथमकांडे अष्टमप्रश्नस्य क्रमपाठः समाप्तः ॥ प्रथमकांडः समाप्तः क्रमपाठः ॥